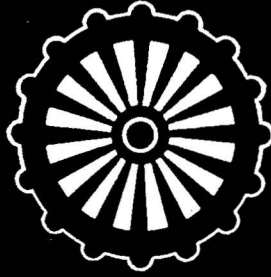

බුද්ධචර්යනතිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 45.

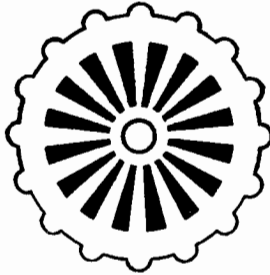

අතිධම්මපිටකයෙහි

කථාවසතුප්‍රකරණය

දමිතිය භාගය

බුද්ධචර්යානතිත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා: 45.

අතිධම්මපිටකයෙහි

05 වන ග්‍රන්ථය

කථාවසතුප්‍රකරණය

දවිතීය භාගය

ලබ්‍හා බෞද්ධමණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්

අභංගම විද්‍යාවන්‍ය පරිවේණාධිපති

පණ්ඩිත කෝදිගොඩ ඤාණාලෝක

නායක සභිවරයන් වහන්සේ

විසින් කරන ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් සුඤ්ඤ සි.

බු. ව. 2550

ක්‍රි. ව. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 45

The Fifth Book in the
Abhidhamma-Pitaka

5

KATHĀVASTUPRAKARANA (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Pandita Kodāgoda Nānāloka Thera

Chief High Priest of Southern Ceylon,

Principal of Vidyachandra Pirivena, Ahangama

අතිධම්මපිටකෙ

කථාවන්දුපපකරණං

දුතියො භාගො

අතිධම්මපිටකයෙහි

කථාවන්දුපපකරණය

දව්තිය භාගය

**“තථාගතපසුවේදීනො හික්කවෙ ධම්මවිනයො විච්චො විරොචති
නො පටිච්ඡනො”**

**“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙහනා කරණ ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත වූයේ බබලයි. වැසුණේ නො බබලයි.”**

(අඬුනතරතිකාය, නිකනිපාත - භරණ්ඩුවහ, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTENTS

සංකේතන නිරූපණය — ABBREVIATIONS	VIII
පාලිභෝජිය — PĀLI ALPHABET	IX
විසයසූචි	X-XII
පෙළ හා පරිච්ඡේදය	2-562
ආභට්ඨව්‍යවහරානුකූලමණිකා	567-568
සඤ්ඤානාමානුකූලමණිකා	569
පදනුකූලමණිකා	570-575

සබ්බකත නිරූපණය

ABBREVIATIONS

[ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ඇති සබ්බකත]

ස. පු:	...	සකවාදී පුවත,
ප. පටිඤ්ඤා:	...	පරවාදී පටිඤ්ඤා,
ස. අනු:	...	සකවාදී අනුසොගො,
ප. පටි:	...	පරවාදී පටිකෙට්ඨො,
ප. පු:	...	පරවාදී පුවත,
ස. පටිඤ්ඤා:	...	සකවාදී පටිඤ්ඤා:
ප. අනු:	...	පරවාදී අනුසොගො,
ස. පටි:	...	සකවාදී පටිකෙට්ඨො,
අනු. ඔ:	...	අනුලොම ඔපනා,
අනු. පා:	...	අනුලොම පාපනා,
අනු. ආ:	...	අනුලොම ආරොපනා,
පටි. ඔ:	...	පටිලොම ඔපනා,
පටි. පා:	...	පටිලොම පාපනා,
ස. නි:	...	සකවාදී නිගහො,
ප. නි:	...	පරවාදී නිගහො,
ස. නිග:	...	සකවාදී නිගමනා,
ප. නිග:	...	පරවාදී නිගමනා,
ස. වි:	...	සකවාදී විසුඤ්ඤා,
ප. වි:	...	පරවාදී විසුඤ්ඤා.

පොත්පත සබ්බකත

සී. මු:	...	සීහලකර - මුද්‍රිත පොත්පත,
සභා:	...	සභාමකර - මුද්‍රිත පොත්පත,
මජ්ඣ:	...	මජ්ඣනිකාසූත්‍රපිටක - පොත්පත,
PTS.	Pali Text Society Edition.

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS.

VOWELS

අa ආā ඉi ඊī උu ඌū ඵē ඹō

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa	ඤña	
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤña	ඞṅa	
	ටta	ඨtha	ඳda	ධdha	ඤña	ඞṅa	
	තta	ඵtha	දda	ධdha	ඞṅa	ඞṅa	
	පpa	ඵpha	ඞba	භbha	ඞma	ඞma	
යya	රra	ලla	චva	සsa	හha	ලla	ආm

කka	කāka	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛākhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛෝkhō
ගgā	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කකkka	කකඞṅā	භුtra	ඵmpha
කඛkkha	ඞඞnha	දුdda	ඞ,ඞmba
කඝkya	ඞඞnca	ඞiddha	ඞmbha
කඡkri	ඞඡ,ඡncha	දුdra	ඞmma
කඣkva	ඞඣ,ඣnja	ඞ,ඞdva	ඞmha
කඤkhya	ඞඤ,ඞnjha	ඞධdha	ඞ,ඞyya
කඞkha	ඞඞta	නනnta	ඞyyha
ගඟgga	ඞ,ඞttha	නntha	ලlla
ගඝggha	ඞඞdda	නnda	ලlya
ඞකṅka	ඞඞddha	කකndha	ලlyha
ගුgra	ඞඞṅnna	නනnna	ඞwha
ඞකṅkha	ඞඞnta	නනnha	ඞssa
ඞඟnga	ඞඞntha	පපppa	ඞsma
ඞඝngha	ඞඞ,ඞnda	පපppha	ඞsva
ඞචcca	ඞඞnha	ඞඞbba	ඞhma
ඞඡccha	නනnta	ඞඞbbha	ඞhva
ඞජjja	නntha	ඞbra	ලlyha
ඞඣjjha	නntva	ඞmpa	

ආā ඉi ඊī උu ඌū ඵē ඹō

අහිංසක ජීවිතය
කථාවන්දු පපකරණ පාලියා

දැනියහාග - විසයසූචි

විසයා

පිටියකයා

තනියො වගෙහා

2 - 100

1. බලකථා	2 - 12
2. අරියනතිකථා	14 - 26
3. විමුඛතිකථා	28 - 34
4. විමුඛවමානකථා	36 - 40
5. අට්ඨමකකථා	42 - 50
6. අට්ඨමකඉන්ද්‍රියකථා	52 - 60
7. දිබ්බවකඛුකථා	62 - 66
8. දිබ්බසොතකථා	68 - 70
9. යථාකමමුපගතඤ්ඤකථා	72 - 76
10. සංවරකථා	78 - 82
11. අසඤ්ඤකථා	84 - 90
12. නෙවසඤ්ඤනාසඤ්ඤයතනකථා	92 - 100

තනියො වගෙහා නිට්ඨිතො.

චතුසො වගෙහා

102 - 182

13. ගිහි සංඥරභාතිකථා	102 - 104
14. උපපතතිකථා	106 - 110
15. අනාසවකථා	112 - 118
16. සමනනාගතකථා	120 - 132
17. උපෙකනාසමනනාගතකථා	134 -
18. බොධියාච්ඡේදොතිකථා	136 - 142
19. උකඛණකථා	144 - 148
20. නියාමොකකනතිකථා	150 - 158
21. අපරාපිසමනනාගතකථා	160 - 176
22. සඤ්ඤජනපභානකථා	178 - 182

චතුසො වගෙහා නිට්ඨිතො.

පඤ්චමො වගෙහා

184 - 228

23. විමුඛතිකථා	184 - 188
24. අසෙබඤ්ඤකථා	190 - 192
25. විපරිතකථා	194 - 200
26. නියාමකථා	202 - 206

විෂයා	පිටුවකා
27. පවිසම්භිද්‍යකථා	208 - 210
28. සමුද්‍රකිඤ්ඤාණකථා	212 -
29. විතතාරම්මණකථා	214 - 216
30. අනාගතඤ්ඤාණකථා	218 - 220
31. පච්චුපපනනඤ්ඤාණකථා	222 - 224
32. ඵලඤ්ඤාණකථා	226 - 228

පඤ්චමෝ වග්ගො නිට්ඨිතො.

මහාපණණාසකො.

පඤ්චා වග්ගො	230 - 276
33. නියාමකථා	230 - 236
34. පවිච්චසමුප්පාදකථා	238 - 244
35. සච්චකථා	246 - 252
36. ආරූපපකථා	254 - 256
37. නිරෝධසමාපනතිකථා	258 - 262
38. ආකාසකථා	264 - 266
39. ආකාසොසනිදස්සනාතිකථා	268 -
40. පඨවිධාතුසනිදස්සනාදිකථා	270 - 276

ජට්ඨමෝ වග්ගො නිට්ඨිතො.

සත්තමෝ වග්ගො	278 - 334
41. සමගතිකකථා	278 - 282
42. සමපයුත්තකථා	284 -
43. වෙනසිකකථා	286 - 288
44. දුනකථා	290 - 296
45. පරිභොගමයපුඤ්ඤාකථා	298 - 304
46. ඉතොදින්නකථා	306 - 310
47. පඨවීකම්මවිපාකොතිකථා	312 - 318
48. ජරාමරණවිපාකොතිකථා	320 - 324
49. අරිසධම්මවිපාකකථා	326 - 330
50. විපාකොවිපාකධම්මධම්මොතිකථා	332 - 334

සත්තමෝ වග්ගො නිට්ඨිතො.

අට්ඨමෝ වග්ගො	336 - 442
51. ගතිකථා	336 - 338
52. අනන්තරාහවකථා	340 - 354
53. කාමගුණකථා	356 - 362
54. කාමකථා	364 - 366
55. රූපධාතුකථා	368 - 370
56. අරූපධාතුකථා	372 - 376

විෂය	පිටුවක
57. රූපවාදයාආයතනකථා	378 - 386
58. අරූපෙරූපකථා	388 - 392
59. රූපංකමමනනිකථා,	394 - 428
60. ජීවිතිඤ්ඤකථා	430 - 438
61. කමමහෙභුකථා	440 - 442

අධිමො වග්ගො නිට්ඨිකො.

නවමො වග්ගො 444 - 500

62. ආනිසංසකථා	444 - 446
63. අමතාරමමණකථා,	448 - 456
64. රූපං සාරමමණනනිකථා,	458 - 460
65. අනුසයා අනාරමමණානිකථා, ...	462 - 468
66. ඤාණං අනාරමමණනනිකථා, ...	470 - 474
67. අනීතානාගතාරමමණකථා, ...	476 - 480
68. විතතානුපනිතකථා,	482 -
69. විතකකවිපථාරසද්දකථා,	484 -
70. න යථාවිතතසසචාචානිකථා, ...	486 - 488
71. න යථාවිතතසසකායකමමනනිකථා, ...	490 - 494
71. අනීතානාගතෙහි සමනනාගතකථා, ...	496 - 500

නවමො වග්ගො නිට්ඨිකො

දසමො වග්ගො 502 - 562

73. නිරෝධකථා,	502 - 504
74. රූපං මග්ගොනිකථා,	506 - 510
75. පඤ්චවිඤ්ඤාණසමබ්බිසසමග්ගකථා, ...	512 - 516
76. පඤ්චවිඤ්ඤාණා කුසලාපිඅකුසලාපිනිකථා, ...	518 - 522
77. පඤ්චවිඤ්ඤාණසාහාගොනිකථා, ...	524 - 528
78. ද්වීතිසිලෙහිනිකථා,	530 - 534
79. සීලං අවේනසිකනනිකථා,	536 - 544
80. සීලං න විතතානුපනිතනිකථා,	546 - 550
81. සමාදනහෙභුකථා,	552 - 554
82. විඤ්ඤානනි සීලනනිකථා,	556 -
83. අවිඤ්ඤානනි දුස්සීලානනිකථා,	558 - 562

දසමො වග්ගො නිට්ඨිකො.

දුතියො පණ්ණාසකො.

අනිධමමපිටකෙ

කථාවක්ෂුප්පකරණං

දුතියො භාගො

තතියො වග්ගො

අනිධමමපිටකෙ
කථාවක්ෂුප්පකරණං

දුතියො භාගො

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමාසමුද්ධස්ස.

තතියො වගෙහා

3. 1.

බලකථා

1. ස. පු: නථාගනබලං සාවකසාධාරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නථාගනබලං සාවකබලං, සාවකබලං නථාගන බලනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
2. ස. පු: නථාගනබලං සාවකසාධාරණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නඤ්ඤෙව නථාගනබලං නං සාවකබලං, නඤ්ඤෙව සාවකබලං නං නථාගනබලනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
3. ස. පු: නථාගනබලං සාවකසාධාරණනති.
 ප. පටි: ආමනතා.
 ස. අනු: යාදිසං නථාගනබලං නාදිසං සාවකබලං, යාදිසං සාවකබලං නාදිසං නථාගනබලනති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: නථාගතබලං සාවකසාධාරණනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: යාදිසො නථාගතස්ස පුබ්බයොගො පුබ්බචරියා, ධම්මකතානං ධම්මදෙසනා, නාදිසො සාවකස්ස පුබ්බයොගො පුබ්බචරියා, ධම්මකතානං ධම්මදෙසනානි.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: නථාගතබලං සාවකසාධාරණනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නථාගතො ජනො සන්ථා සමමාසමුඤ්ඤො සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාඪී ධම්මස්සාඪී¹ ධම්මපටිසරණොනි.²
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සාවකො ජනො සන්ථා සමමාසමුඤ්ඤො සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාඪී ධම්මස්සාඪී ධම්මපටිසරණොනි.²
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: නථාගතබලං සාවකසාධාරණනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නථාගතො අනුප්පනනස්ස මග්ගස්ස උප්පාදෙනා, අසිඤ්ජානස්ස මග්ගස්ස සිඤ්ජනෙනා,³ අනකතානස්ස මග්ගස්ස අකතානා, මග්ගඤ්ඤා මග්ගච්ඡද්ධ මග්ගකොච්ඡෙති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සාවකො අනුප්පනනස්ස මග්ගස්ස උප්පාදෙනා, අසිඤ්ජානස්ස මග්ගස්ස සිඤ්ජනෙනා, අනකතානස්ස මග්ගස්ස අකතානා මග්ගඤ්ඤා මග්ගච්ඡද්ධ මග්ගකොච්ඡෙති.
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: ඉඤ්ඤිපපරොපටියනනං යථාභුතං ඤ්ඤාණං නථාගතබලං සාවකසාධාරණනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සාවකො සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාඪීනි.
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

1. ධම්මසාඪී - PTS
 2. ධම්මපටිසරණො - මජ්ඣ.
 3. සිඤ්ජානෙනා - සීමු

8. ප. පු: සාවකො ධානාඨානං ජානාතීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ධ: හඤ්චී සාවකො ධානාඨානං ජානාතී,
 අනු. පා: හෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ 'ධානාඨානං යථාභූතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකසාධාරණ'නති.

9. ප. පු: සාවකො අතීතානාගතපච්චුප්පනානං කම්ම- සමාදානානං ධානසො හෙතුසො විපාකං ජානාතීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ධ: හඤ්චී සාවකො අතීතානාගතපච්චුප්පනානං කම්මසමාදානානං ධානසො හෙතුසො විපාකං ජානාතී,
 අනු. පා: හෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ: අතීතානාගත- පච්චුප්පනානං කම්මසමාදානානං ධානසො හෙතුසො විපාකං යථාභූතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකසාධාරණ'නති.

10. ප. පු: සාවකො සබ්බස්මිතීපට්ඨපදං¹ ජානාතීති
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ධ: හඤ්චී සාවකො සබ්බස්මිතීපට්ඨපදං ජානාතී,
 අනු. පා: හෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ: සබ්බස්මිතීපට්ඨපදං යථාභූතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවක- සාධාරණනති.

11. ප. පු: සාවකො අනෙකඛායා භානාඛායා ලොකං ජානාතීති
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ධ: හඤ්චී සාවකො අනෙකඛායා භානාඛායා ලොකං ජානාතී,
 අනු. පා: හෙන වත රෙ වතතඛෙබ්බ: අනෙකඛායා භානාඛායා ලොකං යථාභූතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකසාධාරණ'නති.

12. ප. පු: සාවකො සත්තානං නානාධම්මිභනිකතා ජානාතීති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1 සබ්බස්මිතී පට්ඨපදං - මජ්ඣං, සබ්බස්මිතීපට්ඨපදං - PTS

අනු. ය: හඤ්චී සාවකො සහතානං නානාධිමුඛනීකතා ජානාතී,

අනු. පා: තෙන වහ රෙ වහතබ්බෙ: සහතානං නානාධිමුඛනීකතා යථාභුතා ඤ්ණං තථාගතබ්බං සාවකසාධාරණනතී.

13. ප. පු: සාවකො ක්කානච්චොහනිසමාධිසමාපනතීනං සඛකීලෙසං වොදනං වුට්ඨානං ජානාතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චී සාවකො ක්කානච්චොහනිසමාධිසමාපනතීනං සඛකීලෙසං වොදනං වුට්ඨානං ජානාතී,

අනු. පා: තෙන වහ රෙ වහතබ්බෙ: ක්කානච්චොහනිසමාධි- සමාපනතීනං සඛකීලෙසං වොදනං වුට්ඨානං යථාභුතා ඤ්ණං තථාගතබ්බං සාවක- සාධාරණනතී.

14. ප. පු: සාවකො පුබ්බෙතිවාසානුස්සතී ජානාතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චී සාවකො පුබ්බෙතිවාසානුස්සතී ජානාතී,

අනු. පා: තෙන වහ රෙ වහතබ්බෙ: පුබ්බෙතිවාසානුස්සතී.¹ යථාභුතං ඤ්ණං තථාගතබ්බං සාවක- සාධාරණනතී.

15. ප. පු: සාවකො සහතානං මුතුපපානං ජානාතී'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චී සාවකො සහතානං මුතුපපානං ජානාතී,

අනු. පා: තෙන වහ රෙ වහතබ්බෙ: සහතානං මුතුපපානං යථාභුතං ඤ්ණං තථාගතබ්බං සාවක- සාධාරණනතී.

16. ප. පු: නනු තථාගතස්සාපී ආසවා ඛිණ්ණා, සාවකස්සාපී ආසවා ඛිණ්ණා'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

1. පුබ්බෙතිවාසානුස්සතී - සි.මු.

ප. පු: අඤ්චි කිඤ්චි නානාකරණං¹ නථාගතස්ස වා සාවකස්ස වා ආසවකඛයෙන වා ආසවකඛයං, විමුච්ඡතියා වා විමුච්ඡතී.

ස. වි: නඤ්චි.

අනු. ධ: හඤ්චි නඤ්චි කිඤ්චි නානාකරණං.¹ නථාගතස්ස වා සාවකස්ස වා ආසවකඛයෙන වා ආසවකඛයං, විමුච්ඡතියා වා විමුච්ඡතී,

අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවක-සාධාරණන්ති.

17. ප. පු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු. ධානාඨානෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

18. ප. පු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: සත්තානං චුතුපපාතෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගත-බලං සාවකසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ප. පු. ධානාඨානෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකආසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකආසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ප. පු: සත්තානං චුතුපපාතෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකආසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤ්ඤණං නථාගතබලං සාවකආසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. නානාකරණං - සීමු

21. ප. පු: ඉන්ද්‍රියපරොපරිසන්තං යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථා-
ගතබලං සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ධානාධානෙ යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථාගතබලං
සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

22. ප. පු: ඉන්ද්‍රියපරොපරිසන්තං යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථාගත-
බලං සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ආසවානං බයෙ යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථාගතබලං
සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

23. ප. පු: ධානාධානෙ යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථාගතබලං
සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ඉන්ද්‍රියපරොපරිසන්තං යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථාගත-
බලං සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

24. ප. පු: ආසවානං බයෙ යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථාගතබලං
සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ඉන්ද්‍රියපරොපරිසන්තං යථාභූතං ඤ්ඤාණං නථාගත-
බලං සාවකඤ්ඤාසාධාරණන්ති.

ස. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

බලකථා නිබ්බිතා.

3. 2.

අරියනතිකථා.

- 1. ස. පු: ශාඛාශාඛෙන යථාභූතං ඤාණං තථාගතබලං
 අරියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මග්ගො ඵලං තිබ්බානං සොඛාපතනිමග්ගො
 සොඛාපතනිඵලං සකදගාමිමග්ගො සිකදගාමිඵලං
 අනාගාමිමග්ගො අනාගාමිඵලං අරහත්තමග්ගො
 අරහත්තඵලං සතිපට්ඨානං සම්මප්පධානං ඉද්ධි-
 පාදො ඉන්ද්‍රියං බලං බොජ්ඣංදියොති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: ශාඛාශාඛෙන යථාභූතං ඤාණං තථාගතබලං
 අරියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සුඤ්ඤාතාරමමණනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: සුඤ්ඤාතාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ශාඛාශාඛනඤ්ච මනසිකරොති, සුඤ්ඤනඤ්ච
 මනසිකරොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: ශාඛාශාඛනඤ්ච මනසිකරොති, සුඤ්ඤනඤ්ච
 මනසිකරොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ද්විත්තං ඵස්සානං ද්විත්තා විභ්වානං සමොධානං
 හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: ශාඛාශාඛෙන යථාභූතං ඤාණං තථාගතබලං
 අරියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අතිමිභ්වතාරමමණං -පෙ- අප්පභ්විතිතාරමමණනති
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6. ස. පු: අප්‍රාණිකාරමමණනි.
 ප. පටිසුසුදු: ආමනා.
 ස. අනු: යානායානසු මනසිකරොති, අප්‍රාණිකසු මනසිකරොති.
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ--

- 7. ස. පු: යානායානසු මනසිකරොති, අප්‍රාණිකසු මනසිකරොති.
 ප. පටිසුසුදු: ආමනා.
 ස. අනු: ද්විතං ඵසානං ද්විතං චිත්තං සමොධානං භොතිති.
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ--

- 8. ස. පු: සනිපට්ඨානා අරියා සුසුදුකාරමමණනි.
 ප. පටිසුසුදු: ආමනා.
 ස. අනු: යානායානෙ යථාභුතං සුඤ්ඤං නථාගතබ්බං අරියං සුසුදුකාරමමණනි.
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ--

- 9. ස. පු: සනිපට්ඨානා අරියා අනිමනතාරමමණාං -පෙ- අප්‍රාණිකාරමමණනි
 ප. පටිසුසුදු: ආමනා.
 ස. අනු: යානායානෙ යථාභුතං සුඤ්ඤං නථාගතබ්බං අරියං අප්‍රාණිකාරමමණනි.
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ--

- 10. ස. පු: සමමප්පධානා- ඉඤ්ඤාපාදා- ඉඤ්ඤා- බ්බං- බ්බං- භවං අරියා සුසුදුකාරමමණනි.
 ප. පටිසුසුදු: ආමනා.
 ස. අනු: යානායානෙ යථාභුතං සුඤ්ඤං නථාගතබ්බං අරියං සුසුදුකාරමමණනි.
 ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ--

11. ස. පු: බ්‍රොජ්ඣකරිතා අරියා අනිමිත්තාරම්මණා -පෙ-
අප්පණීතිකාරම්මණාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ධානාඨානෙ සථාභුතං ඤාණං තථාගතබලං අරියං
අප්පණීතිකාරම්මණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: ධානාඨානෙ සථාභුතං ඤාණං තථාගතබලං
අරියං න වන්තබ්බං සුඤ්ඤකාරම්මණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සතිපට්ඨානා අරියා, න වන්තබ්බා සුඤ්ඤානා-
රම්මණාති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: ධානාඨානෙ සථාභුතං ඤාණං තථාගතබලං
අරියං, න වන්තබ්බං අනිමිත්තාරම්මණං -පෙ-
අප්පණීතිකාරම්මණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සතිපට්ඨානා අරියා, න වන්තබ්බා අප්පණීතිකා-
රම්මණාති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: ධානාඨානෙ සථාභුතං ඤාණං තථාගතබලං
අරියං, න වන්තබ්බං සුඤ්ඤකාරම්මණං -පෙ-
අනිමිත්තාරම්මණං -පෙ- අප්පණීතිකාරම්මණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සම්මප්පධානං -පෙ- බ්‍රොජ්ඣකරිතා අරියා,
න වන්තබ්බා අප්පණීතිකාරම්මණාති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සන්තානං චුතුපපානෙ සථාභුතං ඤාණං තථාගත-
බලං අරියන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගො ඵලා තිබ්බානං සොනාපනනිමග්ගො
සොනාපනනිඵලං -පෙ- බ්‍රොජ්ඣකරිතාති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: සත්තානං චුතුපපානෙ යථාභූතං ඝඤ්ණං තථාගත-
බලං අරියනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සුඤ්ඤාතාරමමණනි.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: සුඤ්ඤාතාරමමණනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සත්තානං චුතුපපානඤ්ච මනසිකරොති, සුඤ්ඤා-
තඤ්ච මනසිකරොතිති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: සත්තානං චුතුපපානඤ්ච මනසිකරොති, සුඤ්ඤා-
තඤ්ච මනසිකරොතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ද්විතනං ඵස්සානං ද්විතනං විභතානං සමොධානං
හොතිති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: සත්තානං චුතුපපානෙ යථාභූතං ඝඤ්ණං
තථාගතබලං අරියනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනිමිත්තාරමමණං -පෙ- අපපණ්ණිතාරමමණනි.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: අපපණ්ණිතාරමමණනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සත්තානං චුතුපපානඤ්ච මනසිකරොති, අපපණ්ණි-
තඤ්ච මනසිකරොතිති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: සත්තානං චුතුපපානඤ්ච මනසිකරොති, අපපණ්ණි-
තඤ්ච මනසිකරොතිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ද්විතනං ඵස්සානං ද්විතනං විභතානං සමොධානං
හොතිති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: සතිපට්ඨානා අරියා, සුඤ්ඤානාරම්මණා -පෙ- අනිමිතතාරම්මණා -පෙ- අප්පණීතිතාරම්මණාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සත්තානං චුත්‍රපපානෙ යථාභුතං ඤ්ඤං තථාගතබලං අරියං අප්පණීතිතාරම්මණනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

23. ස. පු: සම්මප්පධානං -පෙ- බොජ්ඣංගිනා අරියා සුඤ්ඤානාරම්මණා -පෙ- අනිමිතතාරම්මණා -පෙ- අප්පණීතිතාරම්මණාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සත්තානං චුත්‍රපපානෙ යථාභුතං ඤ්ඤං තථාගත- බලං අරියං, අප්පණීතිතාරම්මණනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

24 ස. පු: සත්තානං චුත්‍රපපානෙ යථාභුතං ඤ්ඤං තථාගත- බලං අරියං, න වත්තබ්බං සුඤ්ඤානාරම්මණං -පෙ- අනිමිතතාරම්මණං -පෙ- අප්පණීතිතාරම්මණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සතිපට්ඨානා අරියා, න වත්තබ්බා අප්පණීතිතා- රම්මණාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

25. ස. පු: සත්තානං චුත්‍රපපානෙ යථාභුතං ඤ්ඤං තථාගත- බලං අරියං, න වත්තබ්බා සුඤ්ඤානාරම්මණං -පෙ- අනිමිතතාරම්මණං -පෙ- අප්පණීතිතාරම්මණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මප්පධානා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා අරියා, න වත්තබ්බාරම්මණාති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

26. ප. පු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතා ඤාණං නථාගතබලං අරියනනි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ඍනාඍනෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං අරියනනි.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

27. ප. පු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං අරියනනි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: සත්තානං චුතුපපාතෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං අරියනනි.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ

28. ප. පු: ඍනාඍනෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං න වතතබ්බං අරියනනි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං න වතතබ්බං අරියනනි.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

29. ප. පු: සත්තානං චුතුපපාතෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං න වතතබ්බං අරියනනි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං න වතතබ්බං අරියනනි.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

30. ප. පු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං අරියං සුඤ්ඤාතාරමමණනනි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ඍනාඍනෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං අරියං සුඤ්ඤාතාරමමණනනි.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

31. ප. පු: ආසවානං ඛයෙ යථාභුතං ඤාණං නථාගතබලං අරියං අනිමිත්තාරමමණං -පෙ- අපපණ්ණිතිනා-රමමණනනි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ණානාඤානෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගනබලං අරියං අප්පණ්ණිතිනාරම්මණනති.

ස. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

32. ප. පු: ආසවානං බයෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගනබලං අරියං සුඤ්ඤානාරම්මණං -පෙ- අනිමිතනා-රම්මණං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනාරම්මණනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: සත්තානං චුතුපපානෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගන-බලං අරියං අප්පණ්ණිතිනාරම්මණනති.

ස. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

33. ප. පු: ණානාඤානෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගනබලං අරියං න වතනබ්බං සුඤ්ඤානාරම්මණනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: ආසවානං බයෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගනබලං අරියං න වතනබ්බං සුඤ්ඤානාරම්මණනති.

ස. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

34. ප. පු: ණානාඤානෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගනබලං අරියං න වතනබ්බං අනිමිතනාරම්මණං -පෙ- අප්පණ්ණි-තිනාරම්මණනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: ආසවානං බයෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගනබලං අරියං න වතනබ්බං අප්පණ්ණිතිනාරම්මණනති.

ස. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

35. ප. පු: සත්තානං චුතුපපානෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගන-බලං අරියං න වතනබ්බං සුඤ්ඤානාරම්මණං -පෙ- අනිමිතනාරම්මණං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනාරම්මණනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: ආසවානං බයෙ යථාභුතං ඤාණං නපාගනබලං අරියං න වතනබ්බං අප්පණ්ණිතිනාරම්මණනති.

ස. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

3. 3.

විමුක්තිකථා.

- 1. ස පු: සරාගං විතතං විමුච්චනීති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: රාගසහගතං රාගසහජාතං රාගසංසංඛං රාගසම්පයුතතං රාගසහභු රාගානුපට්ඨනනී අකුසලං ලොකීයං සාසවං සංයොජනීයං ගණනීයං ඔසනීයං¹. යොගනීයං². නීවරණීයං පරාමවං උපාදනීයං සංකිලෙසිකං³ විතතං විමුච්චනීති.
 - ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: සඵසාං විතතං විමුච්චනී, ඵසෙසා ච විතතං ච උහො විමුච්චනීති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: සරාගං විතතං විමුච්චනී, රගො ච විතතං ච උහො විමුච්චනීති.
 - ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: සවෙදනං -පෙ- සසඤ්ඤාං -පෙ. සවෙනනං -පෙ- සසඤ්ඤාං⁴ විතතං විමුච්චනී, සඤ්ඤා ච විතතං ච උහො විමුච්චනීති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: සරාගං විතතං විමුච්චනී, රගො ච විතතං ච උහො විමුච්චනීති.
 - ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: සඵසාං සරාගං විතතං විමුච්චනී, ඵසෙසා ච විතතං ච උහො විමුච්චනීති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: රගො ච විතතං ච උහො විමුච්චනීති.
 - ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 ඔසනීයං - සිමු, මජ්ඣ, සං. .
 2 යොගනීයං - සිමු, මජ්ඣ, සං. .
 3 සංකිලෙසිකං - සිමු, මජ්ඣ.
 4 සපඤ්ඤාං - මජ්ඣ.

5. ස. පු: සවේදනං සරාගං -පෙ- සසඤ්ඤං සරාගං -පෙ- සවේගනං සරාගං -පෙ- සසඤ්ඤං සරාගං විතතං විමුච්චති, සඤ්ඤා ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රාගෝ ච විතතඤ්ඤා උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සද්දෙසං විතතං විමුච්චති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්දෙසසහගතං ද්දෙසසහජාතං ද්දෙසසංසථං ද්දෙසසම්පයුතතං ද්දෙසසහභු ද්දෙසානුපට්ඨිතති අකුසලං ලොකීයං සාසවං සායොජනීයං ගතනීයං ඔසනීයං යොගනීයං නීවරණීයං පරාමධං උපාදනීයං සංකිලෙසිකා විතතං විමුච්චති

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--

7. ස. පු: සඵසං විතතං විමුච්චති, ඵසො ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සද්දෙසං විතතං විමුච්චති, ද්දෙසො ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--

8. ස. පු: සවේදනං -පෙ- සසඤ්ඤං -පෙ- සවේගනං -පෙ- සසඤ්ඤං විතතං විමුච්චති, සඤ්ඤා ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සද්දෙසං විතතං විමුච්චති, ද්දෙසො ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--

9. ස. පු: සඵසං සද්දෙසං විතතං විමුච්චති, ඵසො ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සද්දෙසං විතතං විමුච්චති, ද්දෙසො ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--

10. ස. පු: සිවෙදනං සදෙසං -පෙ- සසඤ්ඤං සදෙසං
 -පෙ- සිවෙනනං සදෙසං -පෙ- සසඤ්ඤං
 සදෙසං විතතං විමුච්චතී, සඤ්ඤා ච විතතං ච
 උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දෙසො ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: සමොහං විතතං විමුච්චතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මොහසහගතං මොහසහජාතං මොහසංසට්ඨං
 මොහසමපයුතතා, මොහසහභු මොහානුපරිවන්ති
 අභුකලං ලොකීයං සාසවං සංයොජනීයං¹
 ගජ්ඣීයං ඔසනීයං යොගනීයං නීවරණීයං²
 පරාමට්ඨං උපාදනීයං සංකිලෙසීකා³ විතතං
 විමුච්චතීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: සඵසං විතතං විමුච්චතී, ඵසෙසා ච විතතං ච
 උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමොහං විතතං විමුච්චතී, මොහො ච විතතං ච
 උභෝ විමුච්චන්තීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සිවෙදනං -පෙ- සසඤ්ඤං -පෙ- සිවෙනනං -පෙ-
 සසඤ්ඤං විතතං විමුච්චතී, සඤ්ඤා ච විතතං ච
 උභෝ විමුච්චන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමොහං විතතං විමුච්චතී, මොහො ච විතතං ච
 උභෝ විමුච්චන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සඵසං සමොහං විතතං විමුච්චතී, ඵසෙසා ච
 විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මොහො ච විතතං ච උභෝ විමුච්චන්තී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. සංයොජනීයං - PTS.
 2. නීවරණීයං - PTS.
 3. සංකිලෙසීයං - සිමු, ජෙසං.

15. ස. පු: සවෙදනං සමොහං -පෙ- සසඤ්ඤා සමොහං
 -පෙ- සවෙනනං සමොහං -පෙ- සසඤ්ඤා
 සමොහං විතතං විමුච්චති, සඤ්ඤා ච විතතං ච
 උභො විමුච්චන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මොහො ච විතතං ච උභො විමුච්චන්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

16. ප. පු: න වතතබ්බං¹ සරාගං සද්දෙසං සමොහං විතතං
 විමුච්චති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: විතරාගං විතද්දෙසං විතමොහං නිකඤ්ඤෙසං
 විතතං විමුච්චති'ති.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

අනු. ආ: තෙන හි න වතතබ්බං² 'සරාගං සද්දෙසං සමොහං
 විතතං විමුච්චති'ති.

විමුහනිකථා නිවසිතා.

1 'න වතතබ්බ'නති - මජ්ඣං පට්ඨපකෙ නාඨී. පරමිද්දෙපි තඤ්ඤා සකච්චාදිපුච්චා විස නිදසසිතං.

2. 'න වතතබ්බ'නති - PTS, ස්ථාමපොඤ්ඤා සු න දිසානෙ.

3. 4.

විමුච්චමානකථා

- 1. ස. පු: විමුහනං විමුච්චමානනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: එකදෙසං විමුහනං, එකදෙසං අවිමුහනනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බි -පෙ-

- 2. ස. පු: එකදෙසං විමුහනං, එකදෙසං අවිමුහනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: එකදෙසං සොනාපනො, එකදෙසං න සොනාපනො, එකදෙසං සොනාපනනි- එලපපනො පටිලඤ්ඤා අබිගහො සච්ඡිකනො උපසම්පජ්ජි විහරති, කායෙන චුඤ්චා විහරති, එකදෙසං න කායෙන චුඤ්චා විහරති, එකදෙසං සත්තකඛිනනුපරමො කොලංකොලො එකඤ්ඤා, බුඤ්ඤා අවෙච්චපසාදෙන සමනනාගහො, ධම්මෙ -පෙ- සබ්බෙ -පෙ- අරියකනොති සීලෙති සමනනාගහො, එකදෙසං අරියකනොති සීලෙති න සමනනාගහොති.
- ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බි -පෙ-

- 3. ස. පු: එකදෙසං විමුහනං, එකදෙසං අවිමුහනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: එකදෙසං සකදගාමී, එකදෙසං න සකදගාමී, එකදෙසං සකදගාමීඑලපපනො, පටිලඤ්ඤා අබිගහො සච්ඡිකනො උපසම්පජ්ජි විහරති, කායෙන චුඤ්චා විහරති, එකදෙසං න කායෙන චුඤ්චා විහරති.
- ප. පටි: න හෙවං වහනබ්බි -පෙ-

4. ස. පු: එකදෙසං විමුහනං එකදෙසං අවිමුහනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: එකදෙසං අනාගාමී, එකදෙසං න අනාගාමී, එකදෙසං අනාගාමීඵලපපනෙනා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන චුඤ්චා විහරති, එකදෙසං න කායෙන චුඤ්චා විහරති, එකදෙසං අනන්තරාපරිනිබ්බාසී, උපභවිච්ච පරිනිබ්බාසී, අසඤ්ඤාරපරිනිබ්බාසී, සසඤ්ඤාරපරිනිබ්බාසී, උඤ්ඤාසොභො අකණ්ඨොගාමී, එකදෙසං න උඤ්ඤාසොභො අකණ්ඨොගාමීති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
5. ස. පු: එකදෙසං විමුහනං, එකදෙසං අවිමුහනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: එකදෙසං අරහා, එකදෙසං න අරහා, එකදෙසං අරහත්තපපනෙනා පටිලඤ්ඤා අධිගතො සච්ඡිකතො උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන චුඤ්චා¹ විහරති, එකදෙසං න කායෙන චුඤ්චා¹ විහරති, එකදෙසං චීතරුගො චීතදෙසො චීතමොභො -පෙ- එකදෙසං සච්ඡිකානබ්බං සච්ඡිකානං, එකදෙසං සච්ඡිකානබ්බං න සච්ඡිකානනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
6. ස. පු. විමුහනං විමුච්චමානනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: උපපාදකකිණේ විමුහනං, භවසිහකකිණේ විමුහනනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
7. ප. පු: න වත්තබ්බං විමුහනං විමුච්චමාන'නනි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

1 කායෙන ච චුඤ්චා - PTS

ප. අනු: නනු චුතතං හගචතා, “කසු ඵවා ජානතො ඵවං පසුතො කාමාසවා’පි විතතං විමුච්චති, හවා-සවා’පි විතතං විමුච්චති, අච්ඡාසවාපි විතතං විමුච්චති”තිa අතේච සුභතනොනාති.

ස. පටි: ආමනතා.

අනු. ආ: තෙන හි විමුච්චතං විමුච්චමානනාති.

8. ස. පු: විමුච්චතං විමුච්චමානනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුතතං හගචතා, “සො ඵවා සමාතිනෙ විතෙත පරිසුඤ්ඤා පරියොදානෙ අනඛගණේ විගතූපකතීලෙසෙ මුදුභුතෙ කමච්චතියෙ සීනෙ ආනෙඤ්ජපපතෙත ආභවානං බ්‍යඤ්ඤාය විතතං අභිතින්තාමෙති”තිa අතේච සුභතනොනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ආ: තෙන හි න වතනබ්බං ‘විමුච්චතං විමුච්චමානනාති’.

9. ස. පු: අත්ථි විතතං විමුච්චමානනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ථි විතතං රජ්ජමානං දුස්සමානං මුය්‍යමානං කිලීස්සමානනාති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බං -පෙ-

ස. අනු: නනු රතනඤ්ඤාව අරතනඤ්ඤාව දුට්ඨඤ්ඤාව අදුට්ඨඤ්ඤාව මුලභඤ්ඤාව අමුලභඤ්ඤාව ඡිනනඤ්ඤාව අච්ඡිනනඤ්ඤාව භිනනඤ්ඤාව අභිනනඤ්ඤාව කතඤ්ඤාව අකතඤ්ඤාව.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඨ: භඤ්චී රතනඤ්ඤාව අරතනඤ්ඤාව දුට්ඨඤ්ඤාව අදුට්ඨඤ්ඤාව මුලභඤ්ඤාව අමුලභඤ්ඤාව ඡිනනඤ්ඤාව අච්ඡිනනඤ්ඤාව භිනනඤ්ඤාව අභිනනඤ්ඤාව කතඤ්ඤාව අකතඤ්ඤාව,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බං ‘අත්ථි විතතං විමුච්චමානනාති’.

විමුච්චමානකථා නිට්ඨිතා.

a. දීඝනිකාය - සාමීඤ්ඤාපිල සුභතාදිසු.

3. 5.

අට්ඨමකකථා.

- 1. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානං පභිනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අට්ඨමකො පුග්ගලො සොනාපනො, සොනා-
පනතිඵලපපනො පටිලඳො අධිගතො සච්ඡිකතො
උපසම්පජ්ජ විහරති, කායෙන ජුසිත්වා විහරතීති
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස විචිකිච්ජාපරිසුට්ඨානං පභිනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අට්ඨමකො පුග්ගලො සොනාපනො, සොනා-
පනතිඵලපපනො -පෙ- කායෙන ජුසිත්වා
විහරතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානං පභිනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස දිට්ඨානුසයො පභිනොති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානං පභිනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස විචිකිච්ජානුසයො
සීලබ්බනපරාමාසො පභිනොති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--

- 5. ස. පු:** අධ්‍යයන කථා පුගලය පිළිබඳව පරිශ්‍රව්‍යානං පනිනනති.

ප. පරිකල්ප: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයන කථා පුගලය පිළිබඳව නුසංයො පනිනනති.

ප. පරි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-
- 6. ස. පු:** අධ්‍යයන කථා පුගලය පිළිබඳව පරිශ්‍රව්‍යානං පනිනනති.

ප. පරිකල්ප: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයන කථා පුගලය දිව්‍යානුසංයො සීලබන-පරාමාසො පනිනනති.

ප. පරි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-
- 7. ස. පු:** අධ්‍යයන කථා පුගලය දිව්‍යානුසංයො අපසනි-නනති.

ප. පරිකල්ප: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයන කථා පුගලය දිව්‍යපරිශ්‍රව්‍යානං අපසනි-නනති.

ප. පරි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-
- 8. ස. පු:** අධ්‍යයන කථා පුගලය දිව්‍යානුසංයො අපසනිනනති.

ප. පරිකල්ප: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයන කථා පුගලය පිළිබඳව පරිශ්‍රව්‍යානං අපසනිනනති.

ප. පරි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-
- 9. ස. පු:** අධ්‍යයන කථා පුගලය පිළිබඳව නුසංයො සීලබනපරාමාසො අපසනිනනති.

ප. පරිකල්ප: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයන කථා පුගලය දිව්‍යපරිශ්‍රව්‍යානං අපසනි-නනති.

ප. පරි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-
- 10. ස. පු:** අධ්‍යයන කථා පුගලය සීලබනපරාමාසො අපසනිනනති.

ප. පරිකල්ප: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයන කථා පුගලය පිළිබඳව පරිශ්‍රව්‍යානං අපසනිනනති.

ප. පරි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-

11. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානා පභිනනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානාපභානාය මගො භාවිතොති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

12. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානා පභිනනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානාපභානාය සතිපට්ඨානා භාවිතා -පෙ- සමමපපඛානා -පෙ- බොජ්ඣංගිභා භාවිතාති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

13. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානා පභිනනාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානාපභානාය මගො භාවිතො -පෙ- බොජ්ඣංගිභා භාවිතාති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

14. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානාපභානාය මගො භාවිතොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අමගෙන පභිනං ලොකියෙන සාසවෙන -පෙ- සංකිලෙසිකෙනාති ¹

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

15. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානාපභානාය සතිපට්ඨානා අභාවිතා -පෙ- බොජ්ඣංගිභා අභාවිතාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අමගෙන පභිනං ලොකියෙන සාසවෙන -පෙ- සංකිලෙසිකෙනාති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

1. සංකිලෙසිංසනාස - සීමු.

16. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානපසභා-
නාස මග්ගො අභාවිතො -පෙ- සනිපට්ඨානා -පෙ-
සමවප්පධානා -පෙ- බොජ්ඣංගිනා අභාවිතාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අමග්ගෙන පභිනං ලොකීයෙන සාසවෙන -පෙ-
සංකීලෙසීකෙනාති.

ප. පටි: නා හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

17. ප. පු: න වතතබ්බං 'අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස දිට්ඨිපරි-
සුට්ඨානං පභින'නති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: උප්පජ්ජියාතිති.

ස. වි: නුප්පජ්ජියාති.

අනු. ය: හඤ්චි නුප්පජ්ජියාති,

අනු. පා: තෙන වන රෙ වතතබ්බෙ: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස
දිට්ඨිපරිසුට්ඨානං පභිනනති.

18. ප. පු: න වතතබ්බං 'අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස විචිකිච්ඡා-
පරිසුට්ඨානං පභින'නති.

ස. පටි: ආමනතා.

ප. අනු: උප්පජ්ජියාතිති.

ස. වි: නුප්පජ්ජියාති.

අනු. ය: හඤ්චි නුප්පජ්ජියාති,

අනු. පා: තෙන වන රෙ වතතබ්බෙ: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස
විචිකිච්ඡාපරිසුට්ඨානං පභිනනති.

19. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානං
නුප්පජ්ජියාතිති කත්වා පභිනනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස දිට්ඨිනුසංයො නුප්පජ්ජියා-
තිති කත්වා පභිනොති.

ප. පටි: නා හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: අධ්‍යයනකථා පුගලයා දිවිපරිසරයානං
නුප්පජ්ජානති කථා පභිනනති.

ප. පරිකුඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයනකථා පුගලයා විචිකිච්ඡානුසයො -පෙ--
සීලබ්බතපරාමාසො නුප්පජ්ජානති කථා
පභිනනති.

ප. පරි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ--

21 ස. පු: අධ්‍යයනකථා පුගලයා විචිකිච්ඡාපරිසරයානං
නුප්පජ්ජානති කථා පභිනනති.

ප. පරිකුඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අධ්‍යයනකථා පුගලයා විචිකිච්ඡානුසයො -පෙ--
සීලබ්බතපරාමාසො නුප්පජ්ජානති කථා
පභිනනති.

ප. පරි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ--

22. ස. පු: අධ්‍යයනකථා පුගලයා දිවිපරිසරයානං
නුප්පජ්ජානති කථා පභිනනති.

ප. පරි කුඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ගොනුභුනො පුගලයා දිවිපරිසරයානං
නුප්පජ්ජානති කථා පභිනනති.

ප. පරි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ--

23. ස. පු: අධ්‍යයනකථා පුගලයා විචිකිච්ඡාපරිසරයානං
නුප්පජ්ජානති කථා පභිනනති.

ප. පරිකුඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ගොනුභුනො පුගලයා විචිකිච්ඡාපරිසරයානං
නුප්පජ්ජානති කථා පභිනනති.

ප. පරි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ--

3. 6.

අට්ඨමකස්ස ඉන්ද්‍රියකථා.

- 1. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස නන්ථි සද්ධිඤ්චිනන්ථි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස නන්ථි සද්ධානි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස නන්ථි විරිඤ්චියං -පෙ-
නන්ථි සතිඤ්චියං -පෙ- නන්ථි සමාධිඤ්චියං -පෙ-
නන්ථි පඤ්ඤාඤ්චියනන්ථි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස නන්ථි පඤ්ඤානි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස අන්ථි සද්ධානි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස අන්ථි සද්ධිඤ්චිනන්ථි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස අන්ථි චිරියං -පෙ- අන්ථි
සති -පෙ- අන්ථි සමාධි -පෙ- අන්ථි පඤ්ඤානි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස අන්ථි පඤ්ඤාඤ්චියනන්ථි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස අන්ථි මනෝ, අන්ථි
මනිඤ්චියනන්ථි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අට්ඨමකස්ස පුග්ගලස්ස අන්ථි සද්ධා, අන්ථි
සද්ධිඤ්චිනන්ථි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 6. ස. පු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී මනෝ, අතී මනීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරිකල්ප: ආමනනා.
- ස. අනු: අධ්‍යයන සහ අතී පරිකල්ප, අතී පරිකල්පීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරි: න හෙවං වනනබේබ -පෙ-

- 7. ස. පු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී සොමනසං, අතී සොමනසංද්‍රියං, අතී ජීවිතං, අතී ජීවිතීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරිකල්ප: ආමනනා.
- ස. අනු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී සද්ධා, අතී සද්ධීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරි: න හෙවං වනනබේබ -පෙ-

- 8. ස. පු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී ජීවිතං, අතී ජීවිතීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරිකල්ප: ආමනනා.
- ස. අනු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී පරිකල්ප, අතී පරිකල්පීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරි: න හෙවං වනනබේබ -පෙ-

- 9. ස. පු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී සද්ධා, නතී සද්ධීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරිකල්ප: ආමනනා.
- ස. අනු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී මනෝ, නතී මනීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරි: න හෙවං වනනබේබ -පෙ-

- 10. ස. පු. අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී සද්ධා, නතී සද්ධීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරිකල්ප: ආමනනා.
- ස. අනු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී සොමනසං, නතී සොමනසංද්‍රියං -පෙ- අතී ජීවිතං, නතී ජීවිතීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරි: න හෙවං වනනබේබ -පෙ-

- 11. ස. පු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී පරිකල්ප, නතී පරිකල්පීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරිකල්ප: ආමනනා.
- ස. අනු: අධ්‍යයන සහ පුහුණු අතී මනෝ නතී මනීන්ද්‍රියං -පෙ- අතී සොමනසං, නතී සොමනසංද්‍රියං -පෙ- අතී ජීවිතං, නතී ජීවිතීන්ද්‍රියනි.
- ප. පරි: න හෙවං වනනබේබ -පෙ-

- 12. ස. පු:** අධ්‍යයන පුහුණුව නැති සිද්ධි සිදුවියහ.
- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- ස. අනු: අධ්‍යයන පුහුණුව අසා දෙමාණි.
- ප. පරි: න හෙවං වන්තබෙබ - පෙ -
- 13. ස. පු:** අධ්‍යයන පුහුණුව නැති විරිසි සිදුවියහ¹
- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- ස. අනු: අධ්‍යයන පුහුණුව කුසිතො භීනවිරිසොති.²
- ප. පරි: න හෙවං වන්තබෙබ - පෙ -
- 14. ස. පු:** අධ්‍යයන පුහුණුව නැති සිති සිදුවියහ.
- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- ස. අනු: අධ්‍යයන පුහුණුව මුධ්‍යසාති අසමපජානොති.
- ප. පරි: න හෙවං වන්තබෙබ - පෙ -
- 15. ස. පු:** අධ්‍යයන පුහුණුව නැති සමාධි සිදුවියහ.
- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- ස. අනු: අධ්‍යයන පුහුණුව අසමාහිතො විබහන්ත-
විතොති.
- ප. පරි: න හෙවං වන්තබෙබ - පෙ -
- 16. ස. පු:** අධ්‍යයන පුහුණුව නැති පසුකල්පය සිදුවියහ.
- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- ස. අනු: අධ්‍යයන පුහුණුව උපසකල්පය ඵලමුතොති.
- ප. පරි: න හෙවං වන්තබෙබ - පෙ -
- 17. ස. පු:** අධ්‍යයන පුහුණුව අති සඳා, සා ච සඳා
නියොතිකාති.
- ප. පරිකල්පය: ආමන්ත.
- අනු. ස: හකල්පි අධ්‍යයන පුහුණුව අති සඳා, සා ච
සඳා නියොතිකා.
- අනු. පා: නො ච වන් රො³ වන්තබෙබ: 'අධ්‍යයන පුහුණුව
නැති සිද්ධි සිදුවියහ'නි.

1. විරිසි සිදුවියහ - ඡෙසං.
 2. භීනවිරිසොති - ඡෙසං.
 3 නො වන් රො - PTS.

18. ස. පු:

අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස අත්ථි චිරියං,¹ නාදුච්චි චිරියං¹ නියයාතිකං -පෙ- අත්ථි සනි, සා ච සනි නියයාතිකා -පෙ- අත්ථි සමාධි, සො ච සමාධි නියයාතිකො -පෙ- අත්ථි පඤ්ඤා, සා ච පඤ්ඤා නියයාතිකානි.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ස:

හඤ්චි අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස අත්ථි පඤ්ඤා, සා ච පඤ්ඤා නියයාතිකා,

අනු. පා:

නො ච වත රො² වනතබ්බො: අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස නත්ථි පඤ්ඤේන්ද්‍රියනති.

19. ස. පු:

සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස අත්ථි සද්ධා, අත්ථි සද්ධිනිද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස අත්ථි සද්ධා, අත්ථි සද්ධිනිද්‍රියනති.

ප. පටි:

න හෙවං වනතබ්බො -පෙ-

20. ස. පු:

සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස අත්ථි පඤ්ඤා, අත්ථි පඤ්ඤේන්ද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස අත්ථි පඤ්ඤා, අත්ථි පඤ්ඤේන්ද්‍රියනති.

ප. පටි:

න හෙවං වනතබ්බො -පෙ-

21. ස. පු:

අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස -පෙ- අරහනතසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස අත්ථි සද්ධා, අත්ථි සද්ධිනිද්‍රියං -පෙ- අත්ථි පඤ්ඤා, අත්ථි පඤ්ඤේන්ද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස අත්ථි පඤ්ඤා, අත්ථි පඤ්ඤේන්ද්‍රියනති.

ප. පටි:

න හෙවං වනතබ්බො -පෙ-

22. ස. පු:

අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස අත්ථි සද්ධා, නත්ථි සද්ධිනිද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස අත්ථි සද්ධා, නත්ථි සද්ධිනිද්‍රියනති.

ප. පටි:

න හෙවං වනතබ්බො -පෙ-

1. චිරියං - මජ්ඣං.

23. ස. ප්‍ර: අධ්‍යයන පුහුණුව අතීත පසුදු, නවීන පසුදු දියවෙයි.

ප. පවසනුදු: ආමන්ත.

ස. අනු: අනාගතීඵලසම්පූර්ණය පවසනුදු පුහුණුව අතීත පසුදු, නවීන පසුදු දියවෙයි.

ප. පව: න ගෙවං වනනබ්බ -පෙ-

24. ස. ප්‍ර: අධ්‍යයන පුහුණුව අතීත සඳහා, නවීන සඳහා -පෙ- අතීත පසුදු, නවීන පසුදු දියවෙයි.

ප. පවසනුදු: ආමන්ත.

ස. අනු: අනාගතීඵලසම්පූර්ණය පවසනුදු පුහුණුව -පෙ- අරභනසම්පූර්ණය පවසනුදු පුහුණුව අතීත පසුදු, නවීන පසුදු දියවෙයි.

ප. පව: න ගෙවං වනනබ්බ -පෙ-

25. ස. ප්‍ර: අධ්‍යයන පුහුණුව නවීන පසුදු දියවෙයි.

ප. පවසනුදු: ආමන්ත.

ස. අනු: නඤ්චිච්චානං භගවතා: “පසුදු මානි භික්ඛවෙ, ඉදිරියානි. කතමානි පසුදු: සඳහා විරිසිදියං සතිදියං සමාධිදියං පසුදුදු. ඉමානි බො භික්ඛවෙ පසුදුදු. ඉමෙසං බො භික්ඛවෙ, පසුදුදු ඉදිරියානං සමන්තා අරභා හොති. තතො මුදුනරෙහි අරභනසම්පූර්ණය¹ පවසනුදු හොති, තතො මුදුනරෙහි අනාගතී හොති, තතො මුදුනරෙහි අනාගතීඵලසම්පූර්ණය පවසනුදු හොති, තතො මුදුනරෙහි සකදගාමී හොති, තතො මුදුනරෙහි සකදගාමීඵලසම්පූර්ණය පවසනුදු හොති, තතො මුදුනරෙහි සොනාපනෙහි හොති, තතො මුදුනරෙහි සොනාපනඵලසම්පූර්ණය පවසනුදු හොති. යසං බො භික්ඛවෙ, ඉමානි පසුදුදු සබ්බන සබ්බං සබ්බථ, සබ්බං නවීන, නමහං බාහිරො පුපුර්ණපකෙහි සිතොති වදුමි”^a

ප. පවසනුදු: ආමන්ත.

ස. අනු: අධ්‍යයන පුහුණුව බාහිරො පුපුර්ණපකෙහි සිතොති.

ප. පව: න ගෙවං වනනබ්බ -පෙ-

ස. ආ: තෙන හි අධ්‍යයන පුහුණුව අතීත පසුදු දියවෙයි.

අධ්‍යයන ඉදිරියකට නිවහන.

1. අරභනසම්පූර්ණය - මජ්ඣ, සූ, PTS.
a ඉදිරියකට - මහාවග්ග - පටිසම්භුත.

3. 7.

දිබ්බචක්ඛකථා.

- 1. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපස්ඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මංසචක්ඛං දිබ්බචක්ඛං, දිබ්බචක්ඛං මංසචක්ඛනාහි.
- ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපස්ඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සාදිසං මංසචක්ඛං තාදිසං දිබ්බචක්ඛං, සාදිසං දිබ්බචක්ඛං තාදිසං මංසචක්ඛනාහි.
- ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපස්ඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නඤ්ඤෙව මංසචක්ඛං තං දිබ්බචක්ඛං, නං දිබ්බචක්ඛං තං මංසචක්ඛනාහි.
- ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපස්ඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සාදිසො මංසචක්ඛස්ස චිසයො, අනුභවො¹ ගොචරො, තාදිසො දිබ්බස්ස චක්ඛස්ස චිසයො අනුභවො ගොචරොති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපස්ඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: උපාදිනතං හුත්වා අනුපාදිනතං භොතිති.
- ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

1. අනුභවො - සබ්බස්ථ

6. ස. පු: උපාදිනනං හුන්වා අනුපාදිනනං ගොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: කාමාවචරං හුන්වා රූපාවචරං ගොතීති.
 ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: කාමාවචරං හුන්වා රූපාවචරං ගොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: රූපාවචරං හුන්වා අරූපාවචරං ගොතීති.
 ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: රූපාවචරං හුන්වා අරූපාවචරං ගොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිසාපනනං හුන්වා අපටිසාපනනං ගොතීති.
 ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං ගොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: දිබ්බචක්ඛං ධම්මපඤ්ඤාං මංසචක්ඛං ගොතීති.
 ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං ගොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: දිබ්බචක්ඛං ධම්මපඤ්ඤාං පඤ්ඤාචක්ඛං ගොතීති.
 ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං ගොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: දිබ්බචක්ඛං ධම්මපඤ්ඤාං මංසචක්ඛං ගොතීති.
 ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: මංසචක්ඛං ධම්මපඤ්ඤාං දිබ්බචක්ඛං ගොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: දොව චක්ඛනීති.
 ප. පටි: න ගෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 13. ස. පු: දෙව්ව චක්ඛුනී'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නහු තිණී චක්ඛුනි චුතනානි භගවතා: මංසචක්ඛුං දිබ්බචක්ඛුං පඤ්ඤචක්ඛුනානි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ධ: භඤ්චී තිණී චක්ඛුනි චුතනානි භගවතා: මංසචක්ඛුං දිබ්බචක්ඛුං පඤ්ඤචක්ඛුං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වනනබ්බෙ 'දෙව්ව චක්ඛුනී'නි

- 14. ස පු: දෙව්ව චක්ඛුනී'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නහු චුතනං භගවතා: තිණීමානි භික්ඛවෙ, චක්ඛුනි. කතමානි තිණී: මංසචක්ඛුං දිබ්බචක්ඛුං පඤ්ඤචක්ඛුනානි. ඉමානි බො භික්ඛවෙ, තිණී චක්ඛුනී'නි.

“මංසචක්ඛුං දිබ්බචක්ඛුං
 පඤ්ඤචක්ඛුං අනුතතරං,
 එනානි තිණී චක්ඛුනි
 අකබ්බි පුරිසුතතමො,
 මංසචක්ඛුස්ස උප්පාදො
 මග්ගො දිබ්බස්ස චක්ඛුභො.

යද ව ඤ්ඤං උදපාදි
 පඤ්ඤචක්ඛුං අනුතතරං,
 නස්ස චක්ඛුස්ස පටිලානා
 සබ්බද්ධකා පමුච්චනී'නි.^a

අතෙච සුභතනොනානි.

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. පා: හෙන හී න චතනබ්බං: දෙව්ව චක්ඛුනී'නි.

දිබ්බචක්ඛුකථං නිව්ඤා.

8. 8.

දිබ්බසොතකථා.

- 1. ස. පු: මංසසොතං ධම්මුපන්ථං දිබ්බසොතං භොතීති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මංසසොතං දිබ්බසොතං, දිබ්බසොතං මංස-
සොතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: මංසසොතං ධම්මුපන්ථං දිබ්බසොතං භොතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යාදිසං මංසසොතං නාදිසං දිබ්බසොතං,
යාදිසං දිබ්බසොතං නාදිසං මංසසොතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: මංසසොතං ධම්මුපන්ථං දිබ්බසොතං භොතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: තඤ්ඤෙව මංසසොතං තං දිබ්බසොතං,
තං දිබ්බසොතං තා මංසසොතනති.
- ප. පටි: න භෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: මංසසොතං ධම්මුපන්ථං දිබ්බසොතං භොතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: යාදිසො මංසසොතස්ස විසයො අනුභවො
ගොචරො, නාදිසො දිබ්බස්ස සොතස්ස විසයො
අනුභවො ගොචරොති.
- ප. පටි: න භෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

- 5. ස. පු: මංසසොතං ධම්මුපන්ථං දිබ්බසොතං භොතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: උපාදින්නං හුඨා අනුපාදින්නං භොතීති.
- ප. පටි: න භෙවා වන්තබ්බෙ -පෙ-

- 6 ස. පු: රූපාදිත්තං හුඤ්ඤා අනුපාදිත්තං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: කාමාවච්චරං හුඤ්ඤා රූපාවච්චරං භොතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වචනබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු: කාමාවච්චරං හුඤ්ඤා රූපාවච්චරං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: රූපාවච්චරං හුඤ්ඤා අරූපාවච්චරං භොතිති
- ප. පටි: න හෙවං වචනබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: රූපාවච්චරං හුඤ්ඤා අරූපාවච්චරං භොතිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පරිසාරපනං හුඤ්ඤා අපරිසාරපනං භොතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වචනබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු: මංසසොකං ධම්මප්පජ්ඣං දිබ්බසොකං භොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දිබ්බසොකං ධම්මප්පජ්ඣං මංසසොකං භොතිති.
- ප. පටි: න හෙවං වචනබ්බෙ -පෙ-
- 10. ස. පු: මංසසොකං ධම්මප්පජ්ඣං දිබ්බසොකං භොතිති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: එකංසෙව සොනන්ති
- ප. පටි: න හෙවං වචනබ්බෙ -පෙ -
- 11. ස. පු: එකංසෙව සොනන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු ඥේ සොකාති චුඤ්ඤාති හගච්චා: මංසසොකං දිබ්බසොකන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා
- අනු. ස: හඤ්ඤී ඥේ සොකාති චුඤ්ඤාති හගච්චා: මංසසොකං දිබ්බසොකං.
- අනු. පා: හො ච වච රෙ වචනබ්බෙ ‘එකඤ්ඤෙව සොන’න්ති.

3. 9.

යථාකමුඛපගත සද්දණකථා.

- 1. ස. පු: යථාකමුඛපගතං සද්දණං¹. දිබ්බචක්ඛුනති.
- ප. පච්ඤාසද්ද: ආමන්තා.
- ස. අනු: යථාකමුඛපගතස්ථ මනසි කරොති, දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං පසස්සීති.
- ප. පච්: න හෙවං වන්තබ්බෙ - පෙ -
- 2. ස. පු: යථාකමුඛපගතස්ථ මනසි කරොති, දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං පසස්සීති.
- ප. පච්ඤාසද්ද: ආමන්තා.
- ස. අනු: ද්විත්තං ඵසස්සානං ද්විත්තං වින්තානං සමොධානං භොතීති.
- ප. පච්: න හෙවං වන්තබ්බෙ - පෙ -
- 3. ස. පු: යථාකමුඛපගතං සද්දණං දිබ්බචක්ඛුනති.
- ප. පච්ඤාසද්ද: ආමන්තා.
- ස. අනු: ‘ඉමෙ වත භොනො සත්තා’ති ච මනසි කරොති, ‘කායඤ්චරිතෙන සමන්තාගතා’ති ච මනසි කරොති, ‘චච්ච්චරිතෙන සමන්තාගතා’ති ච මනසි කරොති, ‘මනොඤ්චරිතෙන සමන්තාගතා’ති ච මනසි කරොති, ‘අරියානං උපවාදකා’ති ච මනසි කරොති, ‘මච්ඡාදිට්ඨිකා’ති ච මනසි කරොති, ‘මච්ඡාදිට්ඨිකමසමාදානා’ති ච මනසි කරොති, ‘තෙ කායස්ස හෙද පරමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාහං තීරයං උපපන්නා’ති ච මනසි කරොති, ‘ඉමෙ වා පන භොනො සත්තා’ති ච මනසි කරොති, ‘කායඤ්චරිතෙන සමන්තාගතා’ති ච මනසි කරොති, චච්ච්චරිතෙන සමන්තාගතා’ති ච මනසි කරොති, ‘මනො-ඤ්චරිතෙන සමන්තාගතා’ති ච මනසි කරොති, ‘අරියානං අනුපවාදකා’ති ච මනසි කරොති, ‘සමමාදිට්ඨිකා’ති ච මනසි කරොති, ‘සමමාදිට්ඨි-කමසමාදානා’ති ච මනසි කරොති, ‘තෙ කායස්ස හෙද පරමරණා සුගතා සඤා ලොකං උපපන්නා’ති ච මනසි කරොති, දිබ්බෙන චක්ඛුනා රූපං පසස්සීති.
- ප. පච්: න හෙවං වන්තබ්බෙ - පෙ -

1. යථාකමුඛපගතසද්දණං - ස්ථා

- 4. ස. පු: *යථාකමමුපගතං ඤාණං¹ දිබ්බච්චක්ඛන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ‘ඉමෙ වන භොනෙතා සන්තා’ති ච මනසිකරොති -පෙ-* ‘නෙ කායසෂ්ඨ හෙදා පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නා’ති ච මනසි කරොති, දිබ්බච්ච චක්ඛන්තා රූපං පසුභීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දවින්නං එසුඛානං දවින්නා විභානානං සමොධානං භොතීති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- ෪. ස. පු: යථාකමමුපගතං ඤාණං දිබ්බච්චක්ඛන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනච්චි කොචි අදිබ්බච්චක්ඛක්කො දිබ්බච්චක්ඛං අපපටි-ලඤ්ඤා අනධිගතො අසච්ඡිකතො යථාකමමුපගතං ජානාතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි අනච්චි කොචි අදිබ්බච්චක්ඛක්කො දිබ්බච්චක්ඛං අපපටිලඤ්ඤා අනධිගතො අසච්ඡිකතො යථාකමමු-පගතං ජානාති,
- අනු. පා: නො ච වන² රෙ වත්තබ්බෙ ‘යථාකමමුපගතං ඤාණං දිබ්බච්චක්ඛන්ති.

- 6. ස. පු: යථාකමමුපගතං ඤාණං දිබ්බච්චක්ඛන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමානතා.
- ස. අනු: ආයසමා සාරිපුනෙතා යථාකමමුපගතං³ ජානාතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි ආයසමා සාරිපුනෙතා යථාකමමුපගතං¹ ජානාති,
- අනු. පා: නො ච වන² රෙ වත්තබ්බෙ - යථාකමමුපගතං ඤාණං දිබ්බච්චක්ඛන්ති.

1. යථාකමමුපගතඤාණං - සා.
 2. නො වන PTS, සා.
 3. යථාකමමුපගතං ඤාණං - සිඞ්ඞු, මජ්ඣ.
 *. මජ්ඣං - න චිජ්ජති.

- 7. ස. පු: යථාකමමුපගතා ඤාණා දිබ්බචකඛුනති¹.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.²
- ස. අනු: ආයස්මා සාරිපුතො යථාකමමුපගතං ජානාතීති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්ථායසමනො සාරිපුතංසු දිබ්බචකඛුනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 8. ස. පු: අත්ථායසමනො සාරිපුතංසු දිබ්බචකඛුනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු ආයස්මා සාරිපුතො එතදවොච:
 - “නෙව පුබ්බෙ නිවාසාය
 - නපි දිබ්බංසු චකඛුනො
 - වෙතොපරියාය ඉද්ධියා
 - සොතධාතු විසුද්ධියා
 - චුතියා උපපත්තියා
 - පණ්ඨි මෙ න විජ්ජති”ති^a.
- අතෙව සුතතනොකාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. පා: තෙන හි න වතතබ්බං: යථාකමමුපගතං ඤාණං දිබ්බචකඛුනති.

යථාකමමුපගත ඤාණකථා නිට්ඨිතා.

1. අයං පුච්ඡා සංඝාම - PTS. ගතෙඵසු න විජ්ජති.
 2. අයං පටිඤ්ඤා සංඝාම - සීමු - PTS ගතෙඵසු න විජ්ජති
 a පෙරතථා පාලි - සාරිපුතතචෙරගථා

3. 10.

සංවරකථා.

- 1. ස. පු: අත්ඨි දෙවෙසු සංවරොති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්ඨි දෙවෙසු අසංවරොති.¹
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: නත්ඨි දෙවෙසු අසංවරොති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නත්ඨි දෙවෙසු සංවරොති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස පු: නනු අසංවරා සංවරො සීලං, අත්ඨි දෙවෙසු සංවරොති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්ඨි දෙවෙසු අසංවරො, යමනා අසංවරා සංවරො සීලනති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. නි: ආජානාති තිගගහං.
- අනු ස: හඤ්චි අසංවරා සංවරො සීලං, අත්ඨි දෙවෙසු සංවරො,
- අනු. පා: නොන වන රෙ වත්තබ්බෙ: අත්ඨි දෙවෙසු අසංවරො, යමනා අසංවරා සංවරො සීලනති.
- අනු. ආ: යං නත්ඨි වදෙසි: වත්තබ්බෙ බො අසංවරා සංවරො සීලං, අත්ඨි දෙවෙසු සංවරො. නො ව වත්තබ්බෙ: අත්ඨි දෙවෙසු අසංවරො, යමනා අසංවරා සංවරො සීලනති මිඤ්ජා.
- පටි. ස: නො වෙ පන වත්තබ්බෙ: අත්ඨි දෙවෙසු අසංවරො යමනා අසංවරා සංවරො සීලනති,
- පටි. පා: නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ: අසංවරා සංවරො සීලං, අත්ඨි දෙවෙසු සංවරො'ති.

1. සංවරොති - සිමු.

පටි. ආ: යං නත්ථ වදෙසී: වතතබ්බෙ බො අසංවරා සංවරො සීලං, අත්ථි දෙවෙසු සංවරො. නො ච වතතබ්බෙ: අත්ථි දෙවෙසු අසංවරො, යමනා අසංවරා සංවරො සිලනති මිච්ඡා.

4 ස. පු: අත්ථි මනුසොසු සංවරො, අත්ථි නත්ථ අසංවරො'ති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ථි දෙවෙසු සංවරො, අත්ථි නත්ථ අසංවරො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: අත්ථි දෙවෙසු සංවරො, නත්ථි නත්ථ අසංවරො'ති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ථි මනුසොසු සංවරො, නත්ථි නත්ථ අසංවරො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අත්ථි දෙවෙසු පාණාතිපාතා වෙරමණී'ති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ථි දෙවෙසු පාණාතිපාතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අත්ථි දෙවෙසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදධ්මානා වෙරමණී'ති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ථි දෙවෙසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදධ්මානනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: නත්ථි දෙවෙසු පාණාතිපාතො'ති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමනතා

ස. අනු: නත්ථි දෙවෙසු පාණාතිපාතා වෙරමණී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: නත්ථි දෙවෙසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදධ්මානනති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නත්ථි දෙවෙසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදධ්මානා වෙරමණී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානොති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානනනි.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු පාණාතිපානොති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී, අත්‍යම්බුසෙසසු සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානනනි.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

14. ප. පු: අත්‍යම්බුසෙසසු සංවරොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: සබ්බෙ දෙවා පාණාතිපානිනො, අදිනනාදුසිනො, කාමෙසු මිච්ඡාචාරිනො, මුසාවාදිනො, සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානිනොති.

ස. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

ප. නිග: තෙන හි අත්‍යම්බුසෙසසු සංවරොති.

3. 11.

අසඳුකථා.

- 1. ස. ප්‍ර: අසඳුකථාවෙන් සඳුකථා අසී'නි.
- ප. පටිකඳු: ආමන්තා.
- ස. අනු: සඳුකථාවේ¹ සඳුකථා ගනි සඳුකථාවන්තාවාසෝ සඳුකථාසංසාරෝ සඳුකථායෝනි සඳුකථාවන්තාව- පටිලාහෝනි.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බ -පෙ-
- ස. අනු නනු අසඳුකථාවේ අසඳුකථා ගනි අසඳුකථාවන්තාව- වාසෝ අසඳුකථාසංසාරෝ අසඳුකථායෝනි අසඳුකථාවන්තාවපටිලාහෝනි,
- ප. පටිකඳු: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඳු වී අසඳුකථාවේ අසඳුකථා ගනි අසඳුකථ- වන්තාවාසෝ අසඳුකථාසංසාරෝ අසඳුකථායෝනි අසඳුකථාවන්තාවපටිලාහෝ,
- අනු. පා: නො ව වන්² රෙ වන්තබ්බ 'අසඳුකථාවන්තාව සඳුකථා අසී' නි.
- 2. ස. ප්‍ර: අසඳුකථාවෙන් සඳුකථා අසී'නි.
- ප. පටිකඳු: ආමන්තා.
- ස. අනු: පඤ්චවේකාරන්තවේ ගනි සන්තාවාසෝ සංසාරෝ යෝනි අන්තාවපටිලාහෝනි.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: නනු එකවේකාරන්තවේ ගනි සන්තාවාසෝ සංසාරෝ යෝනි අන්තාවපටිලාහෝනි.
- ප. පටිකඳු: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඳු වී එකවේකාරන්තවේ ගනි සන්තාවාසෝ සංසාරෝ යෝනි අන්තාවපටිලාහෝ,
- අනු. පා: නො ව වන් රෙ වන්තබ්බ 'අසඳුකථාවන්තාව සඳුකථා අසී' නි.

1. සඳුකථාව - (ඉමාවදි) සෞ, PTS.
 2. නො වන් - සෞ, PTS.

- 3. ස. පු: අසිඤ්ඤසතෙතසු සිඤ්ඤ අභිනි.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: තාය සිඤ්ඤය සිඤ්ඤකරණීයං කරොතීති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: මනුසොසු සිඤ්ඤ අභි, සො ච සිඤ්ඤභවො සිඤ්ඤගති සිඤ්ඤසන්තාවාසො සිඤ්ඤසංසාරො සිඤ්ඤයොති සිඤ්ඤන්තභාවපටිලාභොති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අසිඤ්ඤසතෙතසු සිඤ්ඤ අභි, සො ච සිඤ්ඤභවො සිඤ්ඤගති සිඤ්ඤසන්තාවාසො සිඤ්ඤසංසාරො සිඤ්ඤයොති සිඤ්ඤන්තභාවපටිලාභොති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: මනුසොසු සිඤ්ඤ අභි, සො ච පඤ්චවොකාරභවො ගති සන්තාවාසො සංසාරො යොති අන්තභාවපටිලාභොති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අසිඤ්ඤසතෙතසු සිඤ්ඤ අභි, සො ච පඤ්චවොකාරභවො ගති සන්තාවාසො සංසාරො යොති අන්තභාවපටිලාභොති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 6. ස. පු. මනුසොසු සිඤ්ඤ අභි, තාය සිඤ්ඤය සිඤ්ඤකරණීයං කරොතීති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.
 ස. අනු: අසිඤ්ඤසතෙතසු සිඤ්ඤ අභි, තාය සිඤ්ඤය සිඤ්ඤකරණීයං කරොතීති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු: අසිඤ්ඤසතෙතසු සිඤ්ඤ අභි, සො ච අසිඤ්ඤභවො අසිඤ්ඤගති අසිඤ්ඤසන්තාවාසො අසිඤ්ඤසංසාරො අසිඤ්ඤයොති අසිඤ්ඤන්තභාවපටිලාභොති.
 ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: මනුසොසු සිකුකු අභි, සො ච අසිකුකුභවො අසිකුකුගති -පෙ- අසිකුකුභවභාවපට්ටොහොති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අසිකුකුසතොසු සිකුකු අභි, සො ච එකවො-කාරභවො ගති සත්තාවාසො සංසාරො යොති අත්තභාවපට්ටොහො'ති.

ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

ස. අනු: මනුසොසු සිකුකු අභි, සො ච එකවොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාවපට්ටොහොති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: අසිකුකුසතොසු සිකුකු අභි, න ච තාය සිකුකුය සිකුකුකරණීයං කරොතිති.

ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

ස. අනු: මනුසොසු සිකුකු අභි, න ච තාය සිකුකුය සිකුකුකරණීයං කරොතිති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ප. පු: න වතතබ්බං 'අසිකුකුසතොසු සිකුකු අභි'ති.

ස. පටිකුකු: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු චිතතං භගවතා "සන්ති භික්ඛවෙ, අසිකුකුසතතා නාම දෙවා, සිකුකුපපාදා ච පන තෙ දෙවා නමහා කායා චචන්ති"^a අජෙච පුත්තනොහො'ති.

ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

ප. තිග: තෙන හි අසිකුකුසතොසු සිකුකු අභිති.

11. ස. පු: අසිකුකුසතොසු සිකුකු අභිති.

ප. චි: කකුචි කාලෙ¹ අභි, කකුචි කාලෙ¹ නභිති.

ස. අනු: කකුචි කාලෙ සිකුකුසතතා කකුචි කාලෙ අසිකුකුසතතා, කකුචි කාලෙ සිකුකුභවො.² කකුචි කාලෙ අසිකුකුභවො, කකුචි කාලෙ පසුචවොකාරභවො කකුචි කාලෙ එකවොකාර-භවොති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. කිකුචි කාලෙ - සිමු, මජ්ඣං.
2. සිකුකුභවො - සිමු, මජ්ඣං, ඥා, PTS.
a. දීඝනිකාය - බ්‍රහ්මජාලසුත්තං.

12. ස. පු: අසඤ්ඤසතොසු සඤ්ඤ කඤ්චි කාලෙ අපී, කඤ්චි කාලෙ නපීති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: කං කාලං අපී, කං කාලං නපීති.

ප. චී: චුතිකාලෙ උපපත්තිකාලෙ අපී, ඕතිකාලෙ නපීති.

ස. අනු: චුතිකාලෙ උපපත්තිකාලෙ සඤ්ඤසතතා, ඕති-කාලෙ අසඤ්ඤසතතා, චුතිකාලෙ උපපත්තිකාලෙ සඤ්ඤභවො ඕතිකාලෙ අසඤ්ඤභවො, චුතිකාලෙ උපපත්තිකාලෙ පඤ්චවොකාරභවො, ඕතිකාලෙ එකවොකාරභවොති.

ප. පටී: න භෙවං චන්තබ්බෙ - පෙ-

අසඤ්ඤකථා නිවසිතා.

3. 12.

නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනන කථා.

1. ස පු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනෙ න වතනබ්බං සඤ්ඤා අඤ්ඤිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අසඤ්ඤාභවො අසඤ්ඤාගති අසඤ්ඤාසත්තාවාසො අසඤ්ඤාසංසාරො අසඤ්ඤායොති අසඤ්ඤානනභාව පටිලාභොති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු සඤ්ඤාභවො සඤ්ඤාගති සඤ්ඤාසත්තාවාසො සඤ්ඤාසංසාරො සඤ්ඤායොති සඤ්ඤානනභාව-පටිලාභොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.*

අනු. ධ: හඤ්ඤි සඤ්ඤාභවො¹ සඤ්ඤාගති -පෙ- සඤ්ඤානන-භාවපටිලාභො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ² වතනබ්බෙ 'නෙවසඤ්ඤා-නාසඤ්ඤායනනෙ න වතනබ්බං සඤ්ඤා අඤ්ඤිති

2. ස. පු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනෙ න වතනබ්බං සඤ්ඤා අඤ්ඤිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: එකවොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාව-පටිලාභොති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: නනු චතුරවොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාව-පටිලාභොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ධ: හඤ්ඤි චතුරවොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාව-පටිලාභො,

අනු පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ 'නෙවසඤ්ඤා-නාසඤ්ඤායනනෙ න වතනබ්බං සඤ්ඤා අඤ්ඤිති.

* දෙවපි අනුයොග - පටිඤ්ඤාමාකෂාහි PTS. පොඤ්ඤෙ නඤ්ඤි.

1. 'සඤ්ඤාභවො'වම,දි - සෂා, 'අසඤ්ඤාභවො'වම,දි - PTS.

2. යො වත - සෂා, PTS.

3. ස. පු: අසඤ්ඤාසනොපසු න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච අසඤ්ඤාභවො අසඤ්ඤාගති අසඤ්ඤා-සත්තාවාසො අසඤ්ඤාසංසාරො අසඤ්ඤායොති අසඤ්ඤානනභාවපටිලාභොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනෙ න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච අසඤ්ඤාභවො අසඤ්ඤාගති අසඤ්ඤාසත්තාවාසො අසඤ්ඤාසංසාරො අසඤ්ඤා-යොති අසඤ්ඤානනභාවපටිලාභොති.

ප. පටි: න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අසඤ්ඤාසනොපසු න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච එකවොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාව-පටිලාභොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනෙ න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච එකවොකාරභවො ගති සත්තාවාසො සංසාරො යොති අත්තභාව-පටිලාභොති.

ප. පටි: න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනෙ න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච සඤ්ඤාභවො¹ සඤ්ඤාගති -පෙ- සඤ්ඤානනභාවපටිලාභොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසඤ්ඤාසනොපසු න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච සඤ්ඤාභවො¹ සඤ්ඤාගති -පෙ- සඤ්ඤානන-භාවපටිලාභොති.

ප. පටි: න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනෙ න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච චතුර්වොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාවපටිලාභොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසඤ්ඤාසනොපසු න වහතබ්බං සඤ්ඤා අපඨි, සො ච චතුර්වොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාව-පටිලාභොති.

ප. පටි: න භෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

1 සඤ්ඤාභවො - යනා, PTS.

7. ස. පු: නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනෙ න වතතබ්බං සිඤ්ඤා අපීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනං චතුචෝකාර-භවෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චී නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනං චතුචෝකාර-භවෝ,

අනු. පා: නොච වත රෙ වතතබ්බෙ: 'නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනෙ න වතතබ්බං සිඤ්ඤා අපීති.

8. ස. පු: නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනං චතුචෝකාරභවෝ, නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනෙ න වතතබ්බං 'සිඤ්ඤා අපීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ආකාසානඤ්චායනනං චතුචෝකාරභවෝ, ආකාසානඤ්චායනනෙ න වතතබ්බං 'සිඤ්ඤා අපීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනං චතුචෝකාරභවෝ, නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනෙ න වතතබ්බං 'සිඤ්ඤා අපීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: විඤ්ඤාණඤ්චායනනං -පෙ- ආකීඤ්චඤ්ඤායනනං චතුචෝකාරභවෝ, ආකීඤ්චඤ්ඤායනනෙ න වතතබ්බං 'සිඤ්ඤා අපීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනං චතුචෝකාරභවෝ, අපීතස්ස සිඤ්ඤා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායනනං චතුචෝකාරභවෝ, අපීතස්ස සිඤ්ඤා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: විඤ්ඤාණඤ්චායනනං -පෙ- ආකීඤ්චඤ්ඤායනනං
චතුචොකාරභවො, අඤ්චි නඤ්ච සඤ්ඤාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනං චතුචොකාරභවො,
අඤ්චි නඤ්ච සඤ්ඤාති.

ප. පටි: න හෙවං චන්ත බේබ් -පෙ-

12. ස. පු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනො න චතතබ්බං
'සඤ්ඤා අඤ්චි වා නඤ්චි වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනං චතුචොකාර-
භවො'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනං චතුචො-
කාරභාවො,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබේබ් 'නෙවසඤ්ඤා-
නාසඤ්ඤායනනො න චතතබ්බං සඤ්ඤා අඤ්චි වා
නඤ්චි වා'ති.

13. ස. පු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනං චතුචොකාරභවො,
නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනො න චතතබ්බං 'සඤ්ඤා
අඤ්චි වා නඤ්චි වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ආකාසිනඤ්චායනනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායනනං
-පෙ- ආකීඤ්චඤ්ඤායනනං චතුචොකාරභවො,
අකීඤ්චඤ්ඤායනනො න චතතබ්බං 'සඤ්ඤා
අඤ්චි වා නඤ්චි වා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබේබ් -පෙ-

14. ස. පු: අකාසිනඤ්චායනනං චතුචොකාරභවො, අඤ්චි
නඤ්ච සඤ්ඤාති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනං චතුචොකාරභවො,
අඤ්චි නඤ්ච සඤ්ඤාති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබේබ් -පෙ-

15. ස. පු: විඤ්ඤාණඤ්ඤායතනං -පෙ- ආකීඤ්ඤායතනං
-පෙ- චතුචොකාරභවො, අපඨි තත්ථ සිඤ්ඤායී.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායතනං චතුචොකාරභවො,
අපඨි තත්ථ සිඤ්ඤායී.

ප. පටි: න භෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

16. ප. පු: නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායතනෙ චතතඛෙබ්බං¹ 'සිඤ්ඤා
අපඨිති වා නපඨිති වා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායතනානාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඨ: භඤ්චී නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායතනං,

අනු. පා: තෙන චත රෙ චතතඛෙබ්බ 'නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤා-
යතනෙ න චතතඛෙබ්බං සිඤ්ඤා අපඨිති වා නපඨිති
වා'ති.

17. ස. පු: නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායතනනාති කඤ්ඤා නෙව-
සිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායතනෙ න චතතඛෙබ්බං 'සිඤ්ඤා
අපඨිති වා නපඨිති වා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අදුකඛමසුඛාවෙදනාති කඤ්ඤා අදුකඛමසුඛාය
වෙදනාය² න චතතඛෙබ්බං 'වෙදනාති වා අවෙදනාති
ව'ති.

ප. පටි: න භෙවං චතතඛෙබ්බ -පෙ-

නෙවසිඤ්ඤානාසිඤ්ඤායතනකථා නිට්ඨිතා.

තනිසො චතොහා නිට්ඨිතො.

තස්ස උද්දනං:

“බලං සාධාරණං අරියං සරාගං³ චිත්තං විමුච්චති,
විමුච්චතං විමුච්චමානං අපඨි චිත්තං විමුච්චමානං,
අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස දිට්ඨිපරිසුට්ඨානං පටිනං
අට්ඨමකස්ස පුගගලස්ස නපඨි පඤ්චිත්ථියාති,
චකඤ්ඤා සොතං ධම්මපඤ්චායං යථාකම්මපගතං
ඤ්ඤාණං දෙවෙසු සංචරො
අසිඤ්ඤාසිඤ්ඤානෙතසු සිඤ්ඤා ඵචමෙතං භවගගනාති.”

1. න චතතඛෙබ්බ - සඛඛත්ථ.
2. අදුකඛමසුඛා වෙදනා - සීචු.
3. සාරාගං - සීචු.

චතුරො වගො

4. 1.

ගිහිසසඤ්ජාභානිකථා.

- 1. ස. පු: ගිහිසස ඤ්ජාභානි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අනච්ඡි ඤ්ජාභානි ගිහිසසඤ්ජාභානි¹.
- ප. පටි: න භවං වතනඛෙබ් -පෙ-
- 2. ස. පු: නච්ඡි ඤ්ජාභානි ගිහිසසඤ්ජාභානි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා
- අනු. ධ: හඤ්චි නච්ඡි ඤ්ජාභානි ගිහිසසඤ්ජාභානං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙබ් ගිහිසස ඤ්ජාභානි.
- 3. ස. පු: ගිහිසස ඤ්ජාභානි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු ඤ්ජාභානි ගිහිසසඤ්ජාභානං පනිනං උච්ඡිනනමුලං තාලාවනුකතං අනභාවං කතං ආයතීං අනුපපාදධම්මනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි ඤ්ජාභානි ගිහිසසඤ්ජාභානං පනිනං උච්ඡිනනමුලං තාලාවනුකතං අනභාවං කතං ආයතීං අනුපපාදධම්මං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙබ් ගිහිසස ඤ්ජාභානි.
- 4 ස. පු: ගිහිසස ඤ්ජාභානි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අනච්ඡි කොච්චි ගිහි ගිහිසසඤ්ජාභානං අප්පහාය දිට්ඨිව ධම්මෙ උකඛසසනනකරොති.
- ප. පටිඤ්ඤ: නච්ඡි.
- අනු. ධ: හඤ්චි නච්ඡි කොච්චි ගිහි ගිහිසසඤ්ජාභානං අප්පහාය දිට්ඨිව ධම්මෙ උකඛසසනනකරො,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙබ් ගිහිසස ඤ්ජාභානි.

1. ගිහිසසඤ්ජාභානං - මජ්ඣිම, ගිහි... සා, PTS.

- 5. ස. පු: ගිණියා දරහානි
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු ච්චජගොහොතා පරිබ්බාජකො හගචන්තං එතදවොච: “අඤ්ඤි නු බො හො ගොතම, කොචි ගිහි ගිහිසඤ්ඤාජනං අපපහාය කායස්ස හෙද දුක්ඛස්සන්තකරො’ති. නඤ්ඤි බො ච්චජ, කොචි ගිහි ගිහිසඤ්ඤාජනං අපපහාය කායස්ස හෙද දුක්ඛස්සන්තකරො”ති¹ අපෙච සුභතහොතාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. පා: හෙන හි න වන්තබ්බං ‘ගිණියා දරහා’ති.
- 6. ස. පු: ගිණියා දරහානි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දරහා මෙඵ්ඵනං ධම්මං පනිසෙවෙය්‍ය, මෙඵ්ඵනං ධම්මං උපපාදෙය්‍ය¹, සුභතසම්බව්සසනා අජ්ඣාචසෙය්‍ය, කාසිකච්ඡදනං පච්චිනුභවෙය්‍ය, මාලාගක්ඛිච්චෙපනං ධාරෙය්‍ය, ජානරුපරජනං සාදිසෙය්‍ය, අපේලකා පටිගණෙහය්‍ය,² කුකකුට්ඨකරං පටිගණෙහය්‍ය,² භඤ්ඤිචාසාච්චෙවං³ පටිගණෙහය්‍ය², නිත්තිරච්චට්ඨකමොරකප්පිඤ්ජරං පටිගණෙහය්‍ය², චිත්තච්චොචාලමොලොකිනා⁴ ධාරෙය්‍ය, ඔද්දාහි වන්හානි දිස්දසානි ධාරෙය්‍ය, යාවච්චා අභාරිසභුතො අස්සා’ති.
- ප. පටි: න හෙචා වන්තබ්බං - පෙ-
- 7. ප. පු: න වන්තබ්බං ‘ගිණියා දරහා’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු සසො කුලපුභොතා, උඤ්ඤිසො ගහපනි, සෙභුමාණවො ගිහිබ්‍යඤ්ජනොන අරහභවං පභොතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්ඤි සසො කුලපුභොතා, උඤ්ඤිසො ගහපනි, සෙභුමාණවො ගිහිබ්‍යඤ්ජනොන අරහභවං පභොතා.
- අනු. පා: හෙන වන්තබ්බං ‘ගිණියා දරහා’ති.

ගිණියා දරහානිකථා නිබ්බිතා.

1. මෙඵ්ඵනං උපපාදෙය්‍ය - මජ්ඣ. 2. පටිගණෙහය්‍ය මජ්ඣ. 3. ගචස්සච්චෙවං - සීඛු, මජ්ඣ., PTS. 4. චිත්තච්චොචාලමොලොකිනා - සීඛු, මජ්ඣ. 5. අජ්ඣාචනිකාය - දුතියපඤ්ඤාස - ජනපීඨච්චජගොහොතානුභවන.

4. 2.

උපපතතිකථා

- 1. ස. පු: සහ උපපතතිසා අරහා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සහ උපපතතිසා සොනාපනො හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: සහ උපපතතිසා අරහා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සහ උපපතතිසා සකදගාමී හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: සහ උපපතතිසා අරහා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සහ උපපතතිසා අනාගාමී හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: සහ උපපතතිසා සොනාපනො න හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී සහ උපපතතිසා සොනාපනො න හොති,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ වත්තබ්බෙ: සහ උපපතතිසා අරහා'ති.

- 5. ස. පු: සහ උපපතතිසා සකදගාමී න හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී සහ උපපතතිසා සකදගාමී න හොති,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ වත්තබ්බෙ: සහ උපපතතිසා අරහා'ති.

- 6. ස. පු: සහ උපපතතියා අනාගාමී න හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී සහ උපපතතියා අනාගාමී න හොති,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සහ උපපතතියා අරහා'ති.

- 7. ස. පු: සහ උපපතතියා අරහා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සාප්පුනො ඵෙරො සහ උපපතතියා අරහා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: මහාමොග්ගලානො ඵෙරො -පෙ- මහා-කසස්සපො ඵෙරො -පෙ- මහාකච්චානො ඵෙරො -පෙ- මහාකොට්ඨිකො¹ ඵෙරො -පෙ- මහා-පඤ්ඤා ඵෙරො සහ උපපතතියා අරහා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 8. ස. පු: සාරිපුත්තො ඵෙරො න සහ උපපතතියා අරහා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී සාරිපුත්තො ඵෙරො න සහ උපපතතියා අරහා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සහ උපපතතියා අරහා'ති.

- 9. ස. පු: මහාමොග්ගලානො ඵෙරො -පෙ- මහාකසස්සපො ඵෙරො -පෙ- මහාකච්චානො ඵෙරො -පෙ- මහාකොට්ඨිකො¹ ඵෙරො -පෙ- මහාපඤ්ඤා ඵෙරො න සහ උපපතතියා අරහා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී මහාපඤ්ඤා ඵෙරො න සහ උපපතතියා අරහා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: සහ උපපතතියා අරහා'ති.

- 10. ස. පු: සහ උපපතතියා අරහා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: උපපත්තෙසී යෙන චිත්තෙන අරහත්තං සච්ඡි-කරොති ලොකීයෙන සාසවෙන -පෙ- සංකිලෙසී-යෙනා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1 මහාකොට්ඨිකො - මජ්ඣ, PTS.

- 11. ස. පු: සහඋපපතනියා අරභා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: උපපතෙනසීයං විතතං නියයානිකං ඛයගාමි බොධගාමි අපචයගාමි¹ අනාසවං -පෙ- අසංකිලෙසීයනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--
- ස. අනු: නනු උපපතෙනසීයං විතතං අනියයානිකං න ඛයගාමි න බොධගාමි න අපචයගාමි සාසවං -පෙ- සංකිලෙසීයනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චී උපපතෙනසීයං විතතං අනියයානිකං න ඛයගාමි න බොධගාමි න අපචයගාමි සාසවං -පෙ- සංකිලෙසීයං,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වතතබ්බෙ: සහඋපපතනියා අරභා'ති.
- 12. ස. පු: සහඋපපතනියා අරභා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: උපපතෙනසීයෙන විතෙනන රාගං පඡහති, දොසං පඡහති, මොහං පඡහති, අනොතතප්පං පඡහතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--
- 13. ස. පු: සහඋපපතනියා අරභා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: උපපතෙනසීයං විතතං මහොනා -පෙ- සනිපට්ඨානං -පෙ- සම්මප්පධානං -පෙ- ඉද්ධිපාදො -පෙ- ඉන්ද්‍රියං -පෙ- බ්ලං -පෙ- බොඤ්ඤිභොගා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--
- 14. ස. පු: සහඋපපතනියා අරභා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: උපපතෙනසීයෙන විතෙනන දුක්ඛං පටිජානාති, සමුදයං පඡහති, නිරොධං සම්ප්පාදොති, මහං භාවෙතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--
- 15. ස. පු: සහඋපපතනියා අරභා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: චුතිවිතතං මහවිතතං උපපතෙනසීයං විතතං ඵලවිතතනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ--

උපපතනිකථා නිවසිතා

1. ඛයගාමි බොධගාමි අපචයගාමි සිත්‍ර. P'TS

4. 3.

අනාසවකථා.

- 1. ස. පු: අරහතො සබ්බෙ ධම්මා අනාසවා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මග්ගො ඵලං නිබ්බානං සොනාපනතිමග්ගො සොනාපනතිඵලං සකදගාමිමග්ගො සකදගාමිඵලං අනාගාමිමග්ගො අනාගාමිඵලං අරහත්තමග්ගො අරහත්තඵලං සිනිපට්ඨානං සම්මප්පධානං ඉද්ධි-පාදෙ ඉජ්ඣං බලං බොජ්ඣකඛෙගා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: අරහතො සබ්බෙ ධම්මා අනාසවා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහතො චකුච්චං අනාසවනති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: අරහතො චකුච්චං අනාසවනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මග්ගො ඵලං නිබ්බානං සොනාපනතිමග්ගො සොනාපනතිඵලං -පෙ- බොජ්ඣකඛෙගා'ති
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අරහතො සොනං -පෙ- අරහතො ඝානං -පෙ- අරහතො ජීවහා -පෙ- අරහතො කායො අනාසවො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: අරහතො කායො අනාසවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මග්ගො ඵලං නිබ්බානං සොනාපනතිමග්ගො සොනාපනතිඵලං -පෙ- බොජ්ඣකඛෙගා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 5. ස. පු: අරහතො කායො අනාසවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහතො කායො පග්ගහනීග්ගනුපගො ඡේදන-
හෙදනුපගො කාකෙහි ගිජේකිහි කුලලෙහි
සාධාරණො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනාසවො ධම්මො පග්ගහනීග්ගනුපගො ඡේදන-
හෙදනුපගො කාකෙහි ගිජේකිහි කුලලෙහි
සාධාරණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6. ස. පු: අරහතො කායෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය,
අග්ගිං¹ කමෙය්‍යා'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනාසවෙ ධම්මෙ විසං කමෙය්‍ය, සන්ථං කමෙය්‍ය,
අග්ගිං¹ කමෙය්‍යා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස. පු: ලබ්භා අරහතො කායො අනුඤ්ඤානෙන² බ්බිතුං,
රජ්ජ්ඤානෙන බ්බිතුං, සම්බලීකබ්බිනෙන
බ්බිතුං, ගාමබ්බිනෙන බ්බිතුං, නිගමබ්බිනෙන
බ්බිතුං, නගරබ්බිනෙන බ්බිතුං, ජනපද-
බ්බිනෙන බ්බිතුං, කණ්ඨපඤ්චමෙහි බ්බිනෙන
බ්බිතුනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ලබ්භා අනාසවො ධම්මො අනුඤ්ඤානෙන².
බ්බිතුං, රජ්ජ්ඤානෙන බ්බිතුං, සම්බලීකබ්බි-
නෙන බ්බිතුං, ගාම -පෙ- නිගම -පෙ- නගර
-පෙ- ජනපද -පෙ- කණ්ඨපඤ්චමෙන බ්බිනෙන
බ්බිතුනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: යදි අරහා පුට්ඨජනස්ස චීවරං දෙති, අනාසවං
නුඤ්ඤා සාසවං හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: අනාසවං නුඤ්ඤා සාසවං හොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: තඤ්ඤාච අනාසවං තං සාසවනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 අග්ගි - මජ්ඣ, ස්‍යා, PTS
 2. අද්දබ්බිනෙන - සීඵු, මජ්ඣ. ස්‍යා, PTS

9. ස. පු: නඤ්ඤව අනාසවං තං සාසවන්ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගො අනාසවො හුත්වා සාසවො ගොතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: ඵලං සතිපට්ඨානං සම්මප්පධානං ඉද්ධිපාදො ඉන්ද්‍රියං බලං බොජ්ඣංගො අනාසවො හුත්වා සාසවො ගොතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: යදි අරහා පුපුර්ජනස්ස පිණ්ඩපානං දෙති, සේනාසනං දෙති, ගිලානපච්චසනෙසජ්ජපරිකකාරං දෙති, අනාසවො හුත්වා සාසවො ගොතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: අනාසවො හුත්වා සාසවො ගොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: නඤ්ඤව අනාසවං තං සාසවන්ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: නඤ්ඤව අනාසවං තං සාසවන්ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගො අනාසවො හුත්වා සාසවො ගොතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: ඵලං සතිපට්ඨානං සම්මප්පධානං ඉද්ධිපාදො ඉන්ද්‍රියං බලං බොජ්ඣංගො අනාසවො හුත්වා සාසවො ගොතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: යදි පුපුර්ජනො අරහනො වීචරං දෙති, සාසවං හුත්වා අනාසවං ගොතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සාසවං හුත්වා අනාසවං ගොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: නඤ්ඤව සාසවං තං අනාසවන්ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 13. ස. පු:** තඤ්ඤෙඤ්ඤව සාසවං තං අනාසවනහි.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: රාගො සාසවො හුඤ්ඤා අනාසවො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං සාසවං හුඤ්ඤා අනාසවං හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 14. ස. පු:** යදි පුච්ඡ්ඡ්ඡ්ඡනො අරහතො පිණ්ඩපාතං දෙති, සෙනාසනං දෙති, ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකිං-රං දෙති, සාසවො හුඤ්ඤා අනාසවො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. පු: සාසවො හුඤ්ඤා අනාසවො හොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: තඤ්ඤෙඤ්ඤව සාසවං තං අනාසවනහි.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 15. ස. පු:** තඤ්ඤෙඤ්ඤව සාසවං තං අනාසවනහි.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: රාගො සාසවො හුඤ්ඤා අනාසවො හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං සාසවං හුඤ්ඤා අනාසවං හොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 16. ප. පු:** න වතතබ්බං 'අරහතො සබ්බෙ ධම්මං අනාසවං'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ප. පු: නනු අරහා අනාසවො'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

අනු. ඔ: හඤ්චි අරහා අනාසවො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ 'අරහතො සබ්බෙ ධම්මං අනාසවං'ති.

4. 4.

සමන්තාගතකථා.

- 1. ස. පු: අරහා චතුහි ඵලෙහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා චතුහි ඵසෙසති චතුහි වෙදනාහි චතුහි සඤ්ඤාහි චතුහි චෙනනාහි චතුහි විතෙතහි චතුහි සඤ්ඤාහි චතුහි විරියෙහි චතුහි සනීහි චතුහි සමාධිහි චතුහි පඤ්ඤාහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: අනාගාමී තීහි ඵලෙහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමී තීහි ඵසෙසති -පෙ- තීහි පඤ්ඤාහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: සකද්දගාමී දුච්ඡි ඵලෙහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකද්දගාමී දුච්ඡි ඵසෙසති -පෙ- දුච්ඡි පඤ්ඤාහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: අරහා සොභාපත්තිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා සොභාපත්තො සත්තකඛන්තපුරමො කොලංකොලො එකබ්බිජ්'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: අරභා සකදගාමීඵලෙන සමන්තාගතො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරභා සකදගාමී'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අරභා අනාගාමීඵලෙන සමන්තාගතො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරභා අනාගාමී අන්තරාපරිනිබ්බාසී උපහච්චපරි-
නිබ්බාසී අසංඛාරපරිනිබ්බාසී සසංඛාරපරිනිබ්බාසී
උද්ධංසොතො අකණ්ඨංඨගාමී'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අනාගාමී සොඛාපත්තිඵලෙන සමන්තාගතො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමී සොඛාපනො සත්තකඛ්ඛානුපරමො
කොලංකොලො ඵකඛීජී'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අනාගාමී සකදගාමීඵලෙන සමන්තාගතො'නි.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමී සකදගාමී'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: සකදගාමී සොඛාපත්තිඵලෙන සමන්තාගතො'නි

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමී සොඛාපනො, සත්තකඛ්ඛානුපරමො
කොලංකොලො ඵකඛීජී'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: සොඛාපත්තිඵලෙන සමන්තාගතො 'සොඛා-
පනො'නි වත්තබ්බො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: අරභා සොඛාපත්තිඵලෙන සමන්තාගතො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සෙව'ව අරභා සො සොඛාපනො'නි.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: සකදගාමීඵලෙන සම්භාගතො ‘සකදගාමී’ති වතතබ්බොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. පු: අරහා සකදගාමීඵලෙන සම්භාගතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සෙව’ව අරහා සො සකදගාමී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අනාගාමීඵලෙන සම්භාගතො ‘අනාගාමී’ති වතතබ්බොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. පු: අරහා අනාගාමීඵලෙන සම්භාගතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සෙව’ව අරහා සො අනාගාමී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සොභාපකතීඵලෙන සම්භාගතො ‘සොභා-පනො’ති වතතබ්බොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. පු: අනාගාමී සොභාපකතීඵලෙන සම්භාගතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සෙව’ව අනාගාමී සො සොභාපනො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සකදගාමීඵලෙන සම්භාගතො ‘සකදගාමී’ති වතතබ්බොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. පු: අනාගාමී සකදගාමීඵලෙන සම්භාගතො’ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

ස. අනු: සෙව’ව අනාගාමී සො සකදගාමී’ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සොභාපකතීඵලෙන සම්භාගතො ‘සොභා-පනො’ති වතතබ්බොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. පු: සකදගාමී සොතාපතනිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සෙව'ව සකදගාමී සො සොතාපනො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: අරභා සොතාපතනිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. පු: නනු අරභා සොතාපතනිඵලං චිතිවනො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චී අරභා සොතාපතනිඵලං චිතිවනො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: අරභා සොතාපතනි-
 ඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

17. ස. පු: අරභා සොතාපතනිඵලං චිතිවනො තෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අරභා සොතාපතනිමග්ගං චිතිවනො, සන්කාය-
 දිට්ඨිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං අපායගමනීයං
 රාගං අපායගමනීයං දෙසා අපායගමනීයං මොහං
 චිතිවනො තෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: අරභා සකදගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරභා සකදගාමිඵලං චිතිවනො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චී අරභා සකදගාමිඵලං චිතිවනො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: අරභා සකදගාමිඵලෙන
 සමන්තාගතො'ති.

19. ස. පු: අරභා සකදගාමිඵලං චිතිවනො තෙන සමන්තා-
 ගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අරභා සකදගාමිමග්ගං චිතිවනො ඔලාරිකං
 කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං චිතිවනො තෙන
 සමන්තාගතො'ති,
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 20. ස. පු:** අරභා අනාගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අරභා අනාගාමිඵලං චිතිවහොතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි අරභා අනාගාමිඵලං චිතිවහොතො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ: අරභා අනාගාමි-
 ඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
- 21. ස. පු:** අරභා අනාගාමිඵලං චිතිවහොතො තෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අරභා අනාගාමිමග්ගා චිතිවහොතො අණුසහගනං කාමරාගං අණුසහගනං බ්‍යාපාදං චිතිවහොතො තෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 22. ස. පු:** අනාගාමී සොකාපතතිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අනාගාමී සොකාපතතිඵලං චිතිවහොතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි අනාගාමී සොකාපතතිඵලං චිතිවහොතො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ: අනාගාමී සොකාපතතිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
- 23. ස. පු:** අනාගාමී සොකාපතතිඵලං චිතිවහොතො තෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගාමී සොකපතතිමග්ගා චිතිවහොතො සකකාය-දිට්ඨිං -පෙ- අපායගමනියං මොභං චිතිවහොතො තෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 24. ස. පු:** අනාගාමී සකදගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු අනාගාමී සකදගාමිඵලං චිතිවහොතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි අනාගාමී සකදගාමිඵලං චිතිවහොතො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ: අනාගාමී සකදගාමි-
 ඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

25. ස. පු: අනාගාමී සකදගාමීඵලං චිතිවහෙතා තෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමී සකදගාමීමග්ගං චිතිවහෙතා ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං බ්‍යාපාදං චිතිවහෙතා තෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

26. ස. පු: සකදගාමී සොනාපනනිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු සකදගාමී සොනාපනනිඵලං චිතිවහෙතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ස: හඤ්චි සකදගාමී සොනාපනනිඵලං චිතිවහෙතො,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ: සකදගාමී සොනා- පනනිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

27. ස. පු: සකදගාමී සොනාපනනිඵලං චිතිවහෙතා තෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමී සොනාපනනිමග්ගං චිතිවහෙතො සකකායදිට්ඨිං -පෙ- අපායගමනීයං මොහං චිතිවහෙතා තෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න භෙවා වතතබ්බෙ -පෙ-

28. ප. පු: න වතතබ්බං: අරහා චතුභි ඵලෙභි සමන්තා- ගතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අරහතා චන්තාරි ඵලාති පටිලඤාති තෙති ව අපරිභිනො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ස: හඤ්චි අරහතා චන්තාරි ඵලාති පටිලඤාති තෙති ව අපරිභිනො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: අරහා චතුභි ඵලෙභි සමන්තාගතො'ති.

29. ප. පු: න වතතබ්බං: 'අනාගාමී තිභි ඵලෙභි සමන්තා- ගතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- ප. අනු: නනු අනාගාමිනා තිණ්ණි ඵලානි පටිලඤ්ඤානි තෙනි ච අපරිභිනෝති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඩ: භඤ්චි අනාගාමිනා තිණ්ණි ඵලානි පටිලඤ්ඤානි තෙනි ච අපරිභිනෝ,
- අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ: 'අනාගාමී තිති ඵලෙහි සමන්තාගතෝති.

- 30. ප. පු: න වත්තබ්බං 'සකදාගාමී දව්ඪි ඵලෙහි සමන්තාගතෝති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු සකදාගාමිනා දො ඵලානි පටිලඤ්ඤානි තෙනි ච අපරිභිනෝති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඩ: භඤ්චි සකදාගාමිනා දො ඵලානි පටිලඤ්ඤානි තෙනි ච අපරිභිනෝ,
- අනු. පා: තෙන වන රෙ වත්තබ්බෙ: සකදාගාමී දව්ඪි ඵලෙහි සමන්තාගතෝති.

- 31. ස. පු: අරහතා චත්තාරි ඵලානි පටිලඤ්ඤානි තෙනි ච අපරිභිනෝති අරහා චතුහි ඵලෙහි සමන්තා-ගතෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහතා චත්තාරෙ මග්ගා පටිලඤ්ඤා තෙනි ච අපරිභිනෝති අරහා චතුහි මග්ගෙහි සමන්තා-ගතෝති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 32. ස. පු: අනාගාමිනා තිණ්ණි ඵලානි පටිලඤ්ඤානි තෙනි ච අපරිභිනෝති අනාගාමී තිති ඵලෙහි සමන්තා-ගතෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අනාගාමිනා තසො මග්ගා පටිලඤ්ඤා තෙනි ච අපරිනෝති අනාගාමී තිති මග්ගෙහි සමන්තා-ගතෝති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 33. ස. පු: සකදාගාමිනා දො ඵලානි පටිලඤ්ඤානි තෙනි ච අපරිභිනෝති සකදාගාමී දව්ඪි ඵලෙහි සමන්තා-ගතෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදාගාමිනා දො මග්ගා පටිලඤ්ඤා තෙනි ච අපරිභිනෝති සකදාගාමී දව්ඪි මග්ගෙහි සමන්තා-ගතෝති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

4. 5.

උපෙකකාසමන්තාගතකථා.

- 1. ස. පු: අරහා ඡ්ඤි උපෙකකාසි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා ඡ්ඤි ඵසෙසි ඡ්ඤි වෙදනාහි ඡ්ඤි සඤ්ඤාහි -පෙ- ඡ්ඤි පඤ්ඤාහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: අරහා ඡ්ඤි උපෙකකාසි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: අරහා චක්ඛුනා රූපං පසස්සනො සොනෙන සද්දං සුණාහි, ඝානෙන ගඤ්ඤං ඝායති, ජ්වහාය රසං සායති, කායෙන ථොට්ඨබ්බං චූසති, මනසා ධම්මං විජානාහි; මනසා ධම්මං විජානනො චක්ඛුනා රූපං පසස්සති -පෙ- සොනෙන සද්දං සුණාහි -පෙ- ඝානෙන ගඤ්ඤං ඝායති -පෙ- ජ්වහාය රසං සායති -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං චූසති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: අරහා ඡ්ඤි උපෙකකාසි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සත්තං සමීතං අබ්බොකිණ්ණං¹ ඡ්ඤි උපෙකකාසි සමන්තාගතො සමොග්ගිතො² ඡ්ඤි උපෙකකාසො පච්චුපට්ඨිතා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ප. පු: න වත්තබ්බං 'අරහා ඡ්ඤි උපෙකකාසි සමන්තා-ගතො'ති
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු අරහා ඡ්ඤාභිඤ්ඤාපෙකො'ති.³
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු ධ: හඤ්චී අරහා ඡ්ඤාභිඤ්ඤාපෙකො,³
- අනු පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: අරහා ඡ්ඤි උපෙකකාසි සමන්තාගතො'ති.

උපෙකකාසමන්තාගතකථා නිට්ඨිතා.

1. අබ්බොකිණ්ණං - සිමු,
 2. සමොග්ගිතො - සසා PTS
 3. ඡ්ඤාභිඤ්ඤා - සසා, FIC

4. 6.

බොධියාබුද්ධොතිකථා

- 1. ස. පු: බොධියා බුද්ධො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: බොධියා නිරුද්ධාය විගනාය පටිපසසාදාය
- අබුද්ධො හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතඛෙබ්බ -පෙ-

- 2. ස. පු: බොධියා බුද්ධො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනීතාය බොධියා බුද්ධො'ති.
- ප. පටි: න හෙවා වහතඛෙබ්බ -පෙ -

- 3. ස. පු: අනීතාය බොධියා බුද්ධො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- ස. අනු: නාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතඛෙබ්බ -පෙ-

- 4. ස. පු: නාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොති'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: භාය බොධියා උක්ඛං පටිඡානාති, සමුදයං
- පජ්ඣති, නිරොධං සව්ඡිකරොති, මග්ගං
- භාවෙති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතඛෙබ්බ -පෙ-

- 5. ස. පු: බොධියා බුද්ධො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනාගතාය බොධියා බුද්ධො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතඛෙබ්බ -පෙ-

- 6. ස. පු: අනාගතාය බොධියා බුද්ධොත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොත්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු: තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා. ආමන්තා.
 ස. අනු: තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙත්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: පච්චුප්පනාය බොධියා බුද්ධො. තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනීතාය බොධියා බුද්ධො. තාය බොධියා බොධි-කරණීයං කරොත්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු: පච්චුප්පනාය බොධියා බුද්ධො. තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති, සමුදයං පජ්ඣති, නිරොධං සම්පජ්ජාති, මග්ගං භාවෙත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනීතාය බොධියා බුද්ධො. තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙත්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10. ස. පු: පච්චුප්පනාය බොධියා බුද්ධො. තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගතාය බොධියා බුද්ධො තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොත්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු: පච්චුප්පනාය බොධියා බුද්ධො. තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙත්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනාගතාය බොධියා බුද්ධො. තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙත්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අනිතාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්තාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අනිතාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්තාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: අනාගතාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්තාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා බොධිකරණීයං කරොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: අනාගතාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පච්චුප්පන්තාය බොධියා බුද්ධො. න ච තාය බොධියා දුක්ඛං පරිජානාති -පෙ- මග්ගං භාවෙතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: අනිතාය බොධියා බුද්ධො, අනාගතාය බොධියා බුද්ධො, පච්චුප්පන්තාය බොධියා බුද්ධො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තිති බොධිති බුද්ධො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු:

නීහි බොධිහි බුද්ධො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

සතතං සමිතං අබ්බොතිණ්ණං නීහි බොධිහි සමනනාගතො සමොතිනො, නිසෙසා බොධියො පච්චුපට්ඨිතා'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වතතබ්බෙ - පෙ -

18. ප. පු:

න වතතබ්බං බොධියා බුද්ධො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ප. අනු:

නහු බොධිපට්ඨොභා බුද්ධො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

අනු. ඩ:

හඤ්චී බොධිපට්ඨොභා බුද්ධො,

අනු. පා:

තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: බොධියා බුද්ධො'ති.

19. ස. පු:

බොධිපට්ඨොභා බුද්ධො'ති බොධියා බුද්ධො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා:

ආමනතා.

ස. අනු:

බොධිපට්ඨොභා බොධි'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වතතබ්බෙ - පෙ -

බොධියාබුද්ධො'තිකථා නිවහිතා.

4. 7.

ලකුණකථා

- 1. ස. පු: ලකුණසමනාගතො බොධිසතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: පදෙසලකුණෙහි සමනාගතො පදෙසබොධි-සතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-
- 2. ස. පු: ලකුණසමනාගතො බොධිසතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: තිභාගලකුණෙහි සමනාගතො තිභාගබොධි-සතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-
- 3. ස. පු: ලකුණසමනාගතො බොධිසතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: උපසිඤ්ඤාලකුණෙහි සමනාගතො උපසිඤ්ඤාබොධි-සතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-
- 4. ස. පු: ලකුණසමනාගතො බොධිසතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: වකකවතනිසතො ලකුණසමනාගතො. වකකවතනිසතො බොධිසතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-
- 5. ස. පු: වකකවතනිසතො ලකුණසමනාගතො. වකකවතනිසතො බොධිසතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: යාදිසො බොධිසතනස්ස පුබ්බයොගො පුබ්බවරියා ධම්මකතානං ධම්මදෙසනා, තාදිසො වකකවතනි-සතනස්ස පුබ්බයොගො පුබ්බවරියා ධම්මකතානං ධම්මදෙසනා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බි -පෙ-

ස. අනු: ඌථා බොධිසත්තස්ස ජායමානස්ස දෙවා පඨමං පටිගණනනනි¹ පච්ඡා මනුස්සා, එවමෙවං චකකචතතිසත්තස්ස ජායමානස්ස දෙවා පඨමං පටිගණනනනි¹ පච්ඡා මනුස්සා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

6. ස. පු: යථා බොධිසත්තස්ස ජායමානස්ස චතතාරො නං දෙවපුත්තා² පටිගහහෙතිා මානු පුරතො ඤපෙනති 'අත්තමනා දෙවි³ හොති, මහෙසකෙබ්බා නව පුත්තො උපපනොතා'ති, එවමෙවං චකකචතති සත්තස්ස ජායමානස්ස චතතාරො නං දෙවපුත්තා පටිගහහෙතිා මානු පුරතො ඤපෙනති 'අත්තමනා දෙවි හොති මහෙසකෙබ්බා නව⁴ පුත්තො උපපනොතා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

ස. අනු: යථා බොධිසත්තස්ස ජායමානස්ස ඥේ උදකධාරා⁵ අත්තලීකබ්බා පානුභවතති: එකා සීතස්ස එකා උණහස්ස, යෙන බොධිසත්තස්ස උදකකිච්චං කරොනනි මානු ච, එවමෙවං චකකචතතිස්ස ජායමානස්ස ඥේ උදකධාරා අත්තලීකබ්බා පානුභවතති: එකා සීතස්ස එකා උණහස්ස, යෙන චකකචතතිසත්තස්ස උදකකිච්චං කරොනනි මානු චාති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

ස. අනු: යථා සමපතිජාතො බොධිසත්තො සමේහි පාදෙහි පතිට්ඨතිතිා උත්තරෙන අභිච්චබ්බො සත්තපදචීති-භාරෙත⁶ ගච්ඡති, සෙනමහි ඡතෙන අනුධාරිට්ඨමානෙ සබ්බා ච දීසා විලොකෙති, ආසභිඤ්ච වාචං භාසති: අග්ගොභමසම් ලොකස්ස, ජේට්ඨොභමසම් ලොකස්ස, සෙට්ඨොභමසම් ලොකස්ස, අගමනතිමා-ජාති, නත්ති දුකී පුනබ්බවො'ති, එවමෙවං සමපති-ජාතො චකකචතතිසත්තො සමේහි පාදෙහි පතිට්ඨතිතිා උත්තරෙන අභිච්චබ්බො සත්තපදචීති-භාරෙත ගච්ඡති, සෙනමහි ඡතෙන අනුධාරිට්ඨමානෙ සබ්බා ච දීසා විලොකෙති, ආසභිඤ්ච වාචං භාසති: අග්ගොභමසම් -පෙ- පුනබ්බවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

1. පටිගණනනනි - සීමු, මජ්ඣ., සූ., PTS.
 2. චතතාරො දෙවපුත්තා - සූ., PTS.
 3. දෙවි - සීමු, PTS.
 4. තෙ - මජ්ඣ.
 5. උදකස්ස ධාරා - මජ්ඣ., සූ., PTS.
 6. සත්තපදචීතිභාරෙ - සූ., PTS.

ස. අනු: යථා බොධිසත්තනස්ස ජ්‍යමානස්ස මහතො ආලොකස්ස මහතො ඔහාසස්ස මහතො භුමිවාලස්ස පාතුභාවො හොති, එවමෙවං චකකචතතිස්ස ජ්‍යමානස්ස මහතො ආලොකස්ස මහතො ඔහාසස්ස මහතො භුමිවාලස්ස පාතුභාවො හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවා චතතඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: යථා බොධිසත්තනස්ස පකතිකායො සමනතා ව්‍යාමං ඔහාසති, එවමෙවං චකකචතතිසත්තනස්ස පකති-කායො සමනතා ව්‍යාමං ඔහාසති'ති.

ප. පටි: න හෙවා චතතඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: යථා බොධිසත්තො මහාසුචිනං පස්සති, එවමෙවං චකකචතතිසත්තො මහාසුචිනං පස්සති'ති.

ප. පටි: න හෙවා චතතඛෙබ්බ -පෙ-

7. ප. පු: න චතතඛෙබ්බං ලකඛණසමනතාගතො බොධි-සත්තො'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ප. අනු: නනු වූහතං භගවතා “ආනතිංසිමාති භික්ඛවෙ මහාපුරිසස්ස මහාපුරිසලකඛණොති යෙති සමනතා-ගතස්ස මහාපුරිසස්ස ඤෝව ගතියො භවනති අනඤ්ඤ, සචෙ අගාරං අඡ්ඤාවසති රාජා හොති චකකචතති ධම්මකො ධම්මරාජා වාතුරතො විජ්ඣාචී ජනපදඤ්චරියපතො සත්තරකන සමනතාගතො. තස්සිමාති සත්තරකනාති භවනති. සෙය්‍යපීදං: චකකරකනං හඤ්චරකනං අස්සරකනං මඤ්චරකනං ඉඤ්චරකනං ගහපතිරකනං පරිනායක රකනමෙව සත්තමං. පරොසහස්සං බො පනස්ස පුත්තා භවනති සුරා චීරභිගරුපා පරසෙනප්ප-මඤ්ඤා. සො ඉමං පස්චිං සාගරපරියන්තං අදණෙධන අසඤ්චන ධම්මෙන අභිචිජ්ඣ අඡ්ඤාවසති. සචෙ බො පන අගාරසමා අනගාරිසං පබ්බජති අරහං හොති සමමාසම්බුද්ධො ලොකෙ විවට්ඨජ්ඣෙ'ති^a අඤ්චෙව සුත්තනතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හි ලකඛණසමනතාගතො බොධිසත්තො'ති.

ලකඛණකථා නිට්ඨිතා.

^a දීඝතිකාය - ලකඛණසුත්ත.

4. 8.

නියාමොක්කනනිකථා

1. ස. පු: බොධිසතෙනා කසසපසස භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනනනියාමො චරිතබ්බභවරියො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: බොධිසතෙනා කසසපසස භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: බොධිසතෙනා කසසපසස භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සාවකො හුඤ්ඤා බුද්ධො භොති'ති.

ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: සාවකො හුඤ්ඤා බුද්ධො භොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනුසසචියො'ති.¹

ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අනුසසචියො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නඤ්ඤා භගවා සසම්මානා.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ධ. හඤ්ඤා සසම්මානා,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ 'අනුසසචියො'ති.

1. අනුසසචියො'ති - ප අ.

5. ස. පු: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනනනියාමො චරිතබ්බවරියො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: භගවතා බොධියා මූලෙ නිණෙව සාමඤ්ඤඵලානි අභිසම්බුද්ධානී'ති.

ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ - පෙ-

ස. අනු: නනු භගවතා බොධියා මූලෙ චතතාරි සාමඤ්ඤ-ඵලානි අභිසම්බුද්ධානී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ස: හඤ්චි භගවතා බොධියා මූලෙ චතතාරි සාමඤ්ඤ-ඵලානි අභිසම්බුද්ධානි,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනනනියාමො චරිතබ්බවරියො'ති.

6. ස. පු: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනනනියාමො චරිතබ්බවරියො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: බොධිසතො දුක්කරකාරිකං¹ අකාසී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: දසුනසම්පනො පුගගලො දුක්කරකාරිකං¹ කරෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: බොධිසතො අපරනතපං අකාසී, අඤ්ඤං සන්ථාරං උද්දීසී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: දසුනසම්පනො පුගගලො අඤ්ඤං සන්ථාරං උද්දීසෙය්‍යා'ති.

ප. පටි: න භෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: ආයසමා ආනිඤ්ඤා භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනන-නියාමො චරිතබ්බවරියො. ආයසමා ආනිඤ්ඤා භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. දුක්කරකාරියං - මජ්ඣ.

ස. අනු: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො. බොධි-සතො කසුපසු භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බි -පෙ-

9. ස. පු: විතො ගහපති, හන්කො ආලවකො භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො. විතො ගහපති, හන්කො ආලවකො භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

ස. අනු: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො. බොධි-සතො කසුපසු භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බි -පෙ-

10. ස. පු. බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො, න ච කසුපසු භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

ස. අනු: ආයසො ආනිසෙ, භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො, න ච භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බි -පෙ-

11. ස. පු: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො, න ච කසුපසු භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

ස. අනු: විතො ගහපති, හන්කො ආලවකො භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො, න ච භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බි -පෙ-

12. ස. පු: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔක්කන්තියාමො චරිතබ්බචරියො, න ච කසුපසු භගවතො සාවකො'ති.

ප. පටිකුකු: ආමන්තා.

ස. අනු: සාවකො ජාතී¹ විනිවනො අසාවකො හොති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-

13. ප. පු: න වතතබ්බං බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔකකතනිසාමො චරිතබ්බචරියො'ති.

ස. පටිකුදු: ආමනතා.

ප. අනු: නනු චුතතං භගවතා “කසුපෙ අහං ආනිකු භගවති බ්බචරියං අචරිං ආසනී සමොධියා”ති. අතේච සුතතනො'ති.

ස. පටිකුදු: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හී වතතබ්බං² බොධිසතො³ කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔකකතනිසාමො චරිත-බ්බචරියො'ති

14. ප. පු: බොධිසතො කසුපසු භගවතො පාවචනෙ ඔකකතනිසාමො චරිතබ්බචරියො'ති.

ප. පටිකුදු: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුතතං භගවතා

“සබ්බානිභු සබ්බවිදුහමසම්
 සබ්බෙසු ධමමෙසු අනුපලිතො
 සබ්බං ජහො තණහකබ්බෙ විමුතො
 සයං අභිකුදුසය කමුද්දිසෙය්‍යං.

න මෙ ආචරියො අතී සදිසො මෙ න විජ්ජති සදෙවකසම්. ලොකසම් නතී මෙ පටිපුගලො. අහං හී අරහා ලොකෙ අහං සතො අනුතතරො එකො'මති සමාසමුද්ධො සීනිභුතොසම් තිබ්බුතො ධම්මචකකං පවතොනුං ගච්ඡාමි කාසිනං පුරං අනුභුතසම්⁴ ලොකසම් ආහසුත්⁵ අමතදුජුතිනති⁶ යථා බො තුං ආචුසො පටිජානාසී,⁷ අරහසී⁸ අනනතජ්ඣො'ති.

1. ජාතී - සිමු, PTS.
 2. න වතතබ්බං - සිමු, මජ්ඣ.
 3. තෙන හී බොධිසතො - ස්‍යාම, PTS
 4. අනිභුතසම් - මජ්ඣ.
 5. ආහසුත් - සිමු, ආහසුති - PTS. අහසුති - ස්‍යා.
 6. අමතදුජුතිනති - PTS.
 7. පටිජානාසී - සිමු.
 8. අරහසී - සිමු, PTS.

මා දිසා වෙ ජිනා ගොනාහි
යෙ පනතා ආසවකකියං,
ජිනා මෙ පාපකා ධම්මා
නසමාහං උපකා ජනො”ති^a
අනේව සුත්තනොනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හී න වතතබ්බං: බොධිසත්තො කසසපසස භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනනනියාමො චරිත-
බ්‍රහමචරියො’ති.

15. ස. පු: බොධිසත්තො කසසපසස භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනනනියාමො චරිතබ්‍රහමචරියො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු භගවා - “ඉදං දුක්ඛං අරියසච්චනාහි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුසස්සතෙස්ස ධම්මෙස්ස චකචුං උදපාදී, ඤ්ණං උදපාදී, පඤ්ඤා උදපාදී, විජ්ජා උදපාදී, ආලොකො උදපාදී. නා බො පතිදං දුක්ඛං අරියසච්චං පරිඤ්ඤායානාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- පටිඤ්ඤානනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- ආලොකො උදපාදී. ඉදං දුක්ඛසමුදයො අරිය-සච්චනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- නා බො පතිදං දුක්ඛසමුදයො අරියසච්චං පභාතබ්බනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- පභීනනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- ඉදං දුක්ඛනිරෝධො අරියසච්චනාහි මෙ භික්ඛවෙ -ප- නා බො පතිදං දුක්ඛනිරෝධො අරියසච්චං සච්ඡිකානබ්බනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- සච්ඡිකානනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- ඉදං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී-පටිපදා අරියසච්චනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- නා බො පතිදං දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපදා අරියසච්චං භවෙතබ්බනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- භාවිතනාහි මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- ආලොකො උදපාදී”ති^b අනේව සුත්තනොනො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. පා: තෙන හී න වතතබ්බං: බොධිසත්තො කසසපසස භගවතො පාවචනෙ ඔක්කනනනියාමො චරිත-
බ්‍රහමචරියො’ති.

නියාමොක්කනනිකථා නිට්ඨිතා

a මහාවග්ගපාලි - මහාකකකික.
b සච්චසංයුතත - ධම්මවචකපපවනතනාසුතත.

4. 9.

අපරාධ සමන්විත නඩු

1. ස. ප්‍ර: අරභනකසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො තිති එලෙති සමන්විත නඩු.

ප. පටිසදු: ආමනතා.

ස. අනු: අරභනකසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො වතුති එසෙසති වතුති වෙදනාති වතුති සඤ්ඤති වතුති වෙනනාති වතුති විතෙතති වතුති සඤ්ඤති වතුති විරියෙති වතුති සතීති වතුති සමාධිති වතුති පඤ්ඤති සමන්විත නඩු.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

2. ස. ප්‍ර: අනාගාමිඵලසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො ද්විති එලෙති සමන්විත නඩු.

ප. පටිසදු: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො තිති එසෙසති -පෙ- තිති පඤ්ඤති සමන්විත නඩු.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

3. ස. ප්‍ර: සකදගාමිඵලසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො සොකාපතතිඵලෙන සමන්විත නඩු.

ප. පටිසදු: ආමනතා.

ස. අනු: සකදගාමිඵලසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො ද්විති එසෙසති -පෙ- ද්විති පඤ්ඤති සමන්විත නඩු.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. ප්‍ර: අරභනකසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො සොකාපතතිඵලෙන සමන්විත නඩු.

ප. පටිසදු: ආමනතා.

ස. අනු: අරභනකසව්වකිරියාය පටිපනො ප්‍රගලො සතතකතිතනුපරමො කොලංකොලො එකබ්ඪිති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො අනාගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො අනාගාමී අනතරාපරිනිබ්බාසී උපහච්චපරිනිබ්බාසී අසඬාරපරිනිබ්බාසී සසඬාරපරිනිබ්බාසී උද්ධං-සොතො අකණ්ට්ඨගාමි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනො සත්තකඛතනුපරමො කොලං-කොලො ඵකඛිජී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනො සත්තකඛතනුපරමො කොලං-කොලො ඵකඛිජී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: සොකාපතනිඵලෙන සමන්තාගතො සොකා-
පනොනො'ති වතතබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො පුග්ගලො
සොකාපතනිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො'ව අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො පුග්ගලො
සො සොකාපනොනො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: සකද්දගාමිඵලෙන සමන්තාගතො සකද්දගාමී'ති
වතතබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො පුග්ගලො
සකද්දගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො'ව අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො පුග්ගලො
සො සකද්දගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අනාගාමිඵලෙන සමන්තාගතො අනාගාමී'ති
වතතබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො පුග්ගලො
අනාගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො'ව අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො සො
අනාගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සොකාපතනිඵලෙන සමන්තාගතො සොකා-
පනොනො'ති වතතබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො පුග්ගලො
සොකාපතනිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො'ව අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනොනො
පුග්ගලො සො සොකාපනොනො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: සකදගාමීඵලෙන සමන්තාගතො සකදගාමී'ති වතතබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමීඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො'ව අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සො සකදගාමී'ති.

ප. පටි: න හෙවා වතතබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සොනාපනතිඵලෙන සමන්තාගතො සොනා-පනො'ති වතතබ්බො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සො'ව සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සො සොනාපනො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලං චීතිවතො.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලං චීතිවතො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: 'අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

17. ස. පු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිඵලං චීතිවතො තෙන සමන්තා-ගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරහත්තසච්ඡිකිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සොනාපනතිමගං චීතිවතො සකකායද්වසිං විචිකිච්ඡං සීලබ්බතපරාමාසං අපායගමනීයං රාගං අපායගමනීයං දොසං අපායගමනීයං මොහං චීතිවතො තෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: අරභතනඵලසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිඵලෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරභතනඵලසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිඵලං චිතිවනොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඍ: හඤ්චී අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිඵලං චිතිවනොති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙබ්බ 'අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිඵලෙන සමන්තා-ගතො'ති.

19 ස. පු: අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිඵලං චිතිවනො, තෙන සමන්තාගතොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො සකදගාමිමග්ගං චිතිවනො, ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං ව්‍යාපාදා චිතිවනො, තෙන සමන්තා-ගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

20. ස. පු: අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො අනාගාමිඵලෙන සමන්තාගතොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො අනාගාමිඵලං චිතිවනොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඍ: හඤ්චී අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො අනාගාමිඵලං චිතිවනො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙබ්බ 'අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො අනාගාමිඵලෙන සමන්තා-ගතො'ති.

21. ස. පු: අරභතනසව්ඡ්කිරියාය පටිපනො පුග්ගලො අනාගාමිඵලං චිතිවනො තෙන සමන්තාගතොති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අර්ථනාමිකවිකිරියාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ අනාගාමිමග්ගං චිතිවනෝ, අණුසහගතං කාමරාගං අණුසහගතං ව්‍යාපාදං චිතිවනෝ, තෙන සම්ප්‍රදාය ගතෝති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

22. ස. පු: අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සොකාපතතිඵලෙන සම්ප්‍රදායගතෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සොකාපතතිඵලං චිතිවනෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සොකාපතතිඵලං චිතිවනෝ,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බ ‘අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සොකාපතතිඵලෙන සම්ප්‍රදායගතෝති.

23. ස. පු: අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සොකාපතතිඵලං චිතිවනෝ, තෙන සම්ප්‍රදාය ගතෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සොකපතතිමග්ගං චිතිවනෝ, සකකායද්ධිං -පෙ- අපායගමනීයා මොහං චිතිවනෝ, තෙන සම්ප්‍රදායගතෝති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බ -පෙ-

24. ස. පු: අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සකදගාමිඵලෙන සම්ප්‍රදායගතෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සකදගාමිඵලං චිතිවනෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සකදගාමිඵලෙන සම්ප්‍රදායගතෝති.

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බ ‘අනාගාමිඵලසම්ප්‍රදාය පටිපනෝ පුග්‍යලෝ සකදගාමිඵලෙන සම්ප්‍රදායගතෝති.

25. ස. පු: අනාගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සකදගාමිඵලං චිතිවනො, තෙන සමන්තා-ගතොති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සකදගාමිමග්ගා චිතිවනො, ඔලාරිකං කාමරාගා ඔලාරිකං ව්‍යාපාදං චිතිවනො, තෙන සමන්තා-ගතොති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බ -පෙ-

26. ස. පු: සකදගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සොකාපතතිඵලෙන සමන්තාගතොති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු සකදගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සොකාපතතිඵලං චිතිවනොති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චී සකදගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සොකාපතතිඵලං චිතිවනො,

අනු. පා: නො ච වන රෙ වත්තබ්බ ‘සකදගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සොකාපතතිඵලෙන සමන්තාගතො’ති.

27. ස. පු: සකදගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සොකාපතතිඵලං චිතිවනො, තෙන සමන්තා-ගතොති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමිඵලසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො සොකාපතතිමග්ගා චිතිවනො, සකකායද්ධිං -පෙ- අපායගමනීයං මොභං චිතිවනො, තෙන සමන්තාගතොති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බ -පෙ-

28. ප. පු: න වත්තබ්බං අරහත්තසව්ජ්ජිරියාය පටිපනො, පුග්ගලො තිභි ඵලෙති සමන්තාගතොති.

ස. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අරහත්තසව්ජ්ජිරියාය පටිපනොන පුග්ගලො තිභි ඵලාති පටිලදානි, තෙහි ච අපරි-භිනොති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චී අරහත්තසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලෙන තිණ්චි ඵලානි පටිලඤ්ඤානි, තෙනි ච අපරිභිනො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ ‘අරහත්තසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලො තිණි ඵලෙති සමන්තාගතො’ති.

29. ප. පු: න වත්තබ්බං ‘අනගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලො ද්විති ඵලෙති සමන්තාගතො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නහු අනාගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලෙන ද්වෙ! ඵලානි පටිලඤ්ඤානි, තෙනි ච අපරිභිනොති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චී අනාගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලෙන ද්වෙ ඵලානි පටිලඤ්ඤානි, තෙනි ච අපරිභිනො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ ‘අනාගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලො ද්විති ඵලෙති සමන්තාගතො’ති.

30. ප. පු: න වත්තබ්බං ‘සකදගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලො සොතාපත්තිඵලෙන සමන්තාගතො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නහු සකදගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලෙන සොතාපත්තිඵලො පටිලඤ්ඤං තෙන ච අපරිභිනො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චී සකදගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලෙන සොතාපත්තිඵලො පටිලඤ්ඤං, තෙන ච අපරිභිනො

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ ‘සකදගාමිඵලසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලො සොතාපත්තිඵලෙන සමන්තාගතො’ති.

31. ස. පු: අරහත්තසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලෙන තිණ්චි ඵලානි පටිලඤ්ඤානි, තෙනි ච අපරිභිනො’ති අරහත්තසච්ඡකිරියාය පටිපනොන පුග්ගලො තිණි ඵලෙති සමන්තාගතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. දෙව්ව - සිමු.

ස. අනු: අරභනසව්ණිකිරියාය පටිපනෙනන පුගහලෙන චන්තාරො මග්ගා පටිලද්ධා, තෙති ව අපරිභිනොති අරභනසව්ණිකිරියාය පටිපනො පුගහලො චතුති මගෙති සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: අනාගාමිඵලසව්ණිකිරියාස පටිපනෙනන පුගහලෙන දො¹ ඵලාති පටිලද්ධාති, තෙති ව අපරිභිනො'ති අනාගාමිඵලසව්ණිකිරියාය පටිපනො පුගහලො දව්ති ඵලෙති සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසව්ණිකිරියාය පටිපනෙනන පුගහලෙන තසො මග්ගා පටිලද්ධා, තෙති ව අපරිභිනො'ති අනාගාමිඵලසව්ණිකිරියාය පටිපනො පුගහලො තීති මගෙති සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

33. ස. පු: සකදගාමිඵලසව්ණිකිරියාය පටිපනෙනන පුගහ-ලෙන සොකාපනතිඵලං පටිලද්ධා තෙන ව අපරි-භිනො'ති සකදගාමිඵලසව්ණිකිරියාය පටිපනො පුගහලො සොකාපනතිඵලෙන සමන්තාගතොති.

ප. පටිකුඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සකදගාමිඵලසව්ණිකිරියාය පටිපනෙනන පුගහ-ලෙන දො මග්ගා පටිලද්ධා, තෙති ව අපරිභිනොති සකදගාමිඵලසව්ණිකිරියාය පටිපනො පුගහලො දව්ති මගෙති සමන්තාගතොති.

ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

1. දෙවච - සිවු.

4. 10.

සංකෛද්‍යජනප්පහාන කථා.

- 1. ස. පු: සබ්බසංකෛද්‍යජනානං පහානං අරහත්තනන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහත්තමග්ගෙන සබ්බෙ සංකෛද්‍යජනා පභි-
සන්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: අරහත්තමග්ගෙන සබ්බෙ සංකෛද්‍යජනා පභි-
සන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහත්තමග්ගෙන සකකායද්දිට්ඨිං විචිකිච්ඡං
සීලබ්බතපරාමාසං පජහතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: අරහත්තමග්ගෙන සකකායද්දිට්ඨිං විචිකිච්ඡං
සීලබ්බතපරාමාසං පජහතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු තිණ්ණං සංකෛද්‍යජනානං පහානං සොභා-
පනතිඵලං චුත්තං භගවතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි තිණ්ණං සංකෛද්‍යජනානං පහානං සොභා-
පනතිඵලං චුත්තං භගවතා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අරහත්තමග්ගෙන
සබ්බෙ සංකෛද්‍යජනා පභිසන්ති'ති.

- 4. ස. පු: අරහත්තමග්ගෙන සබ්බෙ සංකෛද්‍යජනා පභි-
සන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහත්තමග්ගෙන ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං
ව්‍යාපාදං පජහතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අරහත්තමගෙන ඔලාරිකං කාමරාගං ඔලාරිකං ව්‍යාපාදං පඡහතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු කාමරාගව්‍යාපාදනං නනුභාවං සකදගාමීඵලං වුත්තං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඔ: හඤ්චී කාමරාගව්‍යාපාදනං නනුභාවං සකදගාමී-ඵලං වුත්තං භගවතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තඛෙඛ 'අරහත්තමගෙන සඛෙඛ සංකේදාදිපනා පනීයන්තී'ති.

6. ස. පු: අරහත්තමගෙන සඛෙඛ සංකේදාදිපනා පනී-යන්තීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අරහත්තමගෙන අණුසහගතං කාමරාගං අණුසහගතං ව්‍යාපාදං පඡහතී'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-

7. ස. පු: අරහත්තමගෙන අණුසහගතං කාමරාගං අණුසහගතං ව්‍යාපාදං පඡහතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු කාමරාගව්‍යාපාදනං අනවසෙසපපහානං අනාගාමීඵලං වුත්තං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඔ: හඤ්චී කාමරාගව්‍යාපාදනං අනවසෙසපපහානං අනාගාමීඵලං වුත්තං භගවතා,

අනු පා: නො ච වත රෙ වත්තඛෙඛ "අරහත්තමගෙන සඛෙඛ සංකේදාදිපනා පනීයන්තී"ති.

8. ස. පු: අරහත්තමගෙන සඛෙඛ සංයොජනා පනීයන්තී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු රූපරාගආරූපරාගමානඋඤ්චවආච්ඡාය අනවසෙසප්පහානං අරහත්තං චුත්තං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චී රූපරාගආරූපරාගමානඋඤ්චවආච්ඡාය අනවසෙසප්පහානං අරහත්තං චුත්තං භගවතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ “අරහත්තමගෙන සබ්බෙ සකෙඤ්ඤජනා පභීයන්තී”ති.

9. ප. පු: න වත්තබ්බං සබ්බසංයොජනානං පහානං අරහත්තන්තී.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු අරහතො සබ්බෙ සකෙඤ්ඤජනා පභීනා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චී අරහතො සබ්බෙ සකෙඤ්ඤජනා පභීනා,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ “සබ්බසකෙඤ්ඤජනානං පහානං අරහත්ත”න්තී.

සකෙඤ්ඤජනප්පහානකථා නිවසිතා.

වතුපො වගො නිවසිතො.

තස්ස උඤ්චනං:

හිතීස්ස අරහා, සහ උපපත්තියා අරහා, අරහතො සබ්බෙ ධම්මා අනාසවා, අරහා වතුහි එලෙහි සමන්තාගතො, එවමෙවං¹ ජහී උපෙක්ඛාහි, බොධියා බුඤ්ඤා, ලකඛණ² සමන්තාගතො බොධිසත්තො,³ ඔක්කන්තනියාමො චරිතබ්බහම-චරියො, පටිපත්තකො එලෙන සමන්තාගතො, සබ්බසකෙඤ්ඤජනානං පහානං අරහත්තන්තී.

1. එවමෙව - PTS.
2. සලකඛණ - සිච්චු.
3. ඉටාච්ඡකසු නචී.

පඤ්චමො වගෙහා

5. 1.

විමුතනිකථා

- 1. ස. පු: විමුතනිඤ්ඤාණං විමුතතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤාදු: ආමනතා.
 ස. අනු: යං කිඤ්චි විමුතනිඤ්ඤාණං සබ්බං තං විමුතතනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙබ්බ -පෙ-
- 2. ස. පු: විමුතනිඤ්ඤාණං විමුතතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤාදු: ආමනතා.
 ස. අනු: පච්චවෙකඛ්ඤාණඤ්ඤාණං විමුතතනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙබ්බ -පෙ-
- 3. ස. පු: විමුතනිඤ්ඤාණං විමුතතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤාදු: ආමනතා.
 ස. අනු: ගොත්‍රභුනො පුග්ගලස්ස විමුතනිඤ්ඤාණං විමුතතනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙබ්බ -පෙ-
- 4. ස. පු: සොනාපනතිඵලසච්ඡිකිට්ඨියාය පටිපනාසස්ස පුග්ග-
 ලස්ස විමුතනිඤ්ඤාණං විමුතතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤාදු: ආමනතා.
 ස. අනු: සොනාපනතස්ස ඤ්ඤාණං සොනාපනතිඵලං පතතස්ස
 පටිලොභස්ස අබිගතස්ස සච්ඡිකතස්ස ඤ්ඤාණනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙබ්බ -පෙ-

5. ස. පු: සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටිකදුකු: ආමනතා.

ස. අනු: සකදගාමිස්ස කදුණං සකදගාමිඵලං පනනස්ස පටිලද්ධස්ස අධිගතස්ස සච්ඡිකතස්ස කදුණනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටිකදුකු: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගාමිස්ස කදුණං අනාගාමිඵලං පනනස්ස පටිලද්ධස්ස අධිගතස්ස සච්ඡිකතස්ස කදුණනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අරහතනසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටිකදුකු: ආමනතා.

ස. අනු: අරහතො කදුණං අරහතනං පනනස්ස පටිලද්ධස්ස අධිගතස්ස සච්ඡිකතස්ස කදුණනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: සොතාපනතිඵලසමඛිතස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටිකදුකු: ආමනතා.

ස. අනු: සොතාපනතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: සකදගාමිඵලසමඛිතස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටිකදුකු: ආමනතා.

ස. අනු: සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: අනාගාමිඵලසමඛිතස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටිකදුකු: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: අරහතනඵලසමඛිනිය්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි

ප. පටිකදුකදු: ආමනතා.

ස. අනු: අරහතනසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනනනි.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: සොනාපතනිඵලසමඛිනිය්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටිකදුකදු: ආමනතා.

ස. අනු: සොනාපතනිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සකදුගාමිඵලසමඛිනිය්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටිකදුකදු: ආමනතා.

ස. අනු: සකදුගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: අනාගාමිඵලසමඛිනිය්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටිකදුකදු: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: අරහතනඵලසමඛිනිය්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටිකදුකදු: ආමනතා.

ස. අනු: අරහතනසච්ඡිකිරියාය පටිපනනස්ස පුගගලස්ස විමුතනිකදුණං විමුතනං, නං ච ඵලං¹ පතනස්ස කදුණනනි.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

විමුතනිකථා නිවහිතා

1. විමුතනකදු ඵලං - ඡෙෂං,

5. 2.

අසෙවසද්දණකථා

- 1. ස. පු: සෙවසස අසෙවසද්දණං අත්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සෙවො අසෙවං ධම්මං ජානාති, පසුනි, දිට්ඨං විදිනං සච්ඡිකතං උපසම්පජ්ජි විහරති, කායෙන චුඤ්ඤා විහරති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛි -පෙ-
- ස. අනු: නනු සෙවො අසෙවං ධම්මං න ජානාති, න පසුනි, අදිට්ඨං අවිදිනං අසච්ඡිකතං න උපසම්පජ්ජි විහරති, න කායෙන චුඤ්ඤා විහරති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි සෙවො අසෙවං ධම්මං න ජානාති, න පසුනි, අදිට්ඨං අවිදිනං අසච්ඡිකතං න උපසම්පජ්ජි විහරති, න කායෙන චුඤ්ඤා න විහරති,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙඛි 'සෙවසස අසෙවං සද්දණං අත්ථි'ති.

- 2. ස. පු: අසෙවසස අසෙවං සද්දණං අත්ථි, අසෙවො අසෙවං ධම්මං ජානාති, පසුනි, දිට්ඨං විදිනං සච්ඡිකතං උපසම්පජ්ජි විහරති, කායෙන චුඤ්ඤා විහරති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සෙවසස අසෙවං සද්දණං අත්ථි, සෙවො අසෙවං ධම්මං ජානාති, පසුනි, දිට්ඨං විදිනං සච්ඡිකතං උපසම්පජ්ජි විහරති, කායෙන චුඤ්ඤා විහරති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛි -පෙ-

8. ස. පු. සෙබ්බසස අසෙබ්බං සද්දණං අඤ්චි, සෙබ්බො අසෙබ්බං ධම්මං න ජානාති, න පසසති, අද්දිට්ඨං අච්චිදිතං අසච්ඡිකතං න උපසම්පජ්ජි විහරති, න කායෙන චුඤ්චිතා විහරති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අසෙබ්බසස අසෙබ්බං සද්දණං අඤ්චි, අසෙබ්බො අසෙබ්බං ධම්මං න ජානාති, න පසසති, අද්දිට්ඨං අච්චිදිතං අසච්ඡිකතං න උපසම්පජ්ජි විහරති, න කායෙන චුඤ්චිතා විහරති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: සෙබ්බසස අසෙබ්බං සද්දණං අඤ්චි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ගොත්‍රභූතො පුග්ගලසස සොනාපනතිමග්ගෙ සද්දණං අඤ්චි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සොනාපනතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනනසස පුග්ගලසස සොනාපනතිඵලෙ සද්දණං අඤ්චි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය -පෙ- අනාගාමි -ඵලසච්ඡිකිරියාය -පෙ- අරහතකසච්ඡිකිරියාය පටිපනනසස පුග්ගලසස අරහතො සද්දණං අඤ්චි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5. ප. පු: න වතතබ්බං සෙබ්බසස අසෙබ්බං සද්දණං අඤ්චි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු අයසමා ආනඤ්ඤා සෙබ්බො “හගවා උලාරො”ති ජානාති. “සාරිපුතො පෙරො, මහා මොග්ගලොනො පෙරො උලාරො”ති ජානාති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි අයසමා අනඤ්ඤා සෙබ්බො “හගවා උලාරො”ති ජානාති, “සාරිපුතො පෙරො, මහා මොග්ගලොනො පෙරො උලාරො”ති ජානාති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ ‘සෙබ්බසස අසෙබ්බං සද්දණං අඤ්චි'ති.

5. 3.

විපරීතකථා.

1. ස. පු: පඨවිකසිණ¹ සමාපනතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ
ඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අතිඵල නිඵලනති විපරියෙසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: දුකෙබ්බ සුඛනති -පෙ- අනන්තති අනන්තා'ති -පෙ-
අසුභෙ සුභනති විපරියෙසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

2. ස. පු: පඨවිකසිණසමාපනතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ
ඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලනති.

ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-

ස. අනු: නනු කුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඨ: හඤ්චී කුසලං,

අනු. පා: නොච වත රෙ වතනඛෙබ්බ: පඨවිකසිණසමාපනතිං
සමාපනනස්ස විපරීතෙ ඤ්ඤාණනති.

1. පඨවිකසිණං - සංඝ, පඨවිකසිණං - මජ්ඣ.

- 3. ස. පු: අනිච්ච නිච්චනති විපර්යෙසො, සොච අකුසලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පඨවීකසිණසමාපතතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ ඤාණං, තං ච අකුසලනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: දුකෙබ්බ සුඛනති -පෙ- අනතනති අතතා'ති -පෙ- අසුභෙ සුභනති විපර්යෙසො, සො ච අකුසලො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පඨවීකසිණසමාපතතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ ඤාණං, තස්ස ච අකුසලනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: පඨවීකසිණසමාපතතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ ඤාණං, තස්ස ච අකුසලනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනිච්ච නිච්චනති විපර්යෙසො, සොච කුසලො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: පඨවීකසිණසමාපතතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ ඤාණං, තස්ස ච අකුසලනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දුකෙබ්බ සුඛනති -පෙ- අනතනති අතතා'ති -පෙ- අසුභෙ සුභනති විපර්යෙසො, සො ච කුසලො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 6. ස. පු: පඨවීකසිණසමාපතතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අරහා පඨවීකසිණසමාපතතිං සමාපඤ්ඤායා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ස: හස්සචි අරහා පඨවීකසිණසමාපතතිං සමාපඤ්ඤාය, අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ 'පඨවීකසිණසමා-පතතිං සමාපනනස්ස විපරීතෙ ඤාණනති'.

7. ස. පු: පඨවිකසිණසමාපතනිං සමාපනනස්ස විපරිනෙ ඤාණං, අරහා පඨවිකසිණසමාපතනිං සමා-පඤ්චය්‍යා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො විපරියෙසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-

8. ස. පු: අත්ථි අරහතො විපරියෙසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ථි අරහතො සඤ්ඤාවිපරියෙසො, චිත්තවිපරියෙසො, දිට්ඨිවිපරියෙසො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-

9. ස. පු: නත්ථි අරහතො සඤ්ඤාවිපරියෙසො, චිත්තවිපරියෙසො, දිට්ඨිවිපරියෙසො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ධ: හඤ්ඤි නත්ථි අරහතො සඤ්ඤාවිපරියෙසො, චිත්ත-විපරියෙසො, දිට්ඨිවිපරියෙසො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බ “අත්ථි අරහතො විපරියෙසො”ති.

10. ප. පු: න වතනබ්බං ‘පඨවිකසිණසමාපතනිං සමාපනනස්ස විපරිනෙ ඤාණ’නති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: පඨවිකසිණසමාපතනිං සමාපඤ්චනනස්ස¹ සබ්බෙ'ව පඨවී'ති.

ස. පටි: න හෙවං වනනබ්බ - පෙ-

ප. නිග: තෙන හි පඨවිකසිණසමාපතනිං සමාපනනස්ස විපරිනෙ ඤාණනති.

11. ස. පු: පඨවිකසිණසමාපතනිං සමාපනනස්ස විපරිනෙ ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. පඨවිකසිණං සමාපතනිං සමාපඤ්චනනස්ස - මජ්ඣිමනිකායෙ,
පඨවිකසිණං සමාපතනිං සමාපඤ්චනනස්ස - සනා,
පඨවී'ති සමාපඤ්චනනස්ස - PTS.

ස. අනු: නනු පඨවී අඤ්චි, අඤ්චි ච කොචි පඨවිං පඨවිතො - සමාපඡ්ඡතී'ති.

ප. පටි ඤාඤා: ආමනතා.

අනු. ධ: හඤ්චි පඨවී අඤ්චි, අඤ්චි ච කොචි පඨවිං පඨවිතො සමාපඡ්ඡතී,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතඛෙඛෙ “පඨවීකසිණං සමාපනතීං සමාපනනස්ස විපරිතෙ ඤාණනති.”

12. ස. පු: පඨවී අඤ්චි, පඨවිං පඨවිතො සමාපඡ්ඡනනස්ස විපරිතං ගොතී'ති.

ප. පටිඤාඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නිබ්බානං අඤ්චි, නිබ්බානං නිබ්බානතො සමා- පඡ්ඡනනස්ස විපරිතං ගොතී'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතඛෙඛෙ -පෙ-

ස. නිග: හෙන ඤි න වතතඛෙඛෙ “පඨවීකසිණං සමාපනතීං සමාපනනස්ස විපරිතෙ ඤාණනති.”

විපරිතකථා නිවසිතා.

6. 4.

නියාමකථා

- 1. ස. පු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අපඨි සදුණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නියතස්ස අනියාමගමනාය අපඨි සදුණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස පු: නියතස්ස අනියාමගමනාය නපඨි සදුණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අනියතස්ස නියාමගමනාය නපඨි සදුණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අපඨි සදුණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: නියතස්ස නියාමගමනාය අපඨි සදුණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: නියතස්ස නියාමගමනාය නපඨි සදුණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අනියතස්ස නියාමගමනාය නපඨි සදුණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අපඨි සදුණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අනියතස්ස අනියාමගමනාය අපඨි සදුණනති.
 ප. පටි: න භෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

- 6. ස. පු: අනියතස්ස අනියාමගමනාය නත්ථි සද්දණන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනියතස්ස නියාමගමනාය නත්ථි සද්දණන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -

- 7. ස. පු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අත්ථි සද්දණන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අත්ථි නියාමො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -

- 8. ස. පු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අත්ථි සද්දණන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අත්ථි සනිපට්ඨානා
 -පෙ- සම්මප්පධානා -පෙ- ඉද්ධිපාදා -පෙ- ඉන්ද්‍රියා
 -පෙ- බ්ලා -පෙ- බොජ්ඣංගා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ -

- 9. ස. අනු: අනියතස්ස නියාමගමනාය නත්ථි නියාමො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඨ: හඤ්චී අනියතස්ස නියාමගමනාය නත්ථි නියාමො,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අනියතස්ස නියාමම-
 නාය අත්ථි සද්දණන්ති."

- 10. ස. අනු: අනියතස්ස නියාමගමනාය නත්ථි සනිපට්ඨානා
 -පෙ- බොජ්ඣංගා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඨ: හඤ්චී අනියතස්ස නියාමගමනාය නත්ථි බොජ්ඣංගා,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ "අනියතස්ස නියාම-
 ගමනාය අත්ථි සද්දණන්ති."

- 11. ස. පු: අනියතස්ස නියාමගමනාය අපි සද්දන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ස. අනු: ගොච්ඡාසාදානං පුග්ගලස්ස සොඛාපනතිමග්ගෙ සද්දන් අපි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: සොඛාපනතිඵලසම්මුඛිකිරියාය පටිපත්තස්ස පුග්ගලස්ස සොඛාපනතිඵලෙ සද්දන් අපි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: සකද්දාමඵලසම්මුඛිකිරියාය -පෙ- අනාගාමිඵල-සම්මුඛිකිරියාය -පෙ- අරහත්තසම්මුඛිකිරියාය පටිපත්තස්ස පුග්ගලස්ස අරහත්තෙ සද්දන් අපි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 12. ප. පු: න වත්තබ්බං 'අනියතස්ස නියාමගමනාය අපි සද්දන්ති.
- ස. පටිඤ්ඤා ආමනතා.
- ප. අනු: නනු භගවා ජානාති 'අයං පුග්ගලො සම්මත්ත-නියාමං ඔක්කම්මස්සති, භබ්බො අයං පුග්ගලො ධම්මං අභිසම්මෙතුන්ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හස්සචි භගවා ජානාති 'අයං පුග්ගලො සම්මත්ත-නියාමං ඔක්කම්මස්සති, භබ්බො අයං පුග්ගලො ධම්මං අභිසම්මෙතු'න්ති,¹
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අනියතස්ස නියාම-ගමනාය අපි සද්දන්ති.

නියාමකථා නිවසිතා.

¹ අභිසම්මෙතුං - සිමු, මජ්ඣ.

5. 5.

පටිසම්භිද්දකථා.

- 1. ස. පු: සබ්බං ඤාණං පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
 ස. අනු: සම්මුතිඤ්ඤාණං පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙබ්බ - පෙ -
- 2. ස. පු: සම්මුතිඤ්ඤාණං පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: යෙ කෙච්චි සම්මුතිං ජානන්ති, සබ්බෙ තෙ පටිසම්භිද්ද, පනනා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙබ්බ - පෙ -
- 3. ස. පු: සබ්බං ඤාණං පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා
 ස. අනු: චෙතොපඨියායෙ ඤාණං පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙබ්බ - පෙ -
- 4. ස. පු: චෙතොපඨියායෙ ඤාණං පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: යෙ කෙච්චි පරචිත්තං ජානන්ති, සබ්බෙ තෙ පටිසම්භිද්දපනනා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙබ්බ - පෙ -
- 5. ස. පු: සබ්බං ඤාණං පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සබ්බං පඤ්ඤා පටිසම්භිද්ද'නි.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙබ්බ - පෙ -

- 6. ස. පු: සබ්බා පඤ්ඤා පටිසම්භිද්‍ය'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පඨවීකසිණසමාපනතිං සමාපනනස්ස අත්ථි පඤ්ඤා පටිසම්භිද්‍ය'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-.
- ස. අනු: ආප්‍රොකසිණං -පෙ- තෙජෝකසිණං -පෙ- වායොකසිණං -පෙ- නීලකසිණං -පෙ- පීතකසිණං -පෙ- ලොහිතකසිණං -පෙ- ඔද්‍යතකසිණං -පෙ- අකාසානඤ්චායනනං -පෙ- විඤ්ඤාණඤ්චායනනං -පෙ- ආනීඤ්චඤ්ඤායනනං -පෙ- නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායනනං සමාපනනස්ස -පෙ- දුනං දදනනස්ස -පෙ- චීවරං දදනනස්ස -පෙ- පිණ්ඩපාතං දදනනස්ස -පෙ- සෙනාසනං දදනනස්ස -පෙ- ගිලානපච්චයභෙසජ්ජ්ජපරිකාරං දදනනස්ස අත්ථි පඤ්ඤා සා පටිසම්භිද්‍ය'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
- 7. ප පු: න වනනබ්බං සබ්බං ඤාණං පටිසම්භිද්‍ය'නි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: අත්ථි ලොකුතතරා පඤ්ඤා, සාපඤ්ඤා න පටිසම්භිද්‍ය'නි.
- ස. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-
- අනු. පා: තෙන හි සබ්බං ඤාණං පටිසම්භිද්‍ය'නි.

පටිසම්භිද්‍යකථා නිවසිතා.

5. 6.

සමමුතියුග්ගකථා.

- 1. ස. පු: න වතතබ්බො: සමමුතියුග්ගකථා සච්චාරමමණෙකෙකුච න අකුකුරමමණනනි.
- ප. පටිකුකු: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පඨච්චිකසිණසමාපනතිං සමාපනනස්ස අභිකුකුණං, පඨච්චිකසිණකුච සමමුතියච්චමහි'ති.
- ස. පටිකුකු: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හකුච්චි පඨච්චිකසිණසමාපනතිං සමාපනනස්ස අභිකුකුණං 'පඨච්චිකසිණකුච සමමුතියච්චමහි,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බො: සමමුතියුග්ගකථා සච්චාරමමණෙකෙකුච න අකුකුරමමණනනි.
- 2. ස. පු: න වතතබ්බො: සමමුතියුග්ගකථා සච්චාරමමණෙකෙකුච න අකුකුරමමණනනි.
- ස. පටිකුකු: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු ආපොකසිණං -පෙ- තෙජොකසිණං -පෙ- ගිලානපච්චය නෙසඡ්පරිකාරං දදනනස්ස අභිකුකුණං, ගිලානපච්චය නෙසඡ්පරිකාරො ච සමමුතියච්චමහි'ති.
- ස. පටිකුකු: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හකුච්චි ගිලානපච්චයනෙසඡ්පරිකාරං දදනනස්ස අභිකුකුණං, ගිලානපච්චයනෙසඡ්පරිකාරො ච සමමුතියච්චමහි,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බො: සමමුතියුග්ගකථා සච්චාරමමණෙකෙකුච න අකුකුරමමණනනි.
- 3. ස. පු: සමමුතියුග්ගකථා සච්චාරමමණෙකෙකුච න අකුකුරමමණනනි.
- ප. පටිකුකු: ආමනතා.
- ස. අනු: තෙන කුකුණෙන දුකං පරිජානාති, සමුදයං පජහති, තිරොධං සච්චිකරොති, මග්ගා භාවෙති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බො -පෙ-

5. 7.

විතතාරමමණකථා.

1. ස. පු: වෙනොපරියායෙ ඤාණං විතතාරමමණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤාරමමණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නහු අඤ්ඤා කොච්චි සරාගං විතතං සරාගං විතතනති පජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි අඤ්ඤා කොච්චි සරාගං විතතං සරාගං විතතනති පජානාති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බො: වෙනොපරියායෙ ඤාණං විතතාරමමණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤාරමමණනති.

ස. අනු: නහු අඤ්ඤා කොච්චි විතරාගං විතතං -පෙ- සද්දෙසං විතතං -පෙ- විතද්දෙසං විතතං -පෙ- සමොහං විතතං -පෙ- විතමොහං විතතං -පෙ- සඛිඛිතං විතතං -පෙ- විතඛිතං විතතං -පෙ- මහගගතං විතතං -පෙ- අමගගතං විතතං -පෙ- සඋතතරං විතතං -පෙ- අනුතතරං විතතං -පෙ- සමාභිතං විතතං -පෙ- අසමාභිතං විතතං -පෙ- විමුතතං විතතං -පෙ- අවිමුතතං විතතං අවිමුතතං විතතංනති පජානාති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි අඤ්ඤා කොච්චි අවිමුතතං විතතං අවිමුතතං විතතනති පජානාති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බො: වෙනොපරියායෙ ඤාණං විතතාරමමණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤාරමමණනති.

2. ස. පු: ඵසසාරමමණෙ ඤාණං වතතබ්බො: වෙනොපරියායෙ ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි ඵසසාරමමණෙ ඤාණං වතතබ්බො: වෙනො- පරියායෙ ඤාණං,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බො: වෙනොපරියායෙ ඤාණං විතතාරමමණඤ්ඤා'ව න අඤ්ඤාරමමණනති.

3. ස. පු:

වෙදනාරමමණේ සද්දණං -පෙ- සසද්දරමමණේ සද්දණං - වේදනාරමමණේ සද්දණං - විනතාරමමණේ සද්දණං - සඤ්චාරමමණේ සද්දණං - විරියාරමමණේ සද්දණං - සිතාරමමණේ සද්දණං - සමාධාරමමණේ සද්දණං - පසද්දරමමණේ සද්දණං - රාගාරමමණේ සද්දණං - දොසාරමමණේ සද්දණං - මොහාරමමණේ සද්දණං -පෙ- අනොත්තපාරමමණේ සද්දණං වත්තබ්බං: වේදනොපරියායෙ සද්දණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ස: හසද්චි අනොත්තපාරමමණේ සද්දණං වත්තබ්බං: වේදනොපරියායෙ සද්දණං,

අනු. පා: නො ඵ වත රෙ වත්තබ්බෙ: වේදනොපරියායෙ සද්දණං විනතාරමමණස්සෙඤ්ච න අසද්දරමමණන්ති.

4. ස. පු:

ඵසාරමමණේ සද්දණං න වත්තබ්බං: වේදනො-පරියායෙ සද්දණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ඵසපරියායෙ සද්දණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු:

වෙදනාරමමණේ සද්දණං -පෙ- සසද්දරමමණේ සද්දණං -පෙ- අනොත්තපාරමමණේ සද්දණං න වත්තබ්බං: වේදනොපරියායෙ සද්දණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනොත්තපපරියායෙ සද්දණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -

6. ප. පු:

න වත්තබ්බං: වේදනොපරියායෙ සද්දණං විනතාරමමණස්සෙඤ්ච න අසද්දරමමණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු වේදනොපරියායෙ සද්දණන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ස: හසද්චි වේදනොපරියායෙ සද්දණං,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: වේදනොපරියායෙ සද්දණං විනතාරමමණස්සෙඤ්ච න අසද්දරමමණන්ති.

5. 8.

අනාගතඤ්ඤාණකථා.

1. ස. පු: අනාගතෙ ඤ්ඤාණං අච්ඡී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගතං මූලතො ජනාතී, හෙතුතො ජනාතී, නිදානතො ජනාතී, සමභවතො ජනාතී, පහවතො ජනාතී, සමුට්ඨානතො ජනාතී, ආභාරතො ජනාතී, ආරම්භණතො ජනාතී, පච්චයතො ජනාතී, සමුදයතො ජනාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

2. ස. පු: අනාගතෙ ඤ්ඤාණං අච්ඡී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

ස. අනු: අනාගතං හෙතුපච්චයතං ජනාතී, ආරම්භණ- පච්චයතං ජනාතී, අධිපනිපච්චයතං ජනාතී, අනන්තරපච්චයතං ජනාතී, සමනන්තරපච්චයතං ජනාතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: අනාගතෙ ඤ්ඤාණං අච්ඡී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ගොත්‍රභූතො පුග්ගලස්ස සොකාපනතිමග්ගෙ ඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.

ප. පච්චි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සොකාපනතිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ග- ලස්ස සොකාපනතිඵලෙ ඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.

ප. පච්චි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සිකද්දගාමි -පෙ- අනාගාමි -පෙ- අරහත්තසච්ඡි- කිරියාය පටිපන්නස්ස පුග්ගලස්ස අරහත්තෙ ඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.

ප. පච්චි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ප. පු: න වතතබ්බං අනාගතෙ ඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.

ස. පච්චිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු චුතතං භගවතා “පාටලීපුත්තස්ස බො ආනිඤ්ඤා තයො අනතරුයා භවිස්සන්ති: අග්ගිතො වා උදකතො වා මිථුහෙදා වා'ති^a අත්ථෙ'ව සුත්තනෙත්වා'ති.

ස. පච්චිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි අනාගතෙ ඤ්ඤාණං අත්ථි'ති.

අනාගතඤ්ඤාණකථා නිවසිතා.

a දීඝන්කාය - මහාපච්චිකම්බන සුත්ත.

5. 9.

පච්චුපසනනසද්දණකථා.

- 1. ස. පු: පච්චුපසනො¹ සද්දණං අපථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: තෙන සද්දණෙන තං සද්දණං ජානාතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: තෙන සද්දණෙන තං සද්දණං ජානාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: තෙන සද්දණෙන තං සද්දණං සද්දණන්ති ජානාතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: තෙන සද්දණෙන තං සද්දණං සද්දණන්ති ජානාතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: තං සද්දණං තස්ස සද්දණස්ස ආරමමණන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: තං සද්දණං තස්ස සද්දණස්ස ආරමමණන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: තෙන එස්සෙන තං එස්සං චූසති, තාය වෙදනාය තං වෙදනං වෙදෙති, තාය සිඤ්ඤාය තං සිඤ්ඤං සිඤ්ඤානාති, තාය චෙතනාය තං චෙතනං චෙතෙති, තෙන විතෙතන තං විතතං විතෙතති, තෙන විතකෙකන තං විතකකං විතකෙකති, තෙන විචාරෙන තං විචාරං විචාරෙති, තාය පිතියා තං පිතියං පිතියාති, තාය සතියා තං සතියං සරති, තාය පඤ්ඤාය තං පඤ්ඤං පජානාති,

1. පච්චුපසනෙත - මජ්ඣ.

තෙහි බලයෙන් නා බලය ජනපති, තෙහි
එරසුනා නං එරසුනු තවත්ති, නාය කුඩාරියා
නං කුඩාරියා¹ තවත්ති, නාය වාසියා නං වාසි
තවත්ති, නාය සුචියා නං සුචි සිබෙබිති, තෙහි
අභිලාෂයෙන් නං අභිලාෂය පරාමසති, තෙහි
නාසිකයෙන් නං නාසිකයා පරාමසති, තෙහි
මත්කෙන් නං මත්කා පරාමසති, තෙහි ගුප්ත
නං ගුප්ත ධර්මය, තෙහි මුහුණත නං මුහුණ
ධර්මය, තෙහි බෙලෙන් නං බෙල ධර්මය, තෙහි
පුබ්බෙන් නං පුබ්බ ධර්මය, තෙහි ලොභයෙන්
නං ලොභ ධර්මය.

ප. පරි: න හෙවං වනෙබ්බෙ - පෙ -

5. ප. පු: න වනබ්බෙ: පවුළු පහත සඳහා අපිති.

ස. පරිසුඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු සබ්බසංඛාරෙ අනිච්චතො දිට්ඨි තම්පි
සඤ්ඤා අනිච්චතො දිට්ඨි හොතිති.

ස. පරිසුඤා: ආමනතා.

අනු. ඨ: හඤ්ඤි සබ්බසංඛාරෙ අනිච්චතො දිට්ඨි තම්පි
සඤ්ඤා අනිච්චතො දිට්ඨි හොති,

අනු. පා: තෙහි වන රෙ වනබ්බෙ: පවුළු පහත සඳහා
අපිති.

පවුළු පහත සඳහා නිවසිනා.

1. කුඩාරියා නං කුඩාරියා - මජ්ඣ.

5. 10.

ඵලසද්දණකථා.

- 1 ස. පු: සාවකස්ස ඵලෙ සද්දණං අඤ්චිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සාවකො ඵලස්ස කතං පඤ්ඤාපෙනි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 2 ස. පු: සාවකස්ස ඵලෙ සද්දණං අඤ්චිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අඤ්චි සාවකස්ස ඵලපරොපරිසතති ඉඤ්චිය-
පරොපරිසතති පුගගලපරොපරිසතති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3 ස. පු: සාවකස්ස ඵලෙ සද්දණං අඤ්චිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අඤ්චි සාවකස්ස ඛන්ධපඤ්ඤාතති ආයතනපඤ්ඤාතති
ධාතුපඤ්ඤාතති සච්චපඤ්ඤාතති ඉඤ්චියපඤ්ඤාතති
පුගගලපඤ්ඤාතති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 4 ස. පු: සාවකස්ස ඵලෙ සද්දණං අඤ්චිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සාවකො ජනො සත්ථා සමමාසවුච්චො සබ්බසද්දණ
සබ්බදස්සාථී ධම්මසාමී ධම්මපටිසරණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5 ස. පු: සාවකස්ස ඵලෙ සද්දණං අඤ්චිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සාවකො අනුප්පනාස්ස ධම්මස්ස උප්පාදෙනා
අසඤ්ජාතස්ස මග්ගස්ස සඤ්ජනෙනා අනකබ්බාතස්ස
මග්ගස්ස අකබ්බාතා මග්ගසද්දණ්ණ මග්ගවිදු මග්ගකො-
විදො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 6. ප. පු: න වතතබ්බං ‘සාවකස්ස ඵලෙ ඤ්ඤං අභි’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: සාවකො අඤ්ඤාණී’ති.
- ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බං -පෙ-
- ප. තිග: තෙන හි සාවකස්ස ඵලෙ ඤ්ඤං අභි’ති.

ඵලඤ්ඤකථා නිවසිතා.

පඤ්චමො වග්ගො නිවසිතො.

මහාපණණාසකො.

තස්ස උද්දාහ:

විමුතතිඤ්ඤාණං විමුච්ඡානං,¹ සෙබස්ස අසෙබ්බං² ඤ්ඤාණං, විපට්ඨො ඤ්ඤාණං, අනියතස්ස නියාමගමනාය අභි ඤ්ඤාණං, සබ්බං ඤ්ඤාණං පටිසම්භිද්දා, සම්මුති ඤ්ඤාණං, චෙතො පට්ඨායෙ ඤ්ඤාණං, අනාගතො ඤ්ඤාණං, පච්චුප්පතො ඤ්ඤාණං- සාවකඵලෙ ඤ්ඤාණනි.

1. විමුතති - සිමු.
 2. අසෙබ්බෙ - සිමු.

ජට්ඨමො වගෙහා.

6. 1.

නියාමකථා.

- 1. ස. පු: නියාමො අසඬිතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නිබ්බානං තාණං ලෙණං සරණං පරායනා අච්චුතං අමනනති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: නියාමො අසඬිතො, නිබ්බානං අසඬිතනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ඥෙ අසඬිතානි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: ඥෙ අසඬිතානි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ඥෙ තාණානි, ඥෙ ලෙණානි, ඥෙ සරණානි, ඥෙ පරායනානි, ඥෙ අච්චුතානි, ඥෙ අමනානි, ඥෙ නිබ්බානානි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: ඥෙ නිබ්බානානි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අඤ්ච ද්විත්තං නිබ්බානානං උච්චනිචතා භීනප්පඤ්ඤි- නතා උක්කංසාවකංසො සීමා වා හෙදො වා රාජ් වා අනතරිකා වා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 5. ස. පු: නියාමො අසඹිතො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අපි කෙච් නියාමං ඔකකමනනි, පටිලහනනි, උප්පාදෙනනි, සමුප්පාදෙනනි, උට්ඨාපෙනනි, සමුට්ඨාපෙනනි, නිබ්බන්ධනනි, අභිනිබ්බන්ධනනි, ජනෙනනි, සඤ්ජනෙනනි'නි
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අපි කෙච් අසඹිතං ඔකකමනනි පටිලහනනි උප්පාදෙනනි සමුප්පාදෙනනි උට්ඨාපෙනනි සමුට්ඨා-පෙනනි නිබ්බන්ධනනි අභිනිබ්බන්ධනනි ජනෙනනි සඤ්ජනෙනනි'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 6. ස. පු: නියාමො අසඹිතො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මග්ගො අසඹිතො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු: මග්ගො සඹිතො'නි
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නියාමො සඹිතො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: සොඛාපනනිනියාමො අසඹිතො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සොඛාපනනිමග්ගො අසඹිතොනි,
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු: සොඛාපනනිමග්ගො සඹිතො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සොඛාපනනිනියාමො සඹිතො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: සකදුගාමී නියාමො -පෙ- අනාගාමී නියාමො
-පෙ- අරහත්ත නියාමො අසඹිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අරහත්තමග්ගො අසඹිතො'ති.

ප. පටි: නා හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

11. ස. පු: අරහත්තමග්ගො සඹිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අරහත්තනියාමො සඹිතො'ති.

ප. පටි: නා හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

12. ස. පු: සොතාපතනිනියාමො අසඹිතො -පෙ- අරහත්ත-
නියාමො අසඹිතො. නිබ්බානං අසඹිතන්හි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පඤ්ච අසඹිතානි'ති.

ප. පටි: නා හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

13. ස. පු: පඤ්ච අසඹිතානි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පඤ්ච තාණාති -පෙ- අත්තරිකා වා'ති.

ප. පටි: නා හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

14. ස. පු: නියාමො අසඹිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: මිච්ඡත්තනියාමො අසඹිතො'ති.

ප. පටි: නා හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

16. ස. පු: මිච්ඡත්තනියාමො අසඹිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සමමත්තනියාමො සඹිතො'ති.

ප. පටි: නා හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

- 16. ප. පු: න වතනබ්බං 'නිසාමො අසඹිතො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නිසාමෙ උපපජ්ජ නිරුද්ධෙ අනිසතො භොති'ති.
- ස. පටි: භා භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- ප. නිග: තෙන හි නිසාමො අසඹිතො'ති.
- ප. අනු: මිච්ඡතනනිසාමෙ උපපජ්ජ නිරුද්ධෙ අනිසතො භොති'ති.
- ස. පටි: භා භෙවං වතනබ්බං -පෙ-
- ප. නිග: තෙන හි 'මිච්ඡතනනිසාමො අසඹිතො'ති.

නිසාමකථා නිබන්ධා.

6. 2.

පටිච්චසමුප්පාදකථා.

- 1. ස. පු: පටිච්චසමුප්පාදො අසඹිතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නිබ්බානං තාණං ලොණං සරණං පරායනං අච්චුතං අමතනති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: පටිච්චසමුප්පාදො අසඹිතො නිබ්බානං අසඹිතං නනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දො අසඹිතානී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: දො අසඹිතානී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දො තාණානි දො ලොණානි දො සරණානි දො පරායනානි දො අච්චුතානි දො අමතානි දො නිබ්බානානී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: දො නිබ්බානානී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අභි දවිනතං නිබ්බානානං උච්චනීචතා භිනපප - ඡ්ඤිතතා¹ උනකාසාවකාසො සීමා වා හොදො වා රාජී වා² අනතරිකා වා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: පටිච්චසමුප්පාදො අසඹිතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අච්ඡ්ඤා අසඹිතා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

1. භිනපඤ්ඤානා - සිමු, මජ්ඣ.
 2. රාජී වා - මජ්ඣ.

- 6. ස. පු: අවිජ්ජා සංඛිතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිච්චසමුප්පාදො සංඛිතො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චන්තබ්බෙඛි -පෙ-
- 7. ස. පු: පටිච්චසමුප්පාදො අසංඛිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අවිජ්ජාපච්චයා සංඛාරා අසංඛිතා'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චන්තබ්බෙඛි -පෙ-
- 8. ස. පු: අවිජ්ජාපච්චයා සංඛාරා සංඛිතා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිච්චසමුප්පාදො සංඛිතො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චන්තබ්බෙඛි --පෙ-
- 9. ස. පු: පටිච්චසමුප්පාදො අසංඛිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සංඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං අසංඛිතනනි.
 ප. පටි: න භෙවං චන්තබ්බෙඛි -පෙ-
- 10. ස. පු: සංඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං සංඛිතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිච්චසමුප්පාදො සංඛිතො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චන්තබ්බෙඛි -පෙ-
- 11. ස. පු: පටිච්චසමුප්පාදො අසංඛිතො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: විඤ්ඤාණපච්චයා නාමරූපා අසංඛිතනනි.
 ප. පටි: න භෙවං චන්තබ්බෙඛි -පෙ-
- 12. ස. පු: විඤ්ඤාණපච්චයා නාමරූපං සංඛිතනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිච්චසමුප්පාදො සංඛිතො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං චන්තබ්බෙඛි -පෙ-

- 13. ස. පු: පටිච්චසමුප්පාදෙ අසඛිනො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: ජාතිපච්චයා ජරාමරණං අසඛිනනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 14. ස. පු: ජාතිපච්චයා ජරාමරණං සඛිනනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: පටිසච්චමුප්පාදෙ සඛිනො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 15. ප. පු: න වතතබ්බං: පටිච්චසමුප්පාදෙ අසඛිනො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: නහු වුන්තං භගවතා: “ජාතිපච්චයා භික්ඛවෙ ජරාමරණං උප්පාද වා නථාගතානං අනුප්පාද වා නථාගතානං සීතා' ව සා ධාතු ධම්මට්ඨිතතා ධම්මනියාමතා ඉදපච්චයනා. තං නථාගතො අභිසම්බුජ්ඣති, අභිසමෙති. අභිසම්බුජ්ඣිතො අභිසමෙතො ආවික්ඛති දෙසෙති පඤ්ඤාපෙති පට්ඨපෙති විචරති විහජති උත්තානීකරොති¹ ‘පසස්ථා’ති වාහ. ජාතිපච්චයා භික්ඛවෙ ජරාමරණං භවපච්චයා භික්ඛවෙ ජාති -පෙ- අවිජ්ජාපච්චයා භික්ඛවෙ සඛිතො උප්පාද වා නථාගතානං අනුප්පාද වා නථාගතානං සීතා'ව සා ධාතු -පෙ- ‘පසස්ථා’ති වාහ. අවිජ්ජාපච්චයා භික්ඛවෙ සඛිතො ඉති බො භික්ඛවෙ යා තත්ත නථතා අවිනථතා අනඤ්ඤථතා ඉදපච්චයනා, අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පටිච්චසමුප්පාදෙ”ති^a අතො'ව සුත්තනොතො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. නිග: තෙන හි පටිච්චසමුප්පාදෙ අසඛිනො'ති.

- 16. ස. පු: “අවිජ්ජාපච්චයා සඛිතො”ති යා නත්ත ධම්මට්ඨිතතා ධම්මනියාමතා අසඛිතා. නිබ්බානං අසඛිනනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
 ස. අනු: ඥො අසඛිතාති'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. උත්තානීං කරොති - මජ්ඣං.
 a නිදහසංගුහන - පච්චසසුත්තං.

- 17. ස. පු: දො අසඹිතානී'ති.
 ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: දො නාණානි -පෙ- අනාර්තා වා'ති.
 ප. පච්: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 18. ස. පු: 'අච්ඡ්ඡා පච්චයා සඛ්ඛාරා'නි යා නන් ධම්මට්ඨි-
 තතා ධම්මනියාමතා අසඹිතා. සඛ්ඛාරපච්චයා
 විඤ්ඤාණනනි යා නන් ධම්මට්ඨිතතා ධම්මනියාමතා
 අසඹිතා. නිබ්බානං අසඹිතනනි.
 ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තිණි අසඹිතානී'ති.
 ප. පච්: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 19. ස. පු: තිණි අසඹිතානී'ති.
 ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: තිණි නාණානි -පෙ- අනාර්තා වා'ති.
 ප. පච්: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 20. ස. පු: 'අච්ඡ්ඡාපච්චයා සඛ්ඛාරා'නි යා නන් ධම්මට්ඨිතතා
 ධම්මනියාමතා අසඹිතා, සඛ්ඛාරපච්චයා විඤ්ඤා-
 ණනනි'¹ යා නන් ධම්මට්ඨිතතා ධම්මනියාමතා
 අසඹිතා -පෙ- 'ඡානිපච්චයා ඡරාමරණ'නනි
 යා නන් ධම්මට්ඨිතතා ධම්මනියාමතා අසඹිතා.
 නිබ්බානං අසඹිතනනි.
 ප. පච්: ආමනතා.
 ස. අනු: දොදස අසඹිතානී'ති.
 ප. පච්: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ--

- 21. ස. පු: දොදස අසඹිතානී'ති.
 ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: දොදස නාණානි -පෙ- දොදසඥෙණානි -පෙ-
 දොදස අනාර්තා වා'ති.
 ප. පච්: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

පච්චිකමුප්පාදකථා නිට්ඨිතා

1. නිබ්බානං අසඹිතනනි, නා ඡතවා චන්තබ්බෙ -පෙ- තිණි අසඹිතානී PTS,

6. 3.

සච්චකථා

- 1. ස. පු: වතතාරි සච්චානි අසඹිනානී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වතතාරි නාණානි, වතතාරි ලෙණානි, වතතාරි සරණානි, වතතාරි පරායනානි. වතතාරි අච්චුතානි, වතතාරි අමනානි, වතතාරි නිබ්බානානී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: වතතාරි නිබ්බානානී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්ථි චතුර්නං නිබ්බානානං උච්චනීචතා භීනපප-ණීනතා උකකංසාවකංසො සීමා වා හෙදො වා රාජී වා අනතරිකා වා'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: දුකඛසච්චං අසඹිනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දුකඛං අසඹිනනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: දුකඛසච්චං අසඹිනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කාසීකං දුකඛං චේතසීකං දුකඛං සොකපරිදොච-දුකඛදොමනසුඋපායාසා අසඹිතා'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: සමුදයසච්චං අසඹිනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සමුදයො අසඹිතො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6. ස. පු: සමුදයසම්මං අසඛිතන්ත්.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: කාමනණ්හා භවනණ්හා විභවනණ්හා අසඛිතා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-

- 7. ස. පු: මග්ගසම්මං අසඛිතන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මග්ගො අසඛිතො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-

- 8. ස. පු: මග්ගසම්මං අසඛිතන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සම්මාදිට්ඨි -පෙ- සම්මාසම්මාධි අසඛිතො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-

- 9. ස. පු: දුක්ඛං සඛිතන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දුක්ඛසම්මං සඛිතන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-

- 10. ස. පු: කාසිකං දුක්ඛං චේතසිකං දුක්ඛං සොකපච්චේදව-
දුක්ඛද්දේමනස්ස උපායාසා සඛිතා'නි
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දුක්ඛසම්මං සඛිතන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-

- 11. ස. පු: සමුදයො සඛිතො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සමුදයසම්මං සඛිතන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-

- 12. ස. පු: කාමනණ්හා භවනණ්හා විභවනණ්හා සඛිතා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සමුදයසම්මං සඛිතන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-

- 13. ස. පු:** මගො සඛිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගසච්චං සඛිතනනි.

ප. පටි: න භෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-
- 14. ස. පු:** සමමාදුට්ඨි -පෙ- සමමාසමාධි සඛිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගසච්චං සඛිතනනි.

ප. පටි: න භෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-
- 15. ස. පු:** නිරොධසච්චං අසඛිතං, නිරොධො අසඛිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දුක්ඛසච්චං අසඛිතං, දුක්ඛං අසඛිතනනි.

ප. පටි: න භෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-
- 16. ස. පු:** නිරොධසච්චං අසඛිතං, නිරොධො අසඛිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සමුදයසච්චං අසඛිතං සමුදයො අසඛිතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-
- 17. ස. පු:** නිරොධසච්චං අසඛිතං, නිරොධො අසඛිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගසච්චං අසඛිතං, මගො අසඛිතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-
- 18. ස. පු:** දුක්ඛසච්චං අසඛිතං, දුක්ඛං සඛිතනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරොධසච්චං අසඛිතං, නිරොධො සඛිතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ-
- 19 ස. පු:** සමුදයසච්චං අසඛිතං, සමුදයො සඛිතො'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරොධසච්චං අසඛිතං, නිරොධො සඛිතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වන්තඛෙඛ -පෙ--

20. ස. පු: මග්ගසම්මං අසඬිතං, මග්ගො සඬිතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරොධසම්මං අසඬිතං, නිරොධො සඬිතො'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තඛෙබ්බ -පෙ-

21. ප. පු: න වත්තඛෙබ්බං 'වත්තාරි සම්මානි අසඬිතානී'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නානු ට්ඵතං භගවතා “වත්තාරිමානි භික්ඛවෙ තථානි අවිතථානි අනඤ්ඤථානී. කතමානි වත්තාරි: ඉදං දුක්ඛනහි භික්ඛවෙ තථමෙතං අවිතථමෙතං අනඤ්ඤථමෙතං. අයං දුක්ඛසමුදයො'ති -පෙ- අයං දුක්ඛනිරොධො'ති -පෙ- අයං දුක්ඛ- නිරොධගාමීනීපටිපදු'ති තථමෙතං අවිතථමෙතං අනඤ්ඤථමෙතං. ඉමානි ඛො භික්ඛවෙ වත්තාරි තථානි අවිතථානි අනඤ්ඤථානී”ති^a අක්ඛෙ'ව සුත්තනෙතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන ශි වත්තාරි සම්මානි අසඬිතානී'ති.

සම්මකථා නිමිසිතා.

^a සම්මකථාසුත්ත - තථසුත්තං.

6. 4.

ආරුපසකථා

- 1. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනං අසඛිතනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: නිබ්බානං නාණං ලෙණං සරණං පරායතං
 අච්චුතං අමතනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනං අසඛිතනනනි.¹
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: දේ අසඛිතනනී'නි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: දේ අසඛිතනනී'නි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා
- ස. අනු: දේ තාණානී -පෙ- අනන්ටිකාවා'නි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනං අසඛිතනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: ආකාසානඤ්චායනනං භවො ගති සත්තාවාසො
 සංසාරො යොති විඤ්ඤාණධර්මීනි අත්තභාවපටි-
 ලාභො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අසඛිතං භවො ගති සත්තාවාසො සංසාරො
 යොති විඤ්ඤාණධර්මීනි අත්තභාවපටිලාභො'නි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: අත්ථි ආකාසානඤ්චායනනුපගං කම්මනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්ථි අසඛිතනුපගං කම්මනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. ආකාසානඤ්චායනනං අසඛිතනං නිබ්බානං අසඛිතනනි - PTS.

- 6. ස. පු: අපී ආකාසානඤ්චායනනුපගා සත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අපී අසඹිතුපගා සත්තා'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 7. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනෙ සත්තා ජායනති, ජීයනති මීයනති, වචනති, උපපජ්ජනති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අසඹිනෙ සත්තා ජායනති, ජීයනති, මීයනති, වචනති, උපපජ්ජනති'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 8. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනෙ අපී වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අසඹිනෙ අපී වෙදනා සඤ්ඤා සඛාරා විඤ්ඤාණනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 9. ස. පු: ආකාසානඤ්චායනනං චතුචෝකාරභවෝ'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අසඹිතං චතුචෝකාරභවෝ'ති.
 ප. පටි: න ගෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 10. ප. පු: න වත්තබ්බෙ: 'වත්තාරො ආරුප්පා අසඹිතා'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: නනු චත්තාරො ආරුප්පා අනෙජා චුත්තා භගවතා'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ඔ: භඤ්චී චත්තාරො ආරුප්පා අනෙජා චුත්තා භගවතා,
 අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: 'වත්තාරො ආරුප්පා අසඹිතා'ති.

6. 5.

නිරෝධසමාපනතිකථා.

- 1. ස. පු: නිරෝධසමාපනති අසඹිතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නිබ්බානං නාණං ලෙණං සරණං පරායනං අවච්ඡිනං අමනනති.
- ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: නිරෝධසමාපනති අසඹිතා, නිබ්බානං අසඹිනනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දෙව් අසඹිතානී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: දෙව් අසඹිතානී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දෙව් නාණානි -පෙ- අනුරුකා වා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: නිරෝධසමාපනති අසඹිතා'ති.¹
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.¹
- ස. අනු: අභි කෙච්චි නිරෝධං සමාපජ්ජනති පටිලහනති උප්පාදෙනති සමුප්පාදෙනති උට්ඨපෙනති සමුට්ඨපෙනති නිබ්බතෙනනති අභිනිබ්බතෙනනති ජනෙනති සඤ්ජනෙනති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අභි කෙච්චි අසඹිතං සමාපජ්ජනති පටිලහනති උප්පාදෙනති සමුප්පාදෙනති උට්ඨපෙනති සමුට්ඨපෙනති නිබ්බතෙනනති අභිනිබ්බතෙනනති ජනෙනති සඤ්ජනෙනති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-

1. නිරෝධසමාපනති අසඹිතා'ති, ආමනතා - PTS නාඪී

- 5. ස. පු: නිරෝධා¹ වොදනං වුට්ඨානං පඤ්ඤයතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අසඛිතා වොදනං වුට්ඨානං පඤ්ඤයතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 6. ස. පු: නිරෝධං සමාපජ්ජන්තස්ස පඨමං නිරුජ්ඣති වජීසඛිතොරො නනො කායසඛිතොරො නනො වින්තසඛිතොරො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අසඛිතං සමාපජ්ජන්තස්ස පඨමං නිරුජ්ඣති වජීසඛිතොරො නනො කායසඛිතොරො නනො වින්තසඛිතොරො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 7. ස. පු: නිරෝධා වුට්ඨහන්තස්ස පඨමං උපපජ්ජති වින්තසඛිතොරො නනො කායසඛිතොරො නනො වජීසඛිතොරො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අසඛිතා වුට්ඨහන්තස්ස පඨමං උපපජ්ජති වින්තසඛිතොරො නනො කායසඛිතොරො නනො වජීසඛිතොරො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

- 8. ස. පු: නිරෝධා වුට්ඨිතං තයො ඵස්සා චුසනති සුඤ්ඤතො ඵස්සො අනිමිතො ඵස්සො අපපණ්ණිතො ඵස්සො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අසඛිතා වුට්ඨිතං තයො ඵස්සා චුසනති සුඤ්ඤතො ඵස්සො අනිමිතො ඵස්සො අපපණ්ණිතො ඵස්සො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

1. නිරෝධො - සීමු, සෂා.

9. ස. පු: නිරෝධා චූට්ඨිනස්ස විවෙකනිනනං විනතං හොති විවෙකපොණං විවෙකපබ්භාරනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අසඬිතා චූට්ඨිනස්ස විවෙකනිනනං විනතං හොති විවෙකපොණං විවෙකපබ්භාරනති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

10. ප. පු: න වනනබ්බෙ 'නිරෝධසමාපනති අසඬිතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: සඬිතා'ති.

ස. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

ප. නිග: තෙන භි නිරෝධසමාපනති අසඬිතා'ති.

නිරෝධසමාපනතිකථා නිවේනා.

6. 6.

ආකාසකථා

- 1. ස. පු: ආකාසො අසඬිතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නිබ්බානං නාණං ලෞණං සිරණං පරායනං
 අවුච්චං අමනනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-

- 2. ස. පු: ආකාසො අසඬිතො. නිබ්බානං අසඬිතනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දො අසඬිතානී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-

- 3. ස. පු: දො අසඬිතානී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා. ආමනතා.
- ස. අනු: දො නාණානි -පෙ- අනන්තරිකා වා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-

- 4. ස. පු: ආකාසො අසඬිතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනි කෙච් අනාකාසං ආකාසං කරොනනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.¹
- ස. අනු. අනි කෙච් සඬිතං අසඬිතං කරොනනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-

- 5. ස. පු: අනි කෙච් ආකාසං අනාකාසං කරොනනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනි කෙච් අසඬිතං සඬිතං කරොනනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-

1. "අනි කෙච් අනාකාසං ආකාසං කරොනනී'ති, ආමනතා" අසං පාඨො PTS පොඤ්ඤක නානි.

6. ස. පු: ආකාසෙ පකඛියො¹ ගච්ඡන්ති, ව්‍යද්ධිමසුරියා ගච්ඡන්ති, භාරකරුපාති ගච්ඡන්ති, ඉද්ධිං විකුබ්බන්ති, බාහුං වාලෙනති, පාණිං වාලෙනති, ලෙඬ්ඛුං බිපන්ති, ලගුලං බිපන්ති, ඉද්ධිං බිපන්ති, උසුං බිපන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසඛිකෙන පකඛියො¹ ගච්ඡන්ති, ව්‍යද්ධිමසුරියා ගච්ඡන්ති, භාරකරුපාති ගච්ඡන්ති, ඉද්ධිං විකුබ්බන්ති, බාහුං වාලෙනති, පාණිං වාලෙනති, ලෙඬ්ඛුං බිපන්ති, ලගුලං බිපන්ති, ඉද්ධිං බිපන්ති, උසුං බිපන්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: ආකාසං පරිවාරෙඤා ඝරාති කරොන්ති, කොට්ඨාති කරොන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසඛිකං පරිවාරෙඤා ඝරාති කරොන්ති, කොට්ඨාති කරොන්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: උදපානෙ ඛඤ්ඤාමානෙ අනාකාසො ආකාසො හොති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සඛිකං අසඛිකං හොති'ති.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: තුව්ඡ්උදපානෙ පුරියමානෙ තුව්ඡ්කොට්ඨි පුරියමානෙ තුව්ඡ්කුම්භියා පුරියමානාය ආකාසො අන්තරධායති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසඛිකං අන්තරධායති'ති.

ප. පටි: න හෙවං ව්‍යතබ්බෙ -පෙ-

10. ප. පු: න ව්‍යතබ්බං: ආකාසො අසඛිකො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ආකාසො සඛිකො'ති.

ස. පටි: න හෙවං ව්‍යතබ්බෙ -පෙ-

ප. නිග: තෙන හි ආකාසො අසඛිකො'ති.

ආකාසකථා නිවසිතා.

1. පකඛියො - මජ්ඣං.

6. 7.

ආකාසො සනිදසුනොති කථා

- 1. ස. පු: ආකාසො සනිදසුනොති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රූපං රූපායනනං රූපධානු නීලං පීතකං ලොහිතකං ඔදුතකං චක්ඛුචිඤ්ඤාසං චක්ඛුසමී පටිභඤ්ඤාති චක්ඛුසස ආපාථා ආගච්ඡති¹.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: ආකාසො සනිදසුනොති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: චක්ඛුඤ්ඤ චට්ඨව ආකාසඤ්ඤ උපපජ්ජති චක්ඛු-චිඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: චක්ඛුඤ්ඤ චට්ඨව ආකාසඤ්ඤ උපපජ්ජති චක්ඛු-චිඤ්ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: “චක්ඛුඤ්ඤ චට්ඨව ආකාසඤ්ඤ උපපජ්ජති චක්ඛු-චිඤ්ඤාණනති” අජෝච සුභතනොතා²ති.
- ප. පටි: නනචි.
- ස. අනු: “චක්ඛුඤ්ඤ චට්ඨව රූපෙ ච උපපජ්ජති චක්ඛු-චිඤ්ඤාණනති”^a අජෝච සුභතනොතා²ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- අනු. ය: ‘හඤ්චි චක්ඛුඤ්ඤ චට්ඨව රූපෙ ච උපපජ්ජති චක්ඛුචිඤ්ඤාණනති’ අජෝච සුභතනොතා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: චක්ඛුඤ්ඤ චට්ඨව ආකාසඤ්ඤ උපපජ්ජති චක්ඛුචිඤ්ඤාණනති.
- 3. ප. පු: න වතතබ්බං ‘ආකාසො සනිදසුනොති’.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පසුති දවිනනං රුකබ්බානං අනතරං දවිනනං ඵලිභානං අනතරං තාලච්ඡද්දං වානපානච්ඡද්දනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි පසුති¹ දවිනනං රුකබ්බානං අනතරං දවිනනං ඵලිභානං අනතරං තාලච්ඡද්දං වානපානච්ඡද්දං,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: ආකාසො සනි-දසුනොති.

ආකාසො සනිදසුනොතිකථා නිවසිතා.

1. සසුසි - සීඉ.

a. මජ්ඣිමනිකාය - උපරිපණොසක - සලායතනවග්ග - ඡන්දකසුත්ත.

6. 8.

පඨව්ඛානු සනිදස්සනාති ආදිං කතවා කායකමමං සනිදස්සනනති පරියොසානකථා.

- 1. ස. පු: පඨව්ඛානු සනිදස්සනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: රූපං රූපායතනං රූපධානු නීලං පිතකං ලොභිතකං ඔදුතං චකුච්ඤ්ඤායං චකුච්ඤ්ඤායං පටිභ්ඤ්ඤාති චකුච්ඤ්ඤා ආපාථා ආගච්ඡති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙඛ - පෙ-
- 2. ස. පු: පඨව්ඛානු සනිදස්සනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: චකුච්ඤ්ඤා පටිච්ච පඨව්ඛානුඤ්ඤා උපපජ්ජති චකුච්ඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙඛ - පෙ-
- ස. පු: චකුච්ඤ්ඤා පච්ච පඨව්ඛානුඤ්ඤා උපපජ්ජති චකුච්ඤ්ඤාණනති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: චකුච්ඤ්ඤා පටිච්ච පඨව්ඛානුඤ්ඤා උපපජ්ජති චකුච්ඤ්ඤාණනති අපෝච සුතතනෙනා'ති.
- ප. පටි: නතී.
- ස. අනු: "චකුච්ඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති චකුච්ඤ්ඤාණනති"^a අපෝච සුතතනෙනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි 'චකුච්ඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති චකුච්ඤ්ඤාණනති' අපෝච සුතතනෙනා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතඛෙඛ: චකුච්ඤ්ඤා පටිච්ච පඨව්ඛානුඤ්ඤා උපපජ්ජති චකුච්ඤ්ඤාණනති.
- 3. ප. පු: න වතතඛෙඛං 'පඨව්ඛානු සනිදස්සනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු පස්සති¹ භුමිං පාසාණං පඛඛනනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි පස්සති¹ භුමිං පාසාණං පඛඛනං,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතඛෙඛ' 'පඨව්ඛානු-සනිදස්සනා'ති.²

1. පස්සති - සිමු.
 2. සනිදස්සනාති - පෙ- සිමු, මජ්ඣ.
 a. මජ්ඣිමනිකාය - උපරිපඤ්ඤාසක - සලායතනවග්ග - ඡජ්ජකසුත්ත.

- 4. ප. පු: න වතතබ්බං: අපොධානු සනිදසුසනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පසසති¹ උදකනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී පසසති උදකං,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: ආපොධානු සනිදසුසනා'ති.²

- 5. ප. පු: න වතතබ්බං 'තෙජොධානු සනිදසුසනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පසසති අග්නිං ජලනනනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී පසසති අග්නිං ජලනතා,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: 'තෙජොධානු සනිදසුසනා'ති.

- 6. ප. පු: න වතතබ්බං 'වායොධානු සනිදසුසනා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පසසති වාතෙන රුකෙහි සඤ්චාලියමානෙ'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී පසසති වාතෙන රුකෙහි සඤ්චාලියමානෙ,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: 'වායොධානු සනිදසුසනා'ති.

- 7. ස. පු. චකඤ්චුජ්ජියං සනිදසුසනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රුපං රුපායතනං රුපධානු තිලා පීතකං ලොහිතකං ඔදනං චකඤ්චුඤ්ඤායසං චකඤ්චුසමිං පටිභඤ්ඤාති චකඤ්චුසස ආපාඨං ආගච්ඡති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 8. ස. පු: චකඤ්චුජ්ජියං සනිදසුසනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: චකඤ්චුඤ්ච පටිචච චකඤ්චුජ්ජියඤ්ච උපපජ්ජති චකඤ්චු- විඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 පසසති - සිමු.
 2 සනිදසුසනාති -පෙ- මජ්ඣං, සිමු

- 9. ස. පු: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච වකඛුඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛු-
විඤ්ඤාණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: 'වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච වකඛුඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛු-
විඤ්ඤාණනති' අනෙච සුත්තනනොනා'ති.
- ප. පටි: නනති.
- ස. අනු: "වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති වකඛු-
විඤ්ඤාණනති"^a අනෙච සුත්තනනොනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි 'වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති
වකඛුවිඤ්ඤාණනති' අනෙච සුත්තනනොනා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙඛ චකඛුඤ්ඤා පටිච්ච
වකඛුඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුවිඤ්ඤාණ'නති.
- 10. ප. පු: න වතනඛෙඛං 'පඤ්චිත්‍රියාති සනිදසුනානී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පසුනි.¹ වකඛුං සොභා ඝානා ජ්වහං
කායනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි පසුනි වකඛුං සොභං ඝානා ජ්වහං කායං,
- අනු. පා: නෙන වත රෙ වතනඛෙඛ 'පඤ්චිත්‍රියාති
සනිදසුනානී'ති.²
- 11. ස. පු: කායකමමං සනිදසුනනනති?
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රූපං රූපායනනං රූපධානු නිලං ජිතකං
ලොභිතකං ඕදානං වකඛුච්ඤ්ඤාසං වකඛුසමිං
පටිභඤ්ඤාති වකඛුසස ආපාථා ආගච්ඡති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-
- 12. ස. පු: කායකමමං සනිදසුනනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච කායකමමඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛු
විඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-

1. පසුනි - සිමු

2 සනිදසුනානීති -පෙ- සිමු, ඡෙසං.

a. ඡෙසංමභිකාය, උරරිච්ඤාසක, සලායතනවග්ග - ඡෙසංසුත්තං.

- 13. ස. පු: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච කායකම්මඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛු-
විඤ්ඤාණෙනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ‘වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච කායකම්මඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛු-
විඤ්ඤාණ’නති අනෙථ’ව සුඛතනෙතා’ති.
- ප. පටි: නත්ථි.
- ස. අනු: “වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති වකඛු-
විඤ්ඤාණ”නති අනෙථ’ව සුඛතනෙතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි ‘වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති
වකඛුවිඤ්ඤාණ’නති අනෙථ’ව සුඛතනෙතා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතඛෙඛි ‘වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච
කායකම්මඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුවිඤ්ඤාණ’නති.
- 14. ප. පු: න වතතඛෙඛං: කායකම්මං සනිදසසන’නති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පසසති.¹ අභිකකමනතං පටිකකමනතං
ආලොකෙනතං විලොකෙනතං සම්මිඤ්ඤන්තං
පසාරෙනත’නති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි පසසති අභිකකමනතං පටිකකමනතං
ආලොකෙනතං විලොකෙනතං සම්මිඤ්ඤන්තං
පසාරෙනතං,²
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතඛෙඛං: කායකම්මං සනි-
දසසන’නති.

**පඨවිධානු සනිදසසනානි ආදිං ඛංචා
කායකම්මං සනිදසසනනති පටිසොසානකථා
නිට්ඨිතා.**

ජට්ඨමො වගෙහා නිට්ඨිතො.

තසස උඤ්ඤා:

නියාමො අසඛිනො, පටිච්චසමුප්පාදො අසඛිනො, වතතාර් සච්චානි
අසඛිනානි, වතතාරො ආරූපපා අසඛිනා, නිරොධසමාපනති අසඛිනා,
ආකාසො අසඛිනො, ආකාසො සනිදසසනො, වතතාරො මහාභූතා,
පඤ්චි න්ද්‍රියානි, නපෙච කායකම්මනති.

1 පසසති - සිමු.
2 පසාරෙනතං - සිමු, නළු.

සත්තමො වගෙගා.

7. 1.

සම්ගතිකථා.

- 1. ස. පු: නැපි කෙවි ධම්මා කෙහිවි ධම්මෙහි සම්ගතිතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අපි කෙවි ධම්මා කෙහිවි ධම්මෙහි ගණනං ගච්ඡන්ති, උද්දෙසං ගච්ඡන්ති, පරියා-පනතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අපි කෙවි ධම්මා කෙහිවි ධම්මෙහි ගණනං ගච්ඡන්ති, උද්දෙසං ගච්ඡන්ති පරියාපනතා,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වනතබ්බෙ: නැපි කෙවි ධම්මා කෙහිවි ධම්මෙහි සම්ගතිතා'ති.
- 2. ස. පු: චිකතියතනං කතමං බන්ධගණනං¹ ගච්ඡති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: රූපකතියගණනං ගච්ඡති'ති.
- අනු. ධ: හඤ්චි චිකතියතනං රූපකතියගණනං ගච්ඡති,
- අනු. පා: නෙන වන රෙ වනතබ්බෙ: චිකතියතනං රූපකතියගණනං සම්ගතිතා'ති.
- ස. පු: සොධායතනං -පෙ- සාධායතනං -පෙ- ජ්චනායතනං -පෙ- කායායතනං කතමං බන්ධගණනං ගච්ඡති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: රූපකතියගණනං ගච්ඡති.
- අනු. ධ: හඤ්චි කායායතනං රූපකතියගණනං ගච්ඡති,
- අනු. පා: නෙන වන රෙ වනතබ්බෙ: කායායතනං රූපකතියගණනං සම්ගතිතා'ති.

1. කතමකතියගණනං - මෙසං.

3. ස. පු: රූපායතනං -පෙ- සද්දයතනං -පෙ- ගකායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බායතනං කතමං බකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: රූපකකිකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

අනු. ය: හඤ්චී ඵොට්ඨබ්බායතනං රූපකකිකිගණනං ගව්ඡති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: ඵොට්ඨබ්බායතනං රූපකකිකිකිගණනං සමගහිත'නති.

4. ස. පු: සුඛා වෙදනා කතමං බකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: වෙදනාකකිකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

අනු. ය: හඤ්චී සුඛා වෙදනා වෙදනාකකිකිගණනං ගව්ඡති

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: සුඛා වෙදනා වෙදනාකකිකිකිගණනං සමගහිත'නති.

ස. පු: දුක්ඛා වෙදනා -පෙ- අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා කතමං බකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: වෙදනාකකිකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

අනු. ය: හඤ්චී අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා වෙදනාකකිකිගණනං ගව්ඡති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා වෙදනාකකිකිකිගණනං සමගහිත'නති.

5. ස. පු: චක්ඛුසමඵසුභ්ජා සඤ්ඤා කතමං බකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සඤ්ඤාකකිකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

අනු. ය: හඤ්චී චක්ඛුසමඵසුභ්ජා සඤ්ඤා සඤ්ඤාකකිකි- ගණනං ගව්ඡති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: චක්ඛුසමඵසුභ්ජා සඤ්ඤා සඤ්ඤාකකිකිකිගණනං සමගහිත'නති.

ස. පු: සොධසමඵසුභ්ජා සඤ්ඤා -පෙ- මනෝසමඵසුභ්ජා සඤ්ඤා කතමං බකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සඤ්ඤාකකිකිගණනං ගව්ඡතී'ති.

අනු. ය: හඤ්චී මනෝසමඵසුභ්ජා සඤ්ඤා සඤ්ඤාකකිකි- ගණනං ගව්ඡති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: මනෝසමඵසුභ්ජා සඤ්ඤා සඤ්ඤාකකිකිකිගණනං සමගහිත'නති.

6. ස. පු: වකච්ඡුසම්මස්සජා වෙනනා -පෙ- මනොසම්මස්සජා වෙනනා කතමං බ්බගණනා ගච්ඡතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: සංඛාරකකිංකරණනාං ගච්ඡතී'ති.

අනු. ය: හඤ්චී මනොසම්මස්සජා වෙනනා සංඛාරකකිංකරණනාං ගච්ඡතී,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: මනොසම්මස්සජා වෙනනා සංඛාරකකිංකරණනා සම්පාදනා'ති.

7. ස. පු: වකච්ඡුවිඤ්ඤාණං -පෙ- මනොවිඤ්ඤාණං කතමං බ්බගණනා ගච්ඡතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: විඤ්ඤාණකකිංකරණනාං ගච්ඡතී'ති.

අනු ය: හඤ්චී මනොවිඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණකකිංකරණනාං ගච්ඡතී,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: මනොවිඤ්ඤාණං විඤ්ඤාණකකිංකරණනා සම්පාදනා'ති.

8. ප. පු: ඥා දාමෙන වා සොතෙතන වා ඤේ බලිවද්දා¹ සම්පාදනා, පිනකාය පිණ්ඩපාතො සම්පාදිතො, සා ගද්දලෙන සම්පාදිතො,² එවමෙව තෙ ධම්මා තෙති ධම්මෙති සම්පාදිතා'ති.*

පටි. ය: හඤ්චී දාමෙන වා සොතෙතන වා ඤේ බලිවද්දා, සම්පාදනා, පිනකාය පිණ්ඩපාතො සම්පාදිතො, සා ගද්දලෙන සම්පාදිතො,

පටි. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: “අපථි කෙච්චි ධම්මා කෙතිච්චි ධම්මෙති සම්පාදිතා”ති.

සම්පාදනකථා නිවසිතා.

1. බලිබද්ධං - මජ්ඣං.
2. සම්පාදිතා - සීඉ.
* අංමනා - සීඉ. PTS.

7. 2.

සම්පයුතකථා.

- 1. ස. පු: නැණී කෙච්චි ධම්මා කෙහිච්චි ධම්මෙහි සම්පයුතතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අඤ්චි කෙච්චි ධම්මා, කෙහිච්චි ධම්මෙහි සහගතා සහජානා සංසට්ඨා, එකුප්පාදා, එකනිරොධා එකවන්තූකා එකාරමමණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි අඤ්චි කෙච්චි ධම්මා, කෙහිච්චි ධම්මෙහි සහගතා සහජානා සංසට්ඨා, එකුප්පාදා, එකනිරොධා එකවන්තූකා, එකාරමමණා,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වතනඛෙඛ: නැණී කෙච්චි ධම්මා කෙහිච්චි ධම්මෙහි සම්පයුතතා'ති.

- 2. ස. පු: වෙදනාකකිඤ්ඤො සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන සහජානො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි වෙදනාකකිඤ්ඤො සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන සහජානො,
- අනු. පා: තෙන වන රෙ වතනඛෙඛ: වෙදනාකකිඤ්ඤො සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන සම්පයුතතො'ති.
- ස. අනු: වෙදනාකකිඤ්ඤො සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන විඤ්ඤාණකකිඤ්ඤෙන සහජානො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි වෙදනාකකිඤ්ඤො විඤ්ඤාණකකිඤ්ඤෙන සහජානො,
- අනු. පා: තෙන වන රෙ වතනඛෙඛ: වෙදනාකකිඤ්ඤො විඤ්ඤාණකකිඤ්ඤෙන සම්පයුතතො'ති.
- ස. අනු: සඤ්ඤාකකිඤ්ඤො සඤ්ඤාකකිඤ්ඤො විඤ්ඤාණකකිඤ්ඤො වෙදනාකකිඤ්ඤෙන සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන සහජානො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි විඤ්ඤාණකකිඤ්ඤො සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන සහජානො,
- අනු. පා: තෙන වන රෙ වතනඛෙඛ: විඤ්ඤාණකකිඤ්ඤො සඤ්ඤාකකිඤ්ඤෙන සම්පයුතතො'ති.
- ප. පු: යථා නිලමභි තෙලං අනුගතං අනුපට්ඨං, උච්ඡ්වභි රසො අනුගතො අනුපට්ඨං, එවමෙව නෙ ධම්මා තෙහි ධම්මෙහි අනුගතා අනුපට්ඨං'ති.
- ස. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ - පෙ -

7. 3.

වෙනසිකකථා.

- 1. ස. පු: නැති වෙනසිකො ධම්මෝ'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අති කෙවි ධම්මා විභෙතන සහගතා සහජාතා සංසට්ඨා සම්පයුතතා එකුප්පාදා එකතිරොධා එකවච්ඡිකා එකාරම්මණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අති කෙවි ධම්මා විභෙතන සහගතා සහජාතා සංසට්ඨා සම්පයුතතා එකුප්පාදා එකතිරොධා එකවච්ඡිකා එකාරම්මණා,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ: නැති වෙනසිකො ධම්මෝ'ති.

- 2. ස. පු: එසො විභෙතන සහජාතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි එසො විභෙතන සහජාතො,
- අනු. පා: නො වන රෙ වත්තබ්බෙ: එසො වෙනසිකො'ති.

- 3. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වෙනනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- විරිතං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා -පෙ- රාගො -පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- අනොත්තප්පං විභෙතන සහජාතගති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අනොත්තප්පං විභෙතන සහජාතො,
- අනු. පා: නො වන රෙ වත්තබ්බෙ: අනොත්තප්පං වෙනසිකනති.

- 4. ප. පු: 'විභෙතන සහජාතා'ති කත්වා වෙනසිකා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: 'එසොන සහජාතා'ති කත්වා එසසිකා'ති.¹
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. එසසිකා - සීවු, ඡෙසා, සො.

ප. පු: 'විනේන සහජාතා'නි කථා වෙනසිකා'නි.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: වේදනාය -පෙ- සඤ්ඤාය --පෙ- වේදනාය --පෙ- සද්ධාය පෙ- විරියෙන -පෙ- සීනියා -පෙ- සමාධිනා¹ -පෙ- පඤ්ඤාය -පෙ- රාගෙන -පෙ- දොසෙන -පෙ- මොහෙන -පෙ- අනෝතනප්පෙන සහජාතා'නි කථා අනෝතනප්පිකා'නි.²

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

5. ස. පු: නඤ්ච වෙනසිකො ධම්මො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා:
'විතතං නිදං වෙනසිකා ච ධම්මා
අනන්තතො සංවිදිතස්ස භොනති.
භීතපපණ්ණිතා තදුනසෙ විදිකා
සම්මඤ්ඤො වෙදි පලොකධම්මනති''

අනේ'ච සුත්තනේතො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි අඤ්චි 'වෙනසිකො ධම්මො'නි.

6. ස. පු: නඤ්ච වෙනසිකො ධම්මො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා "ඉධ කෙවච්ච භික්ඛු පරසත්තානං පරපුග්ගලානං විත්තම්පි ආදිසති, වෙනසිකම්පි ආදිසති, විතකකිත්තම්පි ආදිසති, විචාරිත්තම්පි ආදිසති: එවම්පි තෙ මනෝ, ඉත්ථම්පි තෙ මනෝ, ඉතිපි තෙ විත්ත'නති''^a අනේ'ච සුත්තනේතො'නි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. නිග: තෙන හි 'අඤ්චි වෙනසිකො ධම්මො'නි.

වෙනසිකකථා නිවර්තනා.

1. සමාධියා - PTS.
2. අනෝතනප්පාසිකා: - සීවු, ඡේසං PTS. අනෝතනප්පසිකා - භෟ.
3. විචාරිකම්පි - සීවු.
a දීඝනිකාය - කෙවච්ච (කෙවච්ච) සුත්ත.

7. 4.

දැනකථා.

- 1. ස. පු: වෙනසිකො ධමමො දැනනහි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ලබ්භා වෙනසිකො ධමමො පරෙසං දැනුනහි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: ලබ්භා වෙනසිකො ධමමො පරෙසං දැනුනහි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ලබ්භා ඵසො පරෙසං දැනුනහි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: ලබ්භා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා - වෙනනා - සඤ්ඤා - මරියං - සනි - සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා පරෙසං දැනුනහි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2. ප. පු: න වත්තබ්බො: වෙනසිකො ධමමො දැන'නහි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: දනං අනිට්ඨඵලං අකන්තඵලං අමඤ්ඤාඵලං අසෙවනකඵලං දුක්ඛදුග්ගං දුක්ඛවිපාකනහි.
- ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ¹ -පෙ-
- ප. අනු: නනු දනං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මඤ්ඤාඵලං අසෙවනකඵලං සුඛදුග්ගං² සුඛවිපාකනහි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු: ස: හඤ්චි දනං ඉට්ඨඵලං කන්තඵලං මඤ්ඤාඵලං අසෙවනකඵලං සුඛදුග්ගං³ සුඛවිපාකං,
- අනු. පා: තෙන වන රෙ වාභාබ්බො: 'වෙනසිකො ධමමො දැන'නහි.

1 දුක්ඛදුග්ගං - PTS.
 2 'න හෙවං වත්තබ්බො' ඉනි PTS, උංඛං.
 3 සුඛදුග්ගං - PTS.

- 3. ස. පු: දැන ඉටියිඵලං චූන්තං භගවතා. චීවරං දැනනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: චීවරං ඉටියිඵලං කන්තඵලං මනුඤ්ඤඵලං අසෙවනකඵලං සුබුද්‍රයං සුබවිපාකන්ති.
- ස. පටි: න භෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- ප. පු: දැන ඉටියිඵලං චූන්තං භගවතා. පිණ්ඩපාතො -පෙ- සෙනාසනං¹ -පෙ- ගිලානපච්චයගෙසජ්ජ් -පරිකාරො දැනනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: ගිලානපච්චයගෙසජ්ජ්පරිකාරො ඉටියිඵලො කන්තඵලො මනුඤ්ඤඵලො අසෙවනකඵලො සුබුද්‍රයො² සුබවිපාකො'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 4. ප. පු: න වන්තබ්බං 'වෙනසිකො ධම්මො දැන'නති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු චූන්තං භගවතා:
 "සඤ්ඤා භිරිසං කුසලං ච දැනං
 ධම්මො ඵනෙ සපජ්ජරිසානුයානා,
 ඵනං හි දැනං දිබ්බං වදන්ති
 ඵතෙන හි ගච්ඡති දෙවලොකනති"
 අනේ'ව සුත්තනොතො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. නිග: තෙන හි 'වෙනසිකො ධම්මො දැන'නති.
- 5. ප. පු: න වන්තබ්බං: වෙනසිකො ධම්මො දැනනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු චූන්තං භගවතා: "පඤ්චමාති භික්ඛවෙ දැනාති මහාදැනාති අගගඤ්ඤාති රත්තඤ්ඤාති චංසඤ්ඤාති පොරාණාති අසංකිණ්ණොති අසං-කිණ්ණපුබ්බාති න සංඛතියනති න සංඛනිසිසසනති අපපතිකුට්ඨාති³ සමනෙහි බ්‍රාහ්මණෙහි විඤ්ඤාති. කතමාති පඤ්ච: ඉධ භික්ඛවෙ අරියසාචකො

1. සෙනාසන - සිමු.
 2. සුබුද්‍රයො - PTS.
 3. අපපතිකුට්ඨාති - සිමු, මජ්ඣ.

පාණාතිපානං පහාය පාණාතිපානා පටිච්චරතො
හොති. පාණාතිපානා පටිච්චරතො භික්ඛවෙ
අරියසාවකො අපරිමාණානං සත්තානං අභයං
දෙනී, අවෙරං දෙනී, අඛ්‍යාපජ්ඣං දෙනී.
අපරිමාණානං සත්තානං අභයං දඤා අවෙරං
දඤා අඛ්‍යාපජ්ඣං දඤා අපරිමාණස්ස අභයස්ස
අවෙරස්ස අඛ්‍යාපජ්ඣස්ස භාගී හොති. ඉදං
භික්ඛවෙ පඨමං දුනං මහාදුනං අගගඤ්ඤං
රත්තඤ්ඤං වංසඤ්ඤං පොරාණං අසංකිණණං
අසංකිණණපුබ්බං න සංකීයති න සංකීයස්සති,
අපපතිකුට්ඨං සමණෙනි බ්‍රාහ්මණෙනි විඤ්ඤති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ අරියසාවකො අදින්නා-
දුනං පහාය -පෙ- කාමෙසු මච්ඡාවාරං පහාය
-පෙ- මුසාවාදං පහාය -පෙ- සුරාමෙරයමජ්ජ-
පමාදට්ඨානා පහාය සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා
පටිච්චරතො හොති. සුරාමෙරයමජ්ජපමාදට්ඨානා
පටිච්චරතො භික්ඛවෙ අරියසාවකො අපරිමාණානං
සත්තානං අභයං දෙනී, අවෙරං දෙනී, අඛ්‍යාපජ්ඣං
දෙනී. අපරිමාණානං සත්තානා අභයං දඤා
අවෙරං දඤා අඛ්‍යාපජ්ඣං දඤා අපරිමාණස්ස
අභයස්ස අවෙරස්ස අඛ්‍යාපජ්ඣස්ස භාගී හොති.
ඉදං භික්ඛවෙ පඤ්චමං දුනං මහාදුනං අගගඤ්ඤං
රත්තඤ්ඤං වංසඤ්ඤං පොරාණං අසංකිණණං
අසංකිණණපුබ්බං න සංකීයති න සංකීයස්සති,
අපපතිකුට්ඨං¹ සමණෙනි බ්‍රාහ්මණෙනි විඤ්ඤති
ඉමාති බො භික්ඛවෙ පඤ්ච දුනාති මහාදුනාති
අගගඤ්ඤති රත්තඤ්ඤති වංසඤ්ඤති පොරාණාති
අසංකිණණාති අසංකිණණපුබ්බාති න සංකීයනාති
න සංකීයස්සනාති, අපපතිකුට්ඨාති සමණෙනි
බ්‍රාහ්මණෙනි විඤ්ඤති”ති.a අතෙ’ව සුත්තනෙතා’ති.

- ස. පටිඤ්ඤාදු: ආමන්තා.
- ප. තීග: තෙන හි ‘වෙනසිකො ධම්මො දුන’නති.
- 6. ස. පු: න වත්තබ්බං: දෙය්‍යධම්මො දුන’නති.
- ප. පටිඤ්ඤාදු: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු ට්‍රිත්තං භගවතා “ඉධෙකච්චො අනනං දෙනී,
පානං දෙනී, වජ්ථං දෙනී, යානං දෙනී, මාලං දෙනී,
ගඤ්චං දෙනී, විලෙපනං දෙනී, සෙය්‍යං දෙනී,
ආවසථං දෙනී, පද්දිපෙය්‍යං දෙනී”ති. අතෙ’ව
සුත්තනෙතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤාදු: ආමන්තා.
- ස. තීග: තෙන හි ‘දෙය්‍යධම්මො දුන’නති.

2 අපපතිකුට්ඨං - සිමු, මජ්ඣ.
a අට්ඨකඛ්‍යාතාර - අභිසංඤ්ඤාතාර.

- 7. ප. පු: දෙය්‍යධම්මො දාන'නති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: දෙය්‍යධම්මො ඉට්ඨඵලො කනනඵලො මනුඤ්ඤා-ඵලො අසෙවනකඵලො සුබුද්‍රයො සුඛච්ඡාකො'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 8. ප. පු: දානං ඉට්ඨඵලං වුභතං භගවතා: චීවරං දානනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: චීවරං ඉට්ඨඵලං කනනඵලං මනුඤ්ඤාඵලං අසෙවනකඵලං සුබුද්‍රයං¹ සුඛච්ඡාකනති.
- ස. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 9. ප. පු: දානං ඉට්ඨඵලං වුභතං භගවතා. පිණ්ඩපාතො දානං -පෙ- සෙනාසනං දානං -පෙ- ගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරිකතාරො දානනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකතාරො ඉට්ඨඵලො කනනඵලො මනුඤ්ඤාඵලො අසෙවනකඵලො සුබුද්‍රයො² සුඛච්ඡාකො'ති.
- ස. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ප. නිග: තෙන හී න වතතබ්බං: දෙය්‍යධම්මො දානනති.

දානකථා නිමිතා.

7. 5.

පරිභෝගමය පුද්ගලකථා.

- 1. ස. පු: පරිභෝගමය පුද්ගලකථා වැඩිවී තිබේ.
- ප. පරිච්ඡේදය: ආමන්තෘ.
- ස. අනු: පරිභෝගමයේ ඵලය වැඩිවී, වෙදනා වැඩිවී, සතුටු වැඩිවී, වෙනනා වැඩිවී, විනාශ වැඩිවී, සඳහා වැඩිවී, විරිය වැඩිවී, සහි වැඩිවී, සමාධි වැඩිවී, පුද්ගලකථා වැඩිවී තිබේ.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබ්බ - පෙ-
- 2. ස. පු: පරිභෝගමය පුද්ගලකථා වැඩිවී තිබේ.
- ප. පරිච්ඡේදය: ආමන්තෘ.
- ස. අනු: ලබා විස වැඩිවී, මාලුවා විස වැඩිවී, රුකෙතා විස වැඩිවී, තිණ විස වැඩිවී, මුදුරුපුද්ගලකථා¹ විස වැඩිවී තිබේ.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබ්බ - පෙ-
- 3. ස. පු: පරිභෝගමය පුද්ගලකථා වැඩිවී තිබේ.
- ප. පරිච්ඡේදය: ආමන්තෘ.
- ස. අනු: දුග්ගා දු ඉ දච්චා න සමන්තාහරති. ගොති පුද්ගලකථා.
- ප. පරිච්ඡේදය: ආමන්තෘ.
- ස. අනු: අනාවට්ටනනසු² ගොති, අනාවගොගසු ගොති, අසමන්තාහරනනසු ගොති, අමනසිකරොනනසු ගොති, අවෙනසනනසු ගොති, අපච්චයනනසු ගොති, අපච්චදහනනසු ගොති.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබ්බ - පෙ-
- ස. අනු: නනු අනාවට්ටනනසු ගොති, අනාවගොගසු ගොති, අසමන්තාහරනනසු ගොති, අමනසිකරොනනසු ගොති, අවෙනසනනසු ගොති, අපච්චයනනසු ගොති, අපච්චදහනනසු ගොති.
- ප. පරිච්ඡේදය: ආමන්තෘ.

1 පුද්ගලකථා PTS.
 2 අනාවට්ටනනසු - සීමු, අනාවට්ටනනසු - මජ්ඣ, අනාවච්චනනසු - ඝජා.

අනු. ය: හඤ්චි දාවට්ටනතස්ස හොති, ආභොගස්ස හොති, සමනතාහරනතස්ස හොති, මනසිකරොනතස්ස හොති, වේතසනතස්ස හොති, පත්ඨනතස්ස හොති, පණ්දහනතස්ස හොති,

අනු. පා: නො ච චිත රෙ චතතඛේඛ ‘පරිභොගමය වසිසිති’ති.

4. ස. පු: පරිභොගමයං පුඤ්ඤං වසිසිති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: දුග්ගො දුතං දඤ්චා කාමචිතකකං චිතකෙකති, වාපාද චිතකකං චිතකෙකති, විහිංසාවිතකකං චිතකෙකති. හොති පුඤ්ඤනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: දච්ඡනං ඵස්සානං -පෙ- දච්ඡනං චිතතානං සමොධානං හොති’ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-

5. ස. පු: දච්ඡනං චිතතානං සමොධානං හොති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලාකුසලා සාවච්ජානවච්ජා භීනපපණ්ඨිතා,¹ කණ්ඨසුක්ඛසප්පට්ඨාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති’ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතඛේඛ -පෙ-

6. ස. පු: කුසලාකුසලා සාවච්ජානවච්ජා භීනපපණ්ඨිතා කණ්ඨසුක්ඛසප්පට්ඨාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුතතං හගචතා “චතතාරි’මාති භිකඛවෙ සුච්ච්චරච්චරාති. කතමාති චතතාරි: නහඤ්ච භිකඛවෙ පඨවී ච, ඉදං පඨමං සුච්ච්චරච්චරං. ඔරිමඤ්ච භිකඛවෙ තීරං සමුද්දස්ස පාරිමං තීරං, ඉදං දුතියං සුච්ච්චරච්චරං. යනො ච භිකඛවෙ වෙරොචනො අඛභුදෙති, යත්ච ච අත්ථමෙති, ඉදං තතියං සුච්ච්චරච්චරං. සතඤ්ච භිකඛවෙ ධම්මො,² අසතඤ්ච ධම්මො,² ඉදං චතුත්ථං සුච්ච්චරච්චරං. ඉමාති ඛො භිකඛවෙ චතතාරි සුච්ච්චරච්චරාති’ති.

1. භීනපපණ්ඨිතා - මඡස.
2. ධම්මො - සිචු.

නහඤ්ච දුරෙ පඨනී ච දුරෙ
 පාරං සමුද්දසා තදනු දුරෙ,
 යතො ච වෙරොචනො අබ්භුදෙනී
 පහඞ්කරො යත් ච අත්මෙනී,
 තතො හවෙ¹ දුරතරං වදනනී
 සකඤ්ච ධම්මං අසකඤ්ච ධම්මං.
 අඛ්‍යාසිකො හොති සතං සමාගමො
 යාවම්පී තිට්ඨෙය්‍ය තථෙ'ව හොති,
 ඛප්පං හි වෙති² අසතං සමාගමො
 තසමා සතං ධම්මො අසබ්බි ආරකා'ති.a
 අත්ථෙව සුත්තනෙතො'ති.

- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. නිග: තෙන හී න වතඞ්ඛබ්බං කුසලාකුසලා සාවජ්ජා-
නවජ්ජා භීනප්පණීතා කණ්ණසුකකසප්පටිභාගා
ධම්මා සමමුඛිභාවා ආගච්ඡන්තී'ති.
- 7. ප. පු: න වතඞ්ඛබ්බං 'පරිභොගමයං පුඤ්ඤං වසිස්තී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු චුත්තං හගචතා.
 "ආරාමරොපා³ වනරොපා
 යෙ ජනා සෙත්භුකාරකා,
 පපඤ්ච උදපානඤ්ච
 යෙ දදනනී උපසායං,
 තෙසං දිවා ච රතෙනා ච
 සදා පුඤ්ඤං පවසිස්තී,
 ධම්මධර්මා සීලසම්පන්නා
 තෙ ජනා සග්ගගාමීනො'ති.b
 අත්ථෙව සුත්තනෙතො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. නිග: තෙන හී පරිභොගමයං පුඤ්ඤං වසිස්තී'ති.
- 8. ප. පු: න වතඞ්ඛබ්බං 'පරිභොගමයං පුඤ්ඤං වසිස්තී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ප. අනු: නනු චුත්තං හගචතා "වතතාරො මෙ
 භීකඞ්චෙ පුඤ්ඤභිසඤ්ඤා කුසලාභිසඤ්ඤා සුඛසා-
 හාරා සොචගනීකා සුඛචිපාකා සග්ගසංවතනනීකා
 ඉධරියා කන්තාය මනාපාය භීතාය සුඛාය සං-
 වතනනනී, කතමෙ චත්තාරො: යසා භීකඞ්චෙ

1. හෙව PTS
 2. හවෙති - සීචු.
 3. ආරාමා රොපා - සීචු.
 a වතුකකඞ්ගුණාර - සුචිදුරසුත්ත.
 b දෙවතාසංගුණ - වහරොපසුත්ත.

භික්ඛු චිවරං පරිභුඤ්ජමානො අප්පමාණං වෙතො සමාධිං උපසම්පජ්ජ විහරති, අප්පමාණො තස්ස පුද්දකුභිසද්දෙ ඛුසලාභිසද්දෙ සුඛස්සාභාරො සොවගහිකො සුඛවිපාකො සග්ගසංවත්තනිකො ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය භිතාය සුඛාය සංවත්තනි. යස්ස භික්ඛවෙ භික්ඛු පිණ්ඩපානං පරිභුඤ්ජමානො -පෙ- සෙනාසනං පරිභුඤ්ජමානො -පෙ- ගිලානපච්චයනෙසජ්ජපරිකාරං පරිභුඤ්ජමානො අප්පමාණං වෙතොසමාධිං උපසම්පජ්ජ විහරති, අප්පමාණො තස්ස පුද්දකුභිසද්දෙ ඛුසලාභිසද්දෙ සුඛස්සාභාරො සොවගහිකො සුඛවිපාකො සග්ගසංවත්තනිකො ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය භිතාය සුඛාය සංවත්තනි. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ චත්තාරො පුද්දකුභිසද්දෙ ඛුසලාභිසද්දෙ සුඛස්සාභාරො සොවගහිකා සුඛවිපාකා සග්ගසංවත්තනිකා ඉට්ඨාය කන්තාය මනාපාය භිතාය සුඛාය සංවත්තනති”ති^a අඤ්චෙ’ව සුත්තනෙතො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි පරිභොගමයං පුද්දකුඤ්ඤා වංසිති’ති.

9. ස. පු: පරිභොගමයං පුද්දකුඤ්ඤා වංසිති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දායකො දානං දෙති, පටිග්ගාභකො පටිග්ගභෙජ්චා න පරිභුඤ්ජති ජබ්බෙති විසුසජ්ජති. හොති පුද්දකුඤ්ඤා.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි දායකො දානං දෙති, පටිග්ගාභකො පටිග්ග-භෙජ්චා න පරිභුඤ්ජති ජබ්බෙති විසුසජ්ජති. හොති පුද්දකුඤ්ඤා,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ ‘පරිභොගමයං පුද්දකුඤ්ඤා වංසිති’ති.

10. ස. පු: පරිභොගමයං පුද්දකුඤ්ඤා වංසිති’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: දායකො දානං දෙති, පටිග්ගාභකො පටිග්ගහිතෙ රාජානො වා හරන්ති, චොරා වා හරන්ති, අග්ගි වා දහති, උදකං වා වහති, අප්පියා වා දායාදා හරන්ති. හොති පුද්දකුඤ්ඤා.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි දායකො දානං දෙති, පටිග්ගාභකො පටිග්ග-හිතෙ රාජානො වා හරන්ති, චොරා වා හරන්ති, අග්ගි වා දහති, උදකං වා වහති, අප්පියා වා දායාදා හරන්ති, හොති පුද්දකුඤ්ඤා,

අනු. පා: නො ච චත රෙ චත්තබ්බෙ ‘පරිභොගමයං පුද්දකුඤ්ඤා වංසිති’ති.

පරිභොගමය පුද්දකුකථා හිට්ඨිතා.

a වතුඤ්ඤාභිකුඤ්ඤා - පුද්දකුභිසද්දෙ සුඛාය.

7. 6.

ඉතොදිනනකථා.

- 1. ස. පු: ඉතො දිනෙනන නඝ් යාපෙනතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ඉතො චිචරං දෙනති, තං චිචරං නඝ් පරිභුඤ්ඤතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: ඉතො පිණ්ඩපාතං දෙනති -පෙ- ඉතො සෙනාසනං දෙනති -පෙ- ඉතොතිලානපච්චයහෙසිජ්ජ-පරිකාරං දෙනති -පෙ- ඉතො බාදනීයං දෙනති -පෙ- ඉතො පානීයං දෙනති, තං පානීයං නඝ් පරිභුඤ්ඤතී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: ඉතො දිනෙනන නඝ් යාපෙනතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අඤ්ඤා අඤ්ඤාසු කාරකො, පරකතං සුඛදුකඛං, අඤ්ඤා කරොති, අඤ්ඤා පටිසං-වෙදෙනී'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ප. පු: න වතතබ්බං ඉතො දිනෙනන නඝ් යාපෙනතී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පෙනා අතතනො අත්ථාය දුනං දෙනතං අනුමොදෙනති, චිතතං පසාදෙනති, පිනිං උපපාදෙනති, සොමනසං පටිලභනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි පෙනා අතතනො අත්ථාය දුනං දෙනතං අනුමොදෙනති, චිතතං පසාදෙනති, පිනිං උපපාදෙනති, සොමනසං පටිලභනති,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ 'ඉතො දිනෙනන නඝ් යාපෙනතී'ති.

4. ප. පු: න වහනබ්බං ‘ඉතො දිනෙනන තත්ථ යාපෙනතී’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු චූතනං භගවතා:

“උතනමෙ උදකං චූට්ඨං යථා තිනනා පවතති
එවමෙව ඉතො දිනනා පෙනනං උපකප්පති.

යථා වාරිවහා පුරා පටිපුරෙන්නි සාගරං
එවමෙව ඉතො දිනනං පෙනනං උපකප්පති.

න ඤි තත්ථ කසි අභී ගොරකෙඛත්ථ න විජ්ජති
වණ්ණිජ්ජා නාදිසී නභී භිරඤ්ඤෙන කයාකයං¹
ඉතො දිනෙනන යාපෙනතී පෙනා
කාලකතා² නනි’නති.^a

අදෙත්ථව සුතනතොතා’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි ‘ඉතො දිනෙනන තත්ථ යාපෙනතී’ති.

5. ප. පු: න වහනබ්බං ‘ඉතො දිනෙනන තත්ථ යාපෙනතී’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු චූතනං භගවතා “පඤ්චමාති භික්ඛවෙ
යානාති සම්පසානනා මානාපිතරො පුතනා
ඉච්ඡන්ති ඩුලෙ ජායමානං. කතමාති පඤ්ච:
භතො වා නො හරිස්සති, කිච්චං වා නො
කරිස්සති, කුලවංසො චිරං යස්සති, දුග්ගජ්ජං³
පටිපජ්ජස්සති,⁴ අථවා පන පෙනනං කාලකතානං
දහබ්බිණං අනුප්පදස්සති. ඉමාහි බො භික්ඛවෙ
පඤ්චයානාති සම්පසානනා මානාපිතරො පුතනං
ඉච්ඡන්ති ඩුලෙ ජායමානන්ති.

පඤ්චයානාති සම්පසානං පුතනං ඉච්ඡන්ති පණ්ඩිතා
භතො වා නො හරිස්සති කිච්චං වා නො කරිස්සති

1. කායකකයං - PTS.
2. කාලකතා - මජ්ඣ.
3. දුග්ගජ්ජං මම - සීඕ.
4. පටිපජ්ජති - PTS.
a බුද්ධකපායං - තිරොකුභිබ්බුතන

කථාවැඩිදුටුපසකරණං ඉතොදින්නකථා [7. 6.]

කුලවංසො චිරං තිට්ඨෙති දායජජං පටිපජ්ජාසාති
අථවා පන පෙතානං දකඛිණොනුපපදාසාති¹

ථානානෙතාති සමපසසං පුතතං
ඉච්ඡන්ති පණ්ණිතා
තසමා සනෙතා සපුරිසා කතඤ්ඤා කතවෙදිනො

හරන්ති මාතාපිතරො පුබ්බකතමනුසාරං²
කරොන්ති තෙසං කිච්චාති යථා නං පුබ්බකාරිනං

මවාදකාරී හතපොසී කුලවංසං අභාපයං
සඥො සීලෙන සමපනො පුතො හොති
පසංසියො'ති.^a

අපේ'ව සුත්තනොතාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි 'ඉතො දිනොන නථ ආපෙන්නී'ති.

ඉතො දින්නකථා භිට්ඨිතා.

1. දකඛිණං අනුපපදාසාති - PTS.
2. පුබ්බකතමනුසාරං - සීමු, පුබ්බකතං අනුසාරං - PTS.
පඤ්චකම්මානාර - පුත්තපුත්ත.

7. 7.

පදනම් කළ මහා සංගීතය.

- 1. ස. ප්‍ර: පදනම් කළ මහා සංගීතය.
- ප. පරිච්ඡේදය: ආමන්තෘ.
- ස. අනු: සුඛවේදනීය, දුකවේදනීය, අදුකවේදනීය, සුඛාය වේදනා සම්පයුතන, දුකාය වේදනා සම්පයුතන, අදුකවේදනීය වේදනා සම්පයුතන, ඵසෙසන සම්පයුතන, වේදනා සම්පයුතන, සංකල්පය සම්පයුතන, වෙනනා සම්පයුතන, විවේකන සම්පයුතන, සාරමමණ, අනි නාය ආවට්ඨනා ආහොගො සමන්තාහාරො මනසිකාරො වෙනනා පඤ්ඤා පණ්ඨිතී.
- ප. පටි: න හෙමං චතතබ්බං -පෙ-
- ස. අනු: නනු න සුඛවේදනීය න දුකවේදනීය න අදුකවේදනීය, න සුඛාය වේදනා සම්පයුතන න දුකාය වේදනා සම්පයුතන න අදුකවේදනීය වේදනා සම්පයුතන, න ඵසෙසන සම්පයුතන, න වේදනා සම්පයුතන, න සංකල්පය සම්පයුතන, න වෙනනා සම්පයුතන, න විවේකන සම්පයුතන, අනාරමමණ, නනි නාය ආවට්ඨනා ආහොගො සමන්තාහාරො මනසිකාරො වෙනනා පඤ්ඤා පණ්ඨිතී.
- ප. පරිච්ඡේදය: ආමන්තෘ.
- අනු. ය: හඤ්චි න සුඛවේදනීය න දුකවේදනීය -පෙ- අනාරමමණ, නනි නාය ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිතී,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බං: 'පදනම් කළ මහා සංගීතය.'

2. ස. පු: එසෙසා කමමච්චපාකො. එසෙසා සුඛවෙදනියො දුකඛවෙදනියො අදුකඛමසුඛවෙදනියො, සුඛාය වෙදනාය සමපයුතො, දුකඛාය -පෙ- අදුකඛම-සුඛාය වෙදනාය සමපයුතො, එසෙසන සමප-යුතො, වෙදනාය සමපයුතො, සඤ්ඤාය සමපයුතො, චේතනාය සමපයුතො, විතොනන සමපයුතො සාරමමණො¹, අනච්චනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පස්ඵි කමමච්චපාකො. පස්ඵි සුඛවෙදනියා දුකඛ-වෙදනියා අදුකඛමසුඛවෙදනියා, සුඛාය වෙදනාය සමපයුතො, දුකඛාය වෙදනාය සමපයුතො, අදුකඛමසුඛාය වෙදනාය සමපයුතො, එසෙසන සමපයුතො, වෙදනාය සමපයුතො, සඤ්ඤාය සමපයුතො, චේතනාය සමපයුතො, විතොනන සමපයුතො, සාරමමණො. අනච්චනා ආච්චනා ආනොගො සමන්තාභාරො මනසිකාරො චේතනා පඤ්ඤා පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවා චතතබ්බි -පෙ-

3. ස. පු: පස්ඵි කමමච්චපාකො, පස්ඵි න සුඛවෙදනියා, න දුකඛවෙදනියා -පෙ- අනාරමමණො, නච්ච නාය ආච්චනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: එසෙසා කමමච්චපාකො, එසෙසා න සුඛවෙදනියො, න දුකඛවෙදනියො -පෙ- අනාරමමණො, නච්ච නාය ආච්චනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවා චතතබ්බි -පෙ-

4. ස. පු: පස්ඵි කමමච්චපාකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පස්ඵි පඤ්ඤානිගනනුපගො ඡේදනහෙදනුපගො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කමමච්චපාකො පඤ්ඤානිගනනුපගො ඡේදන-හෙදනුපගො'ති.

ප. පටි: න හෙවා චතතබ්බි -පෙ-

5. ස. පු: ලබ්භා පඨවී කෙදා විකෙකතුං ආදිපෙදා ඔච්චිනිදා විච්චිනිදා'නති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ලබ්භා කමමච්චපාකො කෙදා විකෙකතුං ආදිපෙදා ඔච්චිනිදා විච්චිනිදානති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: පඨවී පරෙසං සාධාරණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කමමච්චපාකො පරෙසං සාධාරණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: කමමච්චපාකො පරෙසං සාධාරණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චූතතං භගවතා:
“අසාධාරණමඤ්ඤාසං අවොරාහරණො නිධි කසිරාථ මච්චො පුඤ්ඤාති සචෙ සුචරිතං චරෙ”ති.
අනේ'ව සුතතනො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. නිග: තෙන හි න වතතබ්බො 'කමමච්චපාකො පරෙසං සාධාරණො'ති.

8. ස. පු: පඨවී කමමච්චපාකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

ස. අනු: පඨමං පඨවී සණ්ඨාති, පච්ඡා සතතා උපපජ්ජනති'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පඨමං විපාකො උපපජ්ජනති, පච්ඡා විපාකපටිලාභාස කමමං කරොනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: පඨවී සබ්බසතතානං කමමච්චපාකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- ස. අනු: සබ්බෙ සත්තා පස්විං පරිභුඤ්ජනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 10. ස. පු:** සබ්බෙ සත්තා පස්විං පරිභුඤ්ජනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අනි කෙච් පස්විං අපරිභුඤ්ජනිං පරිනිබ්බායනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අනි කෙච් කමමිපිපාකං අබ්බෙපෙචාං පරිනිබ්බායනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු:** පස්වී චක්කවතනිසත්තස්ස කමමිපිපාකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: අඤ්ඤ සත්තා පස්විං පරිභුඤ්ජනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: චක්කවතනිසත්තස්ස කමමිපිපාකං අඤ්ඤ සත්තා පරිභුඤ්ජනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 12. ස. පු:** චක්කවතනිසත්තස්ස කමමිපිපාකං අඤ්ඤ සත්තා පරිභුඤ්ජනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: චක්කවතනිසත්තස්ස ඵස්සං වෙදනං සිඤ්ඤං වෙනනං විතතං සඤ්ඤං විරියං සතිං සමාධිං පඤ්ඤං අඤ්ඤ සත්තා පරිභුඤ්ජනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 13. ප. පු:** න වතනබ්බං 'පස්වී කමමිපිපාකො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු අනි ඉස්සරියසංවතනනීයං¹ කමමං ආධිපච්චසංවතනනීයං² කමමනනි.
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- අනු. ස: හඤ්චි³ අනි ඉස්සරියසංවතනනීයං කමමං ආධිපච්චසංවතනනීයං කමමං,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ 'පස්වී කමමිපිපාකො'ති.

පස්වී කමමිපිපාකොතිකථා නිට්ඨිතා.

1. ඉස්සරියසංවතනනීයං - PTS.
 2. අධිපච්චසංවතනනීයං - සීමු, මජ්ඣ, අධිපච්චසංවතනනීයං - PTS
 3. හඤ්චි - අනි - පෙ - අයං පාඨො සීමු, පොඤ්ඤෙ නනි.

7. 8.

ජරාමරණං විපාකොති කථා.

- 1. ස. පු: ජරාමරණං විපාකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සුඛවෛදනීයං දුක්ඛවෛදනීයං අදුක්ඛමසුඛවෛදනීයං, සුඛාය වෛදනාය සමපයුත්තං, දුක්ඛාය වෛදනාය සමපයුත්තං, අදුක්ඛමසුඛාය වෛදනාය සමපයුත්තං, එසෙසන සමපයුත්තං, වෛදනාය සමපයුත්තං, සඤ්ඤාය සමපයුත්තං, චේතනාය සමපයුත්තං විතොන සමපයුත්තං, සාරමමණං, අඤ්චි තස්ස ආවට්ටනා ආහොගො සමනනාභාරො මනසිකාරො චේතනා පඤ්චා පණ්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නහු න සුඛවෛදනීයං, න දුක්ඛවෛදනීයං -පෙ- අනාරමමණං, නඤ්චි තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ස: හඤ්චී න සුඛවෛදනීයං, න දුක්ඛවෛදනීයං -පෙ- අනාරමමණං, නඤ්චි තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ¹ 'ජරාමරණං විපාකො'ති.
- 2. ස. පු: එසෙසා විපාකො. එසෙසා සුඛවෛදනීයො, දුක්ඛවෛදනීයො -පෙ- සාරමමණො, අඤ්චි තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ජරාමරණං විපාකො. ජරාමරණං සුඛවෛදනීයං දුක්ඛවෛදනීයං -පෙ- සාරමමණං, අඤ්චි තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. වත්තබ්බෙ -පෙ- සීඉ.

3. ස. පු: ජරාමරණ විපාකෝ. ජරාමරණ න සුඛවෙදනියං, න දුකඛවෙදනියං -පෙ- අනාරම්මණං, නඤ්ඤිතස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ඵසෙසා විපාකෝ. ඵසෙසා න සුඛවෙදනියො, න දුකඛවෙදනියො -පෙ- අනාරම්මණො, නඤ්ඤිතස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටි: න භෙවං වනතඛෙඛ -පෙ-

4. ස. පු: අකුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං අකුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං කුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටි: න භෙවං වනතඛෙඛ -පෙ-

5. ස. පු: කුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං න වනතඛෙඛං 'කුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං න වනතඛෙඛං 'අකුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටි: න භෙවං වනතඛෙඛ -පෙ-

6. ස. පු: කුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං අකුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං කුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටි: න භෙවං වනතඛෙඛ -පෙ-

7. ස. පු: අකුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං න වනතඛෙඛං 'කුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලානං ධම්මානං ජරාමරණං න වනතඛෙඛං 'අකුසලානං ධම්මානං විපාකෝති.

ප. පටි: න භෙවං වනතඛෙඛ -පෙ-

- 8. ස. පු: කුසලානඤ්ච අකුසලානඤ්ච ධම්මානං ජරාමරණං අකුසලානං ධම්මානං විපාකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කුසලානඤ්ච අකුසලානඤ්ච ධම්මානං ජරාමරණං කුසලානං ධම්මානං විපාකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බි -පෙ-

- 9. ස. පු: කුසලානඤ්ච අකුසලානඤ්ච ධම්මානං ජරාමරණං න වත්තබ්බි 'කුසලානං ධම්මානං විපාකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කුසලානඤ්ච අකුසලානඤ්ච ධම්මානං ජරාමරණං න වත්තබ්බි 'අකුසලානං ධම්මානං විපාකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බි -පෙ-

- 10. ප. පු: න වත්තබ්බි 'ජරාමරණං විපාකො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු අඤ්ච දුබ්බණ්ණසංවත්තනීයං කමමං, අපපායුකසංවත්තනීයං කමමනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අඤ්ච දුබ්බණ්ණසංවත්තනීයං කමමං, අපපායුකසංවත්තනීයං කමමං,
- අනු පා: තෙන වහ රෙ වත්තබ්බි 'ජරාමරණං විපාකො'ති.

ජරාමරණං විපාකොතිකථා නිවසිතා.

7. 9.

අරියධම්මවිපාකකථා

- 1 ස. පු: නඤ්ඤි අරියධම්මවිපාකො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නනු මහපඵලං සාමඤ්ඤං, මහපඵලං බ්‍රහමඤ්ඤානනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ස: හඤ්ඤි මහපඵලං සාමඤ්ඤං, මහපඵලං බ්‍රහමඤ්ඤං,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වනනබ්බෙ 'නඤ්ඤි අරියධම්ම- විපාකො'නි.

- 2. ස. පු: නඤ්ඤි අරියධම්මවිපාකො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නනු අඤ්ඤි සොනාපහනිඵලනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ස: හඤ්ඤි අඤ්ඤි සොනාපහනිඵලං,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වනනබ්බෙ 'නඤ්ඤි අරියධම්ම- විපාකො'නි.
- ස. අනු: නනු අඤ්ඤි සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං - පෙ- අරහනනඵලනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ස: හඤ්ඤි අඤ්ඤි අරහනනඵලං.
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වනනබ්බෙ 'නඤ්ඤි අරියධම්ම- විපාකො'නි.

- 3. ස. පු: සොනාපහනිඵලං න විපාකො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: දුගඵලං න විපාකො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

- 4 ස. පු: සොනාපහනිඵලං න විපාකො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා

- ස. අනු: සීලඵලං -පෙ- භාවනාඵලං න විපාකෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු:** සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහත්තඵලං න විපාකෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දුනඵලං න විපාකෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 6. ස. පු:** අරහත්තඵලං න විපාකෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සීලඵලං -පෙ- භාවනාඵලං න විපාකෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු:** දුනඵලං විපාකෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපන්තිඵලං විපාකෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු:** දුනඵලං විපාකෝති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහත්තඵලං විපාකෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු:** සීලඵලං -පෙ- භාවනාඵලං විපාකෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සොකාපන්තිඵලං විපාකෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 10. ස. පු:** භාවනාඵලං විපාකෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහත්තඵලං විපාකෝති.
- ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු:** කාමාවච්චරං ඤාසලං සවිපාකන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

- ස. අනු: ලොකුතතරං කුසලං සච්ඡාකනනි.
- ප. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 12. ස. පු:** රූපාවච්චරං කුසලං -පෙ- අරූපාවච්චරං කුසලං සච්ඡාකනනි.
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: ලොකුතතරං කුසලං සච්ඡාකනනි.
- ප. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 13. ස. පු:** ලොකුතතරං කුසලං අච්ඡාකනනි.
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: කාමාවච්චරං කුසලං අච්ඡාකනනි.
- ප. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 14. ස. පු:** ලොකුතතරං කුසලං අච්ඡාකනනි.
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: රූපාවච්චරං කුසලං -පෙ- අරූපාවච්චරං කුසලං අච්ඡාකනනි.
- ප. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 15. ප. පු:** කාමාවච්චරං කුසලං සච්ඡාකං ආචයගාමී'නි.¹
- ස. පච්ඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: ලොකුතතරං කුසලං සච්ඡාකං ආචයගාමී'නි.¹
- ස. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 16. ප. පු:** රූපාවච්චරං කුසලං -පෙ- අරූපාවච්චරං කුසලං සච්ඡාකං ආචයගාමී'නි.
- ස. පච්ඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: ලොකුතතරං කුසලං සච්ඡාකං ආචයගාමී'නි.¹
- ස. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 17. ප. පු:** ලොකුතතරං කුසලං සච්ඡාකං අපචයගාමී'නි.²
- ස. පච්ඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: කාමාවච්චරං කුසලං සච්ඡාකං අපචයගාමී'නි.²
- ස. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-
- 18. ප. පු:** ලොකුතතරං කුසලං සච්ඡාකං අපචයගාමී'නි.²
- ස. පච්ඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: රූපාවච්චරං කුසලං -පෙ- අරූපාවච්චරං කුසලං සච්ඡාකං අපචයගාමී'නි.²
- ස. පච්: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

අරියධම්මච්ඡිපාකකථා නිවසිතා.

1 ආචයගාමී'නි - සිමු
 2 අපචයගාමී'නි - සිමු

7. 10.

විපාකො විපාකධම්මධම්මෝති කථා.

- 1. ස. පු: විපාකො විපාකධම්මධම්මෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: තස්ස විපාකො 'විපාකධම්මධම්මෝති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: තස්ස විපාකො 'විපාකධම්මධම්මෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: තස්ස තස්සෙ'ව භුක්ථි දුක්ඛස්ස අනතකිරියා, නත්ථි වට්ඨපච්චේදෙ, නත්ථි අනුපාද පරිනිබ්බානනාති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: විපාකො විපාකධම්මධම්මෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: විපාකෝති වා, විපාකධම්මධම්මෝති වා, විපාක-ධම්මධම්මෝති වා විපාකෝති වා¹ එසෙ සෙ එකධෙඨි සමෙ සමනාගෙ තප්පානෝති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ -
- 4. ස. පු: විපාකො විපාකධම්මධම්මෝති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: විපාකො ච විපාකධම්මධම්මෝති ච, විපාකධම්ම-ධම්මෝති ච විපාකො ච සහගතා සහජාතා සංසර්ඨා පමපසුතතා එකුපපාද එකතිරොධා එකවන්තූකා එකාරම්මණෝති.
- ප. පටි: න හෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-

1. විපාකො වා - සීඉ.

- 5. ස. පු: විපාකො 'විපාකධම්මධම්මො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: තඤ්ඤා'ව අකුසලං, සො අකුසලස්ස විපාකො, තඤ්ඤා'ව කුසලං, සො කුසලස්ස විපාකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනාබ්බ -පෙ-
- 6. ස. පු: විපාකො 'විපාකධම්මධම්මො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: යෙනෙව චිත්තෙන පාණං හතාති තෙනෙව චිත්තෙන තීරයෙ පච්චති, යෙනෙව චිත්තෙන දානං දෙනි තෙනෙව චිත්තෙන සංගෙහ මොදනීති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනාබ්බ -පෙ-
- 7. ප. පු: න වනනාබ්බං 'විපාකො විපාකධම්මධම්මො'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු විපාකා වනතාරො ඛන්ධා අරුපිනො අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයා'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි විපාකා වනතාරො ඛන්ධා අරුපිනො අඤ්ඤාමඤ්ඤාපච්චයා,
- අනු. පා: තෙන වහ රෙ වනනාබ්බං 'විපාකො විපාක-ධම්මධම්මො'ති.

විපාකො විපාකධම්මධම්මොති කථා නිවසිතා.
සභනමො වග්ගො නිවසිතො.

තස්ස උද්දානං:

සංඛහහො, සම්පයුතො, චේතසිකො ධම්මො, චේතසිකං දානං, පරිනොගමියං පුඤ්ඤං වර්ෂිතී, ඉතො දිනෙනන තත්ථ යාපෙනති, පස්ථි කම්මවිපාකො, ජරාමරණං විපාකො, නත්ථි අරිස්ඨම්මවිපාකො, විපාකො විපාකධම්මධම්මො'ති.

අට්ඨමො වගෙහා.

8 1

ගතිකථා.

- 1. ස. පු: ඡ ගතියො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු පඤ්චගතියො චුත්තා භගවතා “නිරයො නිරවඡනසොති පෙතනිච්ඡයො මනුස්සා දෙවා”ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- අනු. ඨ: හඤ්චී පඤ්චගතියො චුත්තා භගවතා: නිරයො නිරවඡනසොති පෙතනිච්ඡයො මනුස්සා දෙවා,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වත්තඛෙඛ ඡ ගතියො'ති.

- 2. ස. පු: ඡ ගතියො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු කාලකඤ්ඡිකා අසුරා පෙතානං සමාන- වණ්ණං සමානභොගා සමානාභාරා සමානායුකා පෙතෙහි සහ ආවාහවිවාහා ගච්ඡන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චී කාලකඤ්ඡිකා අසුරා පෙතානං සමාන- වණ්ණං සමානභොගා සමානාභාරා සමානායුකා පෙතෙහි සහ ආවාහවිවාහා ගච්ඡන්ති,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වත්තඛෙඛ ඡ ගතියො'ති.

- 3. ස. පු: ඡ ගතියො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු. නනු වෙපච්ඡිතනිපරිසා¹ දෙවානං සමානවණ්ණං සමානභොගා සමානාභාරා සමානායුකා දෙවෙහි සහ ආවාහවිවාහා ගච්ඡන්ති,
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. වෙපච්ඡිතනිපරිසා - සිමු.

අනු. ය: හඤ්චි වෙපච්චනපරිසා¹ දෙවානං සමානවණණා සමානභොගා සමානාභාරා සමානායුකා දෙවෙහි සහ ආවාහවිවාහං ගච්ඡන්ති.

අනු. පා: නො ච වත රෙ වන්තබ්බෙ 'ඡ ගතියො'ති.

4. ස. පු: ඡ ගතියො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වෙපච්චනිපරිසා පුබ්බදෙවා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි වෙපච්චනිපරිසා පුබ්බදෙවා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වන්තබ්බෙ 'ඡ ගතියො'ති.

5. ප. පු: න වන්තබ්බං 'ඡ ගතියො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු අනි 'අසුරකායො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය: හඤ්චි අනි අසුරකායො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වන්තබ්බෙ 'ඡ ගතියො'ති.

ගතිකථා නිවසිතා.

1. වෙපච්චනි සපරිසා - සිමු

8. 2.

අනන්තරාහවකථා

- 1. ස. පු: අපි ‘අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කාමහවො’ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-
- 2. ස. පු: අපි ‘අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: රූපහවො’ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-
- 3. ස. පු: අපි ‘අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: අරූපහවො’ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-
- 4. ස. පු: අපි ‘අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කාමහවස්ස ච රූපහවස්ස ච අනන්තරෙ අපි ‘අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-
- 5. ස. පු: අපි ‘අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: රූපහවස්ස ච අරූපහවස්ස ච අනන්තරෙ අපි ‘අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-
- 6. ස. අනු: කාමහවස්ස ච රූපහවස්ස ච අනන්තරෙ නපි අනන්තරාහවො’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ය. හඤ්චි කාමභවස්ස ච රූපභවස්ස ච අනන්තරෙ නත්ති අනන්තරාහවො,

අනු. පා: නො ච වච රෙ වචනඛෙඛ ‘අත්ති අනන්තරාහවො’ති.

7. ස. අනු: රූපභවස්ස ච අරූපභවස්ස ච අනන්තරෙ නත්ති ‘අනන්තරාහවො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ය: හඤ්චි රූපභවස්ස ච අරූපභවස්ස ච අනන්තරෙ නත්ති අනන්තරාහවො,

අනු. පා: නො ච වච රෙ වචනඛෙඛ ‘අත්ති අනන්තරාහවො’ති.

8. ස. පු: අත්ති අනන්තරාහවො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පඤ්චමි සා යොති, ඡට්ඨමි සා ගති, අට්ඨමි සා විඤ්ඤාණට්ඨිති, දසමො සො සත්තාවාසො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වචනඛෙඛ - පෙ-

9. ස. පු: අත්ති අනන්තරාහවො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනන්තරාහවො භවො, ගති, සත්තාවාසො, සංසාරො, යොති, විඤ්ඤාණට්ඨිති, අත්තනාවපටි- ලාහො’ති.

ප. පටි: න හෙවං වචනඛෙඛ - පෙ-

10. ස. පු: අත්ති අනන්තරාහවුපගං කමමනති.

ප. පටි: න හෙවං වචනඛෙඛ - පෙ-

ස. අනු: අත්ති අනන්තරාහවුපගා සත්තා’ති.

ප. පටි: න හෙවං වචනඛෙඛ - පෙ-

ස. අනු: අනන්තරාහවෙ සත්තා ජායනති ජියනති මියනති චවනති උපපජ්ජන්ති’ති.

ප. පටි: න හෙවං වචනඛෙඛ - පෙ-

ස. අනු: අනන්තරාහවෙ අත්ති රූපං¹ වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වචනඛෙඛ - පෙ-

11. ස. පු: අඤ්ඤා කාමහවො. කාමහවො භවො, ගති, සත්තාචාසො, සංසාරො, යොනී, විඤ්ඤාණධර්මිනි, අනන්තරාහවපටිලාභො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤා අනන්තරාහවො. අනන්තරාහවො භවො, ගති, සත්තාචාසො, සංසාරො, යොනී, විඤ්ඤාණධර්මිනි, අනන්තරාහවපටිලාභො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අඤ්ඤා කාමහවුපගං කමමනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤා අනන්තරාහවුපගං කමමනනි.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අඤ්ඤා කාමහවුපගා සත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අඤ්ඤා අනන්තරාහවුපගා සත්තා'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: කාමහවෙ සත්තා ජායනති ජීයනති මියනති චචනති උපපජ්ජනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනන්තරාහවෙ සත්තා ජායනති ජීයනති මියනති චචනති උපපජ්ජනති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: කාමහවෙ අඤ්ඤා රූපං වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනන්තරාහවෙ අඤ්ඤා රූපං වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනනි.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: කාමහවො පඤ්ඤාවොකාරහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනන්තරාහවො පඤ්ඤාවොකාරහවො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: අපි රූපභවො. රූපභවො භවො ගති සත්තා-
 වාසො සංසාරො යොති විඤ්ඤාණපීති අනන්තාව-
 පටිලාහොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අපි අනන්තරාහවො. අනන්තරාහවො භවො ගති
 සත්තාවාසො සංසාරො යොති විඤ්ඤාට්ඨිති
 අනන්තාවපටිලාහොති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--

18. ස. පු: අපි රූපභාවුපගං කම්මන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අපි අනන්තරාහවුපගං කම්මන්ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--

19. ස. පු: අපි රූපභාවුපගං සත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අපි අනන්තරාහවුපගං සත්තා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--

20. ස. පු: රූපභවෙ සත්තා ජායන්ති ජීයන්ති මීයන්ති චචන්ති
 උපපජ්ජන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනන්තරාහවෙ සත්තා ජායන්ති ජීයන්ති මීයන්ති
 චචන්ති උපපජ්ජන්ති'ති

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--

21. ස. පු: රූපභවෙ අපි රූපං වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා
 විඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනන්තරාහවෙ අපි රූපං වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා
 විඤ්ඤාණන්ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--

22. ස. පු: රූපභවො පඤ්චවොකාරභවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අනන්තරාහවො පඤ්චවොකාරභවො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ--

23. ස. පු: අනි අරුපහවො, අරුපහවො හවො ගනි සත්තාචාසො සංසාරො යොති විඤ්ඤාට්ඨිනි අත්තභාවපටිලාහො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනි අනාරාහවො, අනාරාහවො හවො ගනි සත්තාචාසො සංසාරො යොති විඤ්ඤාණට්ඨිනි අත්තභාවපටිලාහො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ - පෙ -

24. ස. පු: අනි අරුපහච්චපගා කමමනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනි අනාරාහච්චපගං කමමනති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ - පෙ -

25. ස. පු: අනි අරුපහච්චපගා සත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනි අනාරාහච්චපගා සත්තා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ - පෙ -

26. ස. පු: අරුපහවෙ සත්තා ජායනති ජියනති මියනති චචනති උපපජ්ජනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනාරාහවෙ සත්තා ජායනති ජියනති මියනති චචනති උපපජ්ජනති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ - පෙ -

27 ස. පු: අරුපහවෙ අනි වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනාරාහවෙ අනි වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ - පෙ -

28. ස. පු: අරුපහවො චතුචොකාරහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනාරාහවො චතුචොකාරහවො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ - පෙ -

- 29. ස. පු: අපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සබ්බසංඤ්ඤාව සත්තානං අපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: සබ්බසංඤ්ඤාව සත්තානං නපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී සබ්බසංඤ්ඤාව සත්තානං නපි අනතරාහවො,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බ 'අපි අනතරාහවො'ති.

- 30. ස. පු: අපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ආනන්තරිකස්ස¹ පුග්ගලස්ස අපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: ආනන්තරිකස්ස පුග්ගලස්ස නපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී ආනන්තරිකස්ස පුග්ගලස්ස නපි අනතරාහවො,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බ 'අපි අනතරාහවො'ති.

- 31. ස. පු: න ආනන්තරිකස්ස පුග්ගලස්ස අපි අනතරා-හවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ආනන්තරිකස්ස පුග්ගලස්ස අපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බ -පෙ-

- 32. ස. පු: ආනන්තරිකස්ස පුග්ගලස්ස නපි අනතරාහවො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: න ආනන්තරිකස්ස පුග්ගලස්ස නපි අනතරා-හවො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බ -පෙ-

1. ආනන්තරිකස්ස - සිමු, ඡෙස..

ස. අනු: නිරසුපගස්ස පුග්ගලස්ස -පෙ- අසඤ්ඤානනුපගස්ස පුග්ගලස්ස -පෙ- අරුපුපගස්ස පුග්ගලස්ස අභි අනන්තරාහවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අරුපුපගස්ස පුග්ගලස්ස නභි අනන්තරාහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ධ: හඤ්චි අරුපුපගස්ස පුග්ගලස්ස නභි අනන්තරාහවො,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අභි අනන්තරාහවො'ති.

33. ස. පු: න අරුපුපගස්ස පුග්ගලස්ස අභි අනන්තරාහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අරුපුපගස්ස පුග්ගලස්ස අභි අනන්තරාහවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

34. ස. පු: අරුපුපගස්ස පුග්ගලස්ස නභි අනන්තරාහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: න අරුපුපගස්ස පුග්ගලස්ස නභි අනන්තරාහවො'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

35. ප. පු: න වත්තබ්බං අභි 'අනන්තරාහවො'ති.

ස. පටි ඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු අනන්තරාපටිතිබ්බාසී පුග්ගලො අභි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

අනු. ධ: හඤ්චි අනන්තරාපටිතිබ්බාසී පුග්ගලො අභි,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ 'අභි අනන්තරාහවො'ති.

36. ස. පු: 'අනන්තරාපරිනිබ්බාසී පුග්ගලො අඤ්ඤි'ති කතො අඤ්ඤි අනන්තරාහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: 'උපහව්වපරිනිබ්බාසී පුග්ගලො අඤ්ඤි'ති කතො අඤ්ඤි උපහව්වහවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

37. ස. පු: 'අනන්තරාපරිනිබ්බාසී පුග්ගලො අඤ්ඤි'ති කතො අඤ්ඤි අනන්තරාහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: 'අසඤ්ඤාරාපරිනිබ්බාසී පුග්ගලො -පෙ- සසඤ්ඤාරා-පරිනිබ්බාසී පුග්ගලො අඤ්ඤි'ති කතො අඤ්ඤි සසඤ්ඤාරහවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

අනන්තරාහවකථා නිවසිතා.

8. 3.

කාමගුණකථා.

- 1. ස. පු: පඤ්ඤව කාමගුණා කාමධාතු'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අභි නපපටිසඤ්ඤානො ඡන්දො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි අභි නපපටිසඤ්ඤානො ඡන්දො,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වතනඛෙඛ 'පඤ්ඤව කාමගුණා කාමධාතු'නි.

- 2. ස. අනු: නනු අභි නපපටිසඤ්ඤානො රාගො, නපපටි-සඤ්ඤානො ඡන්දො, නපපටිසඤ්ඤානො ඡන්දරාගො, නපපටිසඤ්ඤානො සඛකපෙපා, නපපටිසඤ්ඤානො රාගො, නඤ්ඤාපපටි-සඤ්ඤානො සඛකපපරාගො, නපපටිසඤ්ඤානො පිනි, නපපටිසඤ්ඤානං සොමනස්සා, නපපටි-සඤ්ඤානං පිනිසොමනස්සානනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි අභි නපපටිසඤ්ඤානං පිනිසොමනස්සා,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වතනඛෙඛ 'පඤ්ඤව කාමගුණා කාමධාතු'නි.

- 3. ස. පු: පඤ්ඤව කාමගුණා කාමධාතු'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: මනුස්සානං චකචු න කාමධාතු'නි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: මනුස්සානං සොභං -පෙ- මනුස්සානං ඝාභං -පෙ- මනුස්සානං ඡ්චාභා¹ -පෙ- මනුස්සානං කායො -පෙ- මනුස්සානං මනො න කාමධාතු'නි.
- ප. පටි: න ගෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-

- 4. ස. පු: මනුස්සානං මනො න කාමධාතු'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1 ජිව්හං - ඔමු

ස. අනු: නනු වුතතං භගවතා:

“පඤ්චකාමගුණා ලොකෙ
මනො ඡට්ඨා පච්චේදිතා,
එනච්ඡන්දං විරාජේතා
එවං දුක්ඛා පමුච්චතී”ති. a

අද්දෙව සුත්තනනොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. තිග: තෙන භි න වතතබ්බං ‘මනුස්සානං මනො
කාමධාතු’ති.

5. ස. පු: පඤ්චව කාමගුණා කාමධාතු’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කාමගුණා භවො ගතී සත්තාවසො සංසාරො
යොති විඤ්ඤාණට්ඨිති අත්තභාවපටිලාභො’ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අත්ථි කාමගුණුපගං කම්මනතී.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අත්ථි කාමගුණුපගා සත්තා’ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කාමගුණෙ සත්තා ජායනතී, ජීයනතී, මීයනතී,
චචනතී, උපපජ්ජනතී’ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කාමගුණෙ අත්ථි රූපං¹ චෙදනා සඤ්ඤා සඬාරා
විඤ්ඤාණනතී.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කාමගුණා පඤ්චවොකාරභවො’ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: කාමගුණෙ සම්මාසම්බුද්ධා උපපජ්ජනතී, පච්චික-
සම්බුද්ධා උපපජ්ජනතී, සාවකයුගං උපපජ්ජනතී’ති

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: කාමධාතු භවො ගතී සත්තාවසො සංසාරො
යොති විඤ්ඤාණට්ඨිති අත්තභාවපටිලාභොති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

1. රූපා - සීමු.
a සුත්තනිපාත - හෙමවක සුත්ත.

- ස. අනු: කාමගුණා හවො ගති සත්තාවාසො සංසාරො යොති විඤ්ඤාණධීනි අත්තභාවපටිලාහො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 7 ස. පු: අත්ති කාමධාතුපගං කමමනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ති කාමගුණුපගං කමමනති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 8 ස. පු: අත්ති කාමධාතුපගං සත්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අත්ති කාමගුණුපගං සත්තා'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 9 ස. පු: කාමධාතුයා සත්තා ජායනති ජීයනති මියනති චවනති උපපජ්ජන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කාමගුණෙ¹ සත්තා ජායනති ජීයනති මියනති චවනති උපපජ්ජන්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස. පු. කාමධාතුයා අත්ති රූපං² වෙදනා සඤ්ඤා සංකාරා විඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කාමගුණෙ¹ අත්ති රූපං² වෙදනා සඤ්ඤා සංකාරා විඤ්ඤාණනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 11 ස. පු: කාමධාතු පඤ්චවොකාරභවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කාමගුණා පඤ්චවොකාරභවො'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

1. කාමගුණා - PTS
 2. රූපා - සීඉ.

12. ස. පු: කාමධාතුයා සමමාසලිඛුඤා උපපජ්ජනති, පච්චෙක-සලිඛුඤා උපපජ්ජනති, සාවකසුගං උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: කාමගුණෙ සමමාසලිඛුඤා උපපජ්ජනති, පච්චෙක-සලිඛුඤා උපපජ්ජනති, සාවකසුගං උපපජ්ජති'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වනතබ්බං - පෙ-

13. ප. පු: න වනතබ්බං පඤ්ඤව ච කාමගුණා කාමධාතුති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: නනු වුතතං හගවතා: "පඤ්ඤවෙමෙ භික්ඛවෙ කාමගුණා. කතමෙ පඤ්ඤ: චකඛුච්ඤෙඤායා රූපා ඉට්ඨා කනතා මනාපා පියරූපා කාමුපසංභිතා රජනීයා. සොතච්ඤෙඤායා සද්දා -පෙ- ඝාන-ච්ඤෙඤායා ගඤ්ඤා -පෙ- ජීව්ඤා ච්ඤෙඤායා රසා -පෙ- කායච්ඤෙඤායා ඵොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා කනතා මනාපා පියරූපා කාමුපසංභිතා රජනීයා ඉමෙ බ්බො භික්ඛවෙ පඤ්ඤවකාමගුණා"ති.^a අප්පෝච සුතනතොනො'ති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා

පටි. අ: තෙන භි පඤ්ඤව ච කාමගුණා කාමධාතු'ති.

කාමගුණකථා නිට්ඨිතා

^a මජ්ඣිමනිකාය - මහාදුතඛ ඤාණිසුතන, අරියපරියෙසනාසුතන

8. 4.

කාමකථා.

- 1. ස. පු: පසෙඳවලාසනනා කාමා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: නනු අඤ්චි නපපටිසංයුතෙනා ඡන්දෙ'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි අඤ්චි නපපටිසංයුතෙනා ඡන්දෙ,
- අනු. පා: නොච වන රෙ වනතබ්බෙ 'පසෙඳවලාසනනා කාමා'නි.

- 2. ස. අනු: නනු, අඤ්චි නපපටිසංයුතෙනා රාගො, නපපටි-
සංයුතෙනා ඡන්දෙ, නපපටිසංයුතෙනා ඡන්දරාගො,
නපපටිසංයුතෙනා සංකප්පො, නපපටිසංයුතෙනා
රාගො, නපපටිසංයුතෙනා සංකප්පරාගො,
නපපටිසංයුතෙනා පීතී, නපපටිසංයුතෙනා සොම-
නස්සං, නපපටිසංයුතෙනා පීතීසොමනස්සනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි අඤ්චි නපපටිසංයුතෙනා පීතීසොමනස්සං,
- අනු. පා: නොච වන රෙ වනතබ්බෙ: පසෙඳවලාසනනා කාමා'නි.

- 3. ප. පු: න වනතබ්බෙ 'පසෙඳවලාසනනා කාමා'නි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු වුතනං භගවතා: "පසෙඳවලාසනනා භික්ඛවෙ කාමගුණා. කතමෙ පසෙඳව: චකුච්චිඤ්ඤාසා රූපා ඉට්ඨා කනනා මනාපා පියරූපා කාමුපසං-
භිතා රජනීයා. සොනච්චිඤ්ඤාසා සද්දං -පෙ-

සානවිඤ්ඤායා ගතො -පෙ- ජ්ව්‍යාවිඤ්ඤායා
රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤායා ථොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා
කන්තා මනාපා පියරුපා කාමුපසංභිතා රජනීයා.
ඉමෙ බො භික්ඛවෙ පඤ්චකාමගුණා¹නි a අනෙ²ව
සුත්තනෙනො³ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. නිග: තෙන හි ‘පඤ්චවායනතා කාමා’ති.

4. ස. පු: පඤ්චවායනතා කාමා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු වුත්තං භගවතා: “පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ
කාමගුණා. කභමෙ පඤ්ච: ඵකච්චිඤ්ඤායා
රුපා පෙ- කායවිඤ්ඤායා ථොට්ඨබ්බා ඉට්ඨා
කන්තා මනාපා පියරුපා කාමුපසංභිතා රජනීයා.*
අපි ඵ බො¹ භික්ඛවෙ තෙනෙ කාමා.² කාමගුණා
භාමෙතෙ³ අරියස්ස පිනයෙ වුච්චන්ති.

සඬකපපරාගො පුරිසස්ස කාමො
න තෙ කාමා යාති චිත්‍රාති ලොකෙ,
සඬකපපරාගො පුරිසස්ස කාමො
නිට්ඨන්ති චිත්‍රාති නථෙච ලොකෙ
අථෙත්ථ⁴ ධීරා පිනයන්ති ඡදුතති^b

අනෙ²ව සුත්තනෙනො³ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

පටි. ආ: තෙන හි න වත්තබ්බො: පඤ්චවායනතා කාමා’ති.

කාමකථා නිට්ඨිතා.

a මජ්ඣිමනිකාය - මහා දුක්ඛකුඩසුත්ත, අරියපථයෙතනසුත්ත.
* ඉමෙ බො භික්ඛවෙ පඤ්චකාමගුණා” ඉති පොඤ්ඤාසු අබ්බිකා.
1 අපි ඵ - සබ්බත්ථ
2 තෙනෙ - සීචු, PTS
3 කාමගුණා භාම තෙ - PTS
4 අථෙත්ථ - සීචු
b අභිගුත්තර - ඡඬකනිපාත - මහාවංශ.

8. 5.

රූපධාතුකථා

- 1. ස. පු: රූපිනො ධම්මා රූපධාතුනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: රූපං භවො ගති සත්තාවාසො සංසාරො යොති විඤ්ඤාණට්ඨිනී අත්තභාවපටිලාභො'නි
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: අනි රූපුපගං කම්මනනි.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: අනි රූපුපගං සත්තා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: රූපෙ සත්තා ජායනති ජීයනති මියනති චචනති උපපජ්ජනති'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: රූපෙ අනි රූපං වෙදනා සිඤ්ඤා සංකාරා විඤ්ඤාණනනි.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: රූපං පඤ්චවොකාරභවො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-

- 2. ස. පු: රූපධාතු භවො ගති -පෙ- අත්තභාවපටිලාභො'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: රූපං භවො ගති -පෙ- අත්තභාවපටිලාභො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-

- 3. ස. පු: අනි රූපධාතුපගං කම්මනනි,
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අනි රූපුපගං කම්මනනි.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තඛෙඛ -පෙ-

- 4. ස. පු: අඤ්චි රූපධාතුපභා සත්තා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අඤ්චි රූපුපභා සත්තා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: රූපධාතුසා සත්තා ජායනති ජ්ඤනති මියනති චචනති උපපජ්ජනති'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: රූපෙ සත්තා ජායනති ජ්ඤනති මියනති චචනති උපපජ්ජනති'ති?
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 6. ස. පු: රූපධාතුසා අඤ්චි රූපං¹ චෙදනා සඤ්ඤා සංකාරා විඤ්ඤාණනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: රූපෙ අඤ්චි රූපං¹ චෙදනා සඤ්ඤා සංකාරා විඤ්ඤාණනති?
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු: රූපධාතු පඤ්චවොකාරහවො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: රූපං පඤ්චවොකාරහවො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: රූපිනො ධම්මා රූපධාතු, කාමධාතුසා අඤ්චි රූපනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සා'ව කාමධාතු. සා රූපධාතු'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු: සා'ව කාමධාතු සා රූපධාතු'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: කාමභවෙන සම්මනාගනො පුගගලො දථිති භවෙති සම්මනාගනො හොති, කාමභවෙන රූපභවෙන චා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චන්තබ්බෙ -පෙ-

රූපධාතුකථා නිවසිතා.

1. රූපා - සීචු.

8. 6.

අරුපධාතුකථා.

- 1. ස. පු. අරුපිනො ධම්මා අරුපධාතු'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වෙදනා භවො, ගති, සත්තාවාසො, සංසාරො, යොනි, විඤ්ඤාණධර්මිනි, අත්තභාවපටිලානො'නි
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අඤ්චි වෙදනුපගං කම්මනති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ .
- ස. අනු: අඤ්චි වෙදනුපගා සත්තා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: වෙදනාය සත්තා ජායන්ති ජියනති මියනති ච්චනති උපපජ්ජන්ති'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ . පෙ -
- ස. අනු: වෙදනාය අඤ්චි වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -
- ස. අනු: වෙදනා චතුචොකාර්භවො'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ -

- 2. ස. පු: අරුපධාතු භවො ගති - පෙ- අත්තභාවපටිලානො නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වෙදනා භවො ගති - පෙ- අත්තභාවපටිලානො'නි .
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
- ස. අනු: අඤ්චි අරුපධාතුපගං කම්මනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අඤ්චි වෙදනුපගා කමමනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: අඤ්චි අරුපධානුපගා සතතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අඤ්චි වෙදනුපගා සතතා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: අරුපධානුසා සතතා ජායනති ජීයනති මියනති වචනති උපපජ්ජනති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: වෙදනාස සතතා ජායනති ජීයනති මියනති වචනති උපපජ්ජනති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අරුපධානුසා අඤ්චි වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: වෙදනාස අඤ්චි වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: අරුපධානු චතුචොකාරහවො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: වෙදනා චතුචොකාරහවො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අරුචිනො ධම්මා අරුපධානු, කාමධානුසා අඤ්චි වෙදනා සඤ්ඤා සංඛාරා විඤ්ඤාණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සාව¹ කාමධානු සා අරුපධානු'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. සා ච - භිඉ.

- 7. ස. පු: සාව කාමධානු සා ආරුපධානු'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කාමභවෙන සමනනාගතො පුග්ගලො දව්ඪි භවෙහි සමනනාගතො ගොති කාමභවෙන ච ආරුපභවෙන චා'නි.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබ්බි -පෙ-

- 8. ස. පු: රුපිනො ධම්මා රුපධානු, ආරුපිනො ධම්මා ආරුපධානු, කාමධානුසා අනි රුපං වෙදනා සඤ්ඤා සාඛිාරා විඤ්ඤාණනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සාව කාමධානු, සා රුපධානු, සා ආරුපධානු'නි
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබ්බි -පෙ-

- 9. ස. පු: සාව කාමධානු, සා රුපධානු, සා ආරුපධානු'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කාමභවෙන සමනනාගතො පුග්ගලො තීඪි භවෙහි සමනනාගතො ගොති, කාමභවෙන ච රුපභවෙන ච ආරුපභවෙන චා'නි.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබ්බි -පෙ -

ආරුපධානුකථං නිවසීතා.

8. 7.

රූපධාතුසා ආයනනකථා.

- 1. ස. පු: අනි¹ සලාසනනිකො අනනනවො රූපධාතුසා'නි
- ස. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අනි නනි සානායනනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අනි නනි ගකායනනනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-

- 2. ස. පු: අනි නනි ජ්වහායනනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අනි නනි රසායනනනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-

- 3. ස. පු: අනි නනි කායායනනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: අනි නනි ඵොට්ඨබ්බායනනනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-

- 4. ස. පු: නනි නනි ගකායනනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා
- ස. අනු: නනි නනි සානායනනනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-

- 5. ස. පු: නනි නනි රසායනනනනි.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනනා.
- ස. අනු: නනි නනි ජ්වහායනනනනි.
- ප. පටි: න ගෙවං වනනබෙබ -පෙ-

1 අනි PTS පොතක උච්ඡං.

- 6. ස. පු: නැති තත් ඵොට්ඨබ්බාසනනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නැති තත් කාසාසනනනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු: අති තත් චකකාසනනං, අති රූපාසනනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අති තත් සානාසනනං, අති ගඤ්ඤාසනනනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: අති තත් චකකාසනනං, අති රූපාසනනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අති තත් ජීවහාසනනං, අති රසාසනනං -පෙ- අති තත් කාසාසනනං, අති ඵොට්ඨබ්බාසනනනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු: අති තත් සොනාසනනං, අති සද්දසනනං -පෙ- අති තත් මනාසනනං, අති ධම්මාසනනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අති තත් සානාසනනං අති ගඤ්ඤාසනනනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 10. ස. පු: අති තත් මනාසනනං, අති ධම්මාසනනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අති තත් ජීවහාසනනං -පෙ- අති තත් කාසාසනනං, අති ඵොට්ඨබ්බාසනනනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු: අති තත් සානාසනනං, නැති ගඤ්ඤාසනනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අති තත් චකකාසනනං, නැති රූපාසනනනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 12. ස. පු: අති තත් සානාසනනං, නැති ගඤ්ඤාසනනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අති තත් සොනාසනනං, නැති සද්දසනනං -පෙ- අති තත් මනාසනනං, නැති ධම්මාසනනනති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: අනි තත් ජීවහායනනං, නනි රසායනනං -පෙ-
අනි තත් කායායනනං, නනි ඵොට්ඨබ්බායන-
නනනි.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අනි තත් චකබ්බායනනං, නනි රූපායනනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

14 ස. පු: අනි තත් කායායනනං, නනි ඵොට්ඨබ්බාය-
නනනනි.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අනි තත් සොනායනනං, නනි සඤ්ඤායනනං -පෙ-
අනි තත් මනායනනං, නනි ධම්මායනනනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

15 ස. පු: අනි තත් චකබ්බායනනං, අනි රූපායනනං, තෙන
චකබ්බනා තං රූපං පසසනී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අනි තත් ඝානායනනං, අනි ගඤ්ඤායනනං,
තෙන ඝානෙන තං ගඤ්ඤං සායනී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

16 ස. පු: අනි තත් චකබ්බායනනං, අනි රූපායනනං,
තෙන චකබ්බනා තං රූපං පසසනී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අනි තත් ජීවහායනනං, අනි රසායනනං, තාය
ජීවහාය තං රසං සායනි -පෙ- අනි තත්
කායායනනං, අනි ඵොට්ඨබ්බායනනං, තෙන
කායෙන තං ඵොට්ඨබ්බං චුසනී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

17 ස. පු: අනි තත් සොනායනනං, අනි සඤ්ඤායනනං -පෙ-
අනි තත් මනායනනං, අනි ධම්මායනනං, තෙන
මනෙන තං ධම්මං විජානානී'ති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අනි තත් ඝානායනනං, අනි ගඤ්ඤායනනං, තෙන
ඝානෙන තං ගඤ්ඤං සායනී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: අත්ති තත්ව මනාසනනං, අත්ති ධම්මාසනනං. තෙන මනෙන නං ධම්මං චිජානාතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති තත්ව ජීවහාසනනං, අත්ති රසාසනනං -පෙ- අත්ති තත්ව කායාසනනං, අත්ති ථොට්ඨබ්බාසනනං, තෙන කායෙන නං ථොට්ඨබ්බං චූසතීති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: අත්ති තත්ව සානාසනනං, අත්ති ගන්ධාසනනං, න ච තෙන සානෙන නං ගන්ධං සාසතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති තත්ව චක්ඛාසනනං, අත්ති රූපාසනනං න ච තෙන චක්ඛුනා නං රූපං පසස්සතීති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: අත්ති තත්ව සානාසනනං, අත්ති ගන්ධාසනනං, න ච තෙන සානෙන නං ගන්ධං සාසතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති තත්ව සොනාසනනං, අත්ති සද්දාසනනං -පෙ- අත්ති තත්ව මනාසනනං, අත්ති ධම්මාසනනං, න ච තෙන මනෙන නං ධම්මං චිජානාතීති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: අත්ති තත්ව ජීවහාසනනං, අත්ති රසාසනනං -පෙ- අත්ති තත්ව කායාසනනං, අත්ති ථොට්ඨබ්බාසනනං, න ච තෙන කායෙන නං ථොට්ඨබ්බං චූසතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති තත්ව චක්ඛාසනනං, අත්ති රූපාසනනං, න ච තෙන චක්ඛුනා නං රූපං පසස්සතීති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: අත්ති තත්ව කායාසනනං, අත්ති ථොට්ඨබ්බාසනනං, න ච තෙන කායෙන නං ථොට්ඨබ්බං චූසතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ති තත්ව සොනාසනනං, අත්ති සද්දාසනනං -පෙ- අත්ති තත්ව මනාසනනං, අත්ති ධම්මාසනනං, න ච තෙන මනෙන නං ධම්මං චිජානාතීති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 23. ස. පු: අත්ති තත් සානායනනා, අත්ති ගනායනනා, තෙන සානෙන නං ගනං සායතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අත්ති තත් මූලගනො සාරගනො තවගනො පත්තගනො පුප්ඵගනො ඵලගනො ආමගනො විසංගනො සුගනො දුගනො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 24. ස. පු: අත්ති තත් ජ්වනායනනා, අත්ති රසායනනා, නාය ජ්වනාය නං රසං සායතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අත්ති තත් මූලරසො ඛකිරසො නවරසො පත්තරසො පුප්ඵරසො ඵලරසො අමිඛිලං මධුරං තීන්තකං කටුකං ලොණීයං බාරියං ලමිඛිලං* කසාවො සාදු අනාදු'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 25. ස. පු: අත්ති තත් කායායනනා, අත්ති ඵොට්ඨබ්බායනනා, තෙන කායෙන නං ඵොට්ඨබ්බං චුසතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අත්ති තත් කකඛලං මුදුකං සණ්ඨං¹ ඵරුසං සුඛසමඵසං දුකඛසමඵසං ගරුකං ලහුකනතී.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 26. ප. පු: න වත්තබ්බං, 'සලායනනිකො අත්තනාවො රූප-ධානුයා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ප. අනු: නනු අත්ති තත් සානනිමිත්තං ජ්වනනිමිත්තං කායනිමිත්තනතී.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ධ: හඤ්චි අත්ති තත් සානනිමිත්තං ජ්වනනිමිත්තං කායනිමිත්තං,
- අනු පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: 'සලායනනිකො අත්තනාවො රූපධානුයා'ති.

රූපධානුයා ආයතනකථා නිවසිතා.

* ලපිලකං ?
1. සංගතකං - සිමු

8. 8.

අරූපෙ රූපකථා

- 1. ස. පු: අඤ්චි රූපං අරූපෙසු'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: රූපභවො රූපගති රූපසත්තාවාසො රූපසංසාරො රූපයොති රූපඅත්තභාවපටිලාභො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: නනු අරූපභවො අරූපගති අරූපසත්තාවාසො අරූපසංසාරො අරූපයොති අරූපඅත්තභාව-පටිලාභො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී අරූපභවො -පෙ- අරූපඅත්තභාව පටිලාභො,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ: 'අඤ්චි රූපං අරූපෙසු'ති.

- 3. ස. පු: අඤ්චි රූපං අරූපෙසු'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: පඤ්චුවොකාරභවො ගති සත්තාවාසො සංසාරො යොති විඤ්ඤාණධීති අත්තභාවපටිලාභො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: නනු වනුවොකාර භවො -පෙ- අත්තභාව-පටිලාභො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී වනුවොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාව-පටිලාභො,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ: 'අඤ්චි රූපං අරූපෙසු'ති.

- 5. ස. පු: අඤ්චි රූපං රූපධාතුයා. සොච රූපභවො රූපගති. රූපසත්තාවාසො රූපසංසාරො රූපයොති රූපඅත්තභාවපටිලාභො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි රූපං අරුපෙසු. සො ච රූපභවො රූපගති -පෙ- රූපත්තභාවපටිලාභො'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6 ස. පු: අත්ථි රූපං රූපධාතුයා. සො ච පඤ්චවොකාර-භවො ගති -පෙ- අත්තභාවපටිලාභො'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි රූපං අරුපෙසු. සො ච පඤ්චවොකාර-භවො ගති -පෙ- අත්තභාව පටිලාභො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7 ස. පු: අත්ථි රූපං අරුපෙසු. සො ච අරුපභවො අරුපගති අරුපසන්තාවාසො අරුපසංසාරො අරුපයොති අරුපත්තභාවපටිලාභො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි රූපං අරුපධාතුයා. සො ච අරුපභවො අරුපගති -පෙ- අරුපත්තභාවපටිලාභො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8 ස. පු: අත්ථි රූපං අරුපෙසු. සො ච චතුචොකාරභවො ගති -පෙ- අත්තභාවපටිලාභො'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අත්ථි රූපං අරුපධාතුයා. සො ච චතුචොකාර-භවො ගති -පෙ- අත්තභාවපටිලාභො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9 ස. පු: අත්ථි රූපං අරුපෙසු'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නඤ්ඤි රූපානං නිසසරණං අරුපං චූඤ්ඤං භගවතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: භඤ්ඤි රූපානං නිසසරණං අරුපං චූඤ්ඤං භගවතා,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: 'අත්ථි රූපං අරුපෙසු'ති,

10 ස. පු:

රූපානා නිසසරණා අරුපං වුතතං භගවතා.
අනි රූපං අරුපෙසුති.

ප. පටිකුඤ්ඤ:

ආමනතා.

ස. අනු:

කාමානං නිසසරණං නෙකකම්මං වුතතං භගවතා.
අනි නෙකකම්මෙසු කාමා, අනි අනාසවෙසු
ආසවා, අනි අපරිජාපනෙසු පරිජාපනා'ති.

ප. පටි:

න භෙවං වතනබ්බි -පෙ-

අරුපෙ රූපකථා නිවසිතා.

8 9.

රූපං කමමනතිකථා.

- 1. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සාරම්මණං, අත්ථි තස්ස ආචට්ටනා ආහොගො සමනතාභාරො මනසිකාරො චේතනා පඤ්ඤා පණ්ඨිති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: නනු අනාරම්මණං, නත්ථි තස්ස ආචට්ටනා ආහොගො සමනතාභාරො මනසිකාරො චේතනා පඤ්ඤා පණ්ඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඡ: හඤ්චි අනාරම්මණං, නත්ථි තස්ස ආචට්ටනා -පෙ- පණ්ඨිති,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: ‘කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසල’නති.

- 3. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතො ඵසෙසා කුසලො සාරම්මණො, අත්ථි තස්ස ආචට්ටනා -පෙ- පණ්ඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලං සාරම්මණං, අත්ථි තස්ස ආචට්ටනා -පෙ- පණ්ඨිති.
- ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා - චේතනා - සඤ්ඤා - චිත්තං - සති - සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා සාරම්මණා, අත්ථි තාය ආචට්ටනා -පෙ- පණ්ඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- ස. අනු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලං ආනාරම්මණං, නඤ්ඤිතං ආවට්ඨනා -පෙ-පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලං ආනාරම්මණං, නඤ්ඤිතං ආවට්ඨනා -පෙ-පණ්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතො ඵසො කුසලො ආනාරම්මණො, නඤ්ඤිතං ආවට්ඨනා -පෙ-පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 6. ස. පු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලං ආනාරම්මණං, නඤ්ඤිතං ආවට්ඨනා -පෙ-පණ්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතා වෙදනා -පෙ-සඤ්ඤා - වේතනා - සද්ධා - විරියං - සති - සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලං ආනාරම්මණං, නඤ්ඤිතං ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 7. ස. පු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යං කිඤ්චි කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං රූපං සබ්බං තං කුසලනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං රූපායතනං කුසලනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු: කුසලෙන විනේනන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං කුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සද්දසනනං -පෙ-
 ගඤ්ඤාසනනං -පෙ- රසාසනනං -පෙ- චොට්ඨාබ්බා-
 සනනං -පෙ- පඨවීධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ-
 තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු කුසලා'නි.

ප. පච්චි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපාසනනං
 අබ්බාසනනනි.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 අබ්බාසනනනි.

ප. පච්චි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සද්දසනනං -පෙ-
 ගඤ්ඤාසනනං -පෙ- රසාසනනං - පෙ- චොට්ඨාබ්බා -
 සනනං -පෙ- පඨවීධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ-
 තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු අබ්බාසනනා'නි.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 අබ්බාසනනනි.

ප. පච්චි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 අනාරම්මණං කුසලනනි.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපාසනනං
 අනාරම්මණං කුසලනනි.

ප. පච්චි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 අනාරම්මණං කුසලනනි.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සද්දසනනං -පෙ-
 ගඤ්ඤාසනනං -පෙ- රසාසනනං -පෙ- චොට්ඨාබ්බා-
 සනනං -පෙ- පඨවීධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ-
 තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු අනාරම්මණං
 කුසලා'නි.

ප. පච්චි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

14. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං අනාරම්මණං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං අනාරම්මණං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සඤ්ඤායතනං -පෙ- ගඤ්ඤායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- චෝට්ඨිබ්බායතනං -පෙ- පඨවීධාතු -පෙ- ආපොධාතු -පෙ- තෙජෝධාතු -පෙ- වායොධාතු අනාරම්මණං අබ්‍යාකතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං අනාරම්මණං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං ඵසුච්චපසුතනං කුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං ඵසුච්චපසුතනං කුසලනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

17. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං ඵසුච්චපසුතනං කුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සඤ්ඤායතනං -පෙ- ගඤ්ඤායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- චෝට්ඨිබ්බායතනං -පෙ- පඨවීධාතු -පෙ- ආපොධාතු -පෙ- තෙජෝධාතු -පෙ- වායොධාතු ඵසුච්චපසුතනං කුසලා'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

18. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං ඵසුච්චපසුතනං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකමමං රූපං ඵසුච්චපසුතනං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

19. ස. පු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං සඤ්ඤායනනං -පෙ-
 ගැකියායනනං -පෙ- රසායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-
 යනනං -පෙ- පඨවිධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ-
 තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු ඵසුච්චපසුත්තා
 අබ්බාසකතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 ඵසුච්චපසුත්තං අබ්බාසකතනනි.

ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

20. ස. පු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 අනාරම්මණං ඵසුච්චපසුත්තං කුසලනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං රූපායනනං
 අනාරම්මණං ඵසුච්චපසුත්තං කුසලනනි

ප. පටි: න භෙවා වතනබ්බෙ -පෙ-

21. ස. පු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 අනාරම්මණං ඵසුච්චපසුත්තං කුසලනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං සඤ්ඤායනනං -පෙ-
 ගැකියායනනං -පෙ- රසායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-
 යනනං -පෙ- පඨවිධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ-
 තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු අනාරම්මණං
 ඵසුච්චපසුත්තං කුසලා'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං රූපායනනං
 අනාරම්මණං ඵසුච්චපසුත්තං අබ්බාසකතනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං
 අනාරම්මණං ඵසුච්චපසුත්තං අබ්බාසකතනනි.

ප. පටි: න භෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

23. ස. පු: කුසලෙන විනොන සමුට්ඨිතං සඤ්ඤායනනං -පෙ-
 ගැකියායනනං -පෙ- රසායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-
 යනනං -පෙ- පඨවිධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ-
 තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු අනාරම්මණං
 ඵසුච්චපසුත්තං අබ්බාසකතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං අනාරම්මණං එසසවිපසසුභතං අබ්‍යාකනනහි.

ප. පච්චි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

24. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකම්මං රූපං කුසලනහි.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

ස. අනු: සාරම්මණං, අප්පි නසස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පච්චි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

25. ස. පු: නනු අනාරම්මණං, නප්පි නසස අවට්ටනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

අනු. ස: හඤ්චිඅනාරම්මණං, නප්පි නසස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ණිඨි,

අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකම්මං රූපං කුසලනහි.

26. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනො එසසො කුසලො සාරම්මණො, අප්පි නසස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකම්මං රූපං කුසලං සාරම්මණං, අප්පි නසස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පච්චි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

27. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වෙතනා -පෙ- සද්ධා -පෙ- චිරිඨං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා සාරම්මණා, අප්පි තාය ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පච්චිකුසල: ආමනතා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකම්මං රූපං කුසලං සාරම්මණං, අප්පි නසස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පච්චි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

28. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වච්ඡිකම්මං රූපං කුසලං අනාරම්මණං, නත්ථි තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතො ඵසෙසා කුසලො අනාරම්මණො, නත්ථි තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

29. ස. පු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වච්ඡිකම්මං රූපං කුසලං අනාරම්මණං, නත්ථි තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- චේතනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- විරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා කුසලා අනාරම්මණා, නත්ථි තාය ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

30. ස. පු කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වච්ඡිකම්මං රූපං කුසලන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: යං කිඤ්චි කුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපං සබ්බං තං කුසලන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ- (යථා කායකම්මං තථා වච්ඡිකම්මන්ති.)

31. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං අකුසලන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සාරම්මණං අත්ථි තස්ස ආවට්ටනා ආහොගො සමන්තාභාරො මනසිකාරො චේතනා පඤ්ඤා පණ්ඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

32. ස. පු: නනු අනාරම්මණං, නත්ථි තස්ස ආවට්ටනා ආහොගො සමන්තාභාරො මනසිකාරො චේතනා පඤ්ඤා පණ්ඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඔ: හඤ්චී අනාරම්මණං, නන්චි තස්ස ආවට්ඨනා ආභොගො සම්මනාභාරො මනසිකාරො වෙනනා පඤ්ඤා පණ්ඨිති,

අනු. පා: නො ච චිත රො' චිතතඤ්ච: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං අකුසලෙන්.

33. ස. පු: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතො ඵස්සො අකුසලො සාරම්මණො, අන්චි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං අකුසලං සාරම්මණං, අන්චි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටි: න හෙවං චිතතඤ්ච -පෙ-

34. ස. පු: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතා වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා පෙ- වෙනනා -පෙ- රාගො -පෙ- දොසො -ප- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- දිට්ඨි -පෙ- විචිකිච්ඡා -පෙ- ජිනං -පෙ- උභිවචං -පෙ- අනොතතප්පං අකුසලං සාරම්මණො, අන්චි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං අකුසලං සාරම්මණං, අන්චි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටි: න හෙවං චිතතඤ්ච -පෙ-

35. ස. පු: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නන්චි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතො ඵස්සො අකුසලො අනාරම්මණො, නන්චි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටි: න හෙවං චිතතඤ්ච -පෙ-

36. ස. පු: අකුසලෙන විතොන සමුට්ඨිතං කායකම්මං රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නන්චි තස්ස ආවට්ඨනා -පෙ- පණ්ඨිති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- ස. අනු:** අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනා වෙදනා -පෙ- සිඤ්ඤා -පෙ- වේතනා -පෙ- රාගො -පෙ- ද්‍යෙසො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- දිට්ඨි -පෙ- විචිතිච්ඡා -පෙ- භීතං -පෙ- උඤ්චිමං -පෙ- අභි- රිකං -පෙ- අනොත්තප්පං අකුසලං අනාරම්මණං, නත්ති තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 37. ස. පු:** අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනා කායකම්මං රූපං අකුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: යං කිඤ්චි අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනං රූපං සබ්බං තං අකුසලනති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 38 ස. පු:** අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනං චචිකම්මං රූපං අකුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සාරම්මණං, අත්ති තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 39. ස. පු:** නනු අනාරම්මණං, නත්ති තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඔ: භඤ්චි අනාරම්මණං, නත්ති තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි,

අනු. පා. නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: 'අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනං චචිකම්මං රූපං අකුසල'නති.
- 40. ස. පු:** අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනො ඵසො, අකුසලො සාරම්මණො, අත්ති තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිනො චචිකම්මං රූපං අකුසලං සාරම්මණං, අත්ති තස්ස ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

41. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වේතනා -පෙ- රාගො -පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- දිට්ඨි -පෙ- විචිකිච්ඡ, -පෙ- ඵීනං -පෙ- උඤ්චවං -පෙ- අභිජිකං -පෙ- අනොත්තප්පං අකුසලං සාරම්මණං, අභි නසස් ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකම්මං රූපං අකුසලං සාරම්මණං, අභි නසස් ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

42. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා වචිකම්මං රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නභි නසස් ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතො ඵසෙසා අකුසලො අනාරම්මණො, නභි නසස් ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

43. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකම්මං රූපං අකුසලං අනාරම්මණං, නභි නසස් ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වේතනා -පෙ- රාගො -පෙ- දොසො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- දිට්ඨි -පෙ- විචිකිච්ඡ, -පෙ- ඵීනං -පෙ- උඤ්චවං -පෙ- අභිජිකං -පෙ- අනොත්තප්පං අකුසලං අනාරම්මණං, නභි නසස් ආවට්ටනා -පෙ- පණ්ඩි'ති.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

44. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා වචිකම්මං රූපං අකුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: සං කිඤ්චි අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතා රූපං සබ්බං තං අකුසලනති.

ප. පටි: න හෙවං චිත්තබ්බෙ -පෙ-

45. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අකුසලනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං අකුසලනනි.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

46. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අකුසලනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සඤ්ජයතනං -පෙ- ගඤ්ඤායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-යතනං -පෙ- පඨවීධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ- තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු -පෙ- අසුචි -පෙ- අසුඤ්ඤා -පෙ- ලොභිතං -පෙ- සෙදො අකුසලොති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

47. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං අබ්‍යාකතනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අබ්‍යාකතනනි.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

48. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සඤ්ජයතනං -පෙ- ගඤ්ඤායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-යතනං -පෙ- පඨවීධානු -පෙ- ආපොධානු -පෙ- තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු -පෙ- අසුචි -පෙ- අසුඤ්ඤා -පෙ- ලොභිතං -පෙ- සෙදො අබ්‍යාකතෙතනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අබ්‍යාකතනනි.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

49. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අනාරම්මණං අකුසලනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං අනාරම්මණං අකුසලනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

50. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අනාරම්මණං අකුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සද්දායතනං -පෙ- ගක්ඛායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- ථොට්ඨ්ඛිකා-යතනං -පෙ- පඨවීධාතු -පෙ- ආපොධාතු -පෙ- තෙජෝධාතු -පෙ- වායොධාතු -පෙ- අසුචි -පෙ- අසුසු -පෙ- ලොහිතා -පෙ- සෙද්දෙ අනාරම්මණො අකුසලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

51. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං අනාරම්මණං අබ්බසාකතනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අනාරම්මණං අබ්බසාකතනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

52. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සද්දායතනං -පෙ- ගක්ඛායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- ථොට්ඨ්ඛිකා-යතනං -පෙ- පඨවීධාතු -පෙ- ආපොධාතු -පෙ- තෙජෝධාතු -පෙ- වායොධාතු -පෙ- අසුචි -පෙ- අසුසු -පෙ- ලොහිතං -පෙ- සෙද්දෙ අනාරම්මණො අබ්බසාකතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං අනාරම්මණං අබ්බසාකතනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

53. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං චචිකම්මං රූපං ඵසසච්චපසුතනං අකුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායතනං ඵසසච්චපසුතනං අකුසලනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

54. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකමමං රූපං එසසවිපපයුතනං අකුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සද්දයනනං -පෙ- ගක්ඛායනනං -පෙ- රසායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා- යනනං -පෙ- පඨවීධාතු -පෙ- අපොධාතු -පෙ- තෙජෝධාතු -පෙ- වායොධාතු -පෙ- අසුචි -පෙ- අසු -පෙ- ලොහිතං -පෙ- සෙදෙ ඵසසවිපපයුතො, අකුසලො'ති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

55. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායනනං එසස- විපපයුතනං අබ්‍යාකතනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකමමං රූපං එසසවිපපයුතනං¹ අබ්‍යාකතනති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

56. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං සද්දයනනං -පෙ- ගක්ඛායනනං -පෙ- රසායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා- යනනං -පෙ- පඨවීධාතු -පෙ- අපොධාතු -පෙ- තෙජෝධාතු -පෙ- වායොධාතු -පෙ- අසුචි -පෙ- අසු -පෙ- ලොහිතං -පෙ- සෙදෙ ඵසසවිපප- යුතො² අබ්‍යාකතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකමමං රූපං එසසවිපපයුතනං අව්‍යාකතනති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

57. ස. පු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං වචිකමමං රූපං අනාරමමණං එසසවිපපයුතනං අකුසලනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙතන සමුට්ඨිතං රූපායනනං අනාරමමණං එසසවිපපයුතනං අකුසලනති.

ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. රූපං අනාරමමණං එසසවිපපයුතනං - සිමු, මජ්ඣ. සං. 2. සෙදෙ අනාරමමණං එසසවිපපයුතනං - සිමු, මජ්ඣ. සං.

58. ස. පු: අකුසලෙන විතෙනන සමුට්ඨිනං වච්ඤාමමං රූපං අනාරම්මණං එසසවිපපයුතතං අකුසලනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙනන සමුට්ඨිනං සද්දායනනං -පෙ- ගකායනනං -පෙ- රසායනනං -පෙ- චොට්ඨබ්බා- යනනං -පෙ- පඨව්වානු -පෙ- අපොධානු -පෙ- තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු -පෙ- අසුච්චි -පෙ- අසසු -පෙ- ලොභිතං -පෙ- සෙදො අනාරම්මණො එසසවිපපයුතතො අකුසලො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

59. ස. පු: අකුසලෙන විතෙනන සමුට්ඨිනං රූපායනනං අනාරම්මණං එසසවිපපයුතතං අබ්‍යාකනනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු. අකුසලෙන විතෙනන සමුට්ඨිනං වච්ඤාමමං රූපං අනාරම්මණං එසසවිපපයුතතං අබ්‍යාකනනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

60. ස. පු: අකුසලෙන විතෙනන සමුට්ඨිනං සද්දායනනං -පෙ- ගකායනනං -පෙ- රසායනනං -පෙ- චොට්ඨබ්බා- යනනං -පෙ- පඨව්වානු -පෙ- අපො- ධානු -පෙ- තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු -පෙ- අසුච්චි -පෙ- අසසු -පෙ- ලොභිතං -පෙ- සෙදො අනාරම්මණො එසසවිපපයුතතො අබ්‍යාකනනො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: අකුසලෙන විතෙනන සමුට්ඨිනං වච්ඤාමමං රූපං අනාරම්මණං එසසවිපපයුතතං අබ්‍යාකනනනි.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

61. ප. පු: න වතතබ්බං රූපං කුසලමපි අකුසලමපි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: නනු කායකමමං වච්ඤාමමං කුසලමපි අකුසලමපි'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

අනු. ඩ: හඤ්චි කායකමමං වච්ඤාමමං කුසලමපි, අකුසලමපි,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: 'රූපං කුසලමපි අකුසලමපි'ති.

62. ස. පු. රූපං කුසලමපි අකුසලමපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: චක්ඛායතනං කුසලමපි අකුසලමපි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

63. ස. පු: රූපං කුසලමපි අකුසලමපි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා ආමන්තා.
 ස. අනු: සොවායතනං -පෙ- ඝානායතනං -පෙ- ජීව්හායතනං -පෙ- කායායතනං -පෙ- රූපාය-
 නනං -පෙ- සඤ්ඤායතනං -පෙ- ගඤ්ඤායතනං -පෙ- රසායතනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බායතනං -පෙ- පඨවී-
 ධානු -පෙ- අපොඨානු -පෙ- තෙජෝධානු -පෙ- වායොධානු -පෙ- අසුචි -පෙ- අසුඤ්ඤා -පෙ- ලොකිතං -පෙ- සෙද්දෙ කුසලො'පි අකුසලොපි'ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

64. ස. පු: කායො රූපා, කායකමමං රූපනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: මනො රූපං, මනොකමමං රූපනති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

65 ස. පු: මනො අරූපා, මනොකමමං අරූපනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කායො අරූපං, කායකමමං අරූපනති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

66. ස. පු: කායො රූපං, කායකමමං අරූපනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: මනො රූපා, මනොකමමං අරූපනති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

67. ස. පු: මනො අරූපං, මනොකමමං අරූපනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කායො අරූපං, කායකමමං අරූපනති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 68. ස. පු: කායො රූපන්ති කායකම්මං රූපන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: චකඛායතනං රූපන්ති, චකඛුච්චිඤ්ඤාණං රූපන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 69. ස. පු: කායො රූපන්ති කායකම්මං රූපන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සොකායතනං රූපන්ති සොචච්චිඤ්ඤාණං රූපන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 70. ස. පු: කායො රූපන්ති කායකම්මං රූපන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: ඝානායතනං රූපන්ති ඝානච්චිඤ්ඤාණං රූපන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 71. ස. පු: කායො රූපන්ති කායකම්මං රූපන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: ජීව්හායතනං රූපන්ති ජීව්හාච්චිඤ්ඤාණං රූපන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 72. ස. පු: කායො රූපන්ති කායකම්මං රූපන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: කායායතනං රූපන්ති කායච්චිඤ්ඤාණං රූපන්ති.
 ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 73. ස. පු: රූපං කම්මන්ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා: “වේතනාහං භික්ඛවෙ කම්මං වදුමි වේතසීචා කම්මං කරොති කායෙන වාචාය මනසා”ති.^a අතේ’ව සුත්තනෙතා’ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ආ: තෙන භී න චත්තබ්බං: ‘රූපං කම්ම’න්ති.

a. ජකකඤ්ඤානතර - මහාවග්ග - නිබ්බෙසිකසුත්ත

74. ස. පු: රූපං කම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුතතං භගවතා: “කායෙ වා ආනන්ද සති කායසංඤ්චනතා හෙතු උපපජ්ජති අජ්ඣතතං සුඛදුකං, වාචාය වා ආනන්ද සති වච්ඡසංඤ්චනතා හෙතු උපපජ්ජති අජ්ඣතතං සුඛදුකං, මනෙ වා ආනන්ද සති මනෝසංඤ්චනතා හෙතු උපපජ්ජති අජ්ඣතතං සුඛදුකං”නති a අතෝ’ව සුතත-නෙතා’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ආ: තෙන හි න වතතබ්බං රූපං කම්මනති.

75. ස. පු: රූපං කම්මනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුතතං භගවතා: “නිව්ධා භික්ඛවෙ, කාය-සංඤ්චනතා අකුසලං කායකම්මං දුක්ඛදුගං දුක්ඛවිපාකං, චතුබ්බිධා භික්ඛවෙ, වච්ඡසංඤ්චනතා අකුසලං වච්ඡකම්මං දුක්ඛදුගං දුක්ඛවිපාකං, නිව්ධා භික්ඛවෙ, මනෝසංඤ්චනතා අකුසලං මනෝකම්මං දුක්ඛදුගං දුක්ඛවිපාකං. නිව්ධා භික්ඛවෙ, කාය-සංඤ්චනතා කුසලං කායකම්මං සුඛදුගං සුඛ-විපාකං, චතුබ්බිධා භික්ඛවෙ, වච්ඡසංඤ්චනතා කුසලං වච්ඡකම්මං සුඛදුගං සුඛවිපාකං, නිව්ධා භික්ඛවෙ, මනෝසංඤ්චනතා කුසලං මනෝකම්මං සුඛදුගං සුඛවිපාකනති” අතෝ’ව සුතතනෙතා’ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ආ: තෙන හි න වතතබ්බං: ‘රූපං කම්ම’නති.

a. සංයුක්ත - නිද්දාවග්ග - නිබ්බෙධි සාසුතත.

76. ස. පු: රූපං කමමනනි.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: නනු චුත්තං භගවතා: “භවායං ආනන්ද සම්ඤ්ඤි මොඝපුරිසො පාටලීපුත්තස්ස¹ පරිබ්බාජකස්ස ඵලං පුට්ඨො ඵලං බ්‍යාකරෙය්‍ය: සඤ්ඤිතනීයං ආචුසො පාටලීපුත්ත¹ කමමං කත්වා කායෙන වාචාය මනසා සුඛවෙදනීයං, සුඛං සො වෙදෙති. සඤ්ඤිතනීයං ආචුසො පාටලීපුත්ත, කමමං කත්වා කායෙන වාචාය මනසා දුක්ඛවෙදනීයං, දුක්ඛං සො වෙදෙති. සඤ්ඤිතනීයං ආචුසො පාටලී- පුත්ත, කමමං කත්වා කායෙන වාචාය මනසා අදුක්ඛමසුඛං වෙදනීයං, අදුක්ඛමසුඛං සො වෙදෙති”ති. ඵලං බ්‍යාකරමානො බො ආනන්ද, සම්ඤ්ඤිමොඝපුරිසො පාටලීපුත්තස්ස පරිබ්බාජකස්ස සම්මාබ්‍යාකරමානො බ්‍යාකරෙය්‍යා”තී^a අනෙථ’ව සුඛතනෙතො’ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

පටි. ආ: තෙන හී න වත්තබ්බං: රූපං කමමනනි.

රූපං කමමනනිකථා නිට්ඨිතා.

a. මජ්ඣිමනිකාය - තනීයපණණාසක - මහාකමමවිහරිතසුත්ත.

1. “පොභලීපුත්තස්ස”, “පොභලීපුත්ත” - මහාකමමවිහරිතසුත්ත.

8. 10.

ජීවිතින්ද්‍රියකථා

- 1. ස. පු: නත්‍රී රූපං ජීවිතින්ද්‍රියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නත්‍රී රූපිනං ධම්මානං ආයු සීති යපනා යාපනා ඉරියනා වතනනා පාලනාති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනාබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: අත්‍රී රූපිනං ධම්මානං ආයු සීති යපනා යාපනා ඉරියනා වතනනා පාලනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි අත්‍රී රූපිනං ධම්මානං ආයු සීති යපනා යාපනා ඉරියනා වතනනා පාලනා,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වතනබ්බෙ: 'නත්‍රී රූපං ජීවිතින්ද්‍රියනති'.¹

- 3. ස. පු: අත්‍රී අරූපිනං ධම්මානං ආයු සීති යපනා යාපනා ඉරියනා වතනනා පාලනා, අත්‍රී අරූපජීවිතින්ද්‍රියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්‍රී රූපිනං ධම්මානං ආයු සීති යපනා යාපනා ඉරියනා වතනනා පාලනා, අත්‍රී රූපජීවිතින්ද්‍රියනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: අත්‍රී රූපිනං ධම්මානං ආයු සීති යපනා යාපනා ඉරියනා වතනනා පාලනා, නත්‍රී රූපජීවිතින්ද්‍රියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අත්‍රී අරූපිනං ධම්මානං ආයු සීති යපනා යාපනා ඉරියනා වතනනා පාලනා, නත්‍රී අරූපජීවිතින්ද්‍රියනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: අරුපිනං ධම්මානං ආයු අරුපජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: රුපිනං ධම්මානං ආයු රුපජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
6. ස. පු: රුපිනං ධම්මානං ආයු න වත්තබ්බං රුප-
 ජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අරුපිනං ධම්මානං ආයු න වත්තබ්බං අරුප-
 ජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: රුපිනං ධම්මානං ආයු අරුපජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අරුපිනං ධම්මානං ආයු අරුපජීවිතීන්ද්‍රියනනි
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ --පෙ-
8. ස. පු: අරුපිනං ධම්මානං ආයු න වත්තබ්බං රුප-
 ජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: රුපිනං ධම්මානං ආයු න වත්තබ්බං අරුප-
 ජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
9. ස. පු: රුපිනඤ්ච අරුපිනඤ්ච ධම්මානං ආයු අරුප-
 ජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු. රුපිනඤ්ච අරුපිනඤ්ච ධම්මානං ආයු රුප-
 ජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 10 ස. පු: රුපිනඤ්ච අරුපිනඤ්ච ධම්මානං ආයු න වත්තබ්බං
 රුපජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: රුපිනඤ්ච අරුපිනඤ්ච ධම්මානං ආයු
 න වත්තබ්බං අරුපජීවිතීන්ද්‍රියනනි.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 11. ස. පු:** නත්ති රූපජීවිතීන්ද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරුධං සමාපන්තස්ස නත්ති ජීවිතීන්ද්‍රියනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 12. ස. පු:** නිරුධං සමාපන්තස්ස අත්ති ජීවිතීන්ද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා, ආමන්තා.

අනු. ඔ: හඤ්චී නිරුධං සමාපන්තස්ස අත්ති ජීවිතීන්ද්‍රිය,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තබ්බෙ: නත්ති රූප-ජීවිතීන්ද්‍රියනති.
- 13. ස. පු:** නිරුධං සමාපන්තස්ස අත්ති ජීවිතීන්ද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. පු: කතමකඛකිපරියාපන්තනති.

ප. චි: සඛාරකඛකිපරියාපන්තනති.

ස. අනු: නිරුධං සමාපන්තස්ස අත්ති සඛාරකඛකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 14. ස. පු:** නිරුධං සමාපන්තස්ස අත්ති සඛාරකඛකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නිරුධං සමාපන්තස්ස අත්ති වෙදනාකඛකො -පෙ- සඤ්ඤාකඛකො -පෙ- විඤ්ඤාණකඛකො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 15. ස. පු:** නිරුධං සමාපන්තස්ස අත්ති වෙදනාකඛකො -පෙ- සඤ්ඤාකඛකො -පෙ- විඤ්ඤාණකඛකො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: න නිරුධං සමාපන්තො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-
- 16. ස. පු:** නත්ති රූපජීවිතීන්ද්‍රියනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: අසඤ්ඤාසත්තානං නත්ති ජීවිතීන්ද්‍රියනති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 17. ස. පු: අසඤ්ඤසත්තානං අපච්චි ජීවිතින්ද්‍රියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ය: හඤ්චි අසඤ්ඤසත්තානං අපච්චි ජීවිතින්ද්‍රියං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතබ්බෙ: නච්චි රූප- ජීවිතින්ද්‍රියනති.

- 18. ස. පු: අසඤ්ඤසත්තානං අපච්චි ජීවිතින්ද්‍රියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: කතමකඛකඛපරියාපනනනති.
- ප. චි: සඛ්ඛාරකඛකඛපරියාපනනනති.
- ස. අනු: අසඤ්ඤසත්තානං නච්චි සඛ්ඛාරකඛකඛො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- 19. ස. පු: අසඤ්ඤසත්තානං අපච්චි සඛ්ඛාරකඛකඛො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අසඤ්ඤසත්තානං අපච්චි චෙදනාකඛකඛො -පෙ- සඤ්ඤාකඛකඛො -පෙ- විඤ්ඤාණකඛකඛො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- 20. ස. පු: අසඤ්ඤසත්තානං අපච්චි චෙදනාකඛකඛො -පෙ- සඤ්ඤාකඛකඛො -පෙ- විඤ්ඤාණකඛකඛො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පඤ්චවොකාරභවො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

- 21. ස. පු: උපපතෙනසියෙන විතෙන සමුට්ඨිතං ජීවිතින්ද්‍රියං උපපතෙනසියෙ විතෙන භිජ්ජමානෙ එකදෙසං භිජ්ජති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: උපපතෙනසියෙන විතෙන සමුට්ඨිතො එසො: උපපතෙනසියෙ විතෙන භිජ්ජමානෙ එකදෙසො භිජ්ජති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

22. ස. පු: උපපතෙනසියෙන විතෙනන සමුට්ඨිකො ඵසො උපපතෙනසියෙ විතෙන භිජ්ජමානෙ අනවසෙසො භිජ්ජනී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: උපපතෙනසියෙන විතෙනන සමුට්ඨිකං ජීවිතීන්ද්‍රියං උපපතෙනසියෙ විතෙන භිජ්ජමානෙ අනවසෙසං භිජ්ජනී'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

23. ප. පු: දො ජීවිතීන්ද්‍රියානී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: ද්විති ජීවිතෙති ජීවති, ද්විති මරණෙති මියනී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා¹

ජීවිතීන්ද්‍රියකථා නිවසිතා.

1. න භෙවං වත්තබ්බෙ - PTS, සෘ.

8. 11.

කමමහෙතුකථා.

- 1. ස. පු: කමමහෙතු අරභා අරභතතා පරිභායතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කමමහෙතු සොකාපනො සොකාපනතිඵලා පරිභායතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: කමමහෙතු අරභා අරභතතා පරිභායතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කමමහෙතු සකදාගාමී -පෙ- අනාගාමී අනාගාමී-ඵලා පරිභායතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: කමමහෙතු සොකාපනො සොකාපනතිඵලා න පරිභායතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කමමහෙතු අරභා අරභතතා න පරිභායතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: කමමහෙතු සකදාගාමී -පෙ- අනාගාමී අනාගාමී-ඵලා න පරිභායතී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කමමහෙතු අරභා අරභතතා න පරිභායතී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 5. ස. ප්‍ර: කළු, වචනප්‍රකාශන කළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු.
- ප. පරිච්ඡේද: ආමන්තා,
- ස. අනු: පාඨානපිටකකළු, වචනප්‍රකාශන කළු.
- ප. පරි: න කළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු.
- ස. අනු: අදිනකාදිනකළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - කාමරකළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - මුසාවාදකළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - පිසුනාවාදකළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - ඵරුසාවාදකළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - සමඵපපලාපකළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - මානුසානකළු¹, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - පිනුසානකළු², වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - අරහනසානකළු³, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - රුහිරුපාදකළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු - සමසහෙදකළු, වචනප්‍රකාශන කළු.
- ප. පරි: න කළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු.
- ස. අනු: කකළු, වචනප්‍රකාශන කළු.
- ප. වි: හද හි අරහනසාන කළු, වචනප්‍රකාශන කළු.

- 6. ස. ප්‍ර: අරහනසාන කළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු.
- ප. පරිච්ඡේද: ආමන්තා.
- ස. අනු: යෙ කෙවි අරහනසාන කළු, වචනප්‍රකාශන කළු, සකළු, වචනප්‍රකාශන කළු.
- ප. පරි: න කළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු.

කළු, වචනප්‍රකාශන කළු, වචනප්‍රකාශන කළු.

අදිනකාදිනකළු, වචනප්‍රකාශන කළු

නිසංසුද්‍රව්‍ය:

ජගතියො, අනතරාහවො, පඤ්චව කාමගුණා කාමධාතු, පඤ්චව ආයනනා කාමා, රුපිනො ධම්මා රුපධාතු, අරුපිනො ධම්මා අරුපධාතු, සලායනනිකො අනතභාවො රුපධාතුයා, අසිරුපං අරුපෙසු, රුපං කළු, රුපං ජීවිතං, කළු, වචනප්‍රකාශන කළු - පළු.

1. මානුසානකළු - සසා,
 2. පිනුසානකළු - සසා,
 3. අරහනසානකළු - සසා,

නවමෝ වගෙහා.

9. 1.

ආනිසංසකථා.

- 1. ස. පු: ආනිසංසදස්සාවිස්ස සඤ්ඤප්පනානං පභානනාති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු සඛ්ඛාරෙ අනිච්චතො මනසිකරුතො සඤ්ඤප්පනා පභිසනාති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. ධ. හඤ්චී සඛ්ඛාරෙ අනිච්චතො මනසිකරුතො සඤ්ඤප්පනා පභිසනාති,
- ස. පා: නො ච වන රෙ වතතබ්බෙ: ආනිසංසදස්සාවිස්ස සඤ්ඤප්පනානං පභානනාති.

- 2. ස. පු: නනු සඛ්ඛාරෙ දුක්ඛතො -පෙ- රුගතො -පෙ- ගණ්ඨතො -පෙ- සලලතො -පෙ- අසිතො -පෙ- ආබාධතො -පෙ- පරතො -පෙ- පලො- කතො -පෙ- ඊතීතො -පෙ- උපද්දවතො -පෙ- හඤ්චතො -පෙ- උපසිඤ්ඤතො -පෙ- චලතො -පෙ- පහඞ්ගුතො -පෙ- අද්ධවතො¹ -පෙ- අතාණතො -පෙ- අලෙණතො -පෙ- අසරණතො -පෙ- අසරණීභුතො -පෙ- ට්ඨතො² -පෙ- නුවච්චතො -පෙ- සුඤ්ඤතො -පෙ- අනතතො -පෙ- ආදීනවතො -පෙ- විපරිණාමධම්මතො මනසි- කරුතො සඤ්ඤප්පනා පභිසනාති.
- ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.
- ස. ධ: හඤ්චී සඛ්ඛාරෙ විපරිණාමධම්මතො මනසි- කරුතො සඤ්ඤප්පනා පභිසනාති.
- ස. පා: නො ච වන රෙ වතතබ්බෙ: ආනිසංසදස්සාවිස්ස සඤ්ඤප්පනානං පභානනාති.

1. අභුවතො - සිමු. සෘ, PTS
 2. ඊවමතො - PTS

3. ස. පු: සඛ්ඛාරෙ ච අනිච්චතො මනසිකරොති, නිබ්බානෙ ච ආනිසංසදස්සාඪී හොතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: දඪිනතං ඵස්සානං -පෙ- දඪිනතං විතතානං සමොධානං හොතීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: සඛ්ඛාරෙ ච දුක්ඛතො -පෙ- රොගතො -පෙ- විපරිණාමධම්මතො මනසිකරොති, නිබ්බානෙ ච ආනිසංසදස්සාඪී හොතීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: සඛ්ඛාරෙ ච විපරිණාමධම්මතො මනසිකරොති, නිබ්බානෙ ච ආනිසංසදස්සාඪී හොතීති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: දඪිනතං ඵස්සානං -පෙ- දඪිනතං විතතානං සමොධානං හොතීති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5. ප. පු: න වතතබ්බං: ආනිසංසදස්සාඪීස්ස සඤ්ඤාජනානා පභානනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු ට්ඵතං භගවතා: “ඉධ භික්ඛවෙ, භික්ඛු නිබ්බානෙ සුඛානුපස්සී විහරති සුඛසඤ්ඤී සුඛ- පටිසංවෙදී සතතං සමිතං අබ්බොතිණ්ණං වෙනසා අඛිල්ලච්චමානො පඤ්ඤාය පරියොගාභ- මානො”ති^a අනෙච සුතතනොතාති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

පටි. ආ: තෙන හි ආනිසංසදස්සාඪීස්ස සඤ්ඤාජනානං පභානනති.

ආනිසංසකථා නිවසීතා.

a. ඥානකඛිඤ්ඤාකර - අනුසයවඤ්ඤා - නවමසුතං සමනතාගරිතබ්බං.

9. 2.

අමතාරමමණකථා.

- 1. ස. පු: අමතාරමමණං සඤ්ඤාප්පනනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අමතං සඤ්ඤාප්පනියං¹ ගන්තීයං² ඔසනීයං³ යොගනීයං⁴ නීවරණීයං පරාමධං උපදනීයං සංකිලෙසියනාති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු අමතං අසඤ්ඤාප්පනියං⁵ අගන්තීයං⁶ -පෙ- අසංකිලෙසියනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චී අමතං අසඤ්ඤාප්පනියං -පෙ- අසංකිලෙසියං,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ: අමතාරමමණං සඤ්ඤාප්පනනාති.

- 2. ස. පු: අමතං ආරබ්භ රුගො උපපජ්ජති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අමතං රුගට්ඨානීයං⁷ රජනීයං කමනීයං මදනීයං බකනීයං මුව්චනීයනාති.⁸
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු අමතං න රුගට්ඨානීයං න රජනීයං න කමනීයං න මදනීයං න බකනීයං න මුව්චනීයනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චී අමතං න රුගට්ඨානීයං න රජනීයං න කමනීයං න මදනීයං න බකනීයං න මුව්චනීයං,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ: “අමතං ආරබ්භ රුගො උපපජ්ජති”ති.

1. සඤ්ඤාප්පනියං - PTS
 2. ගන්තීයං - සීමු, මජ්ඣ., සෘෂා
 3. ඔසනීයං - සීමු, මජ්ඣ., සෘෂා
 4. යොගනීයං - සීමු, මජ්ඣ., සෘෂා
 5. අසඤ්ඤාප්පනියං - PTS
 6. අගන්තීයං - සීමු, මජ්ඣ., සෘෂා
 7. රුගට්ඨානීයං - PTS
 8. රජනීයං කමනීයං මදනීයං බකනීයං මුව්චනීයං - මජ්ඣ., සෘෂා

- 3. ස. පු: අමතං ආරභ දෙසො උපපජ්ජති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අමතං දෙසට්ඨානියං කොපට්ඨානියං පටිසට්ඨානි-
යනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: නනු අමතං න දෙසට්ඨානියං න කොපට්ඨානියං
න පටිසට්ඨානියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි අමතං න දෙසට්ඨානියං න කොපට්ඨානියං
න පටිසට්ඨානියං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙබ්බ: අමතං ආරභ දෙසො
උපපජ්ජති'ති.

- 4. ස. පු: අමතං ආරභ මොහො උපපජ්ජති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අමතං මොහට්ඨානියං අඤ්ඤාණකරණං අචකු-
කරණං පඤ්ඤානිරෝධියං විඝාතපක්ඛියං
අනිබ්බානසංවතනතියනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙබ්බ -පෙ -
- ස. අනු: නනු අමතං න මොහට්ඨානියං න අඤ්ඤාණකරණං
න අචකුකරණං පඤ්ඤාට්ඨිතියං අවිඝාතපක්ඛියං
නිබ්බානසංවතනතියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි අමතං න මොහට්ඨානියං න අඤ්ඤාණ-
කරණං -පෙ- නිබ්බානසංවතනතියං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙබ්බ: අමතං ආරභ
මොහො උපපජ්ජති'ති.

- 5. ස. පු: රූපං ආරභ සඤ්ඤාජනා උපපජ්ජනති. රූපං
සඤ්ඤාජනියං ගජ්ජනියං -පෙ- සංකිලෙසියනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අමතං ආරබ්භ සඤ්ඤප්පනා උපපජ්ජනති. අමතං සඤ්ඤප්පනියං - පෙ- සංකිලෙසියනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ-

6. ස. පු: රූපං ආරබ්භ රුගො උපපජ්ජනති. රූපං රුගඨඨානියං රජනියං කමනියං මදනියං බ්බුනිනියං මුවුජ්ජනියනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අමතං ආරබ්භ රුගො උපපජ්ජනති. අමතං රුගඨඨානියං - පෙ- මුවුජ්ජනියනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ-

7. ස. පු: රූපං ආරබ්භ දෙසො උපපජ්ජනති. රූපං දෙසඨඨානියං කොපඨඨානියං පටිඤ්ඤානියනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අමතං ආරබ්භ දෙසො උපපජ්ජනති. අමතං දෙසඨඨානියං කොපඨඨානියං පටිඤ්ඤානියනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ-

8. ස. පු: රූපං ආරබ්භ මොහො උපපජ්ජනති. රූපං මොහඨඨානියං අඤ්ඤාණකරණං - පෙ- අනිබ්බාන-සංවතතනියනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

ස. අනු: අමතං ආරබ්භ මොහො උපපජ්ජනති. අමතං මොහඨඨානියං අඤ්ඤාණකරණං - පෙ- අනිබ්බාන-සංවතතනියනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ-

9. ස. පු: අමතං ආරබ්භ සඤ්ඤප්පනා උපපජ්ජනති. අමතං අසඤ්ඤප්පනියං¹ අගඤ්ඤානියං අනොසනියං² අධොගනියං³ අනිවරණියං අපරුමඨං අනුපාදානියං අසංකිලෙසියනති.

ප. පටිඤ්ඤ: ආමනතා.

1. අසඤ්ඤප්පනියං - PTS
2. අගඤ්ඤානියං අනොසනියං - සීමු, මජ්ඣ, ඤා.
3. අධොගනියං - සීමු, අසංගනියං - මජ්ඣ, ඤා

ස. අනු: රූපං ආරබ්භ සක්ඛෙසුජනා උප්පජ්ජති. රූපං අසක්ඛෙසුජනියං අගන්තියං¹ -පෙ- අසංකිලෙසි- යනති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: අමතං ආරබ්භ රාගො උප්පජ්ජති. අමතං න රාගට්ඨානියං න රජනියං න කමතියං න මදනියං න බ්බනියං න මුච්ඡනියන්ති¹.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපං ආරබ්භ රාගො උප්පජ්ජති. රූපං න රාගට්ඨානියං -පෙ- න මුච්ඡනියන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: අමතං ආරබ්භ දෙසො උප්පජ්ජති. අමතං න දෙසට්ඨානියං න කොපට්ඨානියං න පටිඝට්ඨා- නියන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපං ආරබ්භ දෙසො උප්පජ්ජති. රූපං න දෙසට්ඨානියං න කොපට්ඨානියං න පටිඝට්ඨා- නියන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අමතං ආරබ්භ මොහො උප්පජ්ජති. අමතං න මොහට්ඨානියං න අඤ්ඤාණකරණං -පෙ- න නිබ්බානසංවතනතියන්ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: රූපං ආරබ්භ මොහො උප්පජ්ජති. රූපං න මොහට්ඨානියං න අඤ්ඤාණකරණං -පෙ- න නිබ්බානසංවතනතියන්ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. ප. පු: න වතතබ්බා: අමතාරම්මණං සක්ඛෙසුජනන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

1. න රජනියං න මදනියං න බ්බනියං න මුච්ඡනියං - සීමු, මජ්ඣ.

ප. අනු: නනු වුතනං භගවතා: “නිබ්බානං නිබ්බානතො සඤ්ජානාති. නිබ්බානං නිබ්බානතො සඤ්ජානිතො නිබ්බානං මඤ්ඤති, නිබ්බානසමිං මඤ්ඤති, නිබ්බානතො මඤ්ඤති, නිබ්බානං මෙ’ති මඤ්ඤති, නිබ්බානං අභිනන්දති”^a අපෙච්ච සුත්තනොනො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. ආ: තෙන හි “අමතාරමමණං සඤ්ඤප්පන”නති.

අමතාරමමණකථා නිවසිතා.

^a මජ්ඣිමනිකාය - මූලපර්යායසුත්ත.

9. 3.

රූපං සාරමමණනති කථා.

- 1. ස. පු: රූපං සාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනුචිතස්ස ආචර්ජනා¹ ආහොගො සමනතාභාරො මනසිකාරො වෙනනා පඤ්ඤා පණ්ණිඨිති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නනු නනුචිතස්ස ආචර්ජනා¹ ආහොගො -පෙ- පණ්ණිඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චී නනුචිතස්ස ආචර්ජනා¹ ආහොගො -පෙ- පණ්ණිඨි,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ: රූපං සාරමමණනති.
- 2. ස. පු: එස්සො සාරමමණො, අනුචිතස්ස ආචර්ජනා¹ ආහොගො -පෙ- පණ්ණිඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රූපං සාරමමණො, අනුචිතස්ස ආචර්ජනා¹ ආහොගො -පෙ- පණ්ණිඨිති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු. වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වෙනනා -පෙ- චිතතං -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- විරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා -පෙ- රාගො -පෙ- ද්වේශො -පෙ- මොහො -පෙ- මානො -පෙ- දිට්ඨි -පෙ- විචිකිච්ඡ, -පෙ- පිනං -පෙ- උද්ධවං -පෙ- අභිරිකා -පෙ- අනොතන -පසං සාරමමණො, අනුචිතස්ස ආචර්ජනා¹ ආහොගො -පෙ- පණ්ණිඨිති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රූපං සාරමමණො, අනුචිතස්ස ආචර්ජනා¹ ආහොගො -පෙ- පණ්ණිඨිති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

1 ආචර්ජනා - සිමු, ඡෙසා, PTS.

- 4. ස. පු: රූපං සාරමමණො, නනි නසස ආවජ්ජනා ආහොගො -පෙ- පණ්ඨි'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: එසෙසා සාරමමණො, නනි නසස ආවජ්ජනා ආහොගො -පෙ- පණ්ඨි'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 5. ස. පු: රූපං සාරමමණො, නනි නසස ආවජ්ජනා ආහොගො -පෙ- පණ්ඨි'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- අනොතනප්පං සාරමමණො, නනි නසස ආවජ්ජනා ආහොගො -පෙ- පණ්ඨි'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 6. ප. පු: න වතතබ්බං රූපං සාරමමණනනි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු රූපං සප්පච්චයනනි.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: භඤ්චී රූපං සප්පච්චයං,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බෙ: රූපං සාරමමණනනි.

රූපං සාරමමණනනිකථා නිබ්බිතා.

9. 4.

අනුසයා අනාරමමණො'ති කථා.

- 1. ස. පු: අනුසයා අනාරමමණො'ති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: රූපං නිබ්බානං චක්ඛායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-
යනනනනි.
 - ප. පටි: න හෙවං චනතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: කාමරුගානුසයො අනාරමමණො'ති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: කාමරුගො කාමරුගපරිසුට්ඨානං කාමරුග-
සඤ්ඤප්ඵනං කාමොඝො කාමයොගො
කාමච්ඡන්දනීවරණං අනාරමමණනනි.
 - ප. පටි: න හෙවං චනතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: කාමරුගො කාමරුගපරිසුට්ඨානං කාමරුග-
සඤ්ඤප්ඵනං කාමොඝො කාමයොගො කාමච්ඡන්ද-
නීවරණං සාරමමණනනි.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: කාමරුගානුසයො සාරමමණොති.
 - ප. පටි: න හෙවං චනතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: කාමරුගානුසයො අනාරමමණො'ති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. පු: කතමකබ්බිපරියාපනොනො'ති.
 - ප. චි: සඞ්ඛාරකබ්බිපරියාපනොනො'ති.
 - ස. අනු: සඞ්ඛාරකබ්බො අනාරමමණො'ති.
 - ප. පටි: න හෙවං චනතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: සඞ්ඛාරකබ්බො අනාරමමණො'ති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: වෙදනාකබ්බො සඤ්ඤාකබ්බො විඤ්ඤාණකබ්බො
අනාරමමණො'ති.
 - ප. පටි: න හෙවං චනතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: කාමරාගානුසයො සඛාරකකිපරියාපනො
අනාරම්මණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කාමරාගො සඛාරකකිපරියාපනො අනා-
රම්මණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහනඛෙඛ -පෙ-

7. ස. පු: කාමරාගො සඛාරකකිපරියාපනො සාරම්ම-
ණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: කාමරාගානුසයො සඛාරකකිපරියාපනො
සාරම්මණො'ති.

ප. පටි: න හෙවා වහනඛෙඛ -පෙ-

8. ස. පු: කාමරාගානුසයො සඛාරකකිපරියාපනො
අනාරම්මණො, කාමරාගො සඛාරකකි-
පරියාපනො සාරම්මණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සඛාරකකිකො එකදෙසො සාරම්මණො,
එකදෙසො අනාරම්මණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහනඛෙඛ -පෙ-

9. ස. පු: සඛාරකකිකො එකදෙසො සාරම්මණො,
එකදෙසො අනාරම්මණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු. වේදනාකකිකො -පෙ- සඤ්ඤාකකිකො -පෙ-
විඤ්ඤාණකකිකො එකදෙසො සාරම්මණො,
එකදෙසො අනාරම්මණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වහනඛෙඛ -පෙ-

10. ස. පු: පටිඝානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො
චිචිතිච්ඡානුසයො භවරාගානුසයො අච්ඡානුසයො
අනාරම්මණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අච්ඡා අච්ඡොසො අච්ඡොයොගො අච්ඡානු-
සයො අච්ඡාපට්ඨුට්ඨානං අච්ඡාසඤ්ඤාජනං
අච්ඡානීවරණං අනාරම්මණනති.

ප. පටි: න හෙවං වහනඛෙඛ -පෙ-

11. අවිජ්ජා අවිජ්ජාසො -පෙ- අවිජ්ජානීවරණං සාරම්මණන්ති.¹

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අවිජ්ජානුසයො සාරම්මණො'ති
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: අවිජ්ජානුසයො අනාරම්මණො'ති.

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කතමකඛකිපරියාපනො'ති.
- ප. චි: සඛ්ඛාරකඛකිපරියාපනො'ති.
- ස. අනු: සඛ්ඛාරකඛකො අනාරම්මණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13. ස. පු: සඛ්ඛාරකඛකො අනාරම්මණො'ති.

- ප. පටි: ආමනතා.
- ස. අනු: වෙදනාකඛකො සඤ්ඤාකඛකො විඤ්ඤාණකඛකො - අනාරම්මණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ-

14. ස. පු: අවිජ්ජානුසයො අනාරම්මණො'ති.

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කතමකඛකි පරියාපනො'ති.
- ප. චි: සඛ්ඛාරකඛකිපරියාපනො'ති.
- ස. අනු: සඛ්ඛාරකඛකො අනාරම්මණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

15. ස. පු: සඛ්ඛාරකඛකො අනාරම්මණො'ති.

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. පු: වෙදනාකඛකො සඤ්ඤාකඛකො විඤ්ඤාණකඛකො අනාරම්මණො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

16. ස. පු: අවිජ්ජානුසයො සඛ්ඛාරකඛකිපරියාපනො අනාරම්මණො'ති.

- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අවිජ්ජා සඛ්ඛාරකඛකිපරියාපනො අනාරම්මණො'ති.²
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1. සාරම්මණො'ති - ඡජසා, සීමු.

2. සඛ්ඛාරකඛකි පරියාපනො අනාරම්මණො'ති - සීමු.

- 17. ස. පු: අවිජ්ජා සංකිරකකිපරියාපනතා සාරම්මණා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: අවිජ්ජානුසයො සංකිරකකිපරියාපනතො සාරම්මණො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛි -පෙ-

- 18. ස. පු: අවිජ්ජානුසයො සංකිරකකිපරියාපනතො අනාරම්මණො, අවිජ්ජා සංකිරකකිපරියාපනතා සාරම්මණා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සංකිරකකිකො එකදෙසො සාරම්මණො එකදෙසො අනාරම්මණො'ති.
 ප. පටි: න භෙවා වත්තඛෙඛි -පෙ-

- 19. ස. පු: සංකිරකකිකො එකදෙසො සාරම්මණො, එකදෙසො අනාරම්මණො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: වෙදනාකකිකො සඤ්ඤාකකිකො විඤ්ඤාණකකිකො එකදෙසො සාරම්මණො, එකදෙසො අනාරම්මණො'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛි -පෙ-

- 20. ප. පු: න වත්තඛෙඛිං "අනුසයා අනාරම්මණා"ති.¹
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: පුච්චජ්ජනො ඤාසලාබ්භාකතෙ විතෙත වත්තමානෙ සානුසයො'ති වත්තඛෙඛො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අත්ථි තෙසං අනුසයානං ආරම්මණන්ති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛි -පෙ-
 ප. ආ: තෙනහි අනුසයා අනාරම්මණා'ති.

- 21. ප. පු: පුච්චජ්ජනො ඤාසලාබ්භාකතෙ විතෙත වත්තමානෙ සාරාගො'ති වත්තඛෙඛො'ති.
 ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ප. අනු: අත්ථි තස්ස රාගස්ස ආරම්මණන්ති.
 ස. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛි -පෙ-
 ප. ආ: තෙනහි රාගො අනාරම්මණො'ති.

අනුසයා අනාරම්මණානිකථා නිවසිතා.

1. අනාරම්මණානි - සීඉ.

9. 5.

ඤාණං අනාරම්මණනතිකථා.

- 1. ස. පු: ඤාණං අනාරම්මණනති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: රූපං නිබ්බානං චකක්ඛායනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බා-
යනනනති.
 - ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: ඤාණං අනාරම්මණනති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: පඤ්ඤා පඤ්ඤාදීඤ්ඤා පඤ්ඤාබලං සමමාදීට්ඨි ධම්ම-
චිචය සමෙබ්බාජ්ඣාබ්බො අනාරම්මණො'ති.
 - ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: පඤ්ඤා පඤ්ඤාදීඤ්ඤා පඤ්ඤාබලං, සමමාදීට්ඨි
ධම්මචිචය සමෙබ්බාජ්ඣාබ්බො සාරම්මණො'ති
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: ඤාණං සාරම්මණනති.
 - ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: ඤාණං අනාරම්මණනති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: කතමකකිකිපරියාපනනනති.
 - ප. චි: සඛ්ඛාරකකිකිපරියාපනනනති.
 - ස. අනු: සඛ්ඛාරකකිකිකො අනාරම්මණො'ති.
 - ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: සඛ්ඛාරකකිකිකො අනාරම්මණො'ති.
 - ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 - ස. අනු: වෙදනාකකිකිකො සඤ්ඤාකකිකිකො විඤ්ඤාණකකිකිකො
අනාරම්මණො'ති.
 - ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: සදුණං සඛිංරකකිකිපරියාපනනං අනාරමමණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: පඤ්ඤා සඛිංරකකිකිපරියාපනනං අනාරමමණන'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-

7. ස. පු: පඤ්ඤා සඛිංරකකිකිපරියාපනනං සාරමමණන'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සදුණං සඛිංරකකිකිපරියාපනනං සාරමමණනති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-

8. ස. පු: සදුණං සඛිංරකකිකිපරියාපනනං අනාරමමණනං, පඤ්ඤා සඛිංරකකිකිපරියාපනනං සාරමමණන'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: සඛිංරකකිකිකො එකදෙසො සාරමමණො, එකදෙසො අනාරමමණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-

9. ස. පු: සඛිංරකකිකිකො එකදෙසො සාරමමණො, එකදෙසො අනාරමමණො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: වෙදනාකකිකිකො සඤ්ඤාකකිකිකො විඤ්ඤාණකකිකිකො එකදෙසො සාරමමණො, එකදෙසො අනාරමමණො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-

10. ප. පු: න වනනබ්බං සදුණං අනාරමමණනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: අරහා වකචුච්ඤ්ඤාණසමච්චි සදුණිති වනනබ්බො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ප. අනු: අපි තස්ස සදුණස්ස අාරමමණනති.

ස. පටි: න හෙවං වනනබ්බ -පෙ-

ප. ආ: හෙන භි සදුණං අනාරමමණනති.

11. ප. පු: අරහා චකඛුච්ඤාඤාණසමඛභි පඤ්ඤාචා'ති වතතබ්බො'ති.

ස. පච්ඤාඤා: ආමනතා.

ප. අනු: අනභි තාය පඤ්ඤාය ආරම්මණනභි.

ස. පච්: න හෙවං වතතබ්බො -පෙ-

පච්. ආ: තෙන භි පඤ්ඤා අනාරම්මණා'ති.

ඤාණං අනාරම්මණනිකථා නිවේනා.

9. 6.

අතීතානාගතාරමමණකථා.**

- 1. ස පු: අතීතාරමමණං චිත්තං අනාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අතීතාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චී අතීතාරමමණං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතඛෙඛ: අතීතාරමමණං චිත්තං අනාරමමණනති.
- අනු. ආ: අතීතාරමමණං චිත්තං අනාරමමණනති මිච්ඡා.
- පටි. ධ: හඤ්චී වා පන අනාරමමණං,
- පටි. පා: නො ච වත රෙ වතතඛෙඛ: අතීතාරමමණනති.
- පටි. ආ: අනාරමමණං චිත්තං අතීතාරමමණනති මිච්ඡා.

- 2. ස. පු: අතීතාරමමණං චිත්තං අනාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අතීතං ආරඛන අඤ්චී ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.*
- අනු. ධ: හඤ්චී අතීතං ආරඛන අඤ්චී ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතඛෙඛ: අතීතාරමමණං චිත්තං අනාරමමණනති.

* [හඤ්චී -පෙ- ආමනතා] සීවු, අබ්භං.

** එකොමායං ටසෙඤා - සීවු. පොඵ්ඤ්ඤා දමධා මහනො දිස්සතෙ.

- 3. ස. පු: අනාගතාරමමණං විතතං අනාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අනාගතාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි අනාගතාරමමණං,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛ: අනාගතාරමමණං විතතං අනාරමමණනති.
- අනු. ආ: අනාගතාරමමණං විතතං අනාරමමණනති මිච්ඡා.
- පටි. ඔ: හඤ්චි චා පන අනාරමමණං;
- පටි. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛ: අනාගතාරමමණනති.
- පටි. ආ: අනාරමමණං විතතං අනාගතාරමමණනති මිච්ඡා.

- 4. ස. පු: අනාගතාරමමණං විතතං අනාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු අනාගතා ආරඛ්භ අභි ආචජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි අනාගතං ආරඛ්භ අභි ආචජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි,
- අනු. පා: නො ච චත රෙ චතතඛෙඛ: අනාගතාරමමණං විතතං අනාරමමණනති.

- 5. ස. පු: පච්චුප්පනතං ආරඛ්භ අභි ආචජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි, පච්චුප්පනතාරමමණං විතතං සාරමමණනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනිතං ආරඛ්භ අභි ආචජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි අනිතාරමමණං විතතං සාරමමණනති.
- ප. පටි: න හෙචං චතතඛෙඛ -පෙ-

6. ස. පු: පච්චුපසනනං ආරබ්භ අපච්චි ආවජ්ජනා-පෙ-පණ්ඨි,
පච්චුපසනනාරම්මණං විතතං සාරම්මණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: අනාගතං ආරබ්භ අපච්චි ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි,
අනාගතාරම්මණං විතතං සාරම්මණනති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු. අතීතං ආරබ්භ අපච්චි ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි,
අතීතාරම්මණං විතතං අනාරම්මණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පච්චුපසනනං ආරබ්භ අපච්චි ආවජ්ජනා -පෙ-
පණ්ඨි, පච්චුපසනනාරම්මණං විතතං අනාරම්ම-
ණනති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අනාගතං ආරබ්භ අපච්චි ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ඨි,
අනාගතාරම්මණං විතතං අනාරම්මණනති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: පච්චුපසනනං ආරබ්භ අපච්චි ආවජ්ජනා -පෙ-
පණ්ඨි, පච්චුපසනනාරම්මණං විතතං අනාරම්ම-
ණනති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ප. පු: න වතතබ්බං අතීතානාගතාරම්මණං විතතං
අනාරම්මණනති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු අතීතානාගතං නජ්ඣි¹ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඨ: භඤ්චි අතීතානාගතං නජ්ඣි,

අනු. පා: තෙන වත² රෙ වතතබ්බෙ: අතීතානාගතාරම්මණං
විතතං අනාරම්මණනති.

අතීතානාගතාරම්මණකථා නිවේනා.

1. අතීතාරම්මණං - PTS

2. කො ච වත - සීඉ.

9. 7.

විනයකානුපතිනකථා.

- 1. ස. පු: සබ්බං විනයං විනයකානුපතිනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සබ්බං විනයං විචාරානුපතිනං ඒතානුපතිනං සුඛානුපතිනං දුක්ඛානුපතිනං සොමනස්සානු-
 පතිනං දොමනස්සානුපතිනං උපෙක්ඛානුපතිනං සඤ්ඤානුපතිනං විරියානුපතිනං¹ සතානුපතිනං සමාධානුපතිනං පඤ්ඤානුපතිනං රාගානුපතිනං දොසානුපතිනං -පෙ- අනොත්තප්පානුපතිනනති.
 ප. පටි: න ගෙවං වහතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: සබ්බං විනයං විනයකානුපතිනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අඤ්චි අවිනකෙකා විචාරමනො සමාධි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ඨ: හඤ්චි අඤ්චි අවිනකෙකා විචාරමනො සමාධි,
 අනු. පා: නො ච වන රෙ වහතබ්බෙ: සබ්බං විනයං විනයකානුපතිනනති.
- 3. ස. පු: සබ්බං විනයං විනයකානුපතිනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු අඤ්චි අවිනකෙකා අවිචාරො සමාධි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ඨ: හඤ්චි අඤ්චි අවිනකෙකා අවිචාරො සමාධි,
 අනු. පා: නො ච වන රෙ වහතබ්බෙ: සබ්බං විනයං විනයකානුපතිනනති.
- 4. ස. පු: සබ්බං විනයං විනයකානුපතිනනති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: නනු නයො සමාධි චුත්තා භගවතා: “සවිනකෙකා සවිචාරො සමාධි, අවිනකෙකා විචාරමනො සමාධි, අවිනකෙකා අවිචාරො සමාධි”ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 අනු. ඨ: හඤ්චි නයො සමාධි චුත්තා භගවතා: “සවිනකෙකා සවිචාරො සමාධි, අවිනකෙකා විචාරමනො සමාධි, අවිනකෙකා අවිචාරො සමාධි”ති,
 අනු. පා: නො ච වන රෙ වහතබ්බෙ: සබ්බං විනයං විනයකානුපතිනනති.

විනයකානුපතිනකථා නිවේශනා.

1 විරියානුපතිනං - මජ්ඣ.

9. 8

විනයකතවිපථාරසදදකථා.

1. ස. පු: සබ්බසො විනයකතයතො විචාරයතො විනයක-
විපථාරො සඤ්ඤෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සබ්බසො සුසයතො ඵසුඤ්ඤාවිපථාරො සඤ්ඤෙ,
සබ්බසො වෙදයතො වෙදනාවිපථාරො සඤ්ඤෙ,
සබ්බසො සඤ්ඤානතො සඤ්ඤාවිපථාරො සඤ්ඤෙ,
සබ්බසො චේතයතො චේතනාවිපථාරො සඤ්ඤෙ,
සබ්බසො විනතයතො විනතවිපථාරො සඤ්ඤෙ,
සබ්බසො සරතො සතිවිපථාරො සඤ්ඤෙ,
සබ්බසො පජානතො පඤ්ඤාවිපථාරො සඤ්ඤෙ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ -

2. ස. පු: සබ්බසො විනයකතයතො විචාරයතො විනයක-
විපථාරො සඤ්ඤෙ'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: විනයකවිපථාරො සඤ්ඤෙ සොභවිඤ්ඤෙඤ්ඤායො,
සොභසම්මං පටිභඤ්ඤෙති, සොභසුඤ්ඤා ආපාඨං
ආගච්ඡති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ - පෙ -

3. ස. පු: නනු විනයකවිපථාරො සඤ්ඤෙ න සොභ-
විඤ්ඤෙඤ්ඤායො, න සොභසම්මං පටිභඤ්ඤෙති, න
සොභසුඤ්ඤා ආපාඨං ආගච්ඡති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ඨ: හඤ්ඤි විනයකවිපථාරො සඤ්ඤෙ න සොභ-
විඤ්ඤෙඤ්ඤායො, න සොභසම්මං පටිභඤ්ඤෙති, න
සොභසුඤ්ඤා ආපාඨං ආගච්ඡති,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: සබ්බසො විනයක-
යතො විචාරයතො විනයකවිපථාරො සඤ්ඤෙ'ති.

9. 9.

න යපාච්ඡතස්ස වාචානිකපා.

- 1. ස. පු: න යපාච්ඡතස්ස වාචා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අඵස්සකස්ස වාචා, අවෙදනකස්ස වාචා, අසඤ්ඤා-කස්ස වාචා, අවෙනනකස්ස වාචා, අච්ඡතකස්ස වාචා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: නනු සඵස්සකස්ස වාචා, සවෙදනකස්ස වාචා, සසඤ්ඤකස්ස වාචා, සවෙනනකස්ස වාචා සච්ඡතකස්ස වාචා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි සඵස්සකස්ස වාචා -පෙ- සච්ඡතකස්ස වාචා,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වතනඛෙඛ: න යපාච්ඡතස්ස වාචානි.

- 2. ස. පු: න යපාච්ඡතස්ස වාචා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: අනාවච්ඡන්තස්ස¹ වාචා -පෙ- අනාභොගස්ස² වාචා -පෙ- අපණ්ද්භන්තස්ස වාචා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛ -පෙ-
- ස. අනු: නනු ආවච්ඡන්තස්ස වාචා ආභොගස්ස³ වාචා -පෙ- පණ්ද්භන්තස්ස වාචා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ය: හඤ්චි ආවච්ඡන්තස්ස වාචා ආභොගස්ස³ වාචා -පෙ- පණ්ද්භන්තස්ස වාචා,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වතනඛෙඛ: න යපාච්ඡතස්ස වාචා'නි.

1. අනාවච්ඡන්තස්ස - මජ්ඣං, අනාවච්ඡන්තස්ස - PTS
 2. අනාභොගත්තස්ස - සීඉ.
 3. ආභොගත්තස්ස සීඉ.

- 3. ස. පු: න යථාවිත්තසස වාචානි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු වාචා විත්තසමුට්ඨානා විතොන සහජානා විතොන සහ ඵකුපපාදා”ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චී වාචා විත්තසමුට්ඨානා, විතොන සහජානා, විතොන සහ ඵකුපපාදා,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බ: ‘න යථාවිත්තසස වාචා”ති.

- 4. ස. පු: න යථාවිත්තසස වාචා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: න හණ්දුකාමො හණති, න කථේතුකාමො කථෙති, න ආලපිතුකාමො ආලපති, න වොහරිතුකාමො වොහරති’ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බ -පෙ-
- ස අනු: නනු හණ්දුකාමො හණති, කථේතුකාමො කථෙති, ආලපිතුකාමො ආලපති, වොහරිතුකාමො වොහරති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චී හණ්දුකාමො හණති, කථේතුකාමො කථෙති, ආලපිතුකාමො ආලපති, වොහරිතුකාමො වොහරති,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වත්තබ්බ: න යථාවිත්තසස වාචා’ති.

- 5 ප. පු: න වත්තබ්බං “න යථාවිත්තසස වාචා”ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අනචී කොචී අඤ්ඤං හණ්සසාමී’ති අඤ්ඤං හණති, අඤ්ඤං කථෙසසාමී’ති අඤ්ඤං කථෙති, අඤ්ඤං ආලපිසසාමී’ති අඤ්ඤං ආලපති, අඤ්ඤං වොහරිසසාමී’ති අඤ්ඤං වොහරති’ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චී අනචී කොචී අඤ්ඤං හණ්සසාමී’ති අඤ්ඤං හණති -පෙ- අඤ්ඤං වොහරිසසාමී’ති අඤ්ඤං වොහරති,
- අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බ “න යථාවිත්තසස වාචා”ති

න යථාවිත්තසස වාචානි කථා නිට්ඨිතා.

9. 10.

න යථාචිත්තස්ස කායකමමනාතිකථා

- 1. ස. පු: යථාචිත්තස්ස කායකමමනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අඵස්සකස්ස කායකමමං -පෙ- අචිත්තකස්ස කාය-කමමනාති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනඛෙඛි -පෙ -
- ස. අනු: නනු සඵස්සකස්ස කායකමමං -පෙ- සචිත්තා-කස්ස කායකමමනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා:
- අනු. ය: හඤ්චී සඵස්සකස්ස කායකමමං -පෙ- සචිත්තකස්ස කායකමමං,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වනනඛෙඛි: න යථාචිත්තස්ස කායකමමනාති.

- 2. ස. පු: න යථාචිත්තස්ස කායකමමනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: අනාවච්ඡනනස්ස කායකමමං -පෙ- අපණී-දහනනස්ස කායකමමනාති.
- ප. පටි: න හෙවං වනනඛෙඛි -පෙ -
- ස. අනු. නනු අවච්ඡනනස්ස¹ කායකමමං -පෙ- පණී-දහනනස්ස කායකමමනාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- අනු. ය: හඤ්චී අවච්ඡනනස්ස කායකමමං -පෙ- පණී-දහනනස්ස කායකමමං,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වනනඛෙඛි: න යථාචිත්තස්ස කායකමමනාති

1. අවච්ඡනනස්ස - PTS.
 අවච්චනනස්ස - මජ්ඣ.

- 3. ස. පු: න යථාචිත්තස්ස කායකමමන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු. නනු කායකමමං චිත්තසමුට්ඨානං චිත්තොන සහජානං චිත්තොන සහ එකුප්පාදන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චී කායකමමං චිත්තසමුට්ඨානං චිත්තොන සහජානං චිත්තොන සහ එකුප්පාදං,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වත්තබ්බෙ: න යථාචිත්තස්ස කායකමමන්ති.

- 4. ස. පු: න යථාචිත්තස්ස කායකමමන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: න අභිකක්ඛීතුකාමො අභිකක්ඛති, න පටිකක්ඛීතුකාමො පටිකක්ඛති, න ආලොකෙතුකාමො ආලොකෙති, න විලොකෙතුකාමො විලොකෙති, න සම්මිඤ්ජිතුකාමො සම්මිඤ්ජෙති, න පසාරෙතුකාමො පසාරෙති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-
- ස. අනු: නනු අභිකක්ඛීතුකාමො අභිකක්ඛති, පටිකක්ඛීතුකාමො පටිකක්ඛති, ආලොකෙතුකාමො ආලොකෙති, විලොකෙතුකාමො විලොකෙති සම්මිඤ්ජිතුකාමො සම්මිඤ්ජෙති, පසාරෙතුකාමො පසාරෙති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චී අභිකක්ඛීතුකාමො අභිකක්ඛති, - පෙ - පසාරෙතුකාමො පසාරෙති,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වත්තබ්බෙ: න යථාචිත්තස්ස කායකමමන්ති.

5. ප. පු: න වතතබ්බං: න යථාචිත්තස්ස කායකමමනති

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු අභි කොචි 'අඤ්ඤානු ගච්ඡස්සාමි'ති අඤ්ඤානු ගච්ඡති -පෙ- 'අඤ්ඤං පසාරෙස්සාමි'ති අඤ්ඤං පසාරෙති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ස: හඤ්චි අභි කොචි 'අඤ්ඤානු ගච්ඡස්සාමි'ති අඤ්ඤානු ගච්ඡති -පෙ- 'අඤ්ඤං පසාරෙස්සාමි'ති අඤ්ඤං පසාරෙති,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතතබ්බං: න යථාචිත්තස්ස කායකමමනති.

න යථාචිත්තස්ස කායකමමනතිකථා නිවසිතා.

9. 11.

අතීතානාගතෙහි සමන්තාගතකථා.

- 1. ස. පු: අතීතෙන සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අතීතං නිරුද්ධං විභවං විපරිනතං අත්ඛගතං අඛතස්ඛගතනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි අතීතං නිරුද්ධං විභවං විපරිනතං අත්ඛගතං අඛතස්ඛගතං,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ: “අතීතෙන සමන්තාගතො'ති.

- 2. ස. පු: අනාගතෙන සමන්තාගතො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නනු අනාගතං අජාතං අභුතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බතං අනභිනිබ්බතං අපාභුභුතනති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- අනු. ය: හඤ්චි අනාගතං අජාතං අභුතං අසඤ්ජාතං අනිබ්බතං අනභිනිබ්බතං අපාභුභුතං,
- අනු. පා: නො ව වත රෙ වතතබ්බෙ: “අනාගතෙන සමන්තාගතො'ති.

- 3. ස. පු: අතීතෙන රූපකඛ්ඤෙන සමන්තාගතො අනාගතෙන රූපකඛ්ඤෙන සමන්තාගතො පච්චුප්පතෙන රූපකඛ්ඤෙන සමන්තාගතො'ති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: තිති රූපකඛ්ඤෙහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: අතීතෙහි පඤ්චිති ඛකේහි සමන්තාගතො
අනාගතෙහි පඤ්චිති ඛකේහි සමන්තාගතො
පච්චුප්පනොති පඤ්චිති ඛකේහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: පණ්ණෙරසහි ඛකේහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: අතීතෙන චකඛායතනෙන සමන්තාගතො,
අනාගතෙන චකඛායතනෙන සමන්තාගතො,
පච්චුප්පනෙන චකඛායතනෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තීහි චකඛායතනෙහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: අතීතෙහි ද්වාදසහි ආයතනෙහි සමන්තාගතො,
අනාගතෙහි ද්වාදසහි ආයතනෙහි සමන්තාගතො,
පච්චුප්පනොති ද්වාදසහි ආයතනෙහි සමන්තා-
ගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ඡ්වතිංසායතනෙහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: අතීතාය චකච්චාබුසා සමන්තාගතො, අනාගතාය
චකච්චාබුසා සමන්තාගතො, පච්චුප්පනාය
චකච්චාබුසා සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තීහි චකච්චාබුහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: අතීතාහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සමන්තාගතො,
අනාගතාහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සමන්තාගතො,
පච්චුප්පනාහි අට්ඨාරසහි ධාතුහි සමන්තා-
ගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චතුපඤ්ඤසඛාතුහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: අතීතෙන චකඛුඤ්ඤෙන සමන්තාගතො,
අනාගතෙන චකඛුඤ්ඤෙන සමන්තාගතො,
පච්චුප්පනෙන චකඛුඤ්ඤෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: තිති චකඛුඤ්ඤෙහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ-

10. ස. පු: අතීතෙහි බාචීසතීඤ්ඤෙහි සමන්තාගතො,
අනාගතෙහි බාචීසතීඤ්ඤෙහි සමන්තාගතො,
පච්චුප්පනෙනාචීසතීඤ්ඤෙහි සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ඡසට්ඨිඤ්ඤෙහි සමන්තාගතො'ති

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ - පෙ .

11. ප. පු: න වත්තබ්බං අතීතානාගතෙහි සමන්තාගතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නත්ථ අඤ්චි අට්ඨවිමොක්ඛකොසී, චතුත්තං ඤානානං
තිකාමලාභී, නවත්තං¹ අනුපුබ්බවිහාරසමාපන්නීනං
ලාභී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

අනු. ඨ: හඤ්චි, අඤ්චි අට්ඨවිමොක්ඛකොසී, චතුත්තං
ඤානානං තිකාමලාභී, නවත්තං අනුපුබ්බ-
විහාරසමාපන්නීනං ලාභී,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වත්තබ්බෙ: “අතීතානාගතෙහි
සමන්තාගතො'ති.

අතීතානාගතෙහි සමන්තාගතකථා නිට්ඨිතා.

නවමො වග්ගො නිට්ඨිතො.

තස්ස උද්දානං:

ආතිසංසද්දස්සාවිස්ස සඤ්ඤාඡනානං පභානං,
අමතාරමමණං සඤ්ඤාඡනං,
රූපං සාරමමණං, අනුසයා අතාරමමණං, එවමෙවං ඤාණං,
අතීතානාගතාරමමණං විතනං, සබ්බං විතනං විතකකානුපතිතං,
සබ්බසො විතකකයතො විචාරයතො විතකකවිප්ඨාරසඤ්ඤා,
න යථාවිතනස්ස වාචා, තථෙව යායකමමං,
අතීතානාගතෙහි සමන්තාගතො'ති

1. චතුත්තං - සීමු, PTS

දසමො චගෙහා.

10. 1.

නිරෝධකථා.

- 1. ස. පු: උපපනෙතසියෙ පඤ්චකකිඤ්ඤෙ අනිරුද්ධෙ කිරියා පඤ්චකකිඤ්ඤා උපපජ්ජන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දසන්තං ඛක්ඛානං සමොධානං හොති, දස ඛක්ඛා සමුච්චිතාවං ආගච්ඡන්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: දසන්තං ඛක්ඛානං සමොධානං හොති, දස ඛක්ඛා සමුච්චිතාවං ආගච්ඡන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දඪින්නං එසසානං -පෙ- දඪින්නං විත්තානං සමොධානං හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: උපපනෙතසියෙ පඤ්චකකිඤ්ඤෙ අනිරුද්ධෙ කිරියා වන්තාරො ඛක්ඛා උපපජ්ජන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: නවන්තං ඛක්ඛානං සමොධානං හොති, නව ඛක්ඛා සමුච්චිතාවං ආගච්ඡන්ති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: නවන්තං ඛක්ඛානං සමොධානං හොති, නව ඛක්ඛා සමුච්චිතාවං ආගච්ඡන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: දඪින්නං එසසානං -පෙ- දඪින්නං විත්තානං සමොධානං හොති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

3. ස. පු: උපපතෙනසීසෙ පඤ්චකඛකේ අතීරුද්ධෙ කිරියා ඤාණං උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: ඡන්තං ඛක්ඛානං සමොධානං හොති, ඡ ඛක්ඛා සමුච්චිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: ඡන්තං ඛක්ඛානං සමොධානං හොති, ඡ ඛක්ඛා සමුච්චිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: දුච්ඡන්තං එස්සානං -පෙ- දුච්ඡන්තං විතතානං සමොධානං හොති'ති.

ප. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ප. පු: උපපතෙනසීසෙ පඤ්චකඛකේ නිරුද්ධෙ මහො උපපජ්ජති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: මනො මහං භාවෙති, කාලං කතො මහං භාවෙති'ති.

ස. පටි: න භෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

නිරෝධකථා නිවර්තනා.

10. 2.

රූපං මග්ගොතිකථා.

1. ස. පු: මග්ගසමඛිනිය්ස රූපං මග්ගො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සාරමමණං, අත්ථි තස්ස ආවජ්ජනා¹ ආහොගො සමන්තාහාරො මනසිකාරො වෙනනා පඤ්ඤා පණ්ඨි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-
 ස. අනු: නනු අනාරමමණං, නත්ථි තස්ස ආවජ්ජනා¹ -පෙ- පණ්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි අනාරමමණං, නත්ථි තස්ස ආවජ්ජනා¹ -පෙ- පණ්ඨි,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තඛෙඛ: "මග්ගසමඛිනිය්ස රූපං මග්ගො"ති.
2. ස. පු: සමමා වාචා මග්ගො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සාරමමණං, අත්ථි තාය ආවජ්ජනා¹ පෙ - පණ්ඨි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-
 ස. අනු: නනු අනාරමමණං, නත්ථි තාය ආවජ්ජනා¹ -පෙ- පණ්ඨි'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 අනු. ඔ: හඤ්චි අනාරමමණං, නත්ථි තාය ආවජ්ජනා¹ -පෙ- පණ්ඨි,
 අනු. පා: නො ච වත රෙ වත්තඛෙඛ: "සමමාචාචා මග්ගො"ති.
3. ස. පු: සමමාකමමනො -පෙ- සමමාආච්චො මග්ගො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සාරමමණං, අත්ථි තස්ස ආවජ්ජනා¹ -පෙ- පණ්ඨි'ති.
 ප. පටි: න භෙවං වත්තඛෙඛ -පෙ-

1 ආවච්චනා - සීමු, මජ්ඣ, PIS.

ස. අනු: නනු අනාරම්මණො, නන්ති තස්ස ආවජ්ජනා¹ -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු: ඔ: හඤ්චි අනාරම්මණො, නන්ති තස්ස ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි,

අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතඛෙබ්බ: සම්මාආඡ්චො මග්ගො'ති.

4. ස. පු: සම්මාදිට්ඨි මග්ගො, සා ච සාරම්මණා, අන්ති තාය ආවජ්ජනා¹ -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මාචාචා මග්ගො, සා ච සාරම්මණා, අන්ති තාය ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

5. ස. පු: සම්මාදිට්ඨි මග්ගො, සා ච සාරම්මණා, අන්ති තාය ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මාකම්මනෙතා -පෙ- සම්මාආඡ්චො මග්ගො, සො ච සාරම්මණො, අන්ති තස්ස ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ -

6. ස. පු: සම්මාසඛකපෙපා -පෙ- සම්මාචායාමො -පෙ- සම්මාසති -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගො, සො ච සාරම්මණො, අන්ති තස්ස ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මාචාචා මග්ගො, සා ච සාරම්මණා, අන්ති තාය ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

7. ස. පු: සම්මාසමාධි මග්ගො, සො ච සාරම්මණො, අන්ති තස්ස ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මාකම්මනෙතා -පෙ- සම්මාආඡ්චො මග්ගො, සො ච සාරම්මණො, අන්ති තස්ස ආවජ්ජනා -පෙ- පණ්ණිඨි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙබ්බ -පෙ-

1. ආච්චනා - සිමු, ඡෙසං, PTS

8. ස. පු: සම්මාවාවා මග්ගො, සා ච අනාරම්මණො, නඤ්ඤිතාය ආචර්ජනා -පෙ- පණ්ණි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මාදිට්ඨි මග්ගො, සා ච අනාරම්මණො, නඤ්ඤිතාය ආචර්ජනා -පෙ- පණ්ණි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: සම්මාවාවා මග්ගො, සා ච අනාරම්මණො, නඤ්ඤිතාය ආචර්ජනා -පෙ- පණ්ණි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මාසංඝකපෙසා -පෙ- සම්මාවායාමො -පෙ- සම්මාසති -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගො, සො ච අනාරම්මණො, නඤ්ඤිතාය ආචර්ජනා -පෙ- පණ්ණි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: සම්මාකම්මනො -පෙ- සම්මාආඡ්චො මග්ගො, සො ච අනාරම්මණො, නඤ්ඤිතාය ආචර්ජනා -පෙ- පණ්ණි'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සම්මාදිට්ඨි -පෙ- සම්මාසංඝකපෙසා -පෙ- සම්මාවායාමො -පෙ- සම්මාසති -පෙ- සම්මාසමාධි මග්ගො, සො ච අනාරම්මණො, නඤ්ඤිතාය ආචර්ජනා -පෙ- පණ්ණි'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

11. ප. පු: න වතනබ්බං "මග්ගසමඛිතිස්ස රූපං මග්ගො"ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු සම්මාවාවා, සම්මාකම්මනො, සම්මාආඡ්චො මග්ගො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

අනු. ධ: හඤ්ඤි සම්මාවාවා, සම්මාකම්මනො, සම්මාආඡ්චො මග්ගො,

අනු. පා: තෙන වත රෙ වතනබ්බෙ: මග්ගසමඛිතිස්ස රූපං මග්ගො'ති.

10. 3.

පඤ්චවිඤ්ඤාණසමඛිතිස්ස මග්ගකථා.

- 1. ස. පු: පඤ්චවිඤ්ඤාණසමඛිතිස්ස අපච්චි මග්ගභාවනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණං උප්පනනවනුකා උප්පනනා-රමමණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි පඤ්චවිඤ්ඤාණං උප්පනනවනුකා උප්පනනා-රමමණා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙඛෙ පඤ්චවිඤ්ඤාණ-සමඛිතිස්ස අපච්චි මග්ගභාවනා'ති.

- 2. ස. පු: නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණං පුරෙජාතවනුකා පුරෙ-ජතාරමමණා, අජ්ඣන්තිකවනුකා බාගිරාරමමණා, අසමභිනනවනුකා අසමභිනනාරමමණා, නානා වනුකා නානාරමමණා, න අඤ්ඤමඤ්ඤාස්ස ගොචරවිසයා පච්චනුභොනති, න අසමනනාභාරු උප්පජ්ජනති, න අමනසිකාරා උප්පජ්ජනති, න අබෙබ්බාති ණණං උප්පජ්ජනති, න අපුබ්බං අචරිමං උප්පජ්ජනති, න අඤ්ඤමඤ්ඤාස්ස සමනනතරා උප්පජ්ජනති -පෙ- නනු පඤ්ච-විඤ්ඤාණං අනාභොගා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: හඤ්චි පඤ්චවිඤ්ඤාණං අනාභොගා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනඛෙඛෙ: පඤ්චවිඤ්ඤාණ-සමඛිතිස්ස අපච්චි මග්ගභාවනා'ති.

- 3. ස. පු: ටිකඛුච්චිඤ්ඤාණසමඛිතිස්ස අපච්චි මග්ගභාවනා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: ටිකඛුච්චිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤානං ආරඛහ උප්පජ්ජනති'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනඛෙඛෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං සුඤ්ඤානං ආරබ්භ උපපජ්ජති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 5. ස. පු: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණනති
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: “වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණ”නති අනෙච සුතතනොතාති.
- ප. පටි: නඤ්ඤි.
- ස. අනු: “වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ව උපපජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණ”නති^a අනෙච සුතතනොතාති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ස: හඤ්ඤි “වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ව උපපජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණ”නති අනෙච සුතතනොතා.
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණනති.

- 6. ස. පු: වකඛුච්ඤ්ඤාණසමඛනියස අඤ්ඤි මගහතාවනා’ති.
- ප. පටි ඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං අතීතානාගතං ආරබ්භ උපපජ්ජති’ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 7. ස. පු: වකඛුච්ඤ්ඤාණසමඛනියස අඤ්ඤි මගහතාවනා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං එසසං ආරබ්භ වෙදනං ආරබ්භ සඤ්ඤාං ආරබ්භ වේතනං ආරබ්භ විතතං ආරබ්භ වකඛුං ආරබ්භ -පෙ- කායං ආරබ්භ -පෙ- සද්දං ආරබ්භ -පෙ- ථොට්ඨබ්බං ආරබ්භ උපපජ්ජති’ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

a මජ්ඣනිමංකය, උපරිපණ්ණාසක - ජජ්ජකසුඤ්ඤා

8. ස. පු: මනෝවිසදාදෙන සමබන්ධිය අති මගහ වනා,
මනෝවිසදාදෙන සුසදාදනං ආරබ්හ උපපජ්ජිති.

ප. පටිසදාද: ආමනනා.

ස. අනු: චකඛු විසදාදෙන සමබන්ධිය අති මගහ වනා,
චකඛු විසදාදෙන සුසදාදනං ආරබ්හ උපපජ්ජිති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: මනෝවිසදාදෙන සමබන්ධිය අති මගහ වනා,
මනෝවිසදාදෙන අනීනානාගතං ආරබ්හ උපපජ්ජිති.

ප. පටිසදාද: ආමනනා.

ස. අනු: චකඛු විසදාදෙන සමබන්ධිය අති මගහ වනා, චකඛු-
විසදාදෙන අනීනානාගතං ආරබ්හ උපපජ්ජිති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: මනෝවිසදාදෙන සමබන්ධිය අති මගහ වනා,
මනෝවිසදාදෙන ඵසං ආරබ්හ -පෙ- වෙදනං
ආරබ්හ -පෙ- ඵොට්ඨබ්බං ආරබ්හ උපපජ්ජිති.

ප. පටිසදාද: ආමනනා.

ස. අනු: චකඛු විසදාදෙන සමබන්ධිය අති මගහ වනා, චකඛු-
විසදාදෙන ඵසං ආරබ්හ -පෙ- වෙදනං
ආරබ්හ -පෙ- ඵොට්ඨබ්බං ආරබ්හ උපපජ්ජිති

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ප. පු: න වාතබ්බං පසුව විසදාදෙන සමබන්ධිය අති
මගහ වනා'ති.

ස. පටිසදාද: ආමනනා.

ප. අනු: නනු චුතතං භගවනා: “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු
චකඛුනා රූපං දිස්වා න නිමිභතග්ගාහී හොති,
නානුබ්බසඤ්ඤාග්ගාහී -පෙ- සොතෙන සද්දං සුඤ්ඤා,
-පෙ- ඝාතෙන ගඤ්ඤං ඝායිතා, -පෙ- ජීව්හාය
රසං සායිතා, -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං චුඤ්ඤා
න නිමිභතග්ගාහී හොති නානුබ්බසඤ්ඤාග්ගාහී”ති.^a
අතෙච ච සුභතනෙතා'ති.

ස. පටිසදාද: ආමනනා.

පටි. ආ: තෙන හි පසුව විසදාදෙන සමබන්ධිය අති
මගහ වනා'ති.

පසුව විසදාදෙන සමබන්ධිය මගහ කථා නිට්ඨිතා.

a මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණ්ණාසක - මහාගොපාලක සුභත

10. 4.

පඤ්චවිඤ්ඤාණා කුසලාපි අකුසලාපි'තිකථා.

- 1. ස. පු: පඤ්චවිඤ්ඤාණා කුසලා'පි අකුසලාපි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණා උප්පන්නවන්දුකා උප්පන්නා-රමමණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා
- අනු. ධ: භඤ්චි පඤ්චවිඤ්ඤාණා උප්පන්නවන්දුකා උප්පන්නා-රමමණා,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ: පඤ්චවිඤ්ඤාණා කුසලා'පි අකුසලාපි'ති.

- 2. ස. පු: නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණා පුරෙජ්ඣවන්දුකා පුරෙජ්ඣානා-රමමණා අජ්ඣන්තවන්දුකා බාහිරාරමමණා අසමිතින්තවන්දුකා අසමිතින්තාරමමණා නානා වන්දුකා නානාරමමණා න අඤ්ඤාමඤ්ඤාසංගොචරවිසයං පච්චනුහොනති, න අසමන්තාගාර උප්පජ්ජති, න අමනසිකාරා උප්පජ්ජති, න අබ්බංගිණිණා උප්පජ්ජති, න අපුබ්බං අචරිමං උප්පජ්ජති, න අඤ්ඤාමඤ්ඤාසංසමන්තාරා උප්පජ්ජති -පෙ- නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණා අනාහොගා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ධ: භඤ්චි පඤ්චවිඤ්ඤාණා අනාහොගා,
- අනු. පා: නො ව වන රෙ වත්තබ්බෙ: පඤ්චවිඤ්ඤාණා කුසලාපි අකුසලා'පිති.

- 3. ස. පු: චක්ඛුචිඤ්ඤාණං කුසලනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: චක්ඛුචිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤානං ආරබ්භ උප්පජ්ජති'ති.
- ප. පටි: න භෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: චක්ඛුචිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤානං ආරබ්භ උප්පජ්ජති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

- ස. අනු: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුවිඤ්ඤාණෙනති.
- ප. පටි: න භෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
5. ස. පු: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛු-විඤ්ඤාණෙනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: “වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුවිඤ්ඤාණ”නති අපේ’ව සුභතනෙතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: නහි.
- ස. අනු: “වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති වකඛු විඤ්ඤාණ”නති^a අපේ’ව සුභතනෙතා’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චි ‘වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච රූපෙ ච උපපජ්ජති. වකඛුවිඤ්ඤාණ’නති අපේ’ව සුභතනෙතා,
- අනු. පා: නො ච වන රෙ වහනබ්බෙ: වකඛුඤ්ඤා පටිච්ච සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුවිඤ්ඤාණ’නති.
6. ස. පු: වකඛුවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුවිඤ්ඤාණං අනිතානාගතං ආරබ්භ උපපජ්ජති’ති.
- ප. පටි: න භෙවා වහනබ්බෙ -පෙ-
7. ස. පු: වකඛුවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුවිඤ්ඤාණං එසසං ආරබ්භ -පෙ- විභාං ආරබ්භ -පෙ- වකඛු ආරබ්භ -පෙ- කායං ආරබ්භ -පෙ- සද්දං ආරබ්භ -පෙ- ඵොට්ඨබ්බං ආරබ්භ උපපජ්ජති’ති
- ප. පටි: න භෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-
8. ස. පු: මනොවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි. මනො-විඤ්ඤාණං සුඤ්ඤානං ආරබ්භ උපපජ්ජති’ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි. වකඛු-විඤ්ඤාණං සුඤ්ඤානං ආරබ්භ උපපජ්ජති’ති.
- ප. පටි: න භෙවං වහනබ්බෙ -පෙ-

^a මඤ්චමනිකාය, උපරිපණාසක - ජ්ජනා සුභත

9. ස. පු: මනෝවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි. මනෝ-
විඤ්ඤාණං අනිතානාගතං ආරබ්භ උපපජ්ජති¹ති

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: චකක්ඛවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි. චකක්ඛ-
විඤ්ඤාණං අනිතානාගතං ආරබ්භ උපපජ්ජති¹ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

10 ස. පු: මනෝවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි. මනෝ-
විඤ්ඤාණං එසසං ආරබ්භ -පෙ- විත්තං ආරබ්භ
-පෙ- කායං ආරබ්භ -පෙ- සඤ්ඤා ආරබ්භ -පෙ-
ථොට්ඨබ්බං ආරබ්භ උපපජ්ජති¹ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: චකක්ඛවිඤ්ඤාණං කුසලමපි අකුසලමපි. චකක්ඛ-
විඤ්ඤාණං එසසං ආරබ්භ -පෙ- ථොට්ඨබ්බං
ආරබ්භ උපපජ්ජති¹ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බං -පෙ-

11. ප. පු: න වත්තබ්බං: පඤ්චවිඤ්ඤාණං කුසලමපි
අකුසලමපි¹ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: නනු චුත්තං භගවතා: “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු
චකක්ඛනා රූපං දිස්වා නිමිත්තග්ගාභී හොති -පෙ-
න නිමිත්තග්ගාභී හොති -පෙ- සොතෙන සඤ්ඤා
සුඤ්ඤා -පෙ- කායෙන ථොට්ඨබ්බං චුඤ්ඤා
නිමිත්තග්ගාභී හොති -පෙ- න නිමිත්තග්ගාභී
හොති¹ති^a අනේව සුත්තනෙතා¹ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා,

ප. ආ තෙන හි “පඤ්චවිඤ්ඤාණං කුසලාපි අකුසලාපි¹ති

පඤ්චවිඤ්ඤාණං කුසලාපි අකුසලාපි¹ති කථා නිට්ඨිතා.

^a මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණ්ණාසක - මහාගොථාලක සුත්ත

10. 5.

පඤ්චවිඤ්ඤාණා සාහොගාති කථා.

- 1. ස. පු: පඤ්චවිඤ්ඤාණා සාහොගා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණා උපපනතවන්තූක උපපනතා-රමමණා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි පඤ්චවිඤ්ඤාණා උපපනතවන්තූකා උපපනතා-රමමණා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: "පඤ්චවිඤ්ඤාණා සාහොගා"ති.

- 2. ස. පු: නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණා පුරෙජාතවන්තූකා පුරෙජාතා-රමමණා, අජ්ඣතනිකවන්තූකා බාහිරාරමමණා, අසමභිනතවන්තූකා අසමභිනතාරමමණා නානා වන්තූකා නානාරමමණා, න අඤ්ඤමඤ්ඤාසස ගොචරවිසයං පච්චනුහොනති, න අසමනතාහාරා උපපජ්ජනති, න අමනසිකාරා උපපජ්ජනති, න අබ්බොකිණණො¹ උපපජ්ජනති, න අපුබ්බං අචරිමං උපපජ්ජනති, නනු පඤ්චවිඤ්ඤාණා න අඤ්ඤමඤ්ඤාසස සමනනතරා උපපජ්ජනති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චි පඤ්චවිඤ්ඤාණා න අඤ්ඤමසස සමනනතරා උපපජ්ජනති,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතතබ්බෙ: "පඤ්චවිඤ්ඤාණා සාහොගා"ති.

- 3. ස. පු: චකච්චිඤ්ඤාණං සාහොගනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: චකච්චිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤාතං ආරබ්භ උපපජ්ජනති'ති.
- ප. පටි: න ගෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

1 අබ්බොකිණණා - සීඛු.

- 4. ස. පු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං සුඤ්ඤානං ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුඤ්ඤා පච්චව සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛු-
ච්ඤ්ඤාණනි.
- ප. පච්: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 5. ස. පු: වකඛුඤ්ඤා පච්චව සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති
වකඛුච්ඤ්ඤාණනි.
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: “වකඛුඤ්ඤා පච්චව සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති
වකඛුච්ඤ්ඤාණ”නි අතේච සුතතනෙතා'ති.
- ප. පච්ඤ්ඤා: නහි.
- ස. අනු: “වකඛුඤ්ඤා පච්චව රූපෙ ච උපපජ්ජති වකඛු-
ච්ඤ්ඤාණ”නි අතේච සුතතනෙතා'ති.
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඔ: හඤ්චී “වකඛුඤ්ඤා පච්චව රූපෙ ච උපපජ්ජති
වකඛුච්ඤ්ඤාණ”නි අතේච සුතතනෙතා,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ: වකඛුඤ්ඤා පච්චව
සුඤ්ඤානඤ්ඤා උපපජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණ'නි.

- 6. ස. පු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං සාහොගනි.
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං අතිතානාගතං ආරබ්භ උපපජ්ජ-
ති'ති.
- ප. පච්: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 7. ස. පු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං සාහොගනි.
- ප. පච්ඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වකඛුච්ඤ්ඤාණං එසං ආරබ්භ -පෙ- චොට්ඨබ්බං
ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති.
- ප. පච්: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: මනෝවිඤ්ඤාණං සාහොගං, මනෝවිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤතං ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා

ස. අනු: චකඛුචිඤ්ඤාණං සාහොගං, චකඛුචිඤ්ඤාණං සුඤ්ඤතං ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: මනෝවිඤ්ඤාණං සාහොගං මනෝවිඤ්ඤාණං අනිතානාගතං ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චකඛුචිඤ්ඤාණං සාහොගං, චකඛුචිඤ්ඤාණං අනිතානාගතං ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: මනෝවිඤ්ඤාණං සාහොගං, මනෝවිඤ්ඤාණං එසසං ආරබ්භ -පෙ- ඵොට්ඨබ්බං ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: චකඛුචිඤ්ඤාණං සාහොගං, චකඛුචිඤ්ඤාණං එසසං ආරබ්භ -පෙ- ඵොට්ඨබ්බං ආරබ්භ උපපජ්ජති'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11. ප. පු: න වතතබ්බං: “පඤ්චවිඤ්ඤාණං සාහොගා”ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු චුත්තං භගවතා: “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චකඛුනා රූපං දිස්වා නිමිත්තගගාභි හොති -පෙ- න නිමිත්තගගාභි හොති -පෙ- සොධෙන සද්දං සුඤ්ඤං -පෙ- කායෙන ඵොට්ඨබ්බං චුඤ්ඤා නිමිත්තගගාභි හොති -පෙ- න නිමිත්තගගාභි හොති”තිa අසෙ’ව සුභවානෙතො’ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. ආ: තෙන හි ‘පඤ්චවිඤ්ඤාණං සාහොගා’ති.

පඤ්චවිඤ්ඤාණං සාහොගානි කථා නිට්ඨිතා.

3 මජ්ඣිමනිකාය, මූලපණ්ණාසක - මහාගොපාලක සුත්ත.

10. 6.

ද්විතී සීලෙහිති කථා.

- 1. ස. පු: මග්ගසමඛනී ද්විතී සීලෙහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මග්ගසමඛනී ද්විතී ඵසෙහි ද්විතී වෙදනාහි ද්විතී සඤ්ඤාහි ද්විතී චේතනාහි ද්විතී විතෙතහි ද්විතී සඤ්ඤාහි ද්විතී විරියෙහි ද්විතී සතීහි ද්විතී සමාධිහි ද්විතී පඤ්ඤාහි සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන සීලෙන සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන ඵසෙහි ලොකියාය වෙදනාය ලොකියාය සඤ්ඤාය ලොකියාය චේතනාය ලොකියෙන විතෙතන ලොකියාය සඤ්ඤාය ලොකියෙන විරියෙන ලොකියාය සතියා ලොකියෙන සමාධිනා ලොකියාය පඤ්ඤාය සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන ච ලොකුත්තරෙන ච සීලෙන සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන ච ලොකුත්තරෙන ච ඵසෙහි සමන්තාගතො -පෙ- ලොකියාය ච ලොකුත්තරාය ච පඤ්ඤාය සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන සීලෙන සමන්තාගතො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: මග්ගසමඛනී පුථුඡ්ඡනො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: මග්ගසමඛිනී ලොකියාය සමමාචාරාය සමනනා-
ගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මග්ගසමඛිනී ලොකියාය සමමාදිට්ඨියා සමනනා-
ගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: මග්ගසමඛිනී ලොකියාය සමමාචාරාය සමනනා-
ගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මග්ගසමඛිනී ලොකියෙන සමමාසඛිකපෙපන -පෙ-
ලොකියෙන සමමාචාරායමෙන -පෙ- ලොකියාය
සමමාසනියා -පෙ- ලොකියෙන සමමාසමාධිනා
සමනනාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: මග්ගසමඛිනී ලොකියෙන සමමාකමමනෙන -පෙ-
ලොකියෙන සමමාආජ්චෙන සමනනාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මග්ගසමඛිනී ලොකියාය සමමාදිට්ඨියා -පෙ-
ලොකියෙන සමමාසමාධිනා සමනනාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: මග්ගසමඛිනී ලොකියාය ච ලොකුත්තරාය ච සමමා-
චාරාය සමනනාගතො'ති:

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මග්ගසමඛිනී ලොකියාය ච ලොකුත්තරාය ච සමමා-
දිට්ඨියා සමනනාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: මග්ගසමඛිනී ලොකියාය ච ලොකුත්තරාය ච සමමා-
චාරාය සමනනාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

ස. අනු: මග්ගසමඛිනී ලොකියෙන ච ලොකුත්තරෙන ච
සමමාසඛිකපෙපන -පෙ- ලොකියෙන ච ලොකුත්ත-
රෙන ච සමමාචාරායමෙන -පෙ- ලොකියාය ච
ලොකුත්තරාය ච සමමාසනියා -පෙ- ලොකියෙන
ච ලොකුත්තරෙන ච සමමාසමාධිනා සමනනා-
ගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං චතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන ච ලොකුත්තරෙන ච සම්මාආජ්චෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගසමඛනී ලොකියාය ච ලොකුත්තරාය ච සම්මාදිට්ඨියා සමන්තාගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

11. ස. පු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන ච ලොකුත්තරෙන ච සම්මාආජ්චෙන සමන්තාගතො'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: මග්ගසමඛනී ලොකියෙන ච ලොකුත්තරෙන ච සම්මාසංඛකපෙසන -පෙ- ලොකියෙන ච ලොකුත්තරෙන ච සම්මාසමාධිනා සමන්තා-ගතො'ති.

ප. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

12. ප. පු: න වත්තබ්බං: 'මග්ගසමඛනී ද්විති සිලෙනි සමන්තා-ගතො'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: ලොකියෙ සිලෙ නිරුඳො මග්ගො උප්පජ්ජති'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු. උසසිලො ඛණ්ඩසිලො ජනනසිලො මග්ගං භාවෙති'ති.

ස. පටි: න හෙවං වත්තබ්බෙ -පෙ-

ප. ආ: තෙන හි මග්ගසමඛනී ද්විති සිලෙනි සමන්තා-ගතො'ති.

ද්විති සිලෙනි'ති කථා නිවසිතා.

10. 7.

සීලං අවේනසිකන්ති කථා.

- 1. ස. පු: සීලං අවේනසිකන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: රූපං නිබ්බානං චකඛායනනං -පෙ- කායා-
යනනං -පෙ- රූපායනනං -පෙ- ජොට්ඨබ්බා-
යනනන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: සීලං අවේනසිකන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: එසොසා අවේනසිකො'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: සීලං අවේනසිකන්ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- චේතනා -පෙ-
සඤ්ඤා -පෙ- චිරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ-
පඤ්ඤා අවේනසිකා'ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 4. ස. පු: එසොසා චේතසිකො'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සීලං චේතසිකන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-
- 5. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- චේතනා -පෙ-
සඤ්ඤා -පෙ- චිරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ-
පඤ්ඤා චේතසිකා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සීලං චේතසිකන්ති.
- ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

- 6. ස. පු: සීලං අවේනසිකනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: අනිට්ඨඵලනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
 ස. පු: නනු ඉට්ඨඵලනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 අනු. ඨ: හඤ්චී ඉට්ඨඵලා,
 අනු. පා: නො ව වන රෙ වනතබ්බෙ 'සීලං අවේනසිකනනි.'
- 7. ස. පු: සඤ්චා ඉට්ඨඵලා, සඤ්චා වේනසිකා'නි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සීලං ඉට්ඨඵලං, සීලං වේනසිකනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 8. ස. පු: විරියං -පෙ- සතී -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා
 ඉට්ඨඵලා, පඤ්ඤා වේනසිකා'නි
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සීලං ඉට්ඨඵලං, සීලං වේනසිකනනි.
 ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 9. ස. පු. සීලං ඉට්ඨඵලං, සීලං අවේනසිකනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: සඤ්චා ඉට්ඨඵලා, සඤ්චා අවේනසිකා'නි
 ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 10. ස. පු: සීලං ඉට්ඨඵලං, සීලං අවේනසිකනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
 ස. අනු: විරියං -පෙ- සතී -පෙ- සමාධි -පෙ- පඤ්ඤා
 ඉට්ඨඵලා, පඤ්ඤා අවේනසිකා'නි.
 ප. පටි: න හෙවං වනතබ්බෙ -පෙ-
- 11. ස. පු: සීලං අවේනසිකනනි.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.

- ස. අනු: අඵලං, අවිපාකනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-
- ස. පු: නනු සඵලං සවිපාකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- අනු. ධ: හඤ්චි සඵලං සවිපාකං,
- අනු. පා: නො ච වත රෙ වතනබ්බෙ 'සීලං අවේනසික'නනි.

- 12.** ස. පු: වකඛාසනනං අවේනසිකං, අවිපාකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සීලං අවේනසිකං අවිපාකනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 13.** ස. පු: සොනාසනනං -පෙ- කායාසනනං -පෙ-
රූපාසනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බාසනනං අවේන-
සිකං, අවිපාකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සීලං අවේනසිකං, අවිපාකනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 14.** ස. පු: සීලං අවේනසිකං සවිපාකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: වකඛාසනනං අවේනසිකං සවිපාකනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 15.** ස. පු: සීලං අවේනසිකං සවිපාකනනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සොනාසනනං -පෙ- කායාසනනං -පෙ-
රූපාසනනං -පෙ- ඵොට්ඨබ්බාසනනං අවේනසිකං
සවිපාකනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 16.** ස. පු: සම්මාචාචා අවේනසිකා'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනනා.
- ස. අනු: සම්මාදිට්ඨි අවේනසිකා'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතනබ්බෙ -පෙ-

- 17. ස. පු: සමමාවාවා අවේනසිකා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමමාසඛකපෙපා -පෙ- සමමාවායාමො -පෙ- සමමාසති -පෙ- සමමාසමාධි අවේනසිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 18. ස. පු: සමමාකමමනො -පෙ- සමමාආජ්චො අවේන- සිකො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමමාදිට්ඨි අවේනසිකා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 19. ස. පු: සමමාආජ්චො අවේනසිකො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමමාසඛකපෙපා -පෙ- සමමාවායාමො -පෙ- සමමාසති -පෙ- සමමාසමාධි අවේනසිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 20. ස. පු: සමමාදිට්ඨි චේනසිකා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමමාවාවා චේනසිකා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 21. ස. පු: සමමාදිට්ඨි චේනසිකා'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමමාකමමනො -පෙ- සමමාආජ්චො චේන- සිකො'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-
- 22. ස. පු: සමමාසඛකපෙපා -පෙ- සමමාවායාමො -පෙ- සමමාසති -පෙ- සමමාසමාධි චේනසිකො'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
 ස. අනු: සමමාවාවා චේනසිකා'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වන්තබ්බෙ -පෙ-

23. ස. පු: සමමාසමාඛි වේනසිකෝ'ති.

ප. පටිකුඤ්ඤ: ආමනනා.

ස. අනු: සමමාකමමනොනා -පෙ- සමමාආජ්චො වේන-සිකෝ'ති.

ප. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

24. ප. පු න වනනබ්බං: සීලං අවේනසිකනති.

ස. පටිකුඤ්ඤ: ආමනනා.

ප. අනු: සීලෙ උපපජ්ඣිතා නිරුද්ධෙ දුස්සීලො හොති'ති

ස. පටි: න හෙවං වනනබ්බෙ -පෙ-

ප. ආ: නෙන හි සීලං අවේනසිකනති.

සීලං අවේනසිකනති කථා නිවසිතා.

10. 8.

සීලං න චිත්තානුපරිවතනීතිකථා.

- 1 ස. පු: සීලං න චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: රූපං තීඛ්ඛානං චකක්ඛායනනං -පෙ- චොට්ඨඛ්ඛා-
යනනනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙඛ -පෙ-

- 2. ස. පු: සීලං න චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: එසෙසා න චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙඛ -පෙ-

- 3. ස. පු: සීලං න චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වේතනා -පෙ-
සඤ්ඤා -පෙ- චිරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ-
පඤ්ඤා න චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙඛ -පෙ-

- 4. ස. පු: එසෙසා චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සීලං චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙඛ -පෙ-

- 5. ස. පු: වෙදනා -පෙ- සඤ්ඤා -පෙ- වේතනා -පෙ-
සඤ්ඤා -පෙ- චිරියං -පෙ- සති -පෙ- සමාධි -පෙ-
පඤ්ඤා චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: සීලං චිත්තානුපරිවතනී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතඛෙඛ -පෙ-

6. ස. පු: සමමාචාරා න විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සමමාදිට්ඨි න විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

7. ස. පු: සමමාචාරා න විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සමමාසඛකපෙසා -පෙ- සමමාචාරාසාමො -පෙ-
 සමමාසනි -පෙ- සමමාසමාධි න විතතානු-
 පරිවතනී'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

8. ස. පු: සමමාකම්මනො -පෙ- සමමාආඡ්චො න
 විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටි: ආමනතා.
 ස. අනු: සමමාදිට්ඨි න විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

9. ස. පු: සමමාආඡ්චො න විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු. සමමාසඛකපෙසා -පෙ- සමමාචාරාසාමො -පෙ-
 සමමාසනි -පෙ- සමමාසමාධි න විතතානු-
 පරිවතනී'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

10. ස. පු: සමමාදිට්ඨි විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සමමාචාරා විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

11 ස. පු: සමමාදිට්ඨි විතතානුපරිවතනී'ති.
 ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
 ස. අනු: සමමාකම්මනො -පෙ- සමමාආඡ්චො විතතානු-
 පරිවතනී'ති.
 ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

12. ස. පු: සමමාසඛකපෙසා -පෙ- සමමාචාසාමො -පෙ- සමමාසනී -පෙ- සමමාසමාධි විතතානුපරිවතනී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා

ස. අනු: සමමාචාචා විතතානුපරිවතනී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

13 ස. පු: සමමාසමාධි විතතානුපරිවතනී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ස. අනු: සමමාකමමනො -පෙ- සමමාආජ්චො විතතානු- පරිවතනී'ති.

ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

14. ප. පු: න වතතබ්බං: සීලං න විතතානුපරිවතනී'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.

ප. අනු: සීලෙ උපපජ්ජිතා නිරුඤ්ඤා දුසසීලො භොති'ති.

ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

ප. ආ: තෙන හි 'සීලං න විතතානුපරිවතනී'ති.

සීලං න විතතානුපරිවතනීකි කථා නිවසිතා.

10. 9.

සමාදානහෙතුකථා.

- 1. ස. පු: සමාදානහෙතුකං සීලං වඩස්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සමාදානහෙතුකො ඵස්සො වඩස්ථි, වෛදනා වඩස්ථි, සඤ්ඤා වඩස්ථි, වෛතනා වඩස්ථි, විතතං වඩස්ථි, සද්ධා වඩස්ථි, චිරියං වඩස්ථි, සතී වඩස්ථි, සමාධි වඩස්ථි, පඤ්ඤා වඩස්ථි'ති.
- ප. පටි: නා හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 2. ස. පු: සමාදානහෙතුකං සීලං වඩස්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: ලතා විය වඩස්ථි, මාලුවා විය වඩස්ථි, රුකෙතො විය වඩස්ථි, තිණො විය වඩස්ථි, මුඤ්ජපුඤ්ජො විය වඩස්ථි'ති.
- ප. පටි: නා හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 3. ස. පු: සමාදානහෙතුකං සීලං වඩස්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: සීලං සමාදිසිත්වා කාමචිතකකං චිතකෙකන්තස්ස ව්‍යාපාදචිතකකං චිතකෙකන්තස්ස චිතිංසාචිතකකං චිතකෙකන්තස්ස සීලං වඩස්ථි'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: ද්වින්නං ඵස්සානං -පෙ- ද්වින්නා විතතානං සමොධානං භොති'ති.
- ප. පටි: නා හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

- 4. ස. පු: ද්වින්නං ඵස්සානං -පෙ- ද්වින්නං විතතානං සමොධානං භොති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.
- ස. අනු: කුසලාකුසලා සාවච්ජානවච්ජා, භීතප්පණීතා කණ්ඨසුකකසප්පටිභානා ධම්මා සමමුඛිනාවං ආගච්ඡන්ති'ති.
- ප. පටි: නා හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

5. ස. පු: කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා භික්ඛපණීතා කණ්ණසුකකසපපිභාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු චුතතං භගවතා “වන්තාරිමානී භික්ඛවෙ සුචිදුරචිදුරානී. කතමානී වන්තාරි: නභඤ්ච¹ භික්ඛවෙ පඨවී ච, ඉදං පඨමං සුචිදුරචිදුරං -පෙ- නසමා සතා ධම්මො අසඛිති ආරකා”ති². අනේච සුත්තනේතා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. ආ: තෙන හි න වන්තඛබ්බං “කුසලාකුසලා සාවජ්ජා- නවජ්ජා භික්ඛපණීතා කණ්ණසුකකසපපිභාගා ධම්මා සමමුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති”ති.*

6. ප. පු: න වන්තඛබ්බං: සමාදානගෙනුකං සීලං වර්ධන්ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. අනු: නනු චුතතං භගවතා:

“ආරාමරොපා වන්තරොපා
යෙ ජනා සෙතුකාරකා -පෙ-
ධම්මර්ථා සීලසම්පන්නා
තෙ ජනා සගගාමිනෝ”ති^b.

අනේච සුත්තනේතා'ති.

ස. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ප. ආ: තෙන හි ‘සමාදානගෙනුකං සීලං වර්ධන්ති’ති.

සමාදානගෙනුකථා නිවසිතා.

1. ලභඤ්ච - PTS.

a වකුසකඛිඤ්ඤානෙර - සුචිදුරචිදුර සුත්ත.

* එස - න භෙවං වන්තඛබ්බං -පෙ- ඉති, - සීලු, PTS, පොස්සෙසු. අඛික.

b දෙවභාසංසුත්ත - වන්තරොප සුත්ත.

10. 10.

විඤ්ඤානති සිලනති කථා.

- 1. ස. පු: විඤ්ඤානති සිලනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පාණාතිපාතා වෙරමණී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: අදිනතාදුනා වෙරමණී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: කාමෙසු මිච්ඡාචාරා වෙරමණී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: මුසාවාදු වෙරමණී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-

- 2. ස. පු: අභිවාදනං සිලං, පච්චුට්ඨානං සිලං, අඤ්ජලීකමමං සිලං, සාමිච්චකමමං සිලං, ආසනාභිභාරො සිලං, සෙසාභිභාරො සිලං, පාදෙදකාභිභාරො සිලං, පාදකඨලීකාභිභාරො¹ සිලං, නභානෙ පිට්ඨිකමමං සිලනති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පාණාතිපාතා වෙරමණී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-
- ස. අනු: සුරාමෙරසමජ්ජපමාදට්ඨානා වෙරමණී'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-

- 3. ප. පු: න වතතබ්බං: විඤ්ඤානති සිලනති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: දුසසීලනති.
- ස. පටි: න හෙවං වතතබ්බ -පෙ-
- ප. ආ: තෙන හි විඤ්ඤානති සිලනති.

විඤ්ඤානති සිලනතිකථා නිට්ඨිතා.

1. පාදකඨලීකාභිභාරො - සීමු, PTS. පාදකඨලීකාභිභාරො - මජ්ඣ.

10. 11.

අවිඤ්ඤානනි දුස්සීලානනිකථා.

- 1. ස. පු: අවිඤ්ඤානනි දුස්සීලානනි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: පාණාතිපාභෝ'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: අදිනනාදුනනති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: කාමෙසු මිච්ඡාචාරෝ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: මුසාචාදෝ'ති.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: සුරාමෙරසමජ්ජපමාදුට්ඨානනනි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 2. ස. පු: පාපකමමං සමාදිසිනිා දුනං දදනනසස පුඤ්ඤාඤච අපුඤ්ඤාඤච උභො වසීනනි'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- ස. අනු: පුඤ්ඤාඤච අපුඤ්ඤාඤච උභො වසීනනි'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: දවිනනං ඵසසානං -පෙ- දවිනනං විතතානං සමොධානං හොතී'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-
- 3. ස. පු: දවිනනං ඵසසානං -පෙ- දවිනනං විතතානං සමොධානං හොතී'නි.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: කුසලාකුසලා සාවජ්ජානවජ්ජා භීනපපණීනා කණගසුකකසපපටිභාගා ධමමා සමමුඛිභාවං ආගච්ඡනනි'නි.
- ප. පටි: න හෙවං වතතබ්බෙ -පෙ-

4. ස. පු: කුසලාකුසලා සාවඡ්ජානවඡ්ජා භීනපපණීතා කණහසුඤ්ඤාසපපටිභාගා ධම්මා සමමුඛිභාවා ආගච්ඡන්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: නනු චුත්තං හගචතා "චත්තාරි'මාති භික්ඛවෙ සුච්චුරච්චුරාති කාතමාති චත්තාරි: නහඤ්ච¹ භික්ඛවෙ පඨවී ච ඉදං පඨමං සුච්චුරච්චුරං -පෙ- තසමා සතං ධම්මො අසබ්භි ආරකා"ති² අතෙ'ව සුභතනෙන්තා'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. ආ: තෙන හි න චත්තබ්බං: කුසලාකුසලා සාවඡ්ජා- නවඡ්ජා භීනපපණීතා කණහසුඤ්ඤාසපපටිභාගා ධම්මා සමමුඛිභාවා ආගච්ඡන්ති'ති.

5. ස. පු: පාපකම්මං සමාදිසිතිා වීචරං දදන්තස්ස, පිණ්ඩ- පාකං දදන්තස්ස, සේනාසනං දදන්තස්ස, ගිලානපච්චයහෙසජ්ජපටිකකාරං දදන්තස්ස, අභි- වාදනාරහස්ස අභිවාදෙන්තස්ස, පච්චුට්ඨානා- රහස්ස පච්චුට්ඨන්තස්ස, අඤ්ජලීකම්මාරහස්ස අඤ්ජලීකම්මං කරේන්තස්ස, සාමීචිකම්මාරහස්ස සාමීචි'කම්මං කරේන්තස්ස, ආසනාරහස්ස ආසනං දදන්තස්ස, මගාරහස්ස මගං දදන්තස්ස පුඤ්ඤාඤ්ච අපුඤ්ඤාඤ්ච උභො වසිස්න්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

ස. අනු: පුඤ්ඤාඤ්ච අපුඤ්ඤාඤ්ච උභො වසිස්න්ති'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: ද්වීන්තං එස්සානං -පෙ- ද්වීන්තං විතතානං සමොධානං භොතී'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

6. ස. පු: ද්වීන්තං එස්සානං -පෙ- ද්වීන්තං විතතානං සමොධානං භොතී'ති.

ප. පටිඤ්ඤා: ආමන්තා.

ස. අනු: කුසලාකුසලා සාවඡ්ජානවඡ්ජා භීනපපණීතා කණහසුඤ්ඤාසපපටිභාගා ධම්මා සමමුඛිභාවා ආගච්ඡන්ති'ති.

ප. පටි: න හෙවං චත්තබ්බෙ -පෙ-

1. ලහඤ්ච - PTS.
2. සමමුඛි - PTS.
වතුසකඛිතුතතර - සුච්චුර ච්චුර සුභත.

- 7. ඝ. පු: කුසලාකුසලා සාවඡ්ඡානවඡ්ඡා භීනපපණීනා කණහසුක්කසපපටිභාගා ධම්මා සම්මුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. අනු: නනු ට්‍රිත්තං භගවතා: "චතතාරි"මානී භික්ඛවෙ සුචිදුරච්චිදුරානී. කතමානී චතතාරි: නහඤ්ච භික්ඛවෙ පඨවී ච, ඉදං පඨමං සුචිදුරච්චිදුරං -පෙ- නසමා සතං ධම්මො අසබ්භි ආරකා'ති a අතෝ'ව සුත්තනෙතා'ති.
- ප. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ස. ආ: තෙන හී න චතතබ්බං: කුසලාකුසලා සාවඡ්ඡාන- වඡ්ඡා භීනපපණීනා කණහසුක්කසපපටිභාගා ධම්මා සම්මුඛිභාවං ආගච්ඡන්ති'ති.
- 8. ප. පු: න චතතබ්බං: අවිඤ්ඤානති දුස්සිලානති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- ප. අනු: නනු පාපකම්මං සමාදිනෙතා ආසී'ති.
- ස. පටිඤ්ඤා: ආමනතා.
- අනු. ඨ: හඤ්චී පාපකම්මං සමාදිනෙතා ආසී,
- අනු. පා: තෙන චත රෙ චතතබ්බං: අවිඤ්ඤානති දුස්සිලානති.

අවිඤ්ඤානති දුස්සිලානති කථා නිවසිතා.

දසමො චග්ගො නිවසිතො.

තස්ස උද්දානං.

නිරොධො රූපං මග්ගොති පඤ්චවිඤ්ඤාණසම්ඛනිනො
 අභී මඤ්ඤාභාවතා කුසලාපි අකුසලාපිති
 සාභොගො දච්ඡිති සීලෙහි සීලං අවෙතසිකනති
 න විත්තානුපරිවතති සමාදානගෙතු වසිති.
 විඤ්ඤානති සීලං අවිඤ්ඤානති දුස්සිලානති භවන්ති තෙ.

දුතීයො පණණාසමො.

a වතුකකඛඤ්ඤානර, රොතිතස්සචග්ග - 7 සුත්තං.

කථාවන්දුපපකරණං

දුතියො භාගො

අනුකතමණිකා

- I. ආහම්සාන නාම නුකතම ඡේතං
- II සංකල්පනාම නුකතම ඡේතං.
- III පදනුකතම ඡේතං.

I

ආගම සුභාගානුකූල මණිකා

පිටුව අංකය

අ

අතී නු බො හො ගොතම කොවි ගිනි සඤ්ඤාජනං අප්පහාය -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය, දුතියපණණාසක-තෙවිජ්ජවච්ඡගොතනසුභත.) 104

ආ

ආරාමරොපා වනරොපා -පෙ- (සංයුතනනිකාය-දෙවනාසංයුතන-
වනරොපසුභත.) ... 302, 554

ඉ

ඉදං දුකං අරියසච්චනති මෙ භික්ඛවෙ -පෙ- (සංයුතනනිකාය-
සච්චසංයුතන-ධම්මවකකප්පවනනනසුභත.) ... 158

ඉධ කෙවට්ට භික්ඛු පරසනානං -පෙ- (දීඝනිකාය-කෙවට්ටසුභත.) 288

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු වකඛුනා රූපං දිස්වා -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය-
මුලපණණාසක-මහාගොපාලකසුභත.) ... 516, 522, 528

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු නිබ්බානෙ සුඛානුපසසි-පෙ-(සතනකඛ්භුතනර-
අනුසාවසුභතං සමනනාහර්තබ්බං.) ... 446

උ

උනනමෙ උදකං වුට්ඨං -පෙ- (බුද්ධකපාඨ-තිරොකුඛිසුභත.) 308

ආ

කායෙ වා ආනන්ද සති කායසඤ්ඤවනනා -පෙ- (සංයුතනනිකාය-
නිදනසංයුතන-නිබ්බට්ඨිකසුභත.) ... 426

ම

වකඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ව උප්පජ්ජති වකඛුච්ඤ්ඤාණං -පෙ-
(මජ්ඣිමනිකාය-උපරිපණණාසක-සලායනනවග්ග-
ජ්ජකකසුභත.) ... 268, 270, 274, 514, 520

වතතාරිමානී භික්ඛවෙ තථානී අචිනථානී -පෙ- (සංයුතනනිකාය-
සච්චසංයුතන-තථසුභත.) ... 252

වතතාරිමානී භික්ඛවෙ සුචිදුරවිදුරානී -පෙ- (වතුකකඛ්භුතනර-
රොහිතසාවග්ග-සුචිදුරසුභත.) ... 300, 554, 560, 562

වතතාරො මෙ භික්ඛවෙ පුඤ්ඤභිසද්දු -පෙ- (වතුකකඛ්භුතනර-
පුඤ්ඤභිසද්දුවග්ග-පුඤ්ඤභිසද්දුසුභත.)... 302

මෙ

වෙනනාහං භික්ඛවෙ කම්මං වදාමි -පෙ- (තිකඛ්භුතනර-
මහාවග්ග-නිබ්බට්ඨිකසුභත.) ... 424

ජ

ජාතිපච්චයා භික්ඛවෙ ජරාමරණං -පෙ- (සංයුතනනිකාය-
නිදනසංයුතන-පච්චයසුභත.) ... 242

නි

නිවිධා භික්ඛවෙ කායසංඝෝචනනා -පෙ- චතුකකඛගුහනර-
සංඝෝචනනිචයන-පඨමසුත්තං සමනනාහරිතබ්බං ... 420

නි

නිණීමානි භික්ඛවෙ චක්ඛුනි -පෙ- (ඉතිච්චනකපාලි-3. 2) 66

දච

දාතනිං සිමානි භික්ඛවෙ මහාපුරිසස්ස මහාපුරිසලකිණානි -පෙ-
(දීඝනිකාය-ලකිණසුත්තං.) ... 148

නි

නිබ්බානං නිබ්බානනො සඤ්ජානානි -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය-
මූලපණ්ණාසක - මූලපරියායසුත්තං.) ... 456

නෙ

නෙව පුබ්බෙතිවාසාය -පෙ- (ථෙරගාථාපාලි-සාරිපුත්තනෙථරගාථා.) 76

ප

පඤ්චකාමගුණා ලොකෙ -පෙ- (සුත්තනිපාත-හෙමචනසුත්තං.) 358

පඤ්චමානි භික්ඛවෙ ධානානි සමපස්සනනා -පෙ- (පඤ්චකඛගුහනර-
පුත්තසුත්තං.) ... 308

පඤ්චමානි භික්ඛවෙ දුනානි මහාදුනානි -පෙ- (අට්ඨකඛගුහනර-
අභිසද්දසුත්තං.) ... 292

පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ කාමගුණා-පෙ-(මජ්ඣිමනිකාය-මහාදුකඛසුත්තං,
අරියපරියෙසනසුත්තං.) ... 362, 364

පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ කාමගුණා -පෙ- අථෙඨ ධිංඤා විනයනනි ඡදනනි.
(ඡකකඛගුහනර-මහාවග්ග-නිබ්බෙතිකපරියායසුත්තං.)... 366

පා

පාටලීපුත්තස්ස බො ආනදද තයො අනතරායා -පෙ- (දීඝනිකාය-
මහාපරිනිබ්බානසුත්තං.) ... 220

ස

සවායං ආනදද සමිද්ධි මොඝපුරිසො -පෙ- (මජ්ඣිමනිකාය-
තතිඨපණ්ණාසක-මහාකමමච්චිහඛසුත්තං.) ... 428

සනනි භික්ඛවෙ අසඤ්ඤාසනනා නාම දෙවා -පෙ- (දීඝනිකාය-
බ්‍රහමජාලසුත්තං.) ... 88

සබ්බාභිභූ සබ්බවිදුහමසමි -පෙ- (මහාවග්ගපාලි-මහාකකිකික.) 156

II

සිංහල භාෂාවේ නිකමණිකා

			පිටපතකා
ආනන්ද	152, 154, 156, 220
උතතියෝ	104
උපක	158
කෙවට්ට	288
විනෙන්, ගහපති	154
පාටලීපුතන	428
මහාකව්‍යානෝ	108
මහාකසපෝ	108
මහාකොට්ඨිනෝ	108
මහාපඤ්ඤා	108
මහාමොග්ගලානෝ	108, 192
යසෝ	104
වච්ඡගොතො	104
සමිද්ධි	428
සාරිපුතො	74, 76, 108, 192
සෙත්‍යුමාණවෝ	104
හත්තකෝ ආලවකෝ	154

III

පද්‍යක්‍රමණිකා

අ	පිටපිඛිකානි
අවෙනසිකං	536, 538, 540, 542,
අච්චිකානි	246
අපේළකං	104
අජ්ඣතනං	426
අඤ්ඤාණකරණං	450, 452
අට්ඨමකස්සපුගගලස්ස	42,44, 46, 48
අට්ඨවිමොකඛකාසී	500
අත්තභාවපට්ටොභො	92, 94, 358, 368, 370
අබ්ච්චවමානො	446.
අනාගාමීඵලං	128
අනාගමී	120, 122, 124, 440
අනාභොගා	518
අනාරමමණං	396, 402, 404
අනිමිත්තාරමමණං	14, 16, 18, 20, 22
අනිමිත්තො	260
අනියාමගමනාය	202
අනුභවො	62
අනුස්සවියො	150
අනෙකධානුං	6
අන්තරාපරිනිබ්බාසී	122, 352, 354
අන්තරාභවුපගං	342, 344
අන්තරාභවුපගා	342, 344
අන්තරාභවො	340, 344, 348, 350, 352
අන්තරිකා	264
අනුබ්බිකෙනන	114
අපචයගාමී	110, 330
අපරියාපන්තං	64, 70
අපපණ්ණිතිතාරමමණං	14, 16, 18, 20, 22
අපපණ්ණිතිතො	260
අපපතිකුට්ඨං	294
අබ්බොකකිණ්ණං	134, 142, 446
අබ්‍යාකතං	400, 402, 404, 420, අමතං
අමතං	450, 448, 452
අමතාරමමණං	448, 462, 466, 468, 470, 476
අමබ්ලං	386
අරභත්තනියාමො	234
අරහා	120, 122, 124, 126, 440, 442

අ	පිටපිඛිකානි
අරුපජ්චිතිඤ්ඤං	432
අරුපධානු	372
අරුපභවො	348, 350, 386, 388
අරුපිනොධමමා	372
අරුපුපගස්ස	352
අච්ඤ්ඤානි	558, 562
අසඛිතා	258
අසඛිතානි	242, 244, 246
අසඛිතුවපගං	254
අසඛිතුවපගා	256
අසඛිතො	230, 232
අසඤ්ඤගති	84, 86, 92
අසඤ්ඤන්තභාවපට්ටොභො	84, 86, 92
අසඤ්ඤභවො	84, 86, 92
අසඤ්ඤයොති	84, 86, 92
අසඤ්ඤසත්තා	88, 436
අසඤ්ඤසත්තවාසො	84, 86, 92
අසඤ්ඤසංසාරො	84, 86, 92
අසාකිණ්ණොති	292
අසාදු	386
අසුරකායො	338
අසෙබ්බසුණං	190
අසෙබ්බො	192
අසෙවනකඵලං	292, 296
ආ	
ආකාසානඤ්ඤායතනං	96, 98, 210, 254,
ආකාසො	264, 266, 268
ආකිඤ්ඤාඤ්ඤායතනං	96, 210
ආචයගාමී	330
ආනන්තරිකස්ස	350
ආපොකසීණං	210
ආපොධානු	398, 400, 402, 414
ආචචනා	312, 314, 320, 322, 394, 402,
ආවාහවිවාහං	336, 338
ආයතනා	364
ආයු	430, 432

ඉ
 ඉන්ද්‍රිය පරොපරියතනං 4, 12
 ඉන්ද්‍රිය පරොපරියතනි 226

උ
 උකකාසාවකංසො 230
 උඬංසොතොඅකණ්ට්ඨගාමී 122
 උපපතෙනසීයං 110, 436, 438, 502
 උපහච්චපරිනිබ්බාසී 122, 354
 උපාදානීයං 30
 උලාරො 192

එ
 එකටෙඨ 332
 එකදෙසං අවිච්චතනං 36
 එකදෙසං විච්චතනං 36
 එකබීජී 120, 124
 එකචන්ද්‍රිකා, 284, 286
 එකවොකාරහාවො 84
 එකාරමමණ 284, 286
 එසෙ 332
 එලමුගො 56

ඔ
 ඔකකනනනියාමො 150, 152, 154,
 156
 ඔඝනීයං 30
 ඔද්දනකසිණං 210

ක
 කකඛලං 386
 කටුකං 386
 කමමගෙභු 440, 442
 කසාවො 386

කා
 කාමගුණ 356,, 360, 362,
 364, 366
 කාමධාතු 356, 358
 කාමධාතුවගා 360
 කාමරාගානුසයො 464
 කාමරුගො 464
 කාමුලසංඝිතා 362, 364, 366
 කායසංඛාරො 260
 කායසංඝොච්චනා 426
 කාලකඤ්ඤී කා 336
 කායිකචන්දනං 104

කු
 කුකකුටසුකරං 104
 කුශාරියා 224
 කුසලාභීසඤ්ඤො 304

කො
 කොලංකොලො 120, 122

බ
 බයඤ්ඤාණාය 40
 බාරියං 386

ග
 ගනි 356
 ගඤ්ඤෙන 282
 ගජනීයං 30
 ගරුකං 386

ගා
 ගාමබ්බකිනෙන 114

ගි
 ගිනීසංයොජනං 102

ගො
 ගොචරො 62
 ගොත්‍රභුතො 50

ච
 චකකචතනීසතෙනා 144
 චතුචොකාරහවො 92, 94, 96,
 98, 370, 374
 චරිතමුභවචරියො 152, 154

චා
 චාතුරතෙනා 148

චි
 චිත්තසංඛාරො 260
 චිත්තානුපරිච්චනි 546, 550
 චිත්‍රානි 366

චු
 චුතුපපාතං 8

චෙ
 චෙනසිකො 544
 චෙතොපරියායෙ ඤ්ඤාණං 208, 214

ජ	පිටසම්භාවනී
ජනෙයු,	356, 358, 364
ජලඛගුපෙකෙබ්බා	134
ජ	
ජනපදචාරිතප්පකෙතා	148
ජනපද බිඳිනෙන	114
ජා	
ජාතරූප රජතං	114
ජාතරූප රජතං	104
ජී	
ජීවිතින්ද්‍රියං	430, 434, 436
ඤ	
ඤාණං	470, 472
ඨා	
ඨානාඨානං	6
ඨානාඨානෙ සථාභුතං ඤාණං	10, 12, 14
ච	
චවගකො	386
චජ්ජානෙ	332
චථාගනබලං	2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26
චා	
චාණානී	246
චාලවජ්ඣං	268
චී	
චීතතකං	386
චීතනීරවටකමොරකපිඤ්ජරං	104
චෙ	
චෙජොකසීණං	210
චෙජොධාභු	398, 400, 414
ඳ	
ඳසානසම්පනෙතා	152
ඳී	
ඳීට්ඨපරිප්පුට්ඨානං	42
ඳීට්ඨිපිපරියෙසො	198
ඳීබ්බවකඤ්චං	66
ඳීබ්බසොභං	68

ඳු	පිටසම්භාවනී
ඳුකකසම්පය්‍යං	385
ඳුසසීලාං	558, 562
ඳෙ	
ඳෙසසභභු	30
ඳෙසානුපරිවතනී	30
ධ	
ධම්මකබ්බානං	4
ධම්මට්ඨිතනා	242, 244
ධම්මනීයාමනා	242, 244
ධම්මපටිසරණො	226
ධම්මසාමී	226
ධම්මුපසඤ්චං	62, 64 68
ධි	
ධිරා	366
ඞ	
ඞගරබ්බිනෙන	114
ඞා	
ඞානාකරණං	10
ඞානාධාතූං	6
ඞානාඛිච්චතනීකතං	6, 8
ඞී	
ඞීගම්බ්බිනෙන	114
ඞීයාමගමනාය	202
ඞීබ්බානං	456
ඞීයාමො	204, 230, 232
ඞීරපුපගස්ස	352
ඞීරොධසමාපතනී	258, 262
ඞීරොධං	434
ඞීසාරණං	390, 392
ඞී	
ඞීලකසීණං	210
ඞීවරණීයං	30
ඞො	
ඞොකබ්බමං	392
ඞොවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනං	96, 98, 100, 210
ප	
පකබ්බියො	266
පච්චවෙකබ්බණඤ්ඤාණං	184

ප	පිටපිඛිකානි
පඤ්චවේදිකාදිකාණං	512, 516, 518, 524
පඤ්චවේදිකාරභාවෝ	84, 86, 358
පඤ්ඤාචක්ඛුං	66
පච්චවසමුපපාදෝ	238, 240, 242
පච්චසමභිද්ද	208
පඤ්චිකාසිණසමාපනතිං	194, 196 198, 200
පඤ්චධානු	398, 400, 414
පනතගඤ්ඤා	386
පරාමධිං	30
පරාසනානි	246
පච්චනාසකරතනං,	148
පරියාපනනං	64, 70, 392
පරොසහසාරං	148
පි	
පිනකසිණං	210
පිනවණ්ටවාලමොලීකං	104
පිතිසොමනසාරං	356, 364
පු	
පුගලපරොපරියතති	226
පුඤ්ඤාභිසංඤ්ඤා	304
පුනතසමබ්බාධසයනං	104
පුච්ච්ඡන්දනෝ	530
පුප්ඵගඤ්ඤා	386
පුබ්බදේවා	338
ඵ	
ඵරාසං	386
ඵලගඤ්ඤා	386
ඵලපරොපරියතති	226
ඵලෙඤ්ඤාණං	228
ඛ	
ඛලීවද්ද	282
ඛු	
ඛුගච්ඤ්ඤා	326
ඛො	
ඛොධිකරණීයං	136, 138, 140
භ	
භවෝ	358

ම	
මග්ගභාවනා	516
මග්ගසමඛිතිසාරං	506, 570
මග්ගසමඛිති	530, 532, 534
මදනීයා,	454
මධුරං	386
මනෝසංඤ්ඤාවනනා	426
මහාසුචිනං	148
මහෙසිකෙතා	146
මං	
මංසචක්ඛුං	62, 66
මංසසොකං	68
මා	
මාලුවා	298, 552
මි	
මිච්ඡන්තනිධානෝ	234, 236
මු	
මුච්ඡන්දියං	448
මුඤ්ඤපුඤ්ඤා	552
මුද්දකං	386
මුල	
මුලගඤ්ඤා	386
මො	
මොහසහභු	32
මොහානුපරිවතති	32
ය	
යථාකමමුපගනංඤ්ඤාණං	72, 74
යථාචිත්තසාරං	486, 488, 492, 494
යපනා	430
යා	
යාපනා	430
යො	
යොගනීයං	20
යොනි	358, 368
ර	
රජ්ජබ්බකිනෙත	114
රා	
රාගහෙතු	28
රාගානුපරිවතති	28
රාගෝ	356

රු	පිටපිඛිකා
රුපඡ්චිතින්ද්‍රියං	434
රුපධාතු	368
රුපභවෝ	838
රුපිනෝ	368
රුපුපගා	368
රුපුපගං	370

උ	
උක්කිණසමන්තාගතො	144, 148
උගුලං	266
උලබ්ඵං	386
උහුකං	386

ඌ	
ඌලෙඛිං	266

ඌ	
ඌණියං	386
ඌභිතකසිණං	210

ඍ	
ඍවීසඛිංරෝ	260
ඍට්ඨුපචේඡදේ	332

ඎ	
ඎයොකසිණං	210
ඎයොධාතු	398, 400, 414, 420
ඎසියා	224

ඏ	
ඏකාතපකඛියං	450
ඏච්චිකිච්ඡං	126
ඏක්කුණක්කවායතනං	96, 98
ඏක්කුණට්ඨිති	58, 368, 388
ඏක්කුණන්	456
ඏතකකච්චාරෝ	484
ඏතකකානුපභිතං	482
ඏපරිතෙ කුණං,	194, 196, 200
ඏපරියොසො	194, 196,
ඏපාකධම්මධම්මො	332, 334
ඏමුත්තං	36
ඏමුත්තිකුණං	184, 186, 210
ඏච්චච්ඡදේ	148
ඏචෙකනිත්තං	262
ඏචෙකපඛාරං	262
ඏචෙකපොණං	262
ඏසයො	62
ඏරභගරූපා	148

ඉ	
ඉට්ඨානං	260

ඊ	
ඊචෙ	
ඊචෙදනුපගා	374
ඊචෙචිත්තිපරිසා	336, 338

උ	
උචොදනං	8, 260

උ	
උකදගාමිඵලං	126
උකදගාමිමග්ගං	126
උකදගාමි	120, 122, 124, 126, 440
උකකායදිට්ඨිං	126, 130
උඛිලීකඛකිනෙන	114
උක්කුණතභාවපටිලාභො	84, 86
උක්කුණ	84
උක්කුණගති	84, 86
උක්කුණභවො	84, 86
උක්කුණයොති	84, 86
උක්කුණච්චරියෙසො	198
උක්කුණසත්තාවාසො	84, 86
උක්කුණසංසාරො	84, 86
උණභං	386
උත්තකනිත්තපරමො	120, 122
උත්තාවසො	358
උඛිලීකඛකිනිපටිපදං	6
උඛිලීකඛකිනි	226
උමභාගෙ	332
උමන්තාගතො	496
උමාදනභෙත්තං	552
උමෙ	332
උමමත්තනියාමං	206
උමමත්තනියාමො	234
උමමාසච්චුඤ්ඤා	358, 362
උමමුතිකුණං	208, 212
උයමභු	150
උරුයතනිකො	378
උසංඛාරපරිනිබ්බාසී	122
උසංඛාරභවො	354

උ	
උංකපෙපා	356, 364
උංකපපරාගො	356, 364, 366
උංකිලෙසිකං	30

සං	පිටපටිකාණි	සු	පිටපටිකාණි
සංයෝජනා	444, 448	සුඛසඤ්ඤා	446
සංයෝජනීයං	30	සුඛසමඵසසං	386
සංසාරො	358, 360	සුඛුද්‍රයං	292, 296, 426
		සුඤ්ඤනං	514, 516, 518, 520
		සුඤ්ඤතො	260
සා		සී	
සාදු	386	සුචීයා	224
සාමඤ්ඤං	326	සේ	
සාරමමණං	394, 396, 404, 458, 460, 466, 468	සෙබො	190
සාවකබලං	2	සෝ	
සාවකසුභා	358, 362	සොනාපනතිනියාමො	232, 234
සි		සොනාපනතිඵලං	126, 128 130, 44 0
සිකකාය	282	සොනාපනතිමග්ගං	126, 130
සී		සොනාපනොනා	120, 132, 440
සීලබ්බතපරාමාසං	126	සොමනසසං	356, 364
		හ	
		හනීගවාසසවලවං	104